

Latvijas
2021. gada
tautas un mājokļu
skaitīšanas
galvenie rezultāti

Latvijas
2021. gada
tautas un mājokļu
skaitīšanas
galvenie rezultāti

Grāmatu veidojis autoru kolektīvs

Baiba Zukula, Sigita Purona-Sida, Ruta Beināre, Vija Bunte, Sigita Meldere, Dana Bukša, Pēteris Veģis, Elmīra Senkāne, Ieva Zabarovska

Grafiku sagatavotāja **Dina Brīdaka**

Kartogrāfs **Dāvis Kļaviņš**

Tulce **Ieva Stangaine-Ozoliņa**

Māksliniece **Maija Graudiņa**

Projekta vadītāja **Gundega Kuzmina**

Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce obligāta

© Centrālā statistikas pārvalde, 2022

ISBN 9984-06-591-x (druka)

ISBN 9984-06-592-8 (PDF)

Saturs

7	Ievads
8	2021. gada tautas un mājokļu skaitīšanas pamatrādītāji
10	Latvijas statistiskie reģioni, republikas pilsētas un novadi 2021. gada sākumā
12	Latvijas pilsētas un pagasti 2021. gada sākumā
15	Iedzīvotāju skaits
35	Migrācija
51	Iedzīvotājus raksturojošie rādītāji
87	Mājsaimniecības
97	Izglītības līmenis
109	Ekonomiskā aktivitāte
139	Mājokļi
171	Vārdi un uzvārdi
189	Metodoloģija

Tautas skaitīšana – senākais un lielākais statistiskais apsekojums, kas saglabājies līdz mūsdienām, laika gaitā mainoties un pielāgojoties.

Pirmā tautas skaitīšana neatkarīgā Latvijā notika neilgi pēc Pirmā pasaules kara beigām 1920. gadā. Liels nopelns organizēšanā bija tā laika Valsts statistikas pārvaldes direktoram Marģeram Skujeniekam. Kaimiņvalstīs Igaunijā un Lietuvā pirmo skaitīšanu neatkarīgas valsts laikā veica 3–4 gadus vēlāk, kad Latvijā notika jau sagatavošanās darbi otrajai skaitīšanai 1925. gadā.

2011. gada tautas un mājojumu skaitīšanā (turpmāk – tautas skaitīšana) lielu darbu veica intervētāji, dodoties uz klātienē intervijām iedzīvotāju mājokļos, kā arī iedzīvotājiem bija iespēja patstāvīgi aizpildīt tautas skaitīšanas anketas internetā, un tikai nelielā apjomā izmantoja reģistru datus. 2021. gadā Latvijā pirmo reizi tautas skaitīšana notika, izmantojot tikai administratīvos datus, tādējādi sekojot attīstīto Ziemeļvalstu piemēram.

Lai sagatavotos tautas skaitīšanai, kas balstīta uz administratīvajiem datiem, jau 2012. gadā sāka iespējamo datu avotu apzināšana, datu apkopošana, to kvalitātes izvērtēšana, rādītāju sagatavošana un metodoloģijas izstrāde. Tas ļāva iestādēm, kuru pārziņā atrodas reģistri, uzlabot to kvalitāti, novērst kļūdas un neprecizitātes, padarot šo datu izmantošanu efektīvāku sabiedrībai. Piemēram, tika būtiski pilnveidota valstiski svarīga informācijas sistēma – Izglītības un zinātnes ministrijas atbildībā esošais studējošo reģistrs.

Bez lielākajiem administratīvo datu avotiem, kā, piemēram, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes, Valsts ieņēmumu dienesta, Valsts zemes dienesta, Nodarbinātības valsts aģentūras, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras informācijas sistēmas, papildu tika apzināti būtiski, mazāki datu avoti, kā, piemēram, Latvijas Jūras administrācijas jūrnieku reģistrs vai Latvijas radošo savienību dati. Papildu datus sniedza arī pašvaldību un centralizētās siltumapgādes un centralizētās ūdensapgādes / kanalizācijas uzņēmumi.

Centrālās statistikas pārvaldes darbinieki ieguldīja lielu darbu tautas skaitīšanas organizēšanā, turklāt viens no lielākajiem sasniegumiem ir jaunas iedzīvotāju skaita novērtēšanas metodoloģijas izstrāde, ko Latvija tautas skaitīšanas nozarē ieviesa pati pirmā.

Grāmatā sniegtie pamatdati, kas iegūti 2021. gada tautas skaitīšanā, kā arī salīdzinājums ar iepriekšējo tautas skaitīšanu rezultātiem ir kā saikne starp šodien un pagātni.

Dati ir tikai sākums, lai gūtu interesi pētīt un noskaidrot vairāk.

Aija Žigure

Centrālās statistikas pārvaldes priekšiece

Tautas un mājokļu skaitīšanas 2021. gada 1. janvārī pamatrādītāji

Key results of Population and Housing Census 2021 (on 1 January)

ledzīvotāju skaits	1 893 223	Population
ledzīvotāju blīvums (cilv./km ²)	30	Population density (inhabitants per km ²)
Sieviešu skaits uz 100 vīriešiem	116	Females per 100 males
ledzīvotāju vidējais vecums	42,8	Average age
Mājsaimniecību skaits (tūkst.)	824,8	Number of households (thousand)
ledzīvotāju skaits privātajās mājsaimniecībās	1 867 306	Population living in private households
Mājsaimniecības vidējais lielums (cilv.)	2,26	Average size of household (people)
Apdzīvoti tradicionālie mājokļi	810 992	Occupied conventional dwellings

	Skaits / Number	Procenti / Per cent	
Apdzīvota tradicionāla mājokļa vidējā platība	73,0 m²		Average floor space of occupied conventional dwelling
Apdzīvoti tradicionāli mājokļi ar centrālapkuri	627 912	77,4	Occupied conventional dwellings having central heating
Apdzīvoti tradicionāli mājokļi ar ūdensvadu	755 421	93,1	Occupied conventional dwellings having piped water
Apdzīvoti tradicionāli mājokļi ar ūdensklozeta tualeti	711 532	87,7	Occupied conventional dwellings having flush toilet
Apdzīvoti tradicionāli mājokļi ar vannu vai dušu	688 856	84,9	Occupied conventional dwellings having fixed bath or shower

	Skaitis / Number	Procenti / Per cent	
Iedzīvotāji Rīgā	614 618	32	Population of Riga
Bērni (0–17 gadi)	358 534	18,9	Children (aged 0–17)
Līdz darbspējas vecumam (0–14 gadi)	302 978	16,0	Under working age (aged 0–14)
Darbspējas vecumā (15–63 gadi)	1 171 880	61,9	Of working age (aged 15–63)
Virs darbspējas vecumam (64+ gadi)	418 365	22,1	Over working age (aged 64+)
Latvijas pilsoņi	1 640 782	86,7	Citizens of Latvia
Latvijas nepilsoņi	190 522	10,1	Non-citizens of Latvia
Cita valstiskā piederība	61 919	3,2	Other citizenship
Dzimuši Latvijā	1 663 123	87,8	Born in Latvia
Dzimuši ES valstīs	22 997	1,2	Born in EU Member States
Dzimuši citās valstīs (ārpus ES)	207 103	11,0	Born Abroad (other than EU)
Latvieši	1 187 891	62,7	Latvians
Krievi	463 587	24,5	Russians
Baltkrievi	58 632	3,1	Belarusians
Ukraiņi	42 282	2,2	Ukrainians
Poļi	37 203	2,0	Poles
Pārējie	103 628	5,5	Others
Pilngadīgie iedzīvotāji (18+):			Inhabitants of full age (aged 18+):
Neprecējušies	447 771	29,2	Single
Precējušies	690 077	45,0	Married
Šķīrušies	235 731	15,4	Divorced
Atraitņi	161 099	10,5	Widowed

Latvijas statistiskie reģioni, republikas pilsētas un novadi 2021. gada sākumā

Statistical regions, cities and municipalities of Latvia at the beginning of 2021

Rīgas reģions

Rīga

Pierīgas reģions	Vidzemes reģions	Kurzemes reģions	Zemgales reģions	Latgales reģions
Jūrmala	Valmiera	Liepāja	Jelgava	Daugavpils
Alojas novads	Alūksnes novads	Ventspils	Jēkabpils	Rēzekne
Ādažu novads	Amatas novads	Aizputes novads	Aizkraukles novads	Aglonas novads
Babītes novads	Apes novads	Alsungas novads	Aknīstes novads	Baltinavas novads
Baldones novads	Beverīnas novads	Brocēnu novads	Auces novads	Balvu novads
Carnikavas novads	Burtnieku novads	Dundagas novads	Bauskas novads	Ciblas novads
Engures novads	Cesvaines novads	Durbes novads	Dobeles novads	Dagdas novads
Garkalnes novads	Cēsu novads	Grobiņas novads	Iecavas novads	Daugavpils novads
Ikšķiles novads	Ērgļu novads	Kuldīgas novads	Jaunjelgavas novads	Ilūkstes novads
Inčukalna novads	Gulbenes novads	Mērsraga novads	Jelgavas novads	Kārsavas novads
Jaunpils novads	Jaunpiebalgas novads	Nīcas novads	Jēkabpils novads	Krāslavas novads
Kandavas novads	Kocēnu novads	Pāvilostas novads	Kokneses novads	Līvānu novads
Krimuldas novads	Līgatnes novads	Priekules novads	Krustpils novads	Ludzas novads
Ķeguma novads	Lubānas novads	Rojas novads	Neretas novads	Preiļu novads
Ķekavas novads	Madonas novads	Rucavas novads	Ozolnieku novads	Rēzeknes novads
Lielvārdes novads	Mazsalacas novads	Saldus novads	Pļaviņu novads	Riebiņu novads
Limbažu novads	Naukšēnu novads	Skrundas novads	Rundāles novads	Rugāju novads
Mālpils novads	Pārgaujas novads	Talsu novads	Salas novads	Vārkavas novads
Mārupes novads	Priekuļu novads	Vaiņodes novads	Skrīveru novads	Viļakas novads
Ogres novads	Raunas novads	Ventspils novads	Tērvetes novads	Viļānu novads
Olaines novads	Rūjienas novads		Vecumnieku novads	Zilupes novads
Ropažu novads	Smiltenes novads		Viesītes novads	
Salacgrīvas novads	Strenču novads			
Salaspils novads	Valkas novads			
Saulkrastu novads	Varakļānu novads			
Sējas novads	Vecpiebalgas novads			
Siguldas novads				
Stopiņu novads				
Tukuma novads				

Reģions / Region

Novads / Municipality

Latvijas pilsētas un pagasti 2021. gada sākumā

Cities, towns and municipality rural territories of Latvia at the beginning of 2021

Adr Audriņu	GRB/Grb GROBIŅA/Grobiņas	LVN LĪVĀNI	SML/SmI SMILTENE/Smiltenes
Ags Augstkalnes	Grš Griškānu	LVR/Lvr LIELVĀRDE/Lielvārdes	SnP Snēpeles
Akl Aizkalnes	Grv Grāveru	Lzd Lazdonas	Srn Sērenes
AKR/Akr AIZKRAUKLE/Aizkraukles	IKŠ IKŠKILE	MDN MADONA	Ssv Sesavas
And Andrupenes	ILK ILŪKSTE	Mln Malnavas	Stb Staburaga
Ann Annenieku	Ilz Ilzeskalna	Mjn Maļinovas	Stl Stelpes
APT/Apt AIZPUTE/Aizputes	Inč Inčukalna	Mņģ Meņģeles	Stļ Stoļerovas
Asn Asūnes	Īvn Īvandes	Mrc Mārcienas	Stm Stāmerienas
Bbr Bebreņes	Jbr Jaunbērzes	Mrd Mērdzenes	Stp Stopiņu nov.
Bgl Bērzgales	Jgl Jaungulbenes	Mrp Mārupes nov.	Str Strazdes
Bkl Bērzkalnes	JJL/JlJ JAUNJELGAVA/Jaunjelgavas	Mrs Mārsnēnu	Svr Svariņu
Bkš Bukaišu	JKB JĒKABPILS	MSL/Msl MAZSALACA/Mazsalacas	Svt Svitenes
Bķr Bīkernieku	Jlc Jaunlaicenes	Mzl Mazozolu	Škl Šķeltovas
BLD BALDONE	JLG JELGAVA	Mžt Mežotnes	Tdķ Tadaiku
BLŽ BALOŽI	Jlt Jaunlutriņu	Mžv Mežvidu	TKM TUKUMS
BRC BROČĒNI	Jmp Jumpravas	Ndt Naudītes	Tnž Tinūžu
Brn Brenguļu	Jpb Jaunpiebalgas	Ngr Nīgrandes	Trk Trikātas
Brs Braslavas	Jst Jaunsātu	Nvd Novadnieku	Trv Tērvetes
Brv Brīvēmnieku	Jsv Jaunsvirlaukas	Ogr Ogresgala	Upm Upmalas
Brz Bērzaines	KLD KULDĪGA	Omž Ozolmuižas	Vcs Vecauces
BSK BAUSKA	Klk Kalkūnes	Onk Ozolnieku	Vdk Vadakstes
Ccr Cieceres	Kln Kalncempju	PļV PĻAVIŅAS	VLD VALDEMĀRPILS
Cds Codes	Kmb Kombuļu	Pnk Penkules	VLM VALMIERA
Csv Cesvaines	KND/Knd KANDAVA/Kandavas	PRK/Prk PRIEKULE/Priekules	VĻN/Vļn VILĀNI/Vilāni
Črn Čornajas	Kns Konstantinovas	PRL/Prļ PREIĻI/Preiļu	VNG VANGAŽI
DBL/DbI DOBELE/Dobeles	Knt Kantinieku	Pšm Pušmucovas	Vpl Vecpils
Dbn Dubnas	Kpr Kupravas	Rmb Rembates	Vrc Vircavas
DGD/Dgd DAGDA/Dagdas	Krm Krimūnu	Rnc Rencēnu	VRK/Vrk VARAKĻĀNI/Varakļānu
Dgl Degoles	KRS/Krs KRĀSLAVA/Krāslavas	Rnd Rundāles	Vsl Veselavas
Dgm Daugmales	Krš Krišjāņu	RZK RĒZEKNE	Vtn Vītiņu
Dgn Dignājas	Kzd Kazdangas	Ržk Rožkalnu	Zbr Zebrenes
DGV DAUGAVPILS	ĶGM ĶEGUMS	SGL/Sgl SIGULDA/Siguldas	Zlk Zilākalna
Dkš Dekšāres	Lcs Lielaucē	Skl Sokolku	Zlt Zeltiņu
DRB/Drb DURBE/Durbe	Ldm Lēdmanes	Sķņ Skaņkalnes	Zļn Zaļenieku
Drv Druvienas	LDZ LUDZA	SKR/Skr SKRUNDA/Skrundas	Zvr Zvirgzdenes
Glg Galgauskas	Llj Lazdulejas	Sks Sakstagala	
Gln Galēnu	Lmņ Leimaņu	SLD/Sld SILDUS/Saldus	
Glš Gailišu	Lpl Lielplatones	SLS/Sls SALASPILS/Salas pils	

iedzīvotāju skaits

Population

Iedzīvotāju skaits

Population

Tautas skaitīšanas mērķis ir nodrošināt visaptverošu un ticamu informāciju par iedzīvotāju skaitu, sastāvu, nodarbošanos, migrāciju, kā arī par iedzīvotāju mājokļiem gan valstī kopumā, gan katrā administratīvajā teritorijā.

1897. gadā Viskrievijas tautas skaitīšanā pirmo reizi tika aptverta visa pašreizējā Latvijas teritorija. Tautas skaitīšanas sākotnēji notikušas reizi piecos gados, vēlāk – reizi 10 gados. Skaitīšanas metode gadu laikā mainījiesies un pilnveidota, taču tās mērķis – raksturot iedzīvotājus – palicis nemainīgs.

Pirmās brīvvalsts laikā tautas skaitīšanas notika 1920., 1925., 1930. un 1935. gadā. 1943. gadā vācu okupācijas laikā tika veikta iedzīvotāju uzskaitē, kuras rezultāti mūsdienās netiek atzīti par oficiālu tautas skaitīšanas statistiku. Pēc Otrā pasaules kara Baltijas valstīs, tāpat kā pārējās valstīs, kas bija iekļautas PSRS sastāvā, tautas skaitīšanas notika 1959., 1970., 1979. un 1989. gadā. Dati galvenokārt tika lietoti plānošanas mērķiem, un tie nebija pieejami iedzīvotājiem un vispārējās lietošanas publikācijās (it sevišķi 1979. gada tautas skaitīšanas dati).

Pēc Latvijas valsts neatkarības atjaunošanas 1991. gadā ir notikušas trīs tautas skaitīšanas – 2000., 2011. un 2021. gadā.

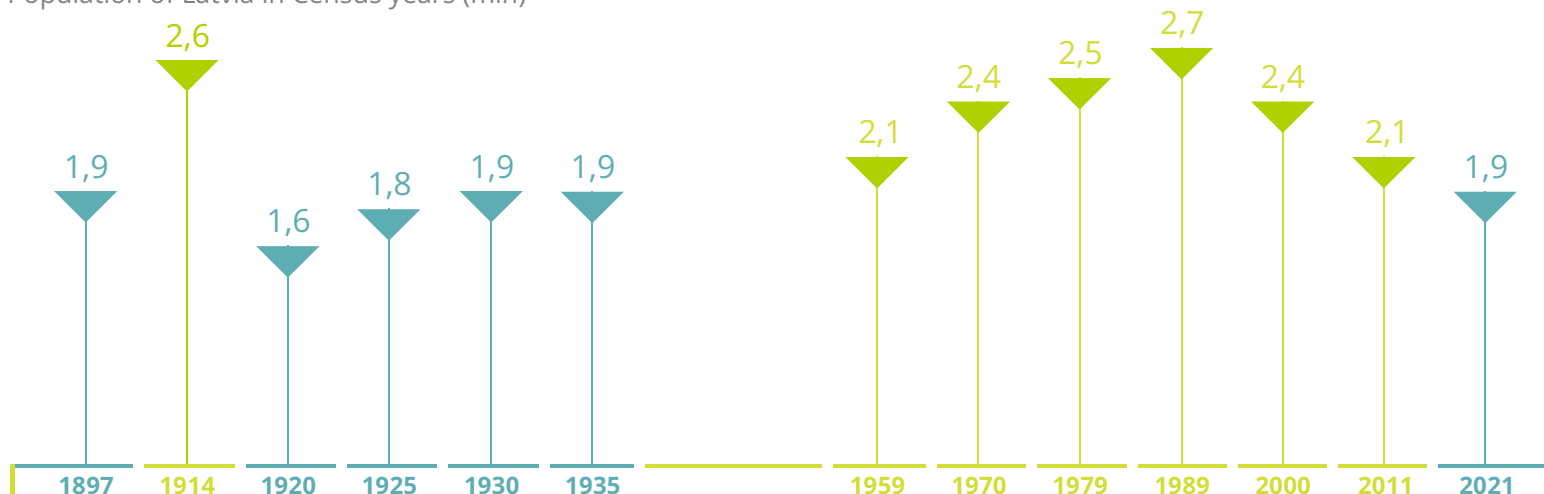
2000. gada tautas skaitīšana bija pirmā pēc Latvijas valsts neatkarības atgūšanas un pirmā, kurā tika izmantoti arī administratīvie dati (iedzīvotāju reģistra dati un Valsts ieņēmumu dienesta dati), bet papīra anketas tika skenētas.

2011. gadā bija pirmā tautas skaitīšana, kurā iedzīvotājiem tika dota iespēja aizpildīt skaitīšanas anketas internetā un kurā intervētāji vairs neizmantoja papīra anketas, bet elektroniskās anketas portatīvajos datoros. Lai mazinātu intervētāju noslodzi, tika plašāk izmantoti administratīvie dati.

Savukārt 2021. gada tautas skaitīšana tika balstīta tikai uz administratīvajiem datiem, atsakoties no tradicionālās iedzīvotāju aptaujas viņu dzīvesvietā. 2020. gada epidemioloģiskā situācija un valstī izsludinātā ārkārtējā situācija, kad pilnībā tika apstādināts intervētāju darbs klātienē, pierādīja, ka lēmums organizēt tautas un mājokļu skaitīšanu, izmantojot tikai administratīvos datus, ir bijis pareizs.

1.1. Iedzīvotāju skaits Latvijā tautas skaitīšanas gados (milj.)

Population of Latvia in Census years (mln)

2021. gadā tautas skaitīšanā iegūtie dati atbilda situācijai 1. janvārī. Tā bija pirmā reize, kad dati attiecināti uz gada sākumu. Dažādos periodos tautas skaitīšanas datums atšķiras. Piemēram, padomju laika periodā ziemas mēnešu nedēļas vidus datumi izvēlēti, jo tas bija laiks, kad iedzīvotāju kustība ir vismazākā, savukārt 2021. gada iedzīvotāju uzskaitē notika tikai administratīvajos datos, ko precīzāk apkopot uz gada sākumu.

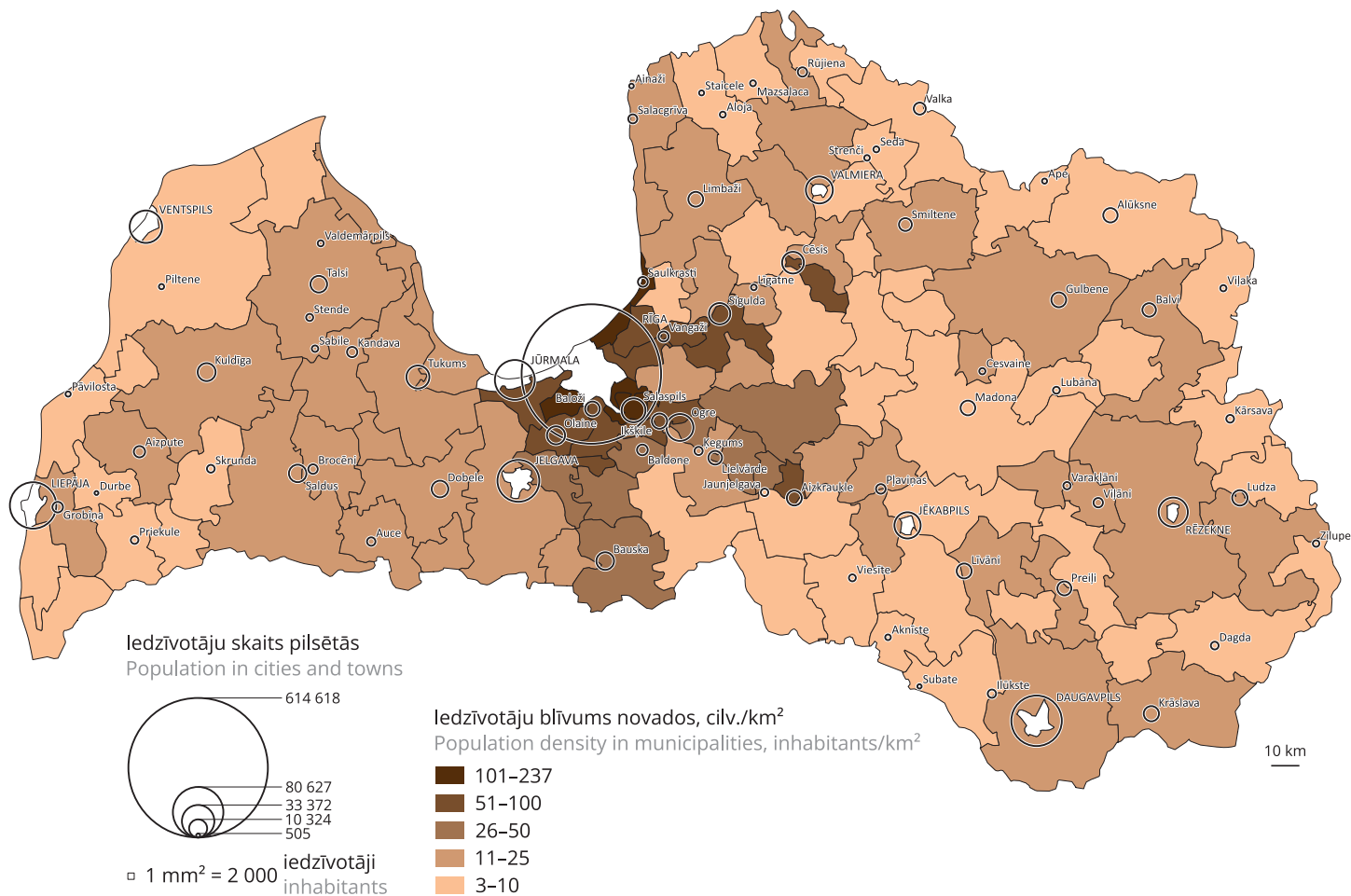
1 893 223

Patstāvīgo iedzīvotāju skaits
2021. gada 1. janvārī Latvijā

Tautas skaitīšanas datums	Iedzīvotāju skaits
2011. gada 1. marts	2 070 371
2000. gada 31. marts	2 377 383
1989. gada 12. janvāris	2 666 567
1979. gada 17. janvāris	2 502 816
1970. gada 15. janvāris	2 351 903
1959. gada 15. janvāris	2 079 948
1935. gada 12. februāris	1 905 936
1930. gada 11. februāris	1 900 045
1925. gada 10. februāris	1 844 805
1920. gada 13. jūnijs	1 596 131

1.2. Iedzīvotāju skaits pilsētās un blīvums novados 2021. gada sākumā

Population of cities and towns and population density in municipalities at the beginning of 2021

Iedzīvotāju skaits pilsētās un laukos

Pilsētās pieaug iedzīvotāju skaits līdzīgi kā citās Eiropas valstīs. 1935. gadā pilsētās dzīvoja mazāk nekā puse (37,2 %) Latvijas iedzīvotāju, bet nepilnu gadsimtu vēlāk situācija ir mainījusies, un 2021. gadā jau lielākā daļa (68,1 %) iedzīvotāju dzīvo pilsētās. Rīgā un Pierīgā dzīvo vairāk nekā puse (52 %) valsts iedzīvotāju. Pēdējos gados vērojama tendence, ka galvaspilsētas iedzīvotāji bieži vien pārceļas uz Pierīgas reģionu.

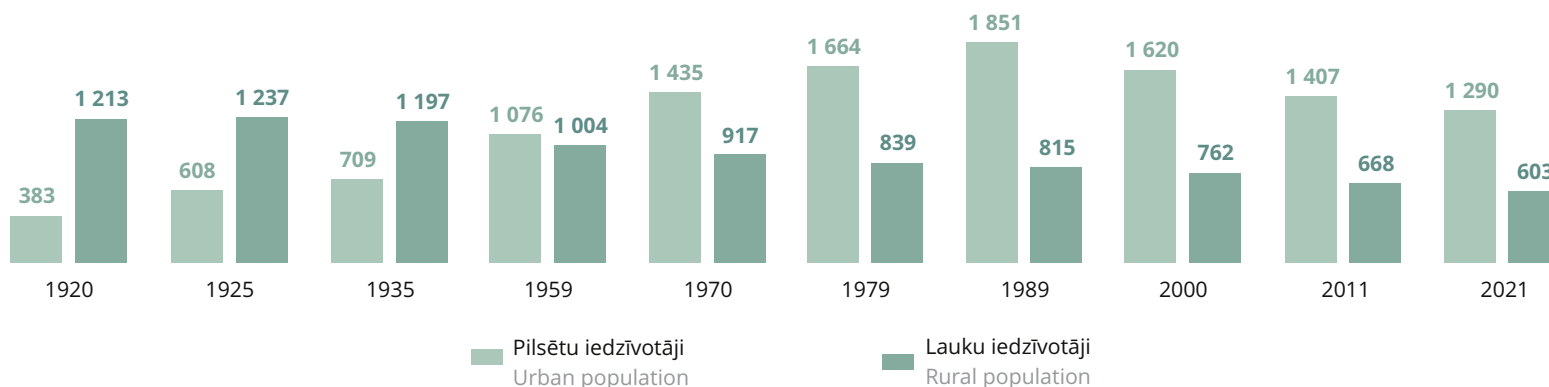
Pēdējos 10 gados iedzīvotāju skaits ir palielinājies tikai Pierīgā (par 2 % jeb 7 tūkst.). Latgalē iedzīvotāju skaits ir sarucis par 17 % (52 tūkst.), Vidzemē – par 14 % (29 tūkst.), Kurzēmē – par 13 % (35 tūkst.), Zemgalē – par 11 % (27 tūkst.), Rīgā – par 7 % (45 tūkst.).

Trešā daļa iedzīvotāju dzīvo laukos, un šāds sadalījums pēdējo 40 gadu laikā nav mainījies. Vērtējot situāciju Latvijā, daudzviet laukos strauji samazinājies iedzīvotāju skaits, tomēr tas līdzvērtīgi pieaudzis Pierīgas reģiona lauku rajonos.

Pēdējo 10 gadu laikā iedzīvotāju skaits pieaudzis tikai 12 novados no 110, no kuriem visi ir Pierīgas novadi, izņemot Ozolnieku novadu Zemgales reģionā. Vislielākais iedzīvotāju skaita pieaugums ir Carnikavas un Mārupes novadā (attiecīgi – par 38,5 % un 35,6 %), vismaz 20 % pieaugums ir arī Garkalnes, Stopiņu un Saulkrastu novadā, kam tuvu seko Babītes, Ādažu, Ikšķiles un Ķekavas novads. Savukārt kopš 2011. gada visvairāk iedzīvotāju skaits samazinājies Strenču (-24,6 %) un Zilupes (-24,2 %) novadā. Iedzīvotāju skaits par vairāk nekā 20 % samazinājies arī Aglonas, Krāslavas, Daugavpils, Dagdas, Viļakas, Baltnavas un Ilūkstes novadā, no kuriem visi ir Latgales reģionā, kas skaidrojams ar vislielāko mirstību un viszemāko dzimstību, jo Latgalē ir lielākais senioru īpatsvars un zemākais jaunu cilvēku īpatsvars.

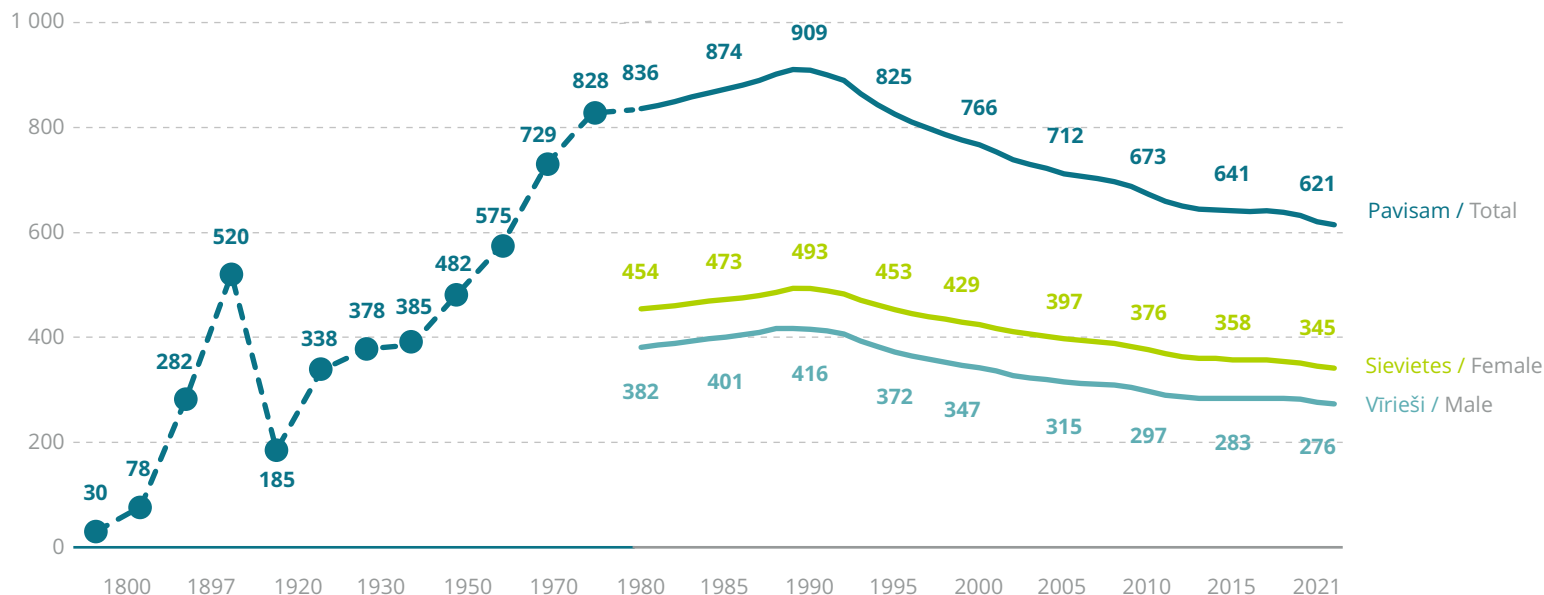
1.3. Pilsētu un lauku iedzīvotāju skaits 1920.–2021. gadā (tūkst.)

Population of urban and rural areas in 1920–2021 (thousand)

1.4. Iedzīvotāju skaits Rīgā 1800.–2021. gadā (tūkst.)

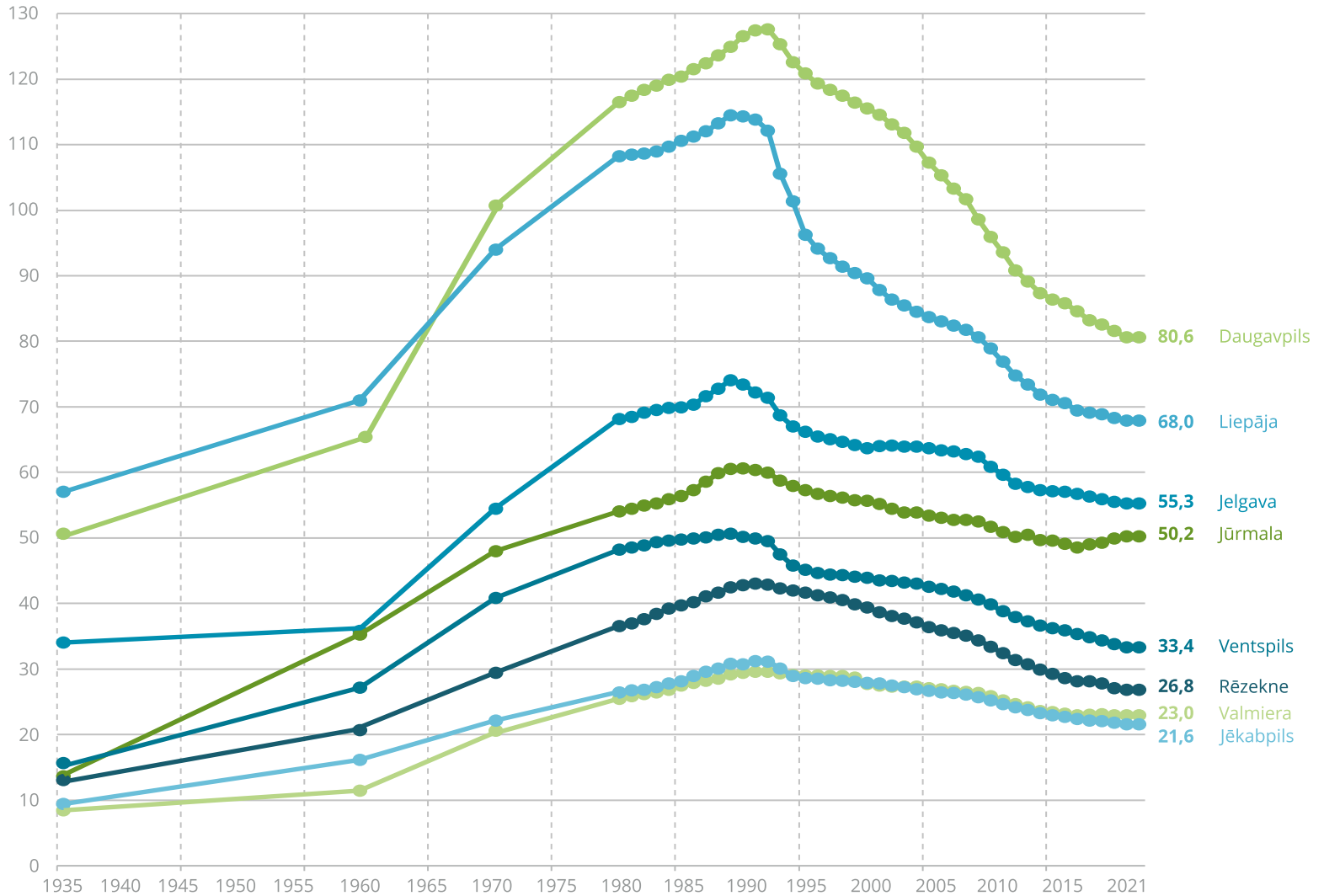
Population of Riga in 1800–2021 (thousand)

1935. gadā Rīgā dzīvoja 385 tūkstoši jeb 20 % no visiem Latvijas iedzīvotājiem. 1989. gada tautas skaitīšanā tika iegūti dati par 910 tūkstošiem rīdzinieku – to īpatsvars valsts iedzīvotāju kopskaitā bija 34 %. Tas arī bija lielākais Rīgas iedzīvotāju skaits, kas turpmākajos gados pakāpeniski samazinājās. Kopš 1989. gada iedzīvotāju skaits Rīgā samazinājās par 295 tūkstošiem jeb 1,5 reizes, un 2021. gada sākumā rīdzinieku bija 615 tūkstoši jeb 32 % no visiem valsts iedzīvotājiem un 48 % no pilsētu iedzīvotājiem. Minētajā laika periodā Rīgā gan dabiskais pieaugums, gan migrācijas saldo bija negatīvs. Jau 20 gadus Latvijas iedzīvotāju īpatsvars Rīgā nav mainījies.

1.5. Iedzīvotāju skaits pārējās republikas pilsētās 1935.–2021. gadā (tūkst.)

Population of other cities in 1935–2021 (thousand)

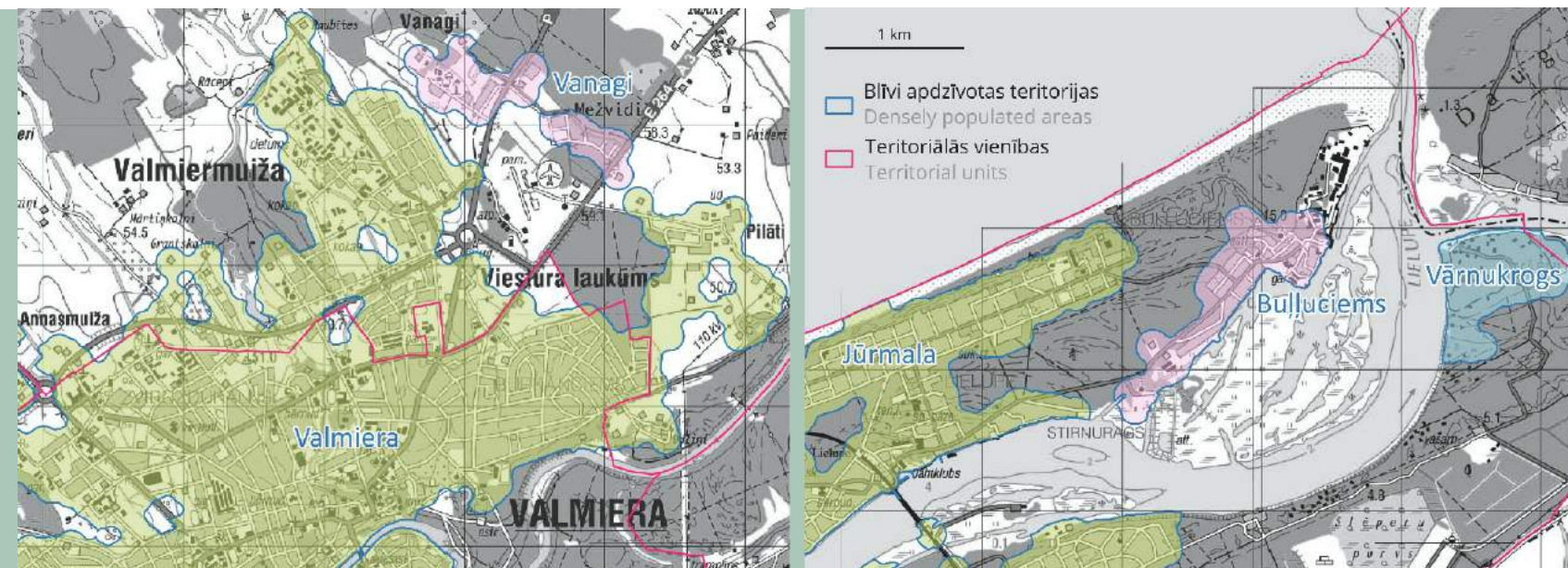
Blīvi apdzīvotas teritorijas

Blīvi apdzīvota teritorija ir no administratīvā iedalījuma neatkarīga nošķirta teritorija – apmešanās vai darba vieta, kurā ēkās, kas neatrodas tālāk par 200 m viena no otras, ir vismaz 50 pastāvīgie iedzīvotāji vai nodarbinātie. Tās atbilst iedzīvotāju izvietojumam, nevis administratīvi noteiktajām pilsētu vai ciemu robežām, ļaujot novērtēt iedzīvotāju faktisko izplatību. Aprēķins veikts attiecībā uz situāciju 2019. gadā, nosakot 1 323 blīvi apdzīvotas teritorijas. Vairākas blīvi apdzīvotas teritorijas atrodas dažādās administratīvajās teritorijās un liecina par administratīvo teritoriju robežu nesakritību ar iedzīvotāju faktisko izvietojumu.

Vislielākā blīvi apdzīvotā teritorija ir Rīga (663 012 iedzīvotāji, kas ir par 48 394 vairāk nekā Rīgas pilsētā), kas ietver vairākas Pierīgas apdzīvotās vietas, kā Baložus, Mārupi, Jaunmārupi, Bukultus, daļu Ķekavas un Salaspils, savukārt kā atsevišķas blīvi apdzīvotas teritorijas Rīgas pilsētā izdalītas Bolderāja, Mangaļsala, Jaunciems, Brekši un citas.

Valmiera kā blīvi apdzīvota teritorija atrodas abpus pilsētas un Valmieras pagasta robežai, daudzviet tai šķēļot vienlaidus apbūvi.

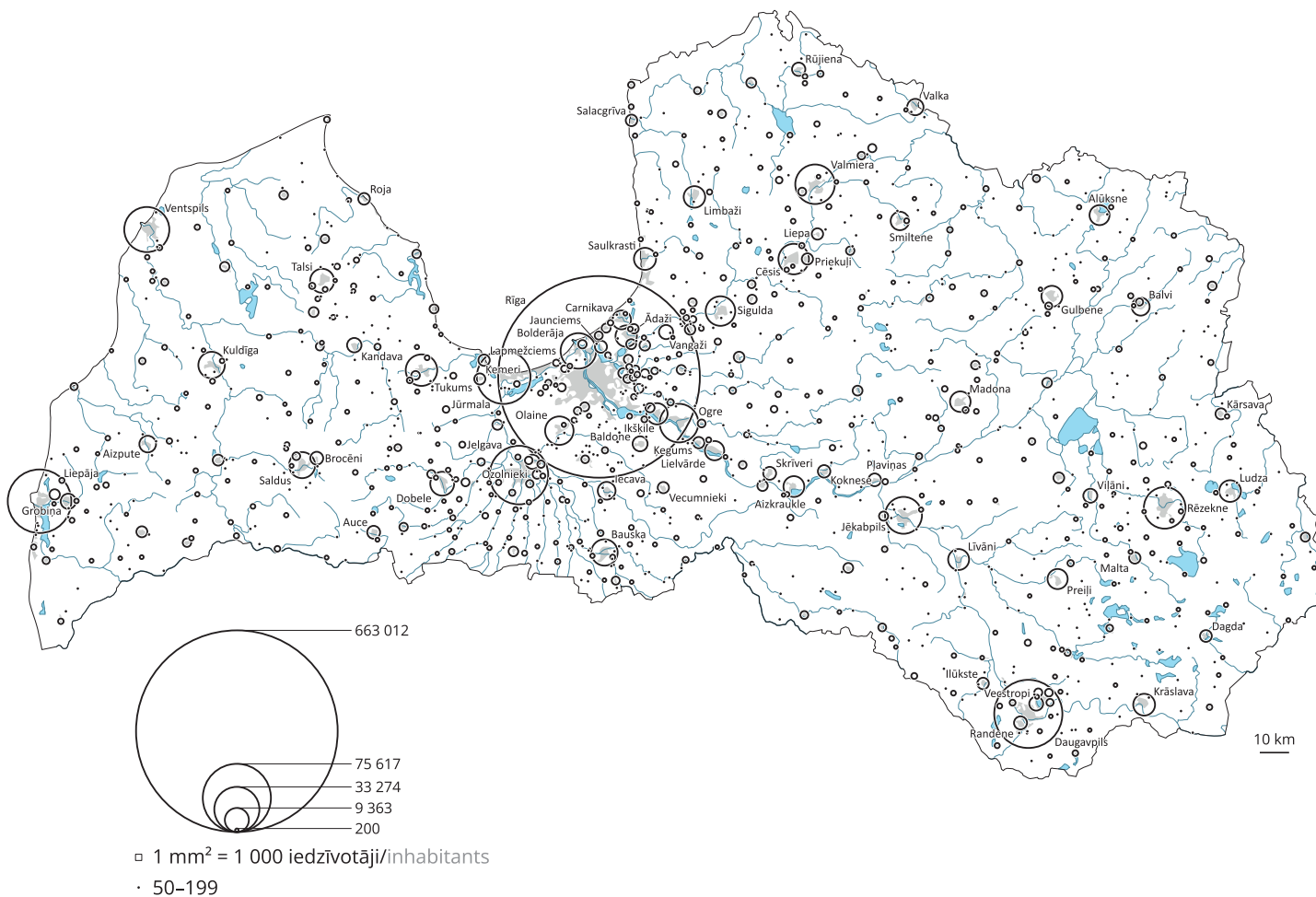
Jūrmalas pilsētā izdalītas vairākas blīvi apdzīvotas teritorijas, kā Buļļuciems un Vārnukrogs, kas atrodas nostāk no lielākās pilsētā esošās blīvi apdzīvotās teritorijas (Jūrmalas).

Pamatkarte – LĢIA topogrāfiskā karte M 1:50 000, 2005–2012.

1.6. Iedzīvotāju skaits blīvi apdzīvotās teritorijās 2021. gada sākumā

Population in densely populated areas at the beginning of 2021

Nosaukumi norādīti blīvi apdzīvotām teritorijām ar vismaz 2 000 iedzīvotāju.
 Indicated names cover densely populated areas with at least 2 000 inhabitants.

Iedzīvotāju blīvums

Iedzīvotāju blīvums laika gaitā reģionos ļoti mainījies. Rīga visos laikos bijusi visblīvāk apdzīvota. Blīvums Rīgā pieaudzis no 1 650 cilv./km² 1925. gadā līdz 2 429 cilv./km² mūsdienās. 1935. gada tautas skaitīšanas dati liecina, ka, neskaitot Rīgu, visblīvāk apdzīvotais reģions bija Latgale (ap 36 cilv./km²), bet retāk – Pierīga, Vidzeme (17 cilv./km²). Mūsdienās Latgale ir viens no retāk apdzīvotajiem reģioniem, savukārt Pierīga – visblīvāk apdzīvotais, neskaitot Rīgu. Vidzemē iedzīvotāju blīvums arī mūsdienās ir vismazākais, tas sarucis līdz 12 cilv./km².

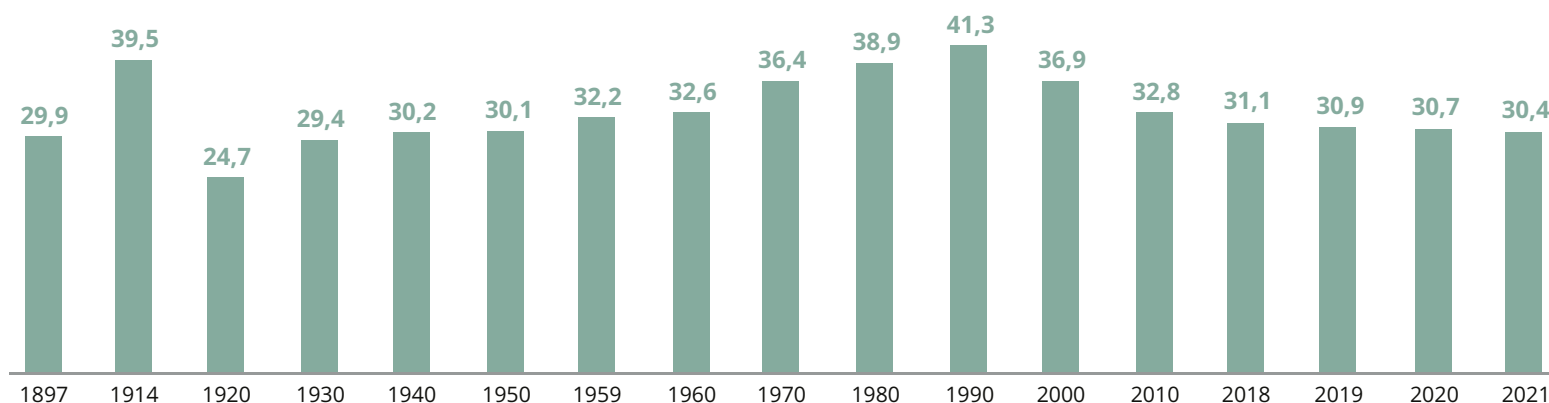
Latvijā trīs visblīvāk apdzīvotie novadi pārsniedz 200 cilv./km² – Stopiņu, Salaspils un Mārupes novads (attiecīgi 237, 229 un 215 cilv./km²). 100 cilv./km² pārsniedz Saulkrastu un Carnikavas novads. Savukārt vismazākais iedzīvotāju blīvums (mazāk par 10 cilv./km²) ir 38 novados, no kuriem visretāk apdzīvots ir Rucavas un Rugāju novads (attiecīgi 3 un 4 cilv./km²).

Visvairāk rīdzinieku 2021. gadā dzīvoja Purvciemā (54 tūkstoši), 41–45 tūkstoši iedzīvotāju ir Ķengaragā, Imantā un Pļavniekos. 13 Rīgas apkaimes dzīvo mazāk nekā tūkstotis iedzīvotāju katrā.

2021. gada sākumā četrās no deviņām republikas pilsētām iedzīvotāju blīvums nepārsniedz 1 000 iedzīvotāju uz km² – vismazākais tas ir Jūrmalā (565 cilv. uz km²), Ventspilī, Jelgavā un Jēkabpilī, savukārt visblīvāk apdzīvotā ir Rīga, kurai seko pārējās republikas pilsētas ar iedzīvotāju blīvumu mazāku par 2 000 uz 1 km² – Rēzekne, Liepāja, Daugavpils un Valmiera.

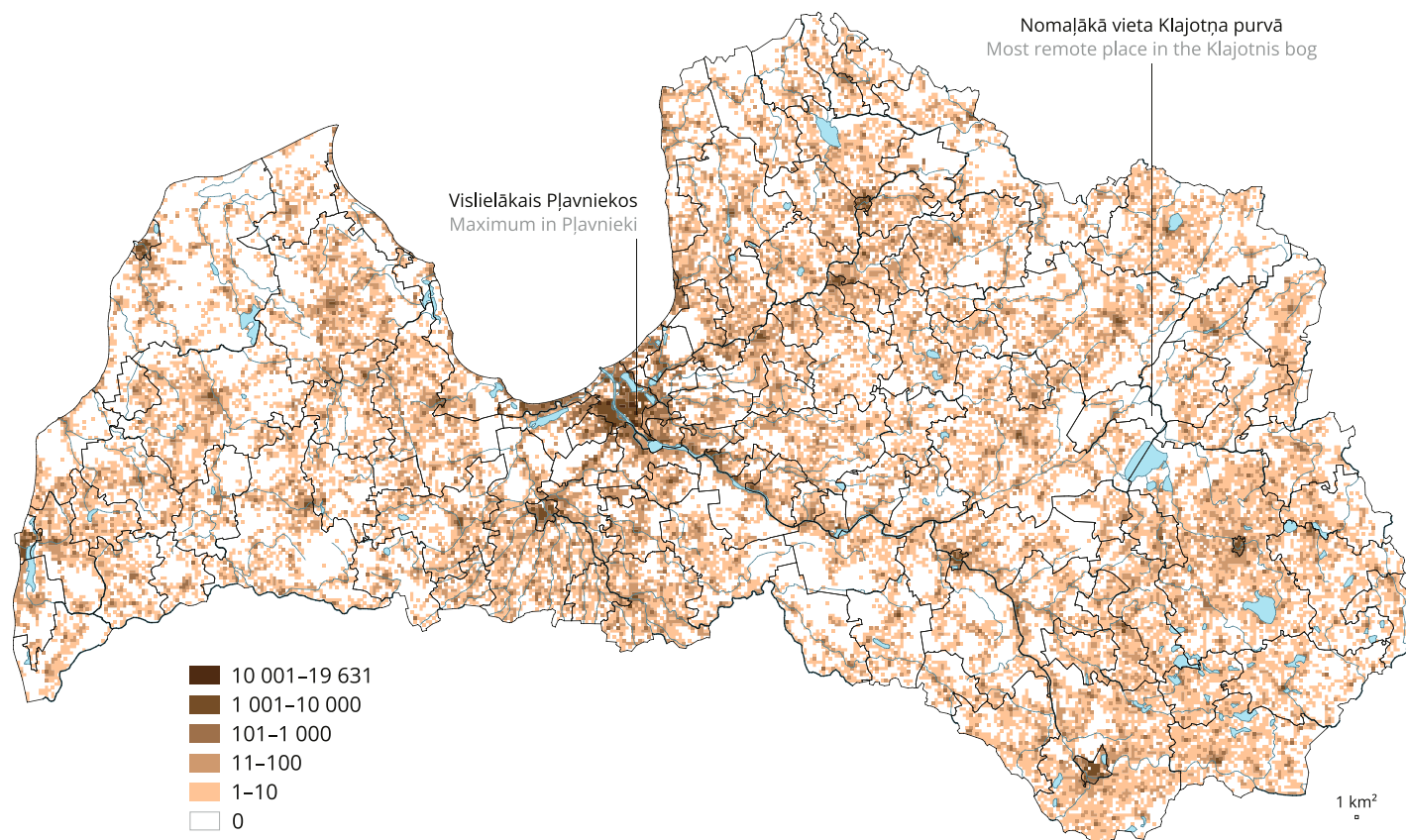
1.7. Iedzīvotāju blīvums Latvijā 1897.–2021. gadā (cilvēki uz 1 km²)

Population density in Latvia, 1897–2021 (inhabitants per km²)

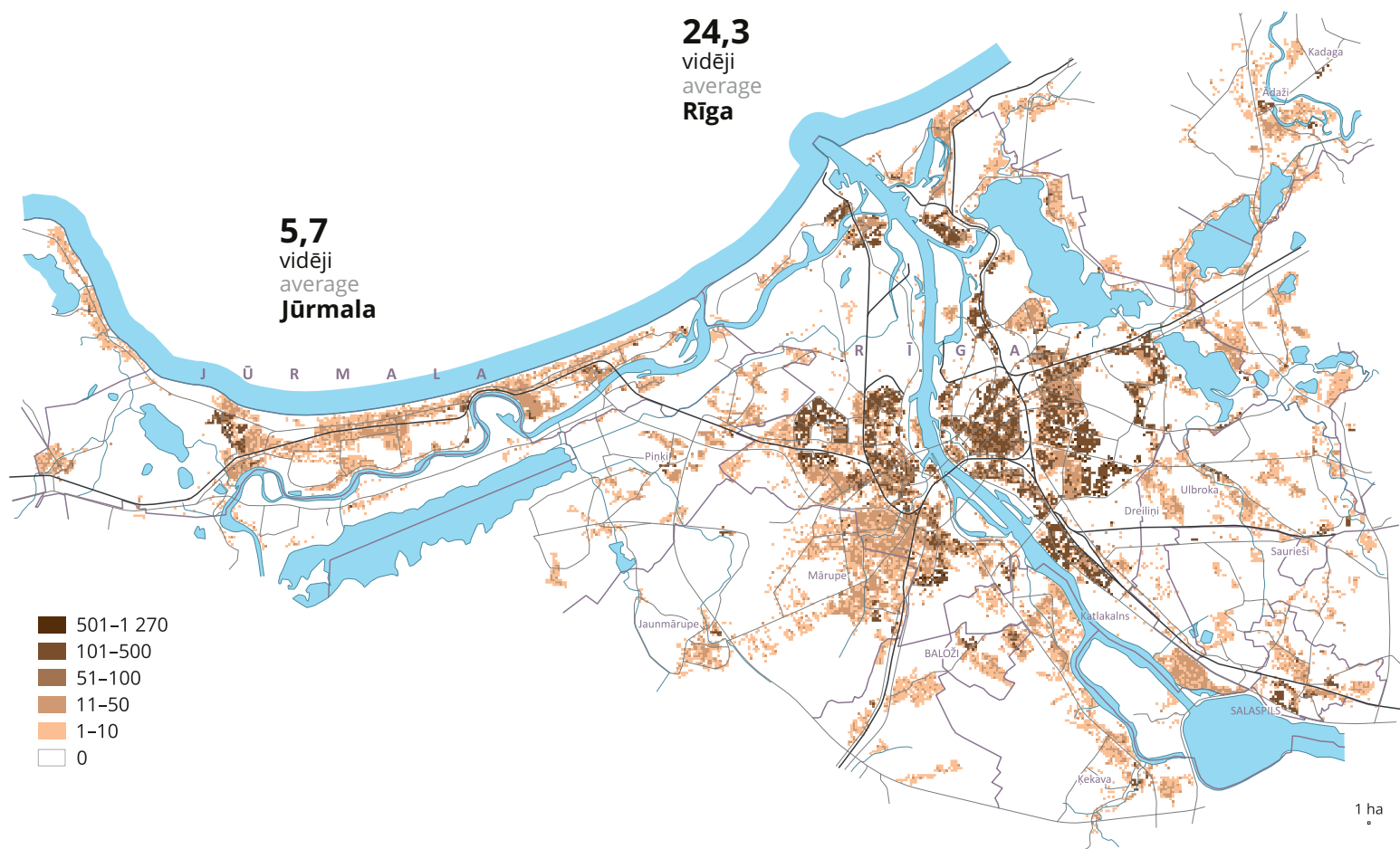
1.8. ledzīvotāju blīvums 2021. gada sākumā (cilvēki uz 1 km²)

Population density at the beginning of 2021 (inhabitants per 1 km²)

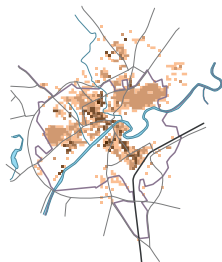
1.9. Iedzīvotāju blīvums republikas pilsētās un blīvi apdzīvotās teritorijās ap tām
2021. gada sākumā (cilvēki uz 1 ha)

Population density in cities and surrounding densely populated areas at the beginning of 2021 (inhabitants per 1 ha)

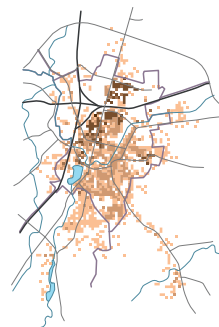

9,9
vidēji
average
Jēkabpils

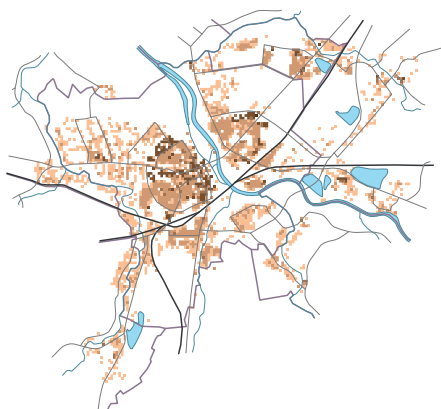
12,3
vidēji
average
Valmiera

15,7
vidēji
average
Rēzekne

6,5
vidēji
average
Ventspils

9,6
vidēji
average
Jelgava

13,2
vidēji
average
Liepāja

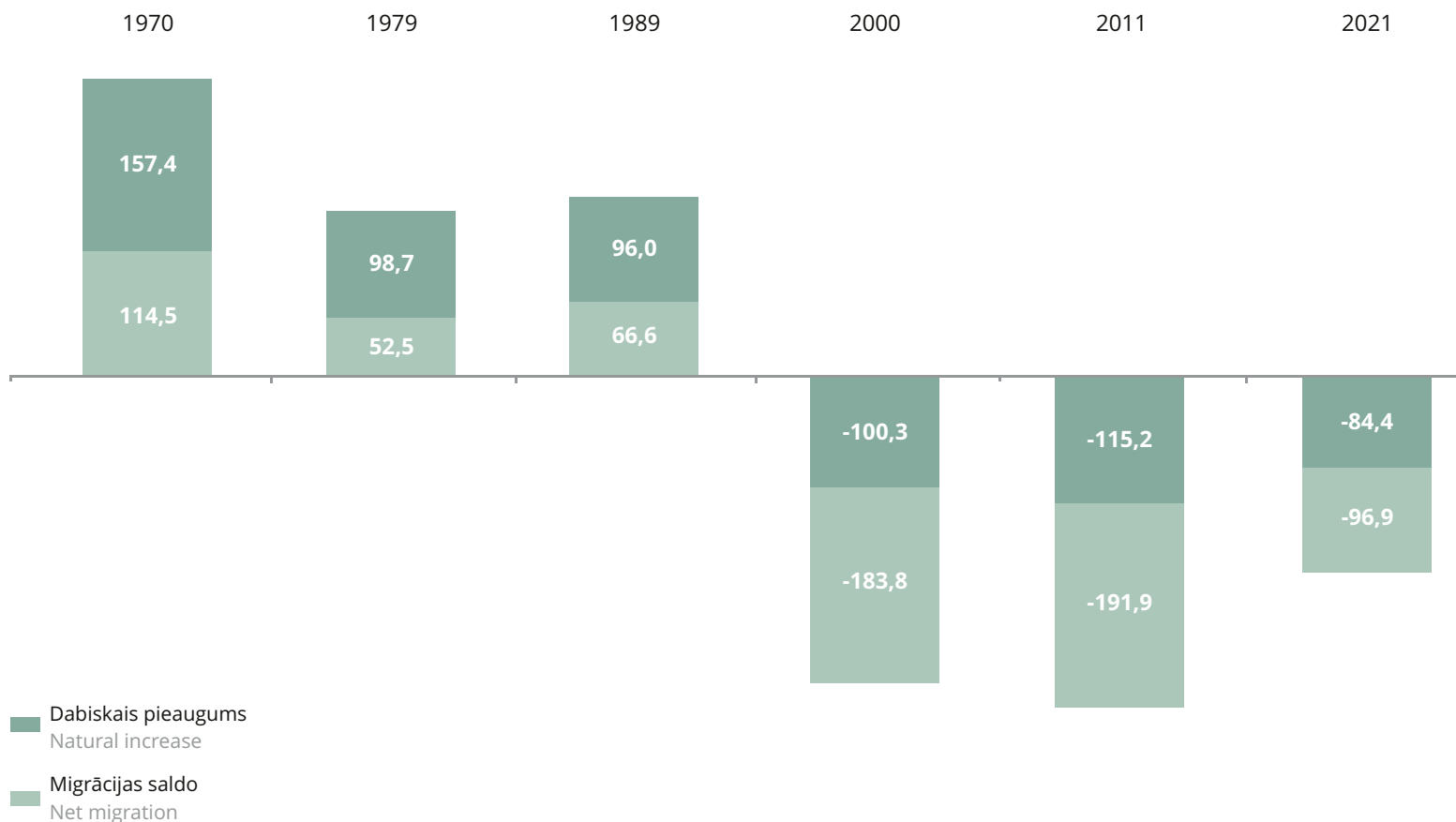

12,7
vidēji
average
Daugavpils

Iedzīvotāju skaita izmaiņas

1.10. Iedzīvotāju skaita izmaiņas tautas skaitīšanas gados attiecībā pret iepriekšējo tautas skaitīšanas gadu (tūkst.)

Population change in Census years compared to the previous Census year (thousand)

Starpkaru periods

Pirmajā tautas skaitīšanā pēc neatkarīgas Latvijas Republikas izveidošanas – 1920. gadā – saskaitīti 1 596 tūkstoši iedzīvotāju, kas ir neatkarīgas Latvijas valsts iedzīvotāju skaita laikrindas sākums. Pirmā pasaules kara laikā daudzi Latvijas iedzīvotāji bija devušies bēgļu gaitās. Karam beidzoties, tie sāka atgriezties, un bija vērojams ļoti liels iedzīvotāju skaita pieaugums – laika posmā līdz 1925. gadam Latvijā imigrēja 219 tūkstoši (lielākās plūsmas 1920. un 1921. gadā), bet izceļoja 28 tūkstoši pamatā uz Krieviju. Pēc bēgļu atgriešanās iedzīvotāju blīvums pieauga no 24 cilv./km² 1920. gadā līdz 28 cilv./km² 1925. gadā.

Iedzīvotāju skaitam pieaugot, pirmskara tautas skaitīšanā 1935. gadā tika saskaitīti 1 905 tūkstoši iedzīvotāju. Pēc 1925. gada starptautiskajai migrācijai bija maza ietekme uz iedzīvotāju skaita izmaiņām. Laika posmā no 1925. līdz 1930. gadam iedzīvotāju skaits Latvijā migrācijas dēļ samazinājās par 2 tūkstošiem cilvēku, bet no 1930. līdz 1935. gadam pieauga par 4 tūkstošiem cilvēku. Līdz ar to iedzīvotāju skaita izmaiņas pamatā bija saistītas ar iedzīvotāju dabisko pieaugumu – dzimstību un mirstību.

Padomju periods

Lai arī iedzīvotāju skaits Otrā pasaules kara dēļ bija samazinājies, taču tas strauji pieauga migrācijas rezultātā. Pirmajā tautas skaitīšanā pēc Otrā pasaules kara – 1959. gadā – tika iegūti dati par 2 miljoniem 80 tūkstošiem iedzīvotāju. Pēc Otrā pasaules kara Latvijā notika masveida imigrācija no citām Padomju republikām – Latvijā tika dislocēts liels skaits Padomju armijas militārpersonu (ap 250 000), kā arī tika veicināta Latvijas industrializācija, veidojot lielas rūpnīcas, kur bija nepieciešams darbaspēks. Imigrāciju veicināja arī labāki sadzīves apstākļi Latvijā, tā bija labāk apgādāta ar plaša patēriņa precēm nekā citas PSRS republikas. Migrantu plūsmai bija arī politiski motīvi – Latvijas kolonizācija un rusifikācija. Līdz pat 1989. gadam iedzīvotāju skaits Latvijā ik gadu pieauga. Šajā laika posmā (1959.–1989. gads) tas palielinājās par 588 tūkstošiem, un 1990. gada sākumā sasniedza 2 miljonus 668 tūkstošus, kas ir līdz šim lielākais iedzīvotāju skaits valstī. Iedzīvotāju pieaugumu sekmēja gan lielāks dzimušo nekā mirušo skaits (par 240 tūkstošiem), gan imigrantu skaita pārsvars pār emigrantu skaitu (par 348 tūkstošiem) – šo divu faktoru īpatsvars kopējā iedzīvotāju skaita pieaugumā bija attiecīgi 41 % un 59 %.

Pēc neatkarības atjaunošanas

Demogrāfiskā situācija mainījās līdz ar Latvijas neatkarības atjaunošanu. Kopš tautas skaitīšanas 1989. gadā iedzīvotāju skaits Latvijā samazinājās par 773 tūkstošiem jeb 29 %. 1991. gadā pirmo reizi kopš 1946. gada dzimušo skaits Latvijā bija mazāks par mirušo skaitu, un šī tendence turpinās. Negatīvs migrācijas saldo bija jau 1989. gadā, un arī turpmāk tas tikai palielinājās. 1989.–2020. gadā negatīva dabiskā pieauguma dēļ iedzīvotāju skaits samazinājās par 300 tūkstošiem un migrācijas rezultātā – par 473 tūkstošiem.

Deviņdesmitajos gados emigrācijas plūsma bija galvenokārt uz Neatkarīgo Valstu Sadraudzības (NVS) valstīm. No 1992. gada līdz 1994. gadam Latvijas teritoriju pakāpeniski atstāja PSRS karaspēks, kam līdzī devās arī liela daļa civiliedzīvotāju. Kopumā 1992.–1994. gadā emigrēja 122 tūkstoši iedzīvotāju, no kuriem 91 % uz NVS valstīm.

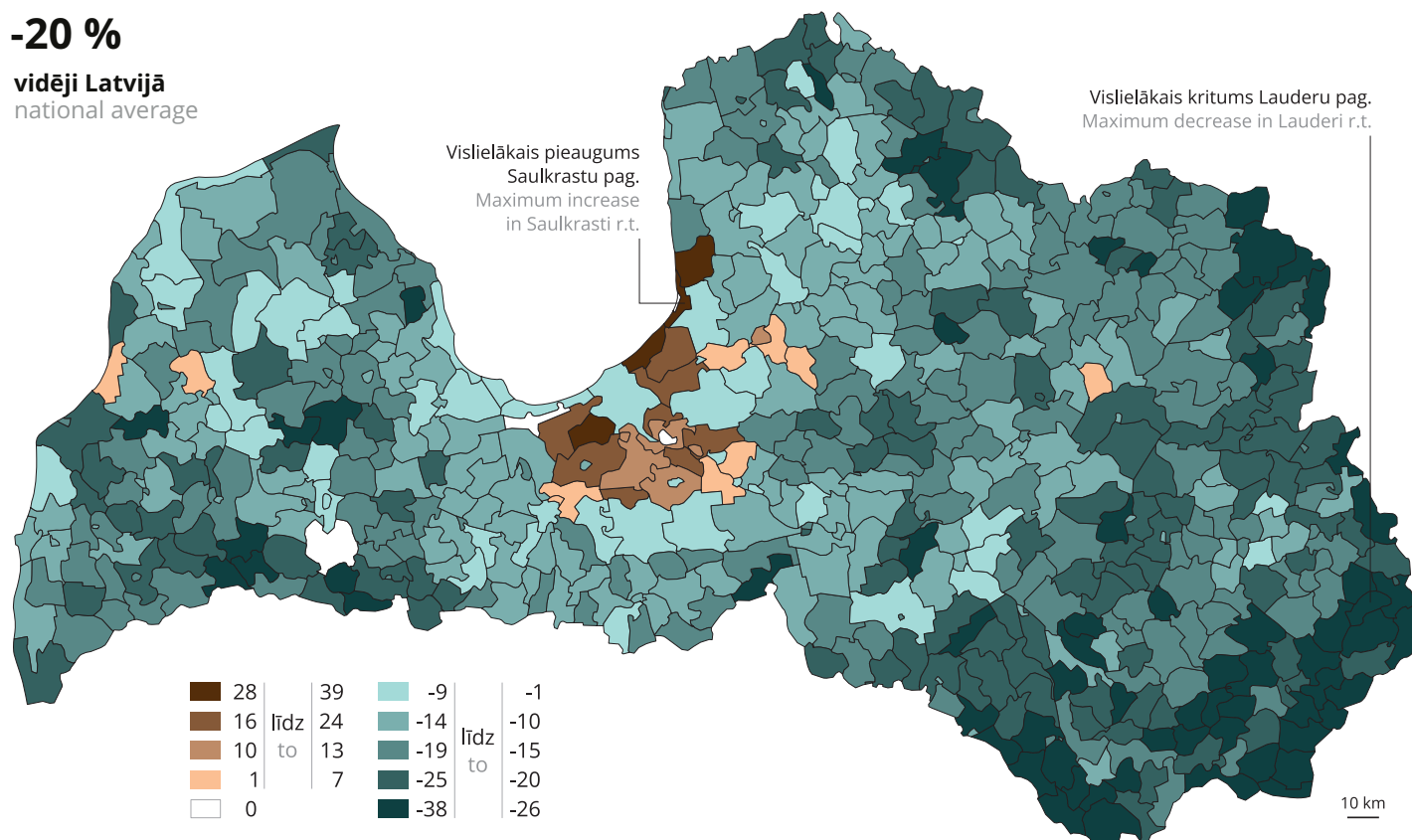
2004. gadā Latvija iestājās Eiropas Savienībā (ES), un tās pilsoņiem pavērās iespēja brīvi pārvietoties starp Eiropas valstīm. Migrācijas plūsma uz ES valstīm strauji pieauga – 2004.–2020. gadā izbrauca 279 tūkstoši iedzīvotāju. Uz NVS valstīm šajos gados emigrēja 57 tūkstoši. Šajā tūkstošgadē lielākais iedzīvotāju skaita samazinājums bija ekonomiskās krīzes laikā (2008.–2010. gadā) – 117 tūkstoši.

1.12. Iedzīvotāju skaita izmaiņas pilsētās un pagastos 2011.–2021. gadā (%)

Change in population of cities, towns and municipality rural territories, 2011–2021 (%)

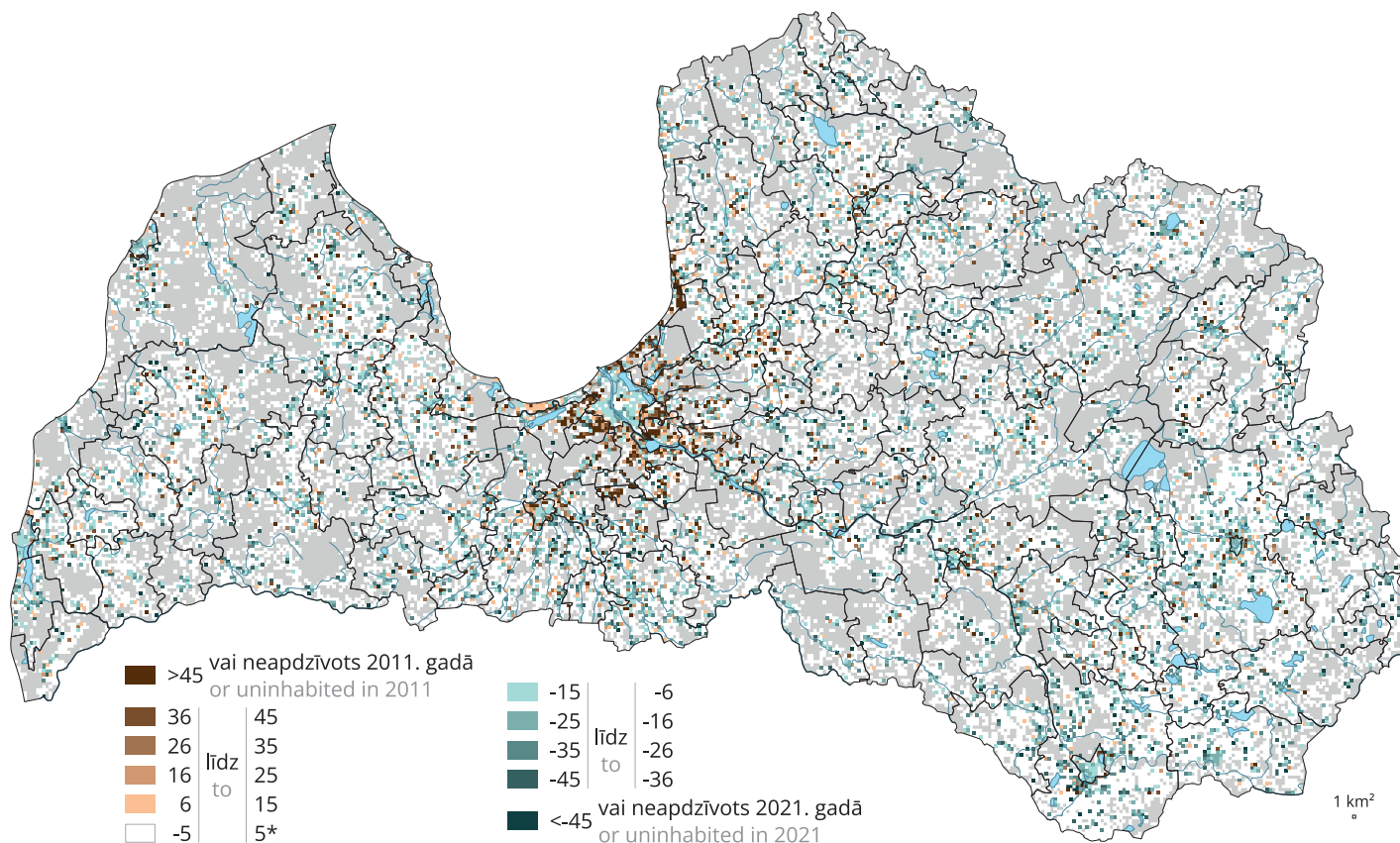
-20 %

vidēji Latvijā
national average

1.13. Iedzīvotāju skaita izmaiņas 2011.–2021. gadā (%)

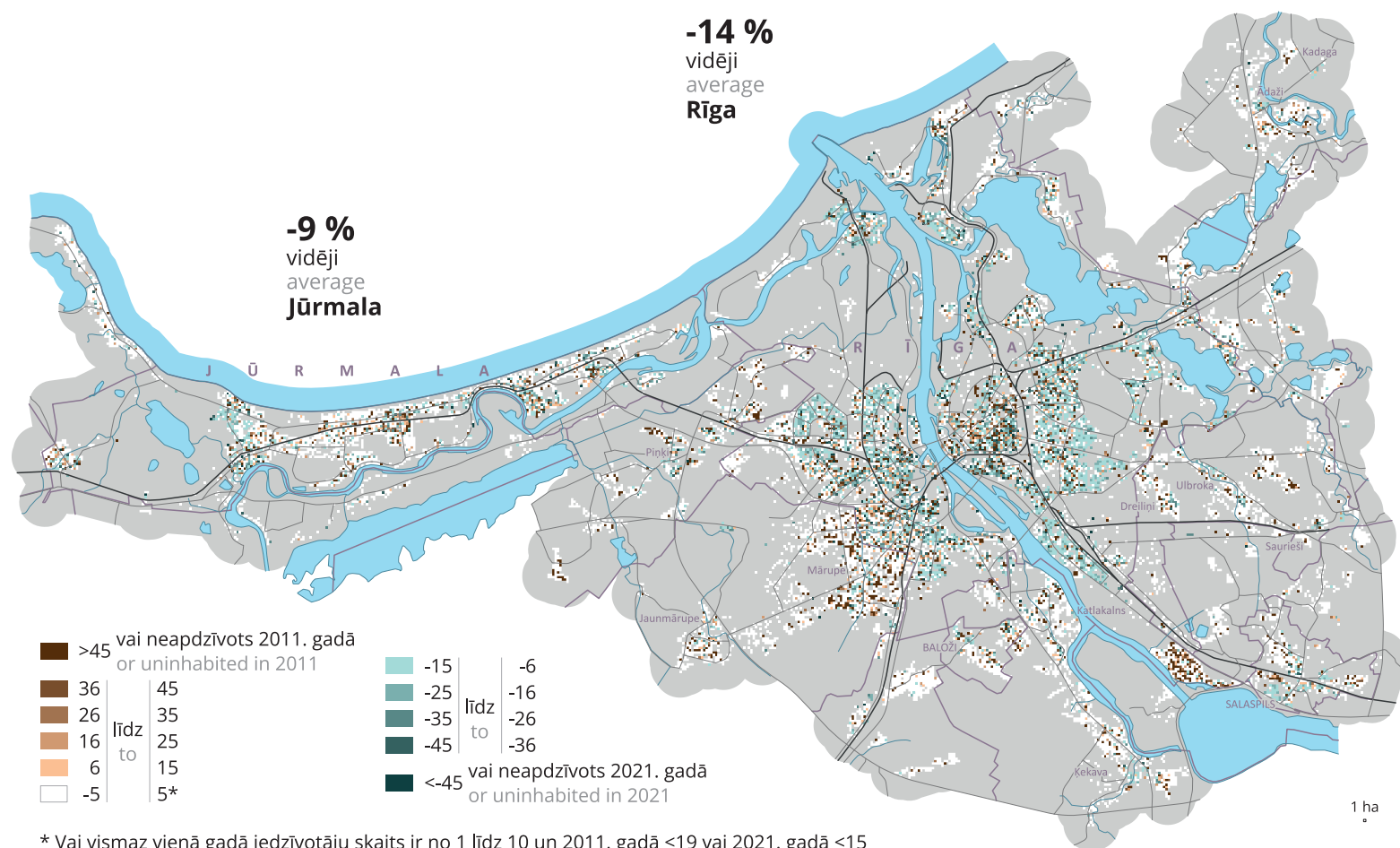
Population change in 2011–2021 (%)

* Vai vismaz vienā gadā iedzīvotāju skaits ir no 1 līdz 10 un 2011. gadā <19 vai 2021. gadā <15
Or population is between 1 and 10 at least in one year, <19 in 2011 or <15 in 2021

1.14. Iedzīvotāju skaita izmaiņas republikas pilsētās un blīvi apdzīvotās teritorijās ap tām 2011.–2021. gadā (%)

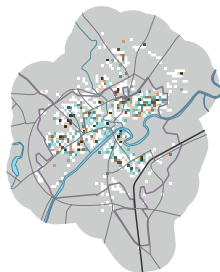
Change in population of cities and surrounding densely populated areas, 2011–2021 (%)

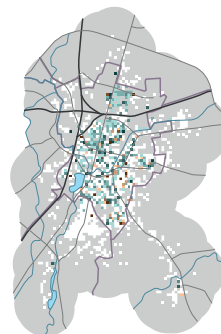
* Vai vismaz vienā gadā iedzīvotāju skaits ir no 1 līdz 10 un 2011. gadā <19 vai 2021. gadā <15
Or population is between 1 and 10 at least in one year, <19 in 2011 or <15 in 2021

-12 %
vidēji
average
Jēkabpils

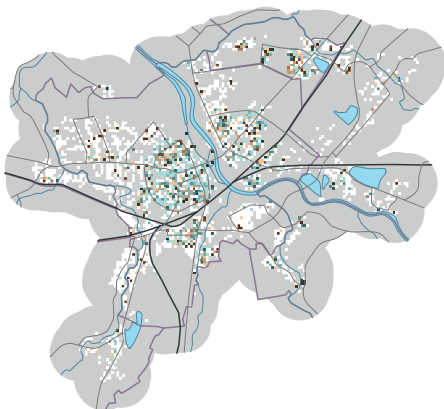
-8 %
vidēji
average
Valmiera

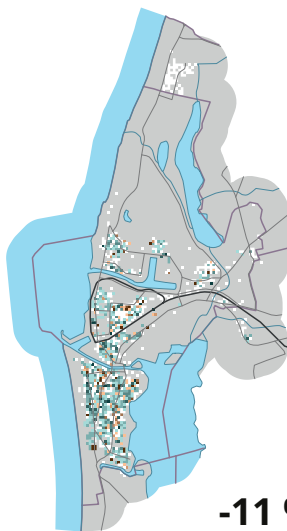
-16 %
vidēji
average
Rēzekne

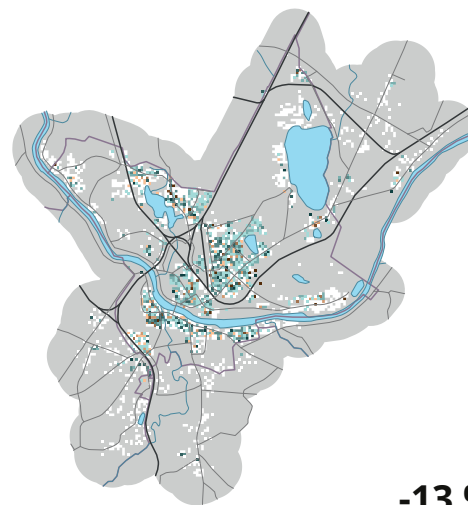
-14 %
vidēji
average
Ventspils

-6 %
vidēji
average
Jelgava

-11 %
vidēji
average
Liepāja

-13 %
vidēji
average
Daugavpils

Migrācija

Migration

Migrācija

Migration

Starptautiskās ilgtermiņa migrācijas rezultātā iedzīvotāju skaits 2011.–2020. gadā samazinājās par 97 tūkstošiem, Latvijā ieradās 101 tūkstotis, bet no Latvijas emigrēja 198 tūkstoši iedzīvotāju. No visiem šajā laika periodā iebrākušajiem 62 % bija vīrieši, no izbrākušajiem – 53 %.

Taču visstraujākā migrācija notika ekonomiskās krīzes laikā 2009. un 2010. gadā, kad no valsts aizbrauca ap 40 tūkstošiem iedzīvotāju gadā, tajā skaitā 77 % uz ES valstīm un Apvienoto Karalisti.

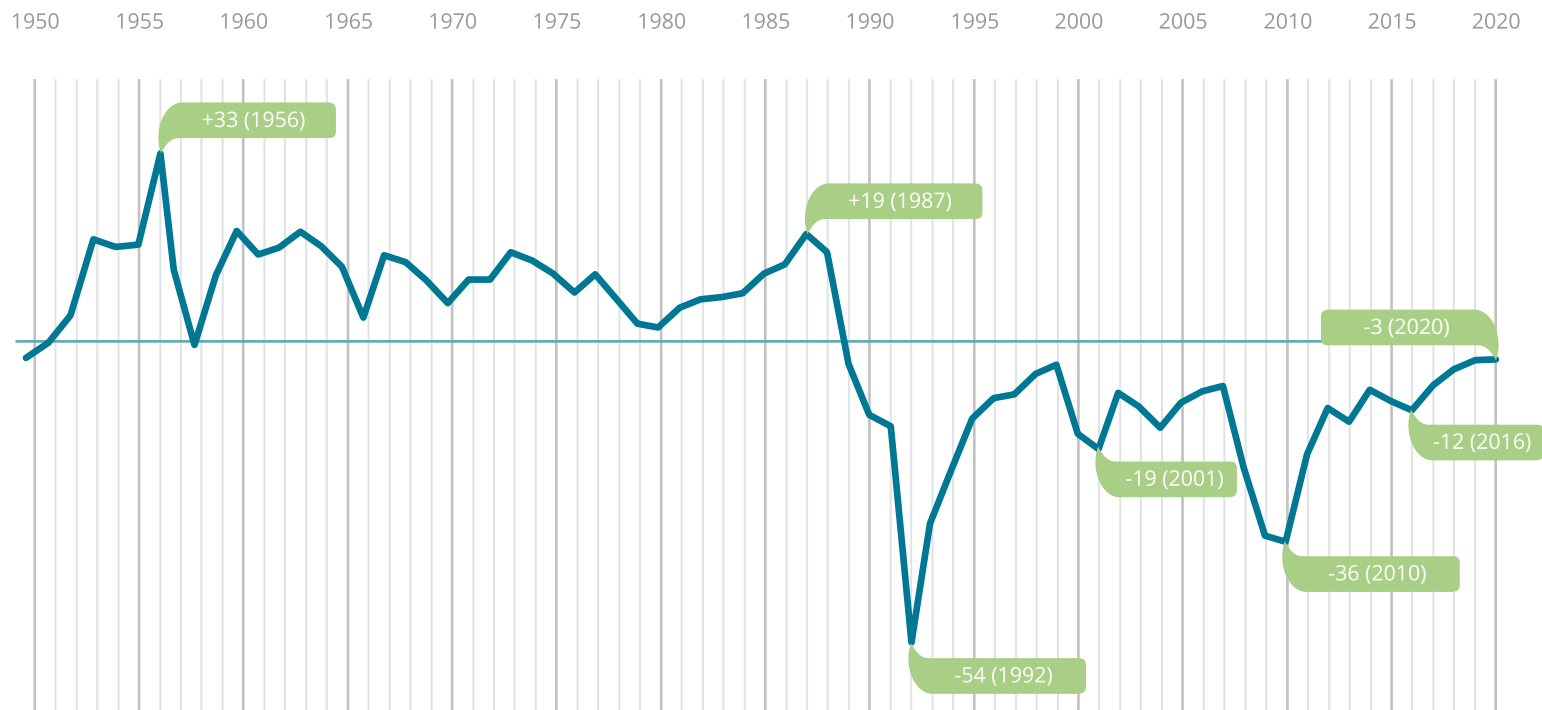
2011.–2020. gadā iedzīvotāju skaits Rīgā starptautiskās migrācijas rezultātā samazinājās par 23 tūkstošiem. Pilsētā uz dzīvi no citām valstīm ieradās 46, bet aizbrauca 69 tūkstoši rīdzinieku. Gads pirms 2021. gada tautas skaitīšanas izcēlās ar salīdzinoši zemu migrācijas saldo, samazinoties iedzīvotāju skaitam starptautiskās migrācijas rezultātā par 3,2 tūkstošiem, kas ir zemākais rādītājs kopš 1988. gada. Attiecinot pret iedzīvotāju skaitu, visstraujākais pieaugums starptautiskās migrācijas rezultātā notika Stenču, Viesītes, Cesvaines un Naukšēnu novadā (vairāk nekā 0,3 % pieaugums), bet straujākais kritums – Zilupes, Aglonas, Carnikavas un Jaunpiebalgas novadā (virs 0,5 % kritums). No 2011. – 2021. gadam visvairāk samazinājās (par 123,7 tūkstošiem jeb 21,3 %) iedzīvotāju skaits vecuma grupā 20 – 39 gadi, vecuma grupā 40 – 59 gadi par 61,2 tūkstošiem jeb 10,6% un vecumā līdz 19 gadiem par 23,4 tūkstošiem jeb 5,6 %. Gan imigrācijas, gan emigrācijas plūsmā līdz darbības un darbības vecuma grupās dominēja vīrieši, galvenais cēlonis ir ārvalstu studentu skaita pieaugums (biežāk vīrieši), kas pēc izglītības iegūšanas atkal pamet Latviju. Iebraukušo vīriešu īpatsvars 2020. gadā bija 65,4 %, bet izbraukušo – 59,1 %. Savukārt vecuma grupā virs 65 gadiem 2000.–2020. gadā imigrantu plūsmā bija 58 % sieviešu, bet emigrantu plūsmā – 61 %, kas saistāms ar lielāku sieviešu īpatsvaru arī senioru skaitā, sieviešu vidējam mūža ilgumam pārsniedzot vīriešu.

25 tūkstošiem jeb 7 % bērnu vismaz viens no vecākiem ir emigrācijā, tai skaitā 1 066 jeb 4 % no šiem bērniem abi vecāki ir emigrācijā. Visbiežāk emigrācijā ir tēvs (vidēji 73 % gadījumu no bērniem, kuriem vismaz viens vecāks ir emigrācijā). Tikai māte emigrācijā ir 23 % gadījumu.

Emigrējušie vecāki bieži ir nodarbināti kaimiņvalstīs – Igaunijā vai Skandināvijas valstīs. Par to liecina augsts šādu bērnu īpatsvars Valkas, Alūksnes novados un Liepājā.

2.1. Migrācijas saldo 1950.–2020. gadā (tūkst.)

Net migration in 1950–2020 (thousand)

Imigranti un emigranti

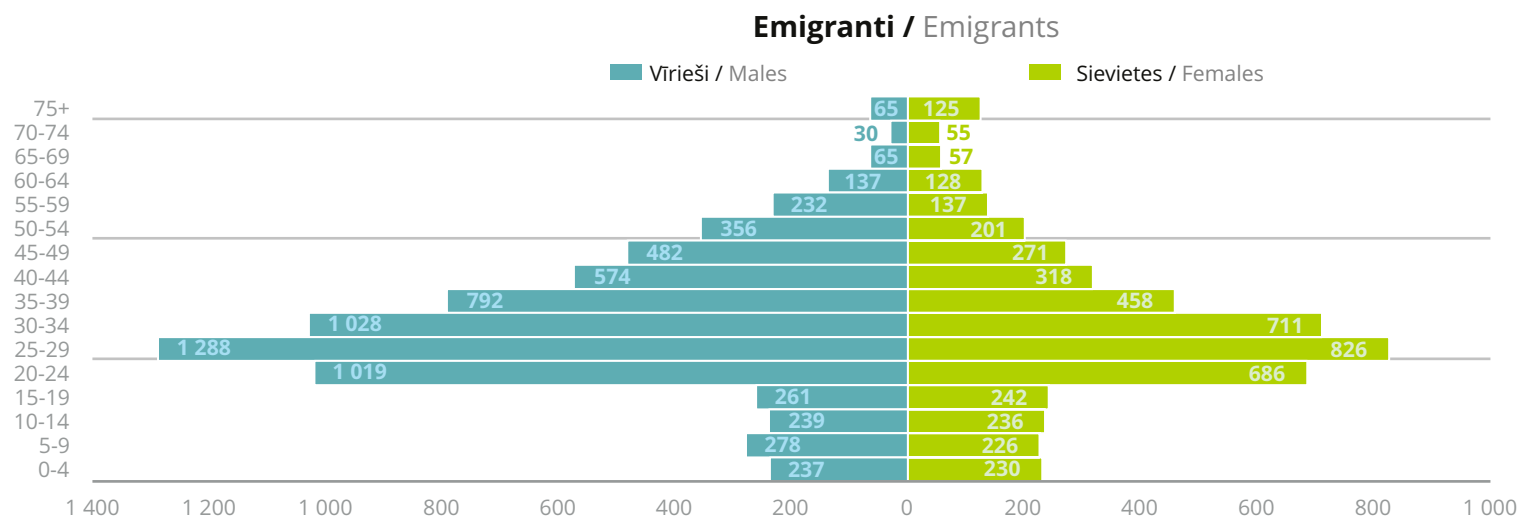
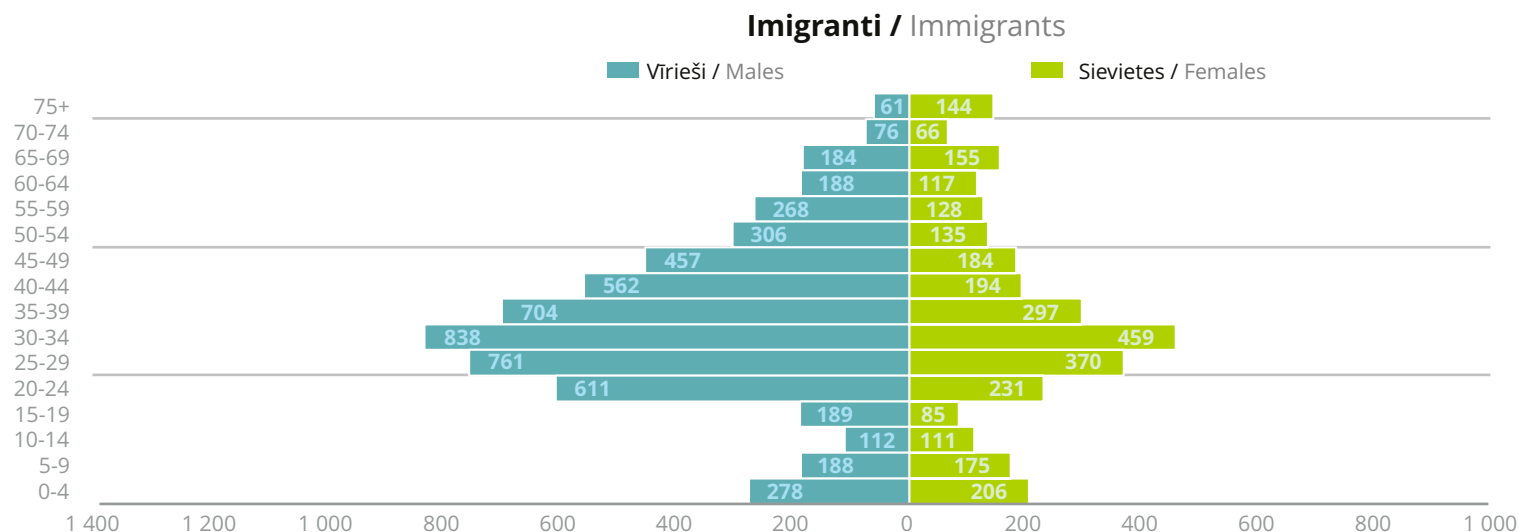
Desmit gadu laikā kopš iepriekšējās tautas skaitīšanas 2011. gadā migrācijas rezultātā Latvijas pilsoņu skaits samazinājās par 102 tūkstošiem, Latvijas nepilsoņu skaits – par nepilniem 7 tūkstošiem, bet par vairāk nekā 3,5 tūkstošiem pieauga Ukrainas pilsoņu skaits. Iebraukušo Krievijas, Uzbekistānas un Indijas valstspiederīgo skaits par vairāk nekā tūkstoti pārsniedza emigrantu skaitu.

Kopš 2011. gada Latviju atstāja 92 tūkstoši latviešu, bet atgriezās valstī 36 tūkstoši. Migrācijas rezultātā to skaits samazinājās par 56 tūkstošiem, krievu skaits samazinājās par 34 tūkstošiem (imigrēja 26 tūkstoši, bet emigrēja 60 tūkstoši), poļu skaits – par 3 tūkstošiem. Desmit gadu laikā ieradās gandrīz 3 tūkstoši indiešu un nedaudz vairāk kā 2 tūkstoši uzbeku. Migrācijas rezultātā šo abu tautību iedzīvotāju skaits pieauga apmēram par tūkstoti katra.

Pēc ģimenes stāvokļa neprecējušies iedzīvotāji ir aktīvāki migrācijā – no visiem imigrantiem 2011.–2020. gadā 50 % un no emigrantiem – 56 %. Šajā periodā Latvijā ieradās 34 %, bet izbrauca 25 % precētu iedzīvotāju.

2.2. Imigranti un emigranti pēc dzimuma un vecuma 2020. gadā

Immigrants and emigrants by sex and age, 2020

Ilgtermiņa migrācija pa valstīm un valstu grupām

No 2000. līdz 2020. gadam 45 % imigrantu ieradās no Eiropas Savienības valstīm un Apvienotās Karalistes. Šajā laika posmā 68 % emigrantu devās uz Eiropas Savienības valstīm un Apvienoto Karalisti.

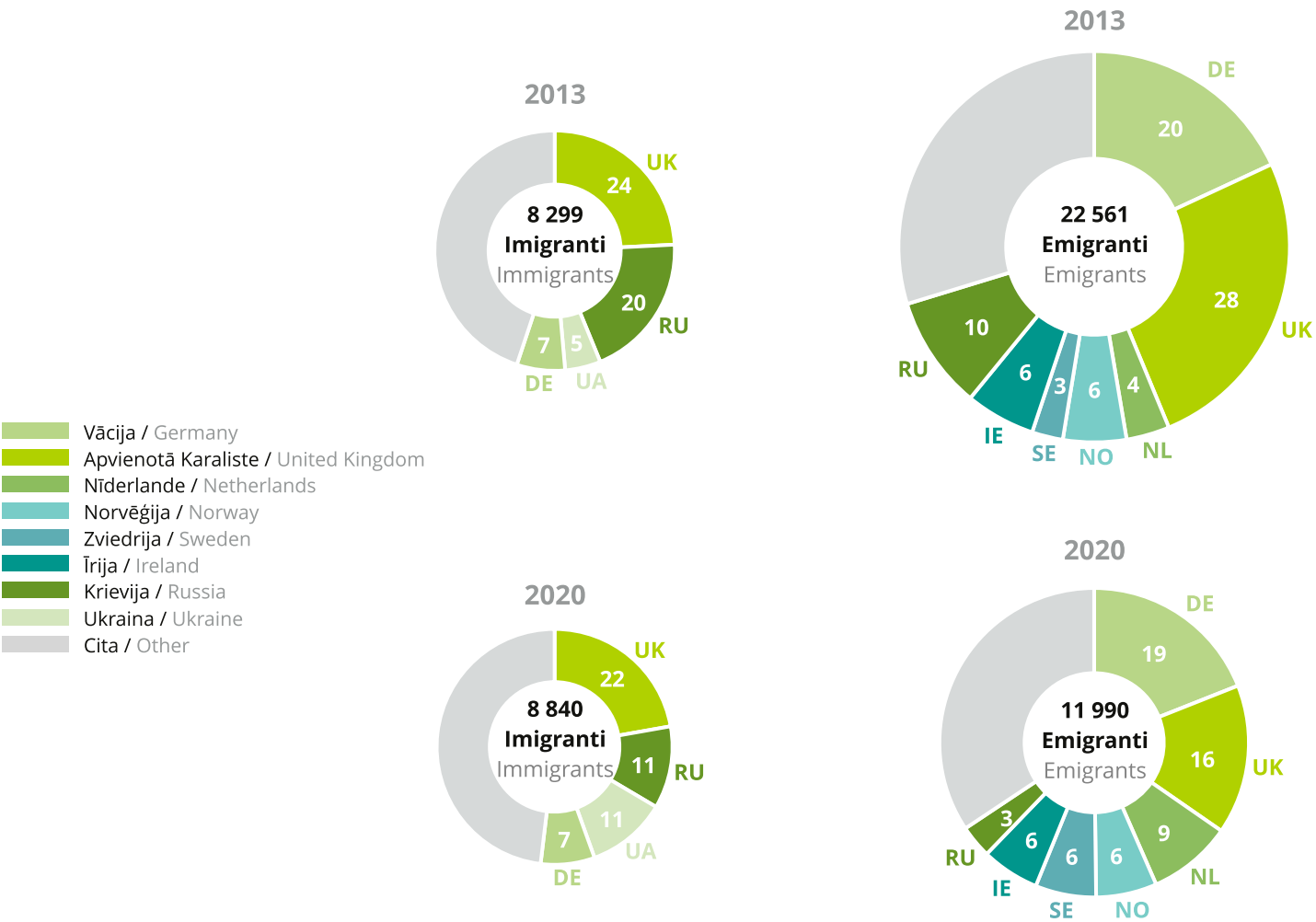
2020. gadā Covid-19 pandēmijas ietekmē samazinājās iedzīvotāju mobilitāte, kas ietekmēja arī starptautiskās ilgtermiņa migrācijas rādītājus.

2020. gadā no Latvijas kopumā emigrēja 12,0 tūkstoši iedzīvotāju, kas bija par 17,8 % mazāk nekā 2019. gadā. Uz ES valstīm emigrēja 7,9 tūkstoši iedzīvotāju (66 % no emigrantu kopskaita), kas bija par 13,4 % mazāk nekā gadu iepriekš. Lielākās plūsmas bija uz Vāciju un Nīderlandi – izbrauca attiecīgi 2,3 tūkstoši iedzīvotāju (19 % no emigrantu kopskaita) un nedaudz vairāk par tūkstoti (9 %). Emigrācija uz Apvienoto Karalisti 2020. gadā samazinājās par 37 % – emigrēja 1,9 tūkstoši (attiecīgi 15 % no emigrantu kopskaita). Uz Krieviju 2020. gadā emigrēja 0,4 tūkstoši iedzīvotāju (4 % no kopskaita).

Savukārt 2020. gadā Latvijā kopumā iebruca 8,8 tūkstoši iedzīvotāju, kas bija par 21,2 % mazāk nekā 2019. gadā. No ES valstīm ieradās 2,5 tūkstoši (28 % no imigrantu kopskaita), tai skaitā 0,7 tūkstoši no Vācijas (7 % no imigrantu kopskaita). No Apvienotās Karalistes ieradās 2,0 tūkstoši (22 % no imigrantu kopskaita), bet no Krievijas un Ukrainas katras 1 tūkstotis (11 % no imigrantu kopskaita). Imigrācijā pēdējos gados parādījusies jauna valsts Indija ar būtisku īpatsvaru kopējā imigrantu skaitā. 2020. gadā 5 % no imigrantiem iebruca no Indijas.

2.3. Iedzīvotāju starptautiskā ilgtermiņa migrācija pa valstīm (%)

Long-term international migration by country (%)

Remigrācija

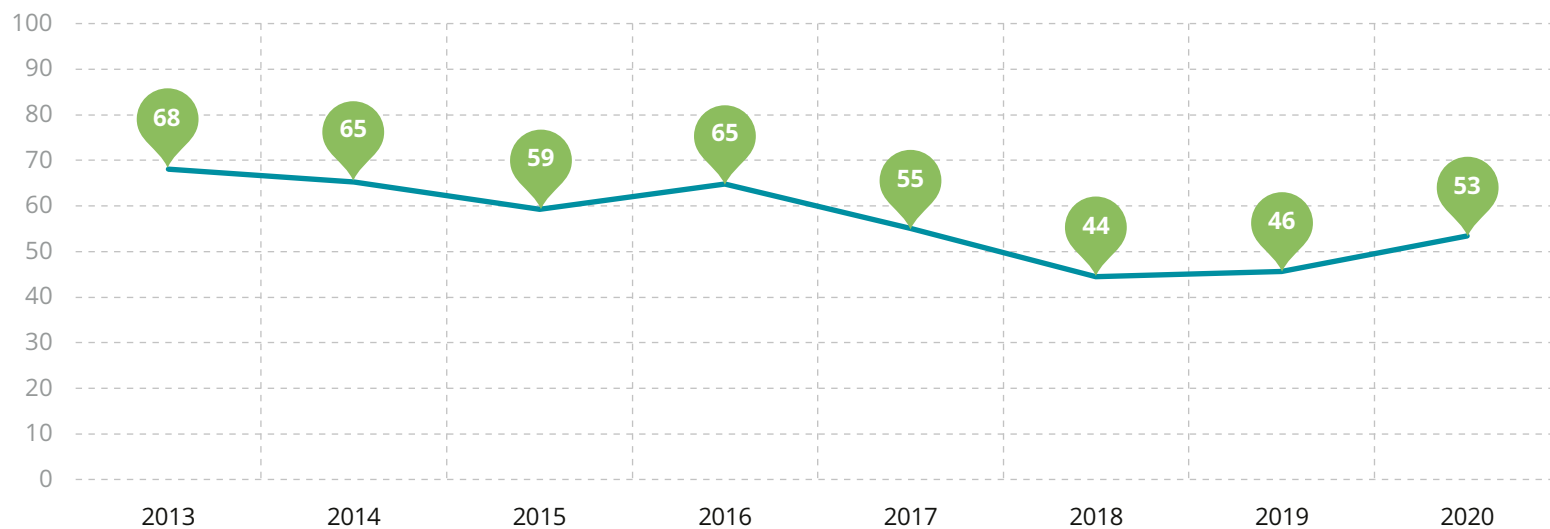
Remigranti ir Latvijas pilsoņi un Latvijas nepilsoņi, kā arī iedzīvotāji, kuru valstiskā piederība ir cita, bet dzimšanas valsts – Latvija, un kuri bija emigrējuši un tagad atgriežas Latvijā. 2013. gadā Latvijā atgriezās nepilni 6 tūkstoši (5 648) iedzīvotāju jeb 68 % no visiem imigrantiem, 2020. gadā Latvijā uz dzīvi pārcēlās gandrīz 5 tūkstoši (4 728) remigrantu jeb 53 % no imigrantiem.

Vairāk nekā puse (56 %) no kopējā imigrantu skaita 2013.–2020. gadā bija remigranti – Latvijā atgriezās 44 tūkstoši iedzīvotāju. 88 % no viņiem bija Latvijas pilsoņi, 9 % – Latvijas nepilsoņi un 3 % – pārējie iedzīvotāji, kuru dzimšanas valsts bija Latvija.

Lai arī aptuveni pusei remigrantu nav zināms remigrācijas ilgums, kas varētu būt saistāms ar to, ka izbraukuši laikā pirms remigrantu datu apkopošanas (2012. gads), tomēr vērojama skaidra tendence, ka ceturtdaļa (24,3 %) atgriežas jau pēc gada prombūtnes. No remigrantiem, kuriem ir zināms prombūtnes laiks, puse (52,9 %) ir atgriezušies 1–3 gadu laikā.

2.4. Remigrantu īpatsvars imigrantu kopskaitā 2013.–2020. gadā (%)

Share of re-immigrants in total number of immigrants, 2013–2020 (%)

Remigrantu dzimums un vecums

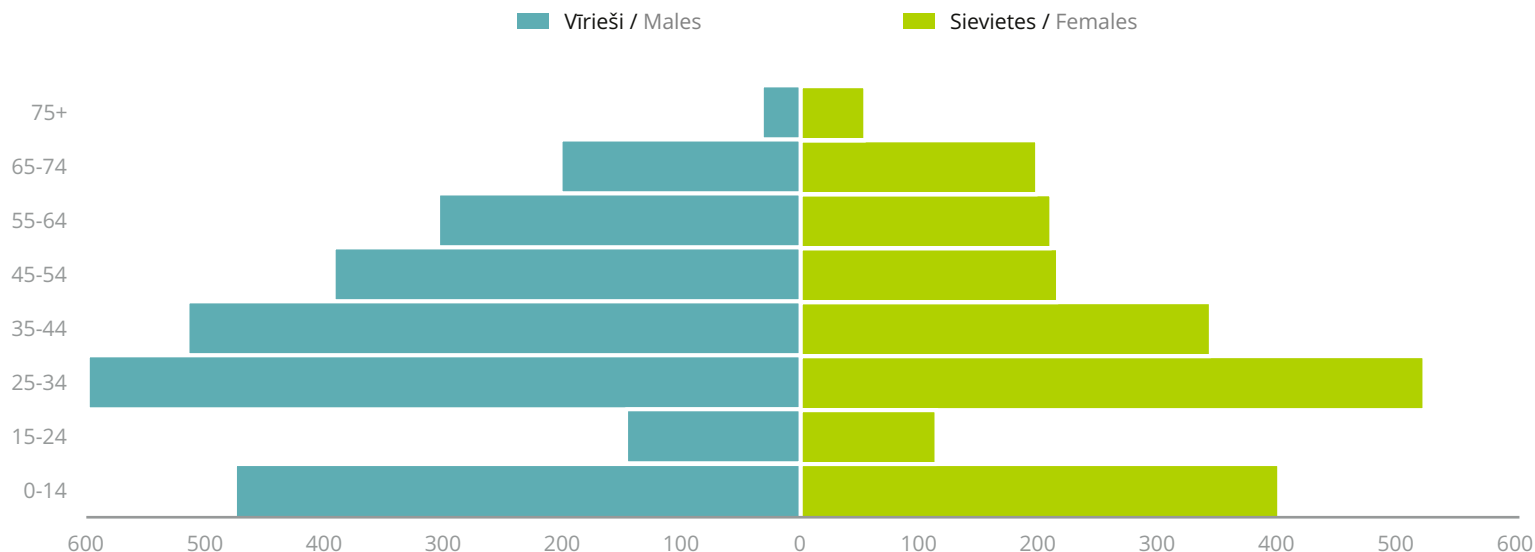
79 % iedzīvotāju bija vecumā 15 gadi un vecāki. 41 % šīs vecuma grupas iedzīvotāju bija neprecējušies, 34 % – precējušies, 22 % – šķirti un 3 % – atraitņi. Rīgā 2013.–2020. gadā imigrēja 37 tūkstoši iedzīvotāju un 14 tūkstoši jeb 38 % no visiem iebrucējiem bija remigranti. 68 % no remigrantiem bija vecumā 25–64 gadi.

Visvairāk nodarbināto remigrantu ir 25–34 gadu vecumā (50,5 %). 57 % remigrantu vīriešu šajā vecuma grupā ir nodarbināti, kamēr sievietes tikai 43,1 %. Gandrīz tikpat daudz sieviešu (41 %) ir ekonomiski neaktīvas. Gandrīz visās vecuma grupās (izņemot 45–54 gadu vecumu) vīrieši ir nodarbināti biežāk nekā sievietes. 15–44 gadu vecumā sievietes biežāk mācās. Izteiktas atšķirības ir tieši 15–24 gadu vecumā, kur vīrieši 18,8 % gadījumu vēl ir skolēni/studenti, kamēr sievietes – 26,3 %.

Visbiežāk vismaz 15 gadu vecumu sasniegušajiem remigrantiem iegūtais izglītības līmenis ir vispārēja vidējā vai vidējā profesionālā izglītība (42,3 %), 13,7 % bija pamatskolas izglītība vai zemāka, taču 14,9 % izglītības līmenis nav zināms. Izteiktas dzimumu atšķirības ir pēc augstākā iegūtā izglītības līmeņa – 41,5 % sieviešu ir augstākā izglītība, kamēr vien 19,6 % vīriešu tāda ir.

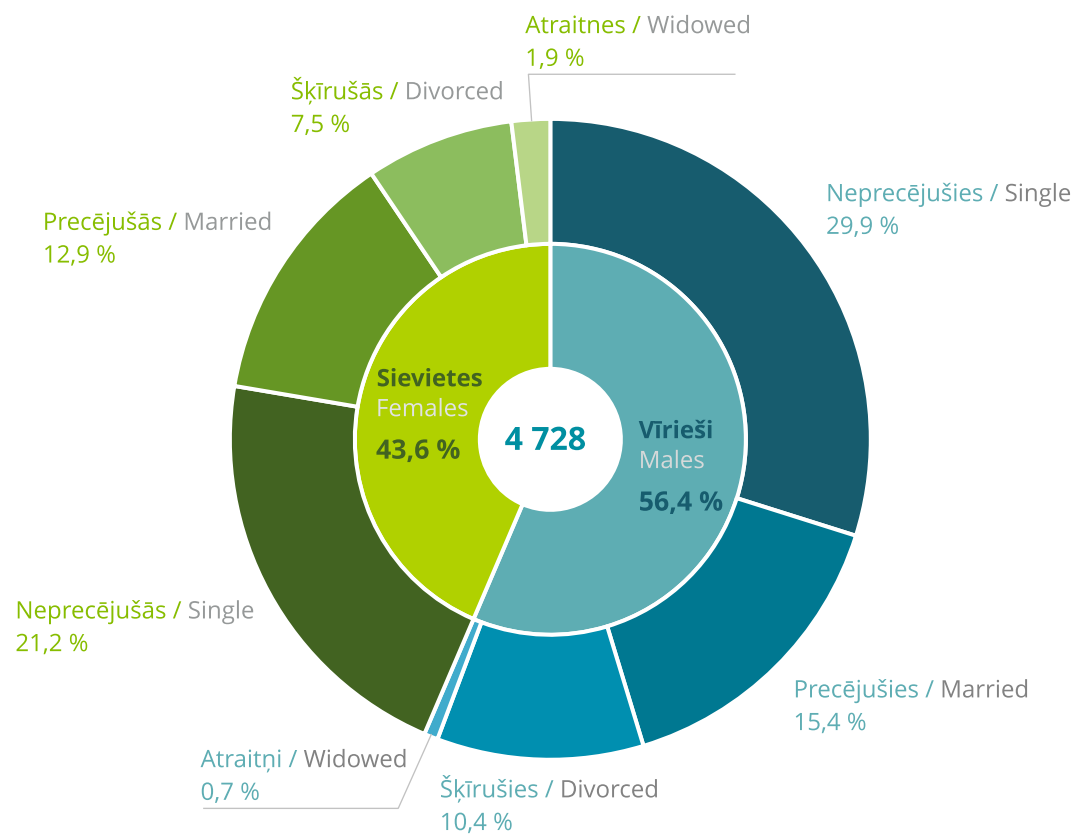
2.5. Remigranti pēc vecuma un dzimuma 2020. gadā

Re-immigrants by age and sex, 2020

2.6. Remigranti pēc dzimuma un ģimenes stāvokļa 2020. gadā

Re-immigrants by sex and family status, 2020

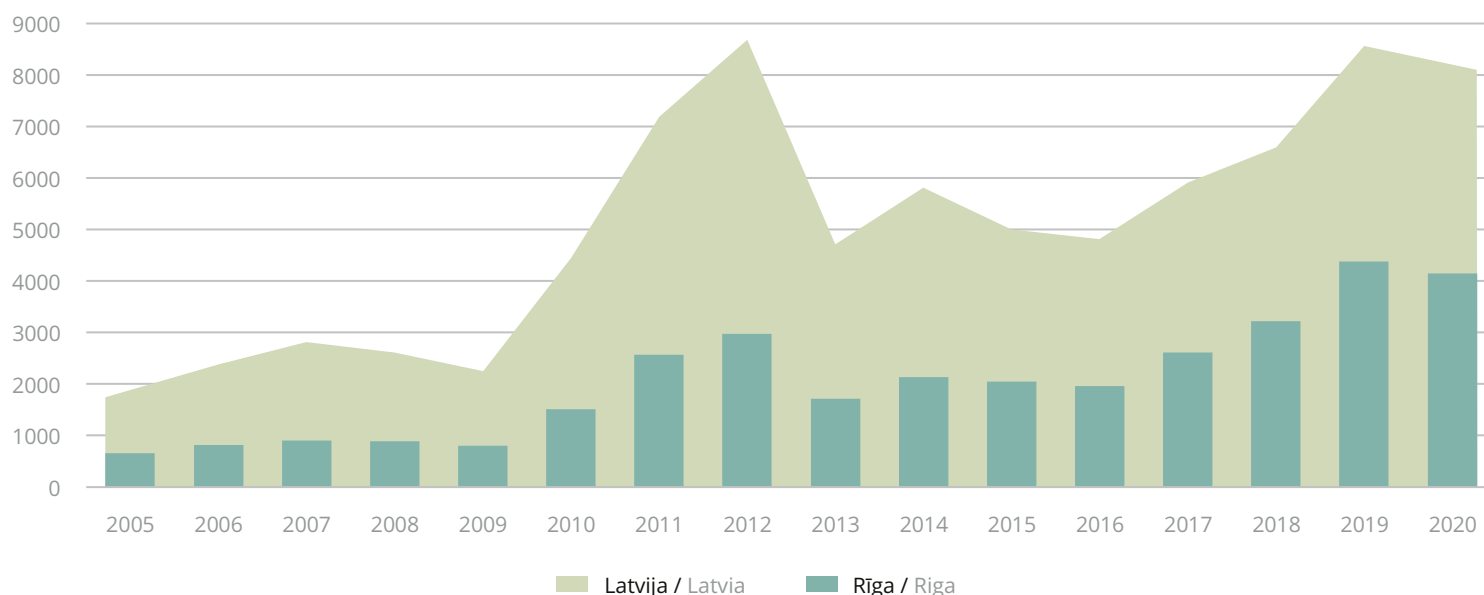
Ierašanās Latvijā un iedzīvotāju mobilitāte

2021. gada tautas skaitīšanā pirmo reizi tika apkopota statistika par Latvijas iedzīvotājiem pēc to dzīvošanas ilguma valstī. Personas, kuras uz kādu laiku bija emigrējušas no Latvijas un tagad ir atgriezušās, arī tika uzskaitītas kā ieradušās valstī. Lielākā daļa iedzīvotāju (1 miljons 786 tūkstoši jeb 94,3 %), kuri Latvijā dzīvoja 2021. gada sākumā, bija visu laiku dzīvojuši valstī vai ieradās pirms 1979. gada, 0,6 % iedzīvotāju (11 tūkstoši) Latvija par dzīvesvietu kļuva 1980.–1989. gadā, 0,5 % (9 tūkstoši) dzīvo šeit kopš 1990.–1999. gada, 0,9 % (17 tūkstoši) – kopš 2000.–2009. gada un 3,7 % (70 tūkstoši) – kopš 2010.–2020. gada.

No visiem Latvijas iedzīvotājiem, kas vienmēr dzīvojuši valstī vai ieradās šeit pirms 1979. gada, trešā daļa (32 %) 2021. gada sākumā dzīvoja Rīgā. Kopš 2015. gada pieauga iedzīvotāju skaits, kas pēc ierašanās Latvijā par dzīvesvietu izvēlējās Rīgu. Ja vidēji 35 % iedzīvotāju, kas dzīvoja ārzemēs un ieradās Latvijā 2005.–2014. gadā, Rīgu izvēlējās par dzīvesvietu, tad 2015.–2020. gadā vidēji 47 % izvēlējās dzīvot tieši Rīgā. No visiem iedzīvotājiem, kuri ieradās Latvijā no ārzemēm 2020. gadā, 51 % 2021. gada sākumā dzīvoja Rīgā.

2.7. Iedzīvotāji, kuri dzīvoja ārzemēs un ieradās Latvijā 2005.–2020. gadā

Population living abroad and arriving in Latvia in 2005–2020

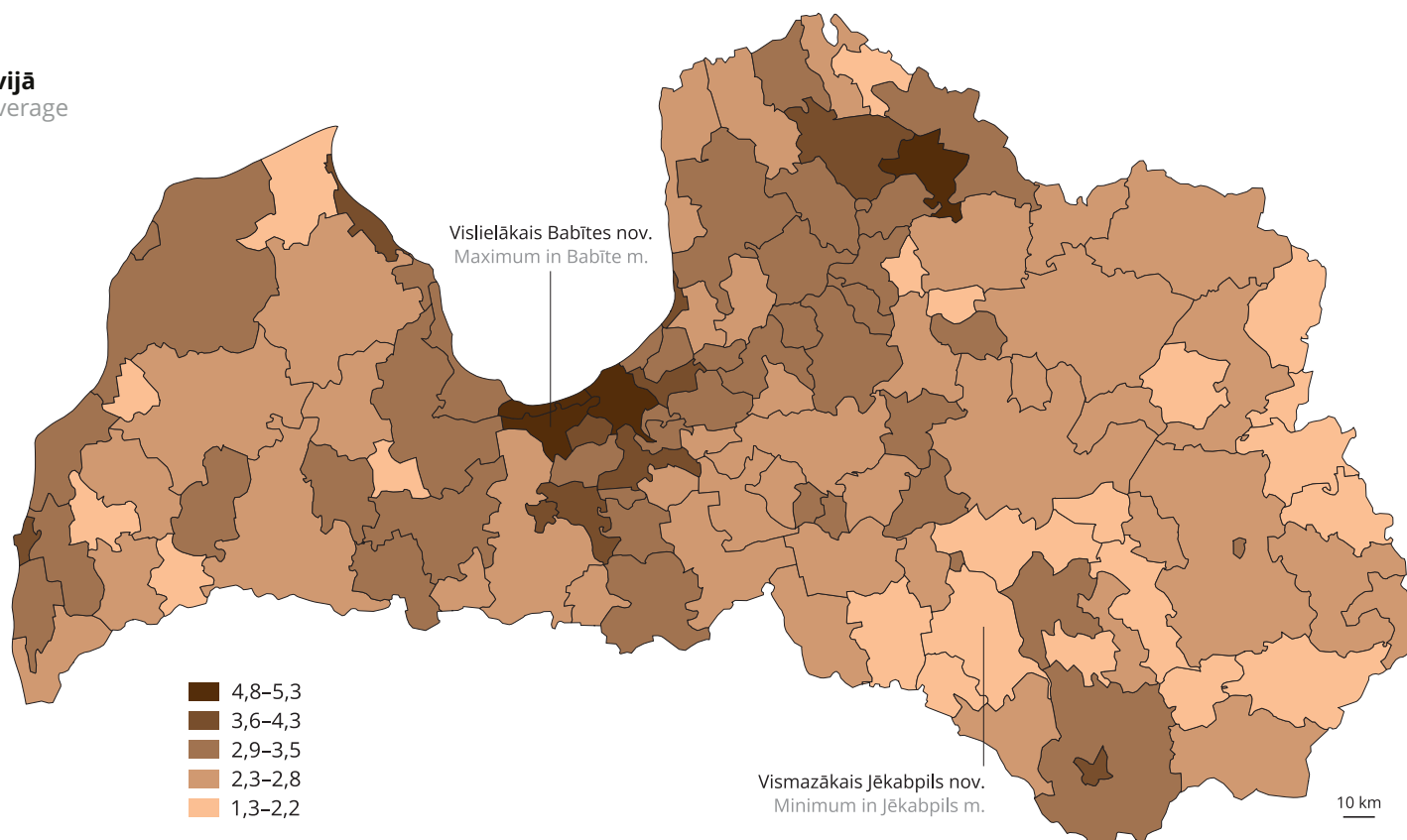

2.8. Iedzīvotāju, kuri dzīvoja ārzemēs un ieradās Latvijā 2010. gadā vai vēlāk, īpatsvars republikas pilsētās un novados (%)

Share of population that lived abroad and arrived in Latvia in 2010 or later in cities and municipalities (%)

3,7 %

vidēji Latvijā
national average

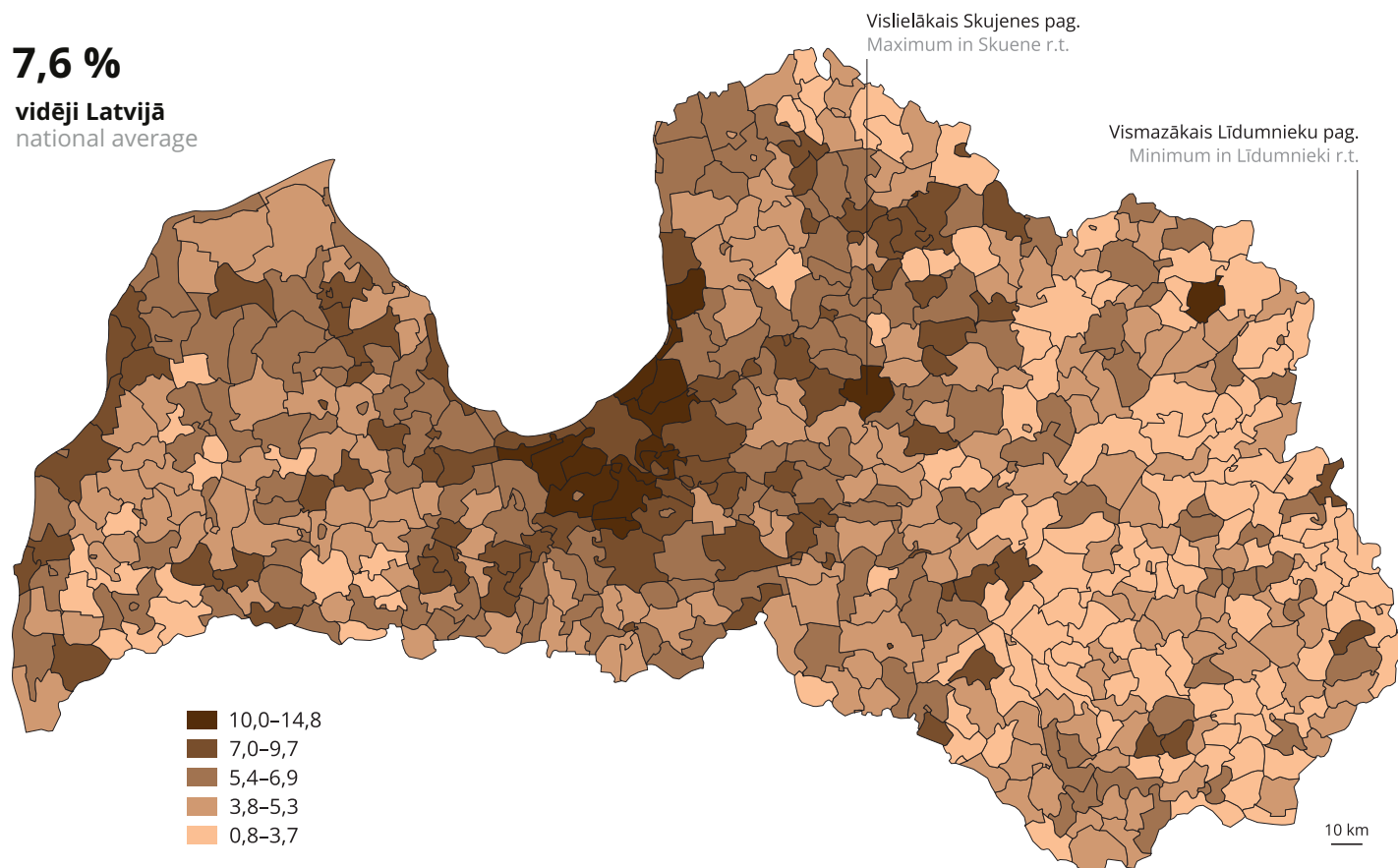

2.9. Iedzīvotāju, kam iepriekšējā gada laikā mainījies dzīvesvieta, īpatsvars pilsētās un pagastos 2021. gadā (%)

Share of population that has changed place of residence during previous year in cities, towns and municipality rural territories, 2021 (%)

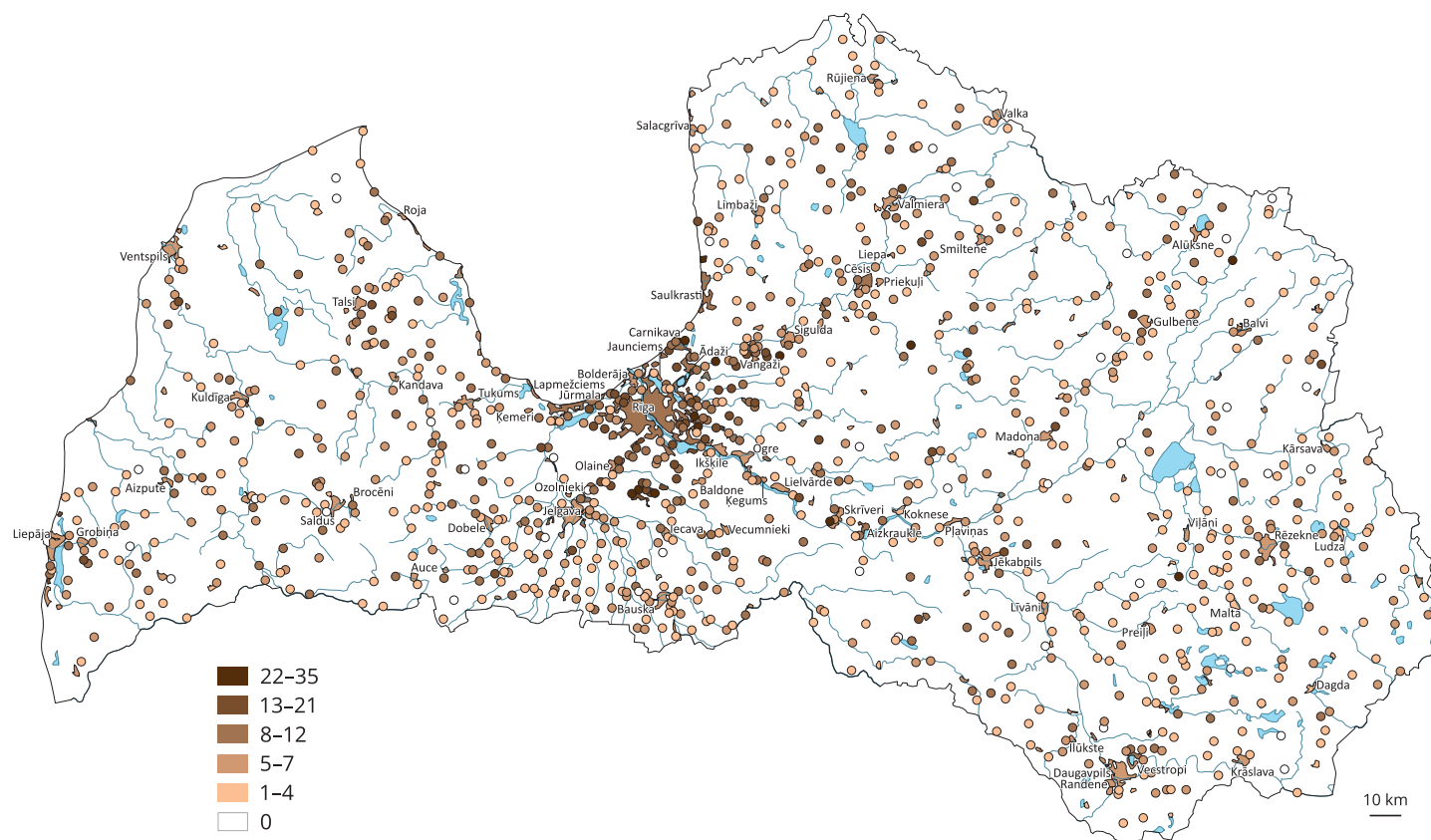
7,6 %

vidēji Latvijā
national average

2.10. Iedzīvotāju, kam iepriekšējā gada laikā mainījies dzīvesvieta, īpatsvars blīvi apdzīvotās teritorijās 2021. gadā (%)

Share of population that has changed place of residence during previous year in densely populated areas, 2021 (%)

Blīvi apdzīvotas teritorijas ar vismaz 50 iedzīvotājiem, nosaukumi norādīti teritorijām ar vismaz 2 000 iedzīvotāju.
Densely populated areas with at least 50 inhabitants, indicated names cover areas with at least 2 000 inhabitants.

iedzīvotājus raksturojošie rādītāji

Population characteristics

iedzīvotājus raksturojošie rādītāji

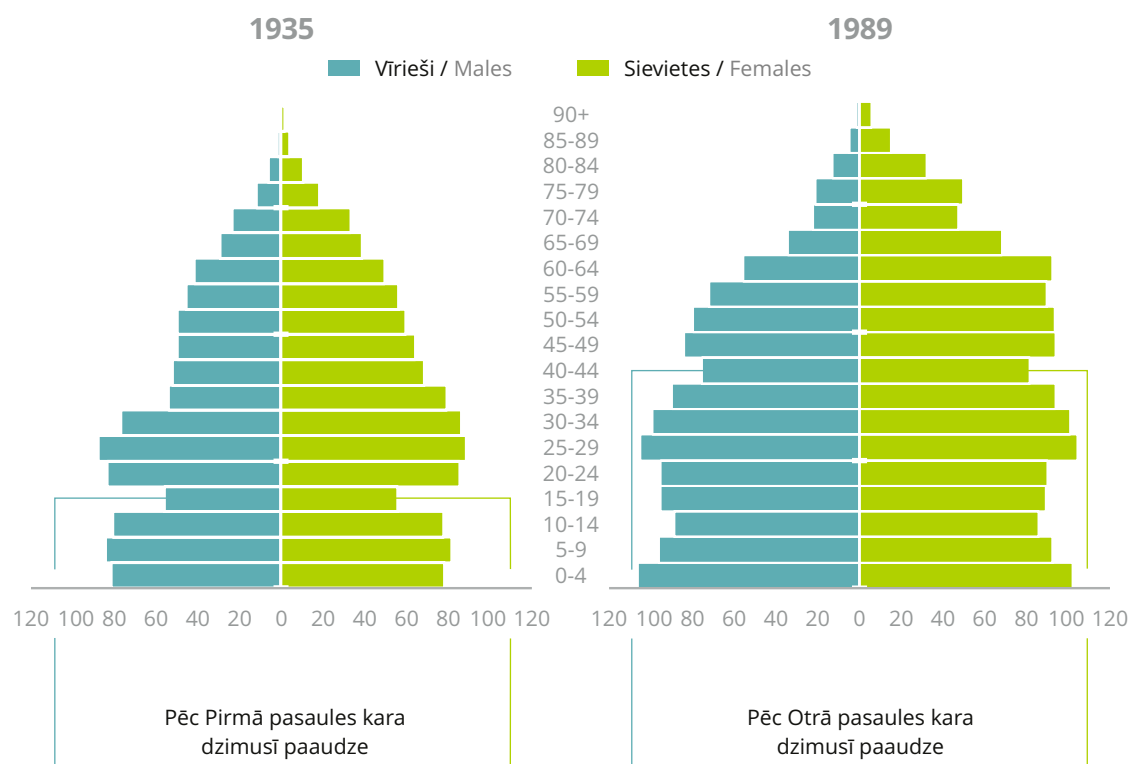
Population characteristics

iedzīvotāju dzimums un vecums

Sieviešu un vīriešu savstarpējā proporcija (atbilstoši 54 % un 46 %) Latvijā jau ilgstoši ir nemainīga. Būtisku ietekmi uz iedzīvotāju vecuma un dzimuma struktūru Latvijā atstājuši kara gadi.

3.1. Iedzīvotāju skaits pēc dzimuma un vecuma (tūkst.)

Number of population by sex and age (thousand)

1935. gada tautas skaitīšanas datus atklājas Pirmā pasaules kara izraisīts 35 un vairāk gadus vecu vīriešu skaita samazinājums. Tāpat kritums manāms arī abu dzimumu 15–19 gadus vecu iedzīvotāju skaitā – tā ir paaudze, kura piedzima pēckara gados. 1935. gadā Latvijā vīriešu un sieviešu proporcija izlīdzinājās un bija attiecīgi 46,8 % un 53,2 %, kas ir līdzīgi mūsdienām. Arī pēc Otrā pasaules kara vērojams līdzīgs kritums vīriešu un kara / pēckara gados dzimušo skaitā, taču kopumā 1989. gada tautas skaitīšanā proporcija bija līdzīga – 46,5 % vīriešu un 53,5 % sieviešu. 1959. gadā uz 100 vīriešiem bija 128 sievietes Otrā pasaules kara ietekmes rezultātā, bet 2021. gada sākumā uz 100 vīriešiem bija 116 sievietes, kas ir augstākais rādītājs starp ES valstīm.

Lai arī zēnu piedzimst vairāk nekā meiteņu, ap 40 gadu vecumu sieviešu īpatsvars kļūst augstāks. Starp senioriem vidēji uz katru vīrieti ir divas sievietes, jo sieviešu paredzamais mūža ilgums ir garāks.

Latvijā samazinās iedzīvotāju skaits jaunākajās vecuma grupās, pieaug senioru vecuma grupās.

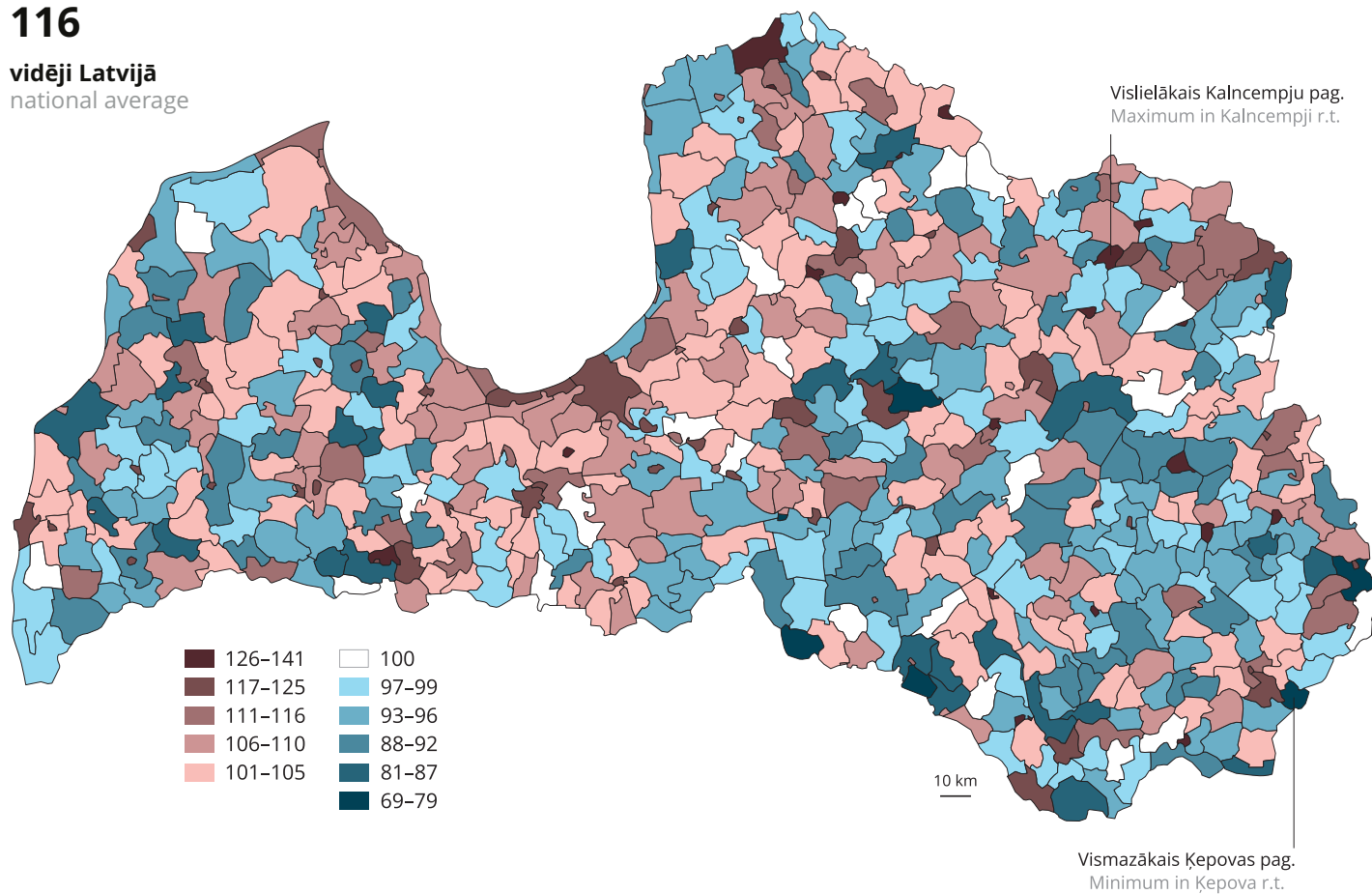

3.2. Sieviešu skaits uz 100 vīriešiem pilsētās un pagastos 2021. gada sākumā

Number of females per 100 males in cities, towns and municipality rural territories at the beginning of 2021

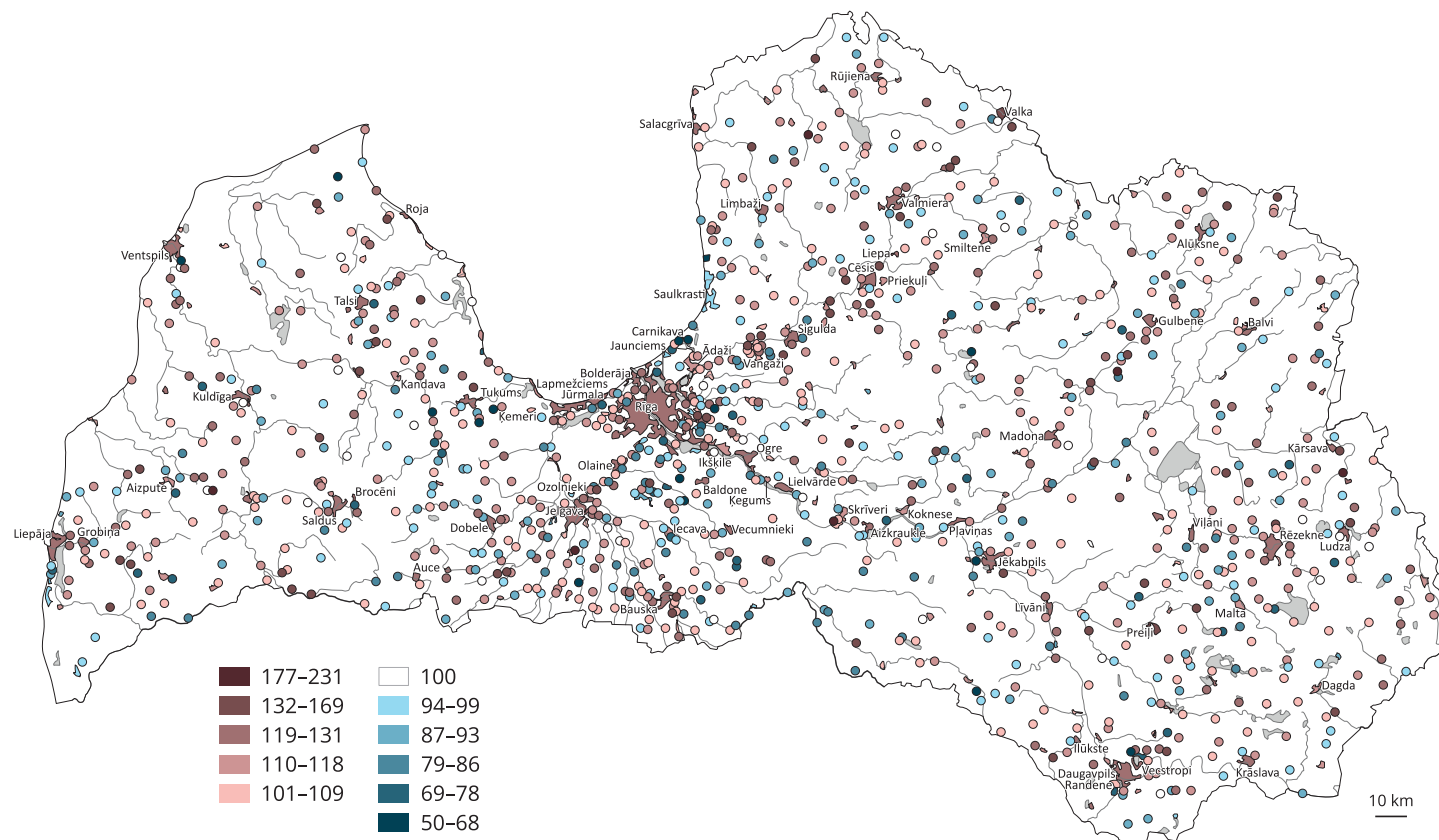
116

vidēji Latvijā
national average

3.3. Sieviešu skaits uz 100 vīriešiem blīvi apdzīvotās teritorijās 2021. gada sākumā

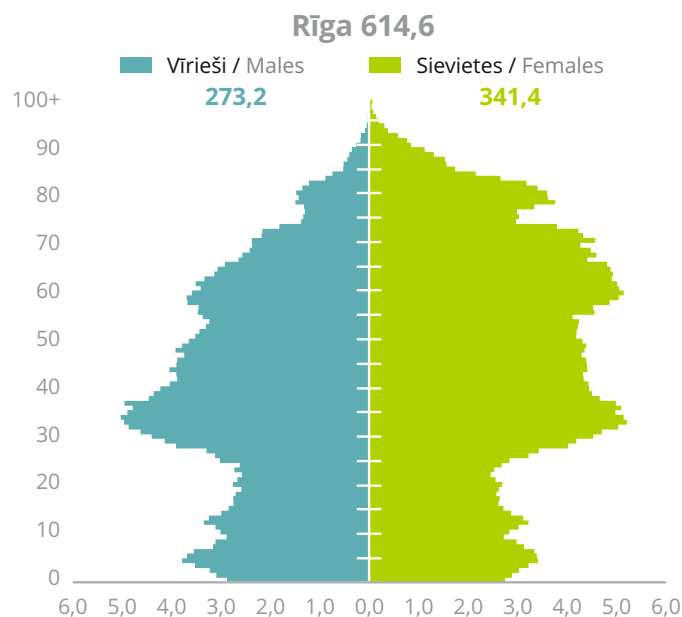
Number of females per 100 males in densely populated areas at the beginning of 2021

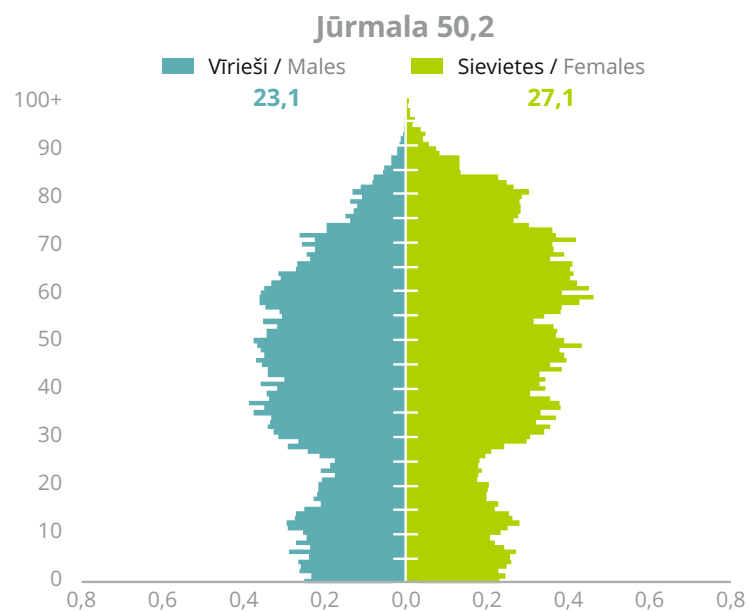
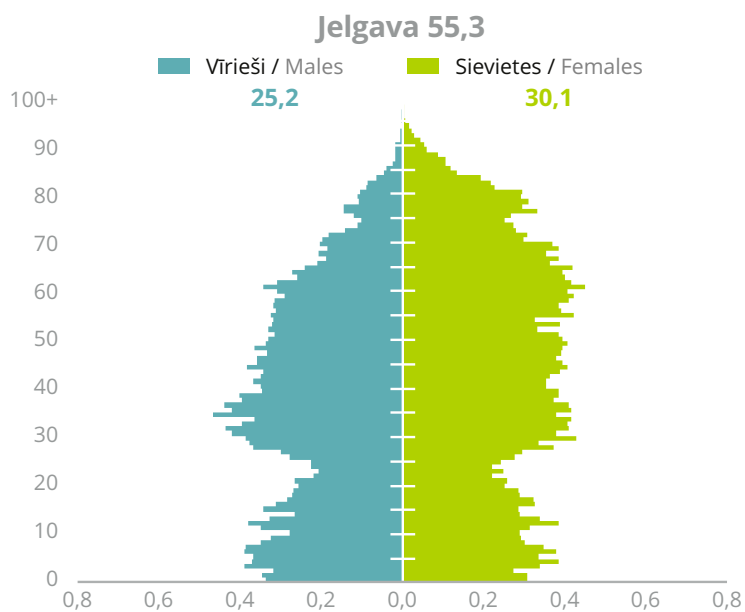
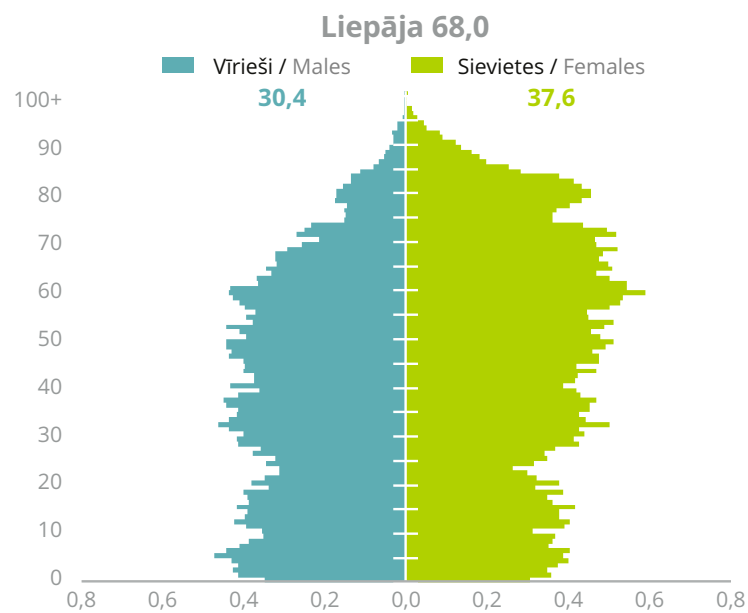
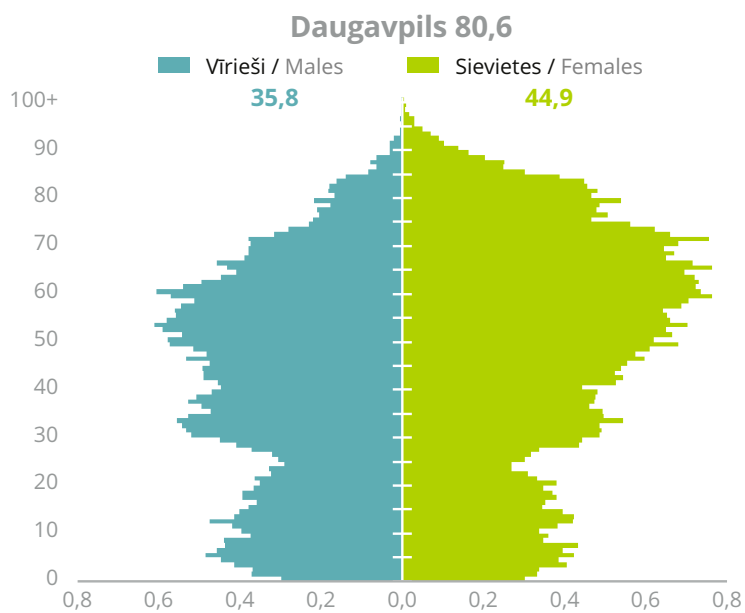
Blīvi apdzīvotas teritorijas ar vismaz 50 iedzīvotājiem, nosaukumi norādīti teritorijām ar vismaz 2 000 iedzīvotāju.
Densely populated areas with at least 50 inhabitants, indicated names cover areas with at least 2 000 inhabitants.

3.4. Iedzīvotāju skaits pēc dzimuma un vecuma republikas pilsētās 2021. gada sākumā (tūkst.)

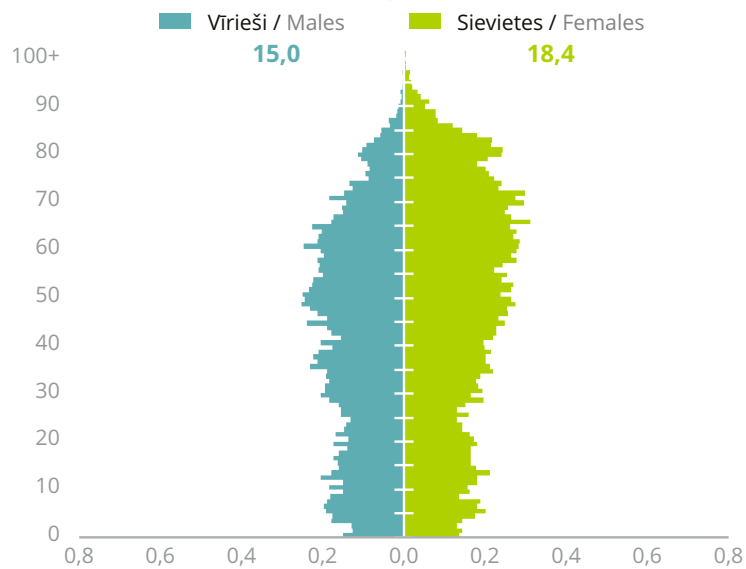
Number of population in cities by sex and age at the beginning of 2021 (thousand)

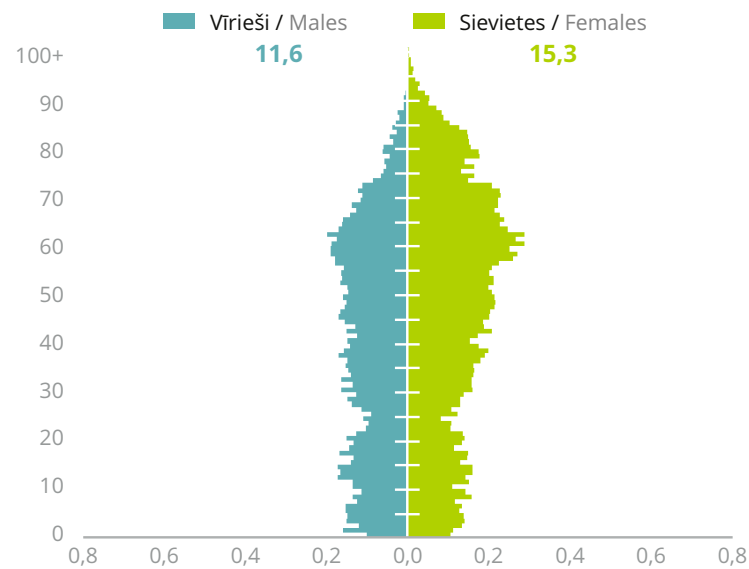
Starp republikas pilsētām visaugstākais senioru īpatsvars ir Daugavpilī, kur 29,3 % sieviešu ir vecumā virs 65 gadiem (vīrieši – 16,5 %). Augsts senioru sieviešu īpatsvars ir arī Ventspilī (28,6 %), Rēzeknē (27,5 %), Jūrmalā (27,1 %) un Liepājā (27 %). Visaugstākais vīriešu senioru īpatsvars ir Ventspilī (17,1 %). Savukārt visvairāk bērnu ir Valmierā (21,7 % zēnu un 15 % meiteņu ir vecumā līdz 14 gadiem) un Jelgavā (20,5 % zēnu un 16,2 % meiteņu), bet vismazāk – Daugavpilī (17,3 % zēnu un 12,7 % meiteņu šajā vecuma grupā).

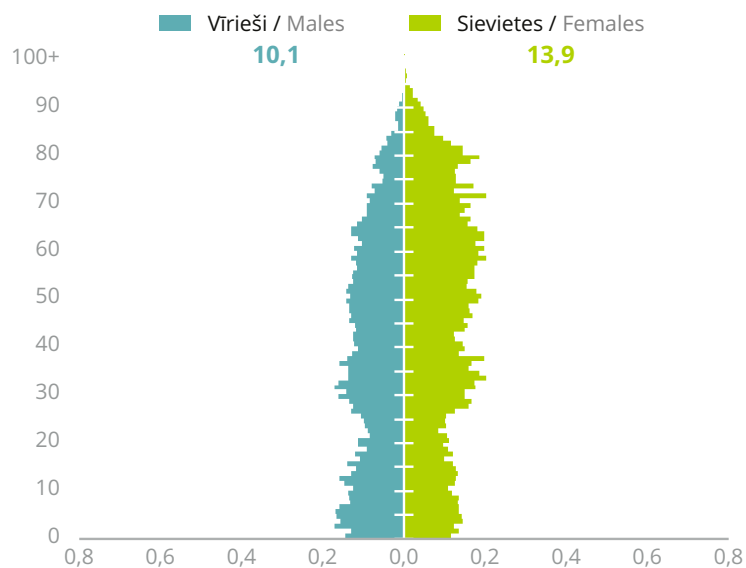
Ventspils 33,4

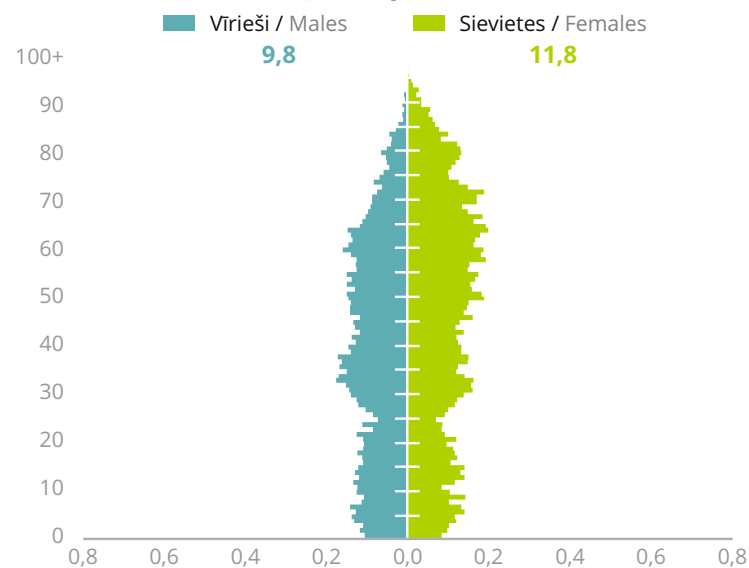
Rēzekne 26,8

Valmiera 23,0

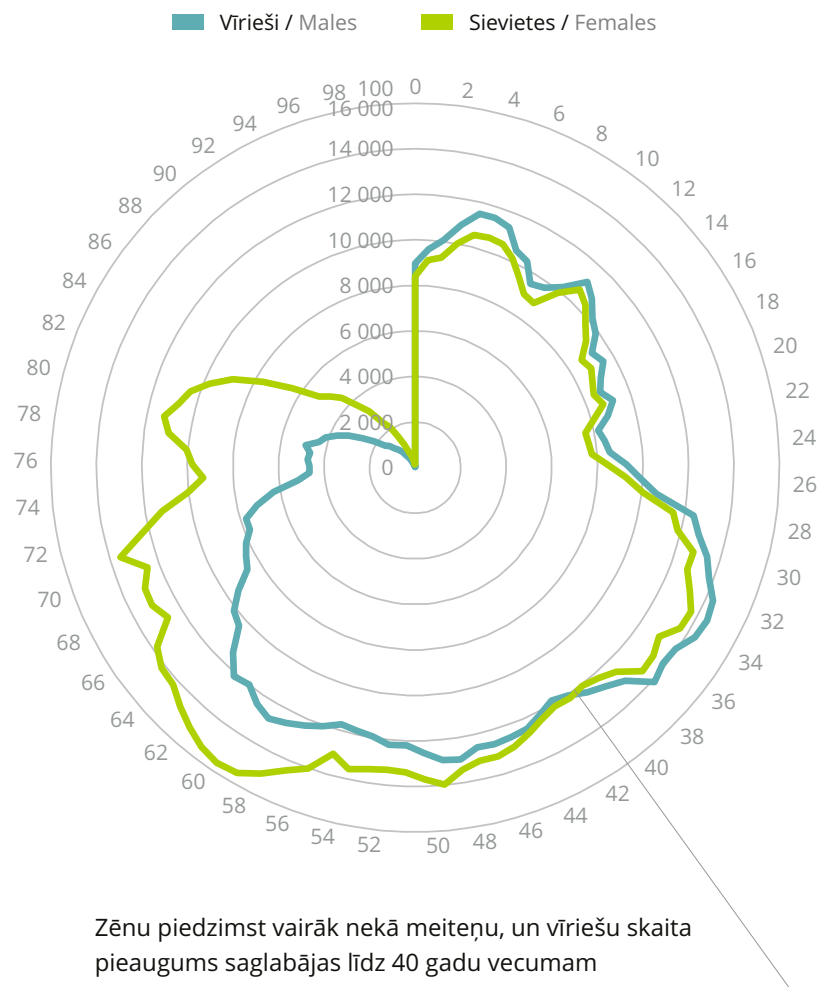

Jēkabpils 21,6

3.5. Iedzīvotāju skaits pēc dzimuma un vecuma 2021. gada sākumā (tūkst.)

Number of population by sex and age at the beginning of 2021 (thousand)

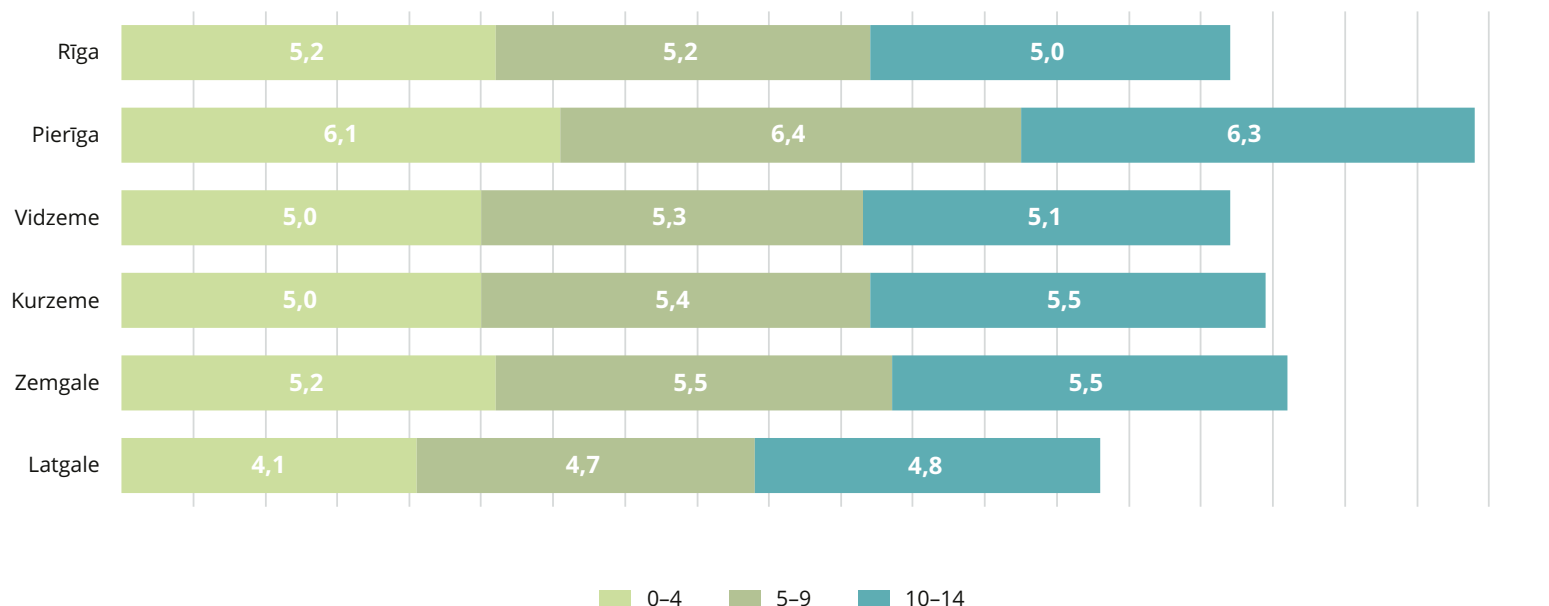
Bērnu īpatsvars

1920. gadā 28 % no visiem Latvijas iedzīvotājiem bija bērni (0–14 gadu vecumā), savukārt 1935. gadā bērnu skaits nedaudz samazinājās – 25 % no visiem iedzīvotājiem.

2021. gada sākumā bērnu īpatsvars (0–14 gadu vecumā) bija 16 %. Visvairāk bērnu vecumā 0–14 gadi 2021. gada sākumā bija Mārupes novadā (28,6 %), kā arī Ādažu novadā – 25,7 %. Vairāk nekā piektā daļa bērnu bija arī Babītes, Ikšķiles, Ķekavas, Stopiņu, Garkalnes, Ozolnieku, Siguldas un Baldones novadā. Savukārt vismazāk bērnu jeb tikai aptuveni desmitā daļa iedzīvotāju bija Latgalē (Aglonas, Zilupes un Baltinavas novadā), kā arī Zemgalē (Neretas un Aknīstes novadā), kas ir krietni zem Latvijas vidējā rādītāja (16 %). Latvijā 2021. gada sākumā 73,6 % novadu bērnu īpatsvars vecumā 0–14 gadi bija zemāks nekā Latvijas vidējais rādītājs.

3.6. Bērnu (0–14 gadi) īpatsvars pa vecuma grupām reģionos 2021. gada sākumā (%)

Share of children (0–14 years) by age groups in regions at the beginning of 2021 (%)

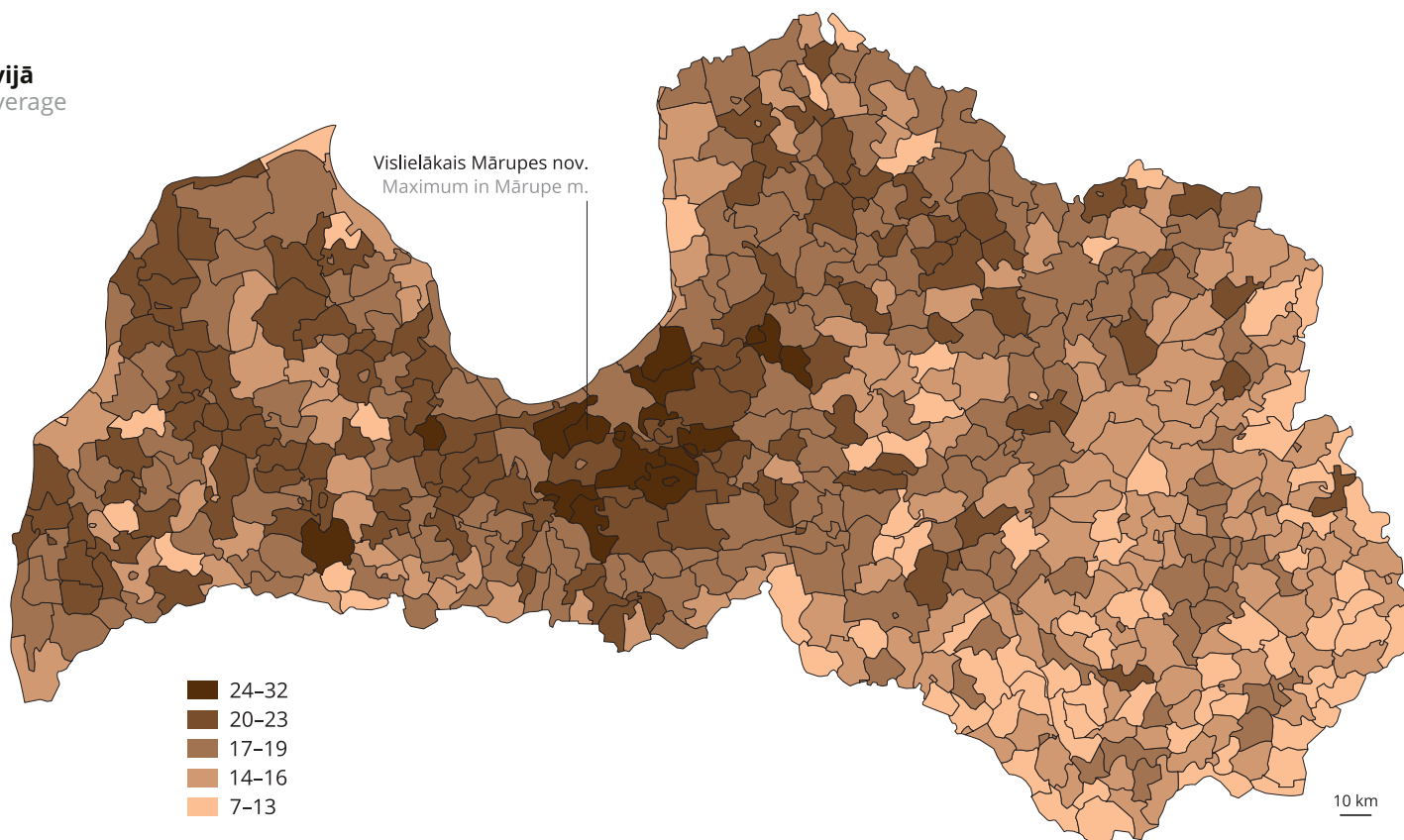

3.7. Bērnu īpatsvars (0–17 gadu vecumā) iedzīvotāju kopskaitā pilsētās un pagastos 2021. gada sākumā (%)

Share of children (0–17 years) in the total number of population in cities, towns and municipality rural territories at the beginning of 2021 (%)

19 %

vidēji Latvijā
national average

Iedzīvotāju vecuma grupas

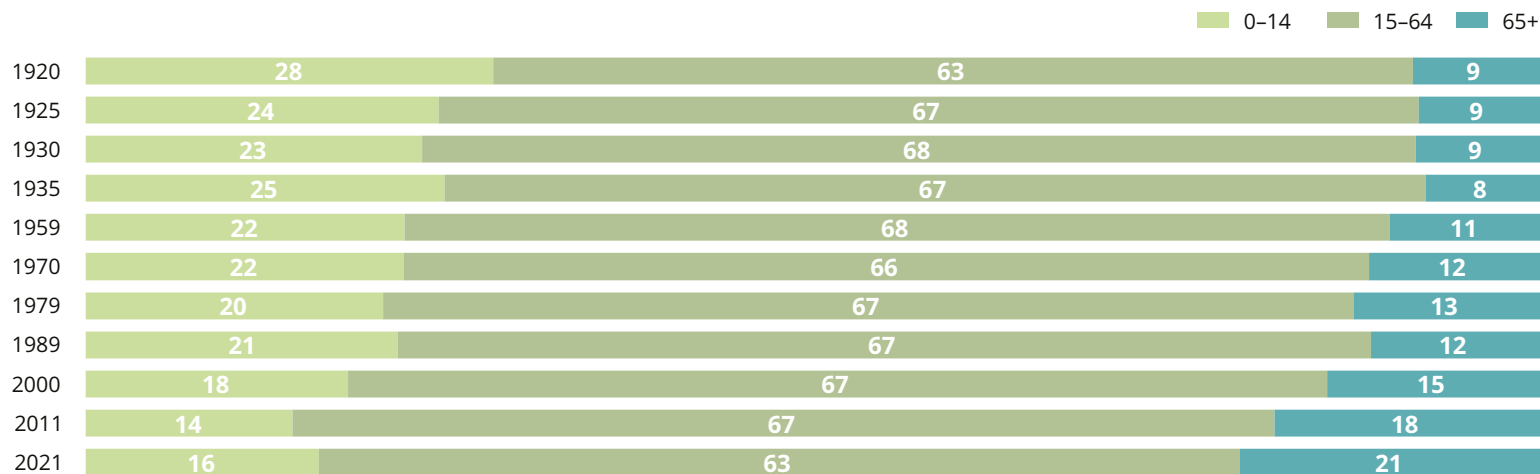
Demogrāfiskās slodzes līmenis raksturo proporcionālo sadalījumu starp iedzīvotājiem, kas ir darbspējas vecumā un ir vai varētu būt ekonomiski aktīvi (15–64 gadi), un pārējo sabiedrības daļu (bērniem un pensionāriem), kurus uztur iedzīvotāji darbspējas vecumā.

Kopš 2004. gada iedzīvotāju vecumā 65 gadi un vairāk īpatsvars ir lielāks par bērnu un pusaudžu īpatsvaru (0–14 gadi), kas nozīmē, ka nākotnē būs mazāks iedzīvotāju skaits darbspējas vecumā un demogrāfiskās slodzes līmenis pieaugs. 2021. gada sākumā uz 1 000 iedzīvotāju vecumā 15–64 gadi bija 253 bērni vecumā līdz 14 gadiem un 329 iedzīvotāji vecumā virs 65 gadiem (1989. gadā bija atbilstoši 320 un 176). Latvijas pirmās brīvvalsts laikā mazais veco ļaužu īpatsvars (mazāk nekā 10 %) vecumā virs 65 gadiem skaidrojams ar Pirmā pasaules kara sekām, kā arī tolaik krietni mazāko paredzamo mūža ilgumu, kas, piemēram, 1924. gadā bija vien 53,8 gadi jeb par 21 gadu īsāks nekā mūsdienās.

Vairāk nekā ceturtdaļa iedzīvotāju virs 65 gadu vecuma 2021. gada sākumā bija Stenču, Ērgļu, Valkas un Krāslavas novadā, savukārt mazāk nekā 10 % bija tikai Mārupes novadā. Mazāk nekā 15 % iedzīvotāju vecumā virs 65 gadiem bija vēl tikai sešos Pierīgas novados – Ādažu, Babītes, Garkalnes, Stopiņu, Ķekavas un Ikšķiles novadā. Lielākajā daļā Latvijas novadu (66,4 %) vairāk nekā piektā daļa no novada iedzīvotājiem bija seniori vecumā virs 65 gadiem.

3.8. Iedzīvotāju galvenās vecuma grupas (%)

Population by main age groups (%)

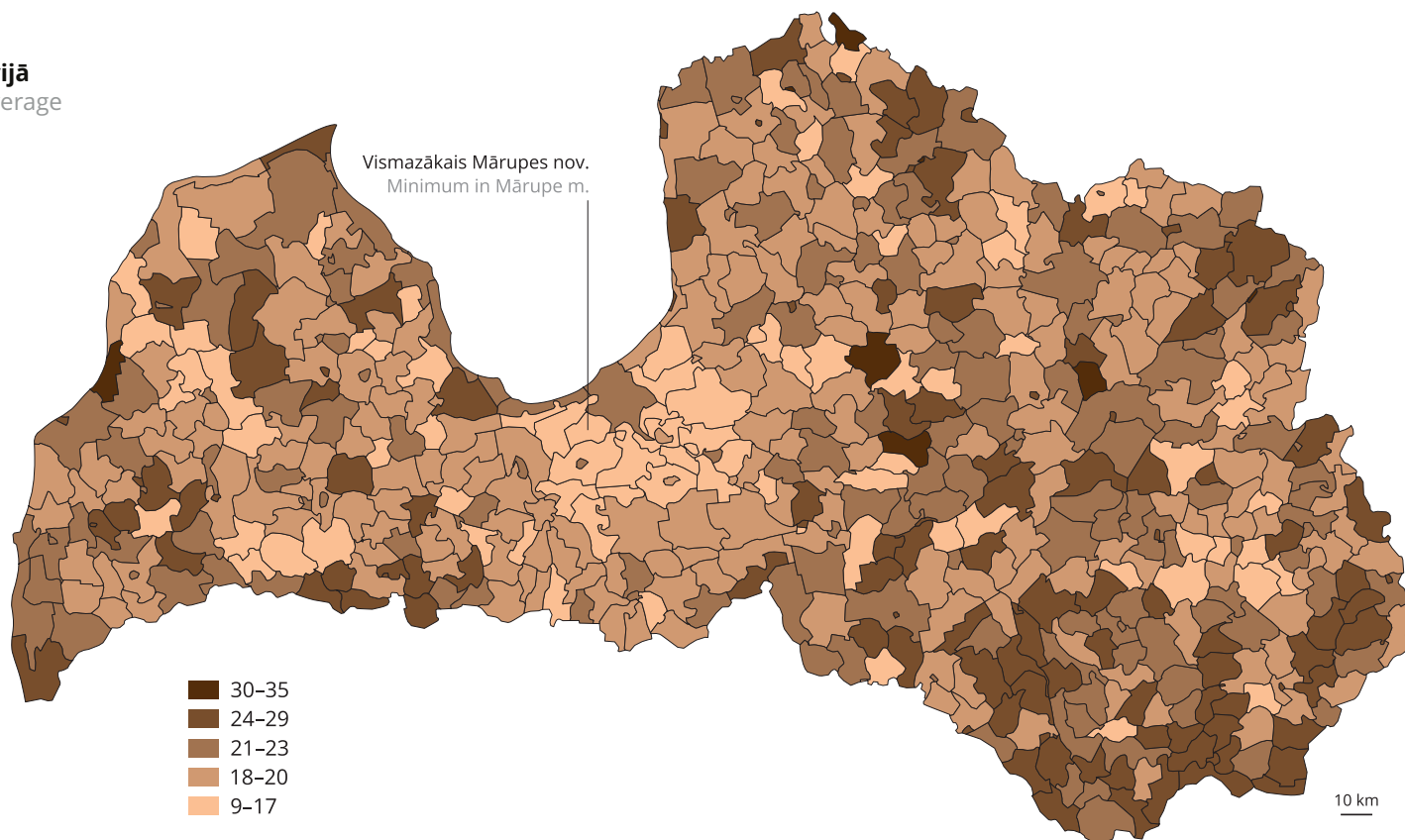

3.9. Iedzīvotāju virs 65 gadu vecuma īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā pilsētās un pagastos 2021. gada sākumā (%)

Share of population over 65 years in the total number of population in cities, towns and municipality rural territories at the beginning of 2021 (%)

21 %

vidēji Latvijā
national average

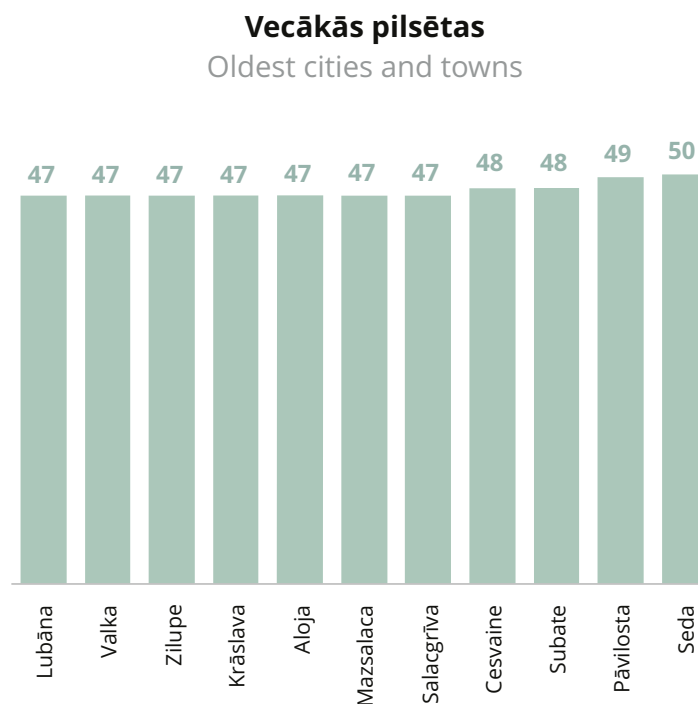
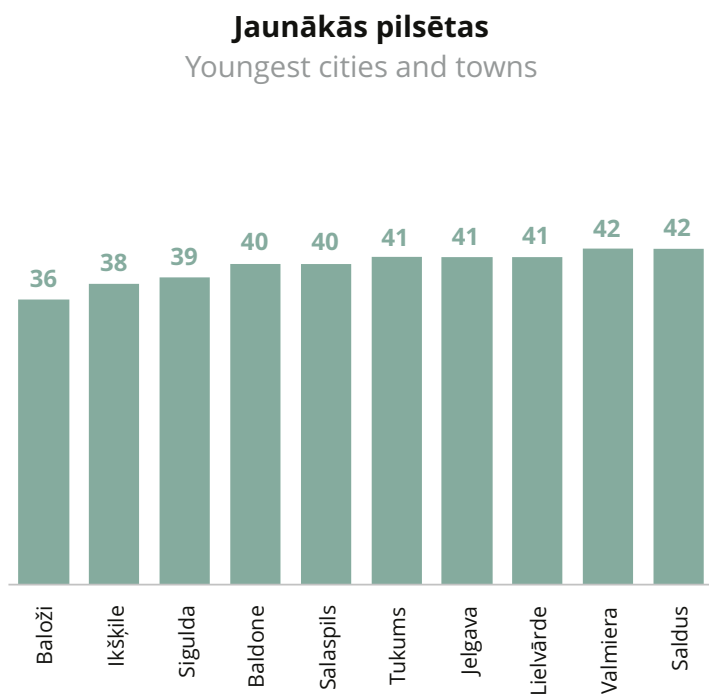

Vidējais vecums

Līdzīgi kā citās Eiropas valstīs Latvijā turpinās iedzīvotāju novecošanās. Latvijā iedzīvotāju vidējais vecums pieaudzis no gandrīz 32 gadiem 1925. gadā līdz 43 gadiem 2021. gadā. 2021. gadā vīriešu vidējais vecums ir par 6 gadiem mazāks nekā sievietēm, bet, piemēram, 1925. gadā starpība bija tikai 1,5 gadi. 1925. gadā puse valsts vīriešu bija vecumā līdz 27 gadiem, bet puse sieviešu – līdz 31 gada vecumam. 2021. gada sākumā apmēram puse vīriešu bija vecumā līdz 39 gadiem, bet puse sieviešu – līdz 47 gadiem.

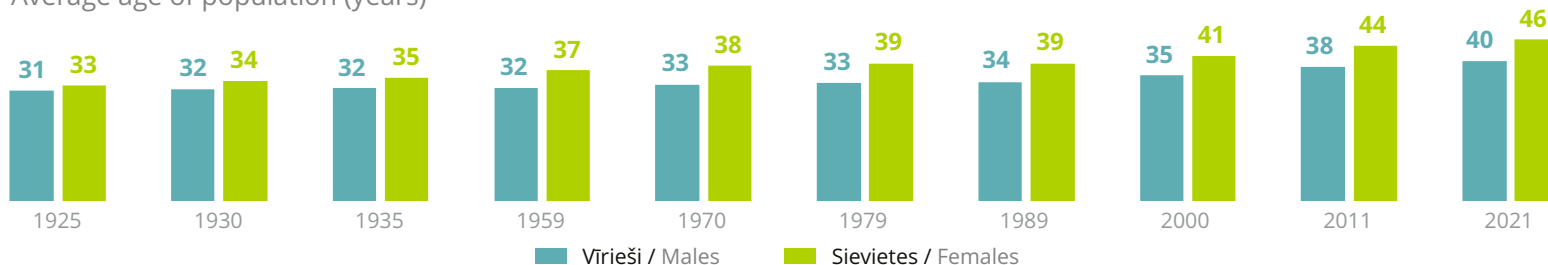
3.10. 10 jaunākās un vecākās pilsētas pēc iedzīvotāju vidējā vecuma 2021. gada sākumā

10 youngest and oldest cities and towns by average age of population at the beginning of 2021

3.11. Iedzīvotāju vidējais vecums (gadi)

Average age of population (years)

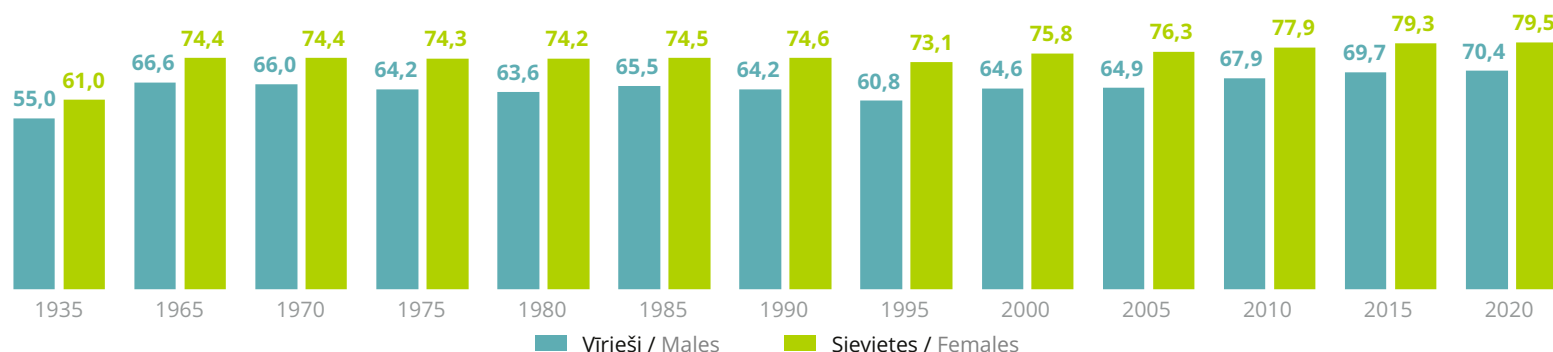

Paredzamais mūža ilgums

Samazinoties mirstībai, īpaši zīdaiņu un bērnu mirstībai, uzlabojoties dzīves apstākļiem, iespējai saņemt kvalitatīvākus medicīnas pakalpojumus, iedzīvotāju paredzamais mūža ilgums (gadu skaits, kādu vidēji nodzīvotu attiecīgajā gadā dzimušie) ir ievērojami audzis, lai gan joprojām ir viens no zemākajiem ES valstu vidū. 2020. gadā vīriešu paredzamais mūža ilgums bija 70,4 gadi un sieviešu – 79,5 gadi (salīdzinājumā ar 1935. gadu par 15 gadiem vairāk vīriešiem un par 19 gadiem vairāk sievietēm). Vīrieši Latvijā dzīvo apmēram par 8–12 gadiem mazāk nekā sievietes. Lietuvā un Latvijā starpība starp vīriešu un sieviešu paredzamo mūža ilgumu (vairāk nekā deviņi gadi 2020. gadā) ir vislielākā no visām ES valstīm. Arī Igaunijā un Polijā vecuma starpība pārsniedz astoņus gadus, kamēr vidēji ES tie ir 5,5 gadi.

3.12. Paredzamais mūža ilgums (gadi)

Life expectancy at birth (years)

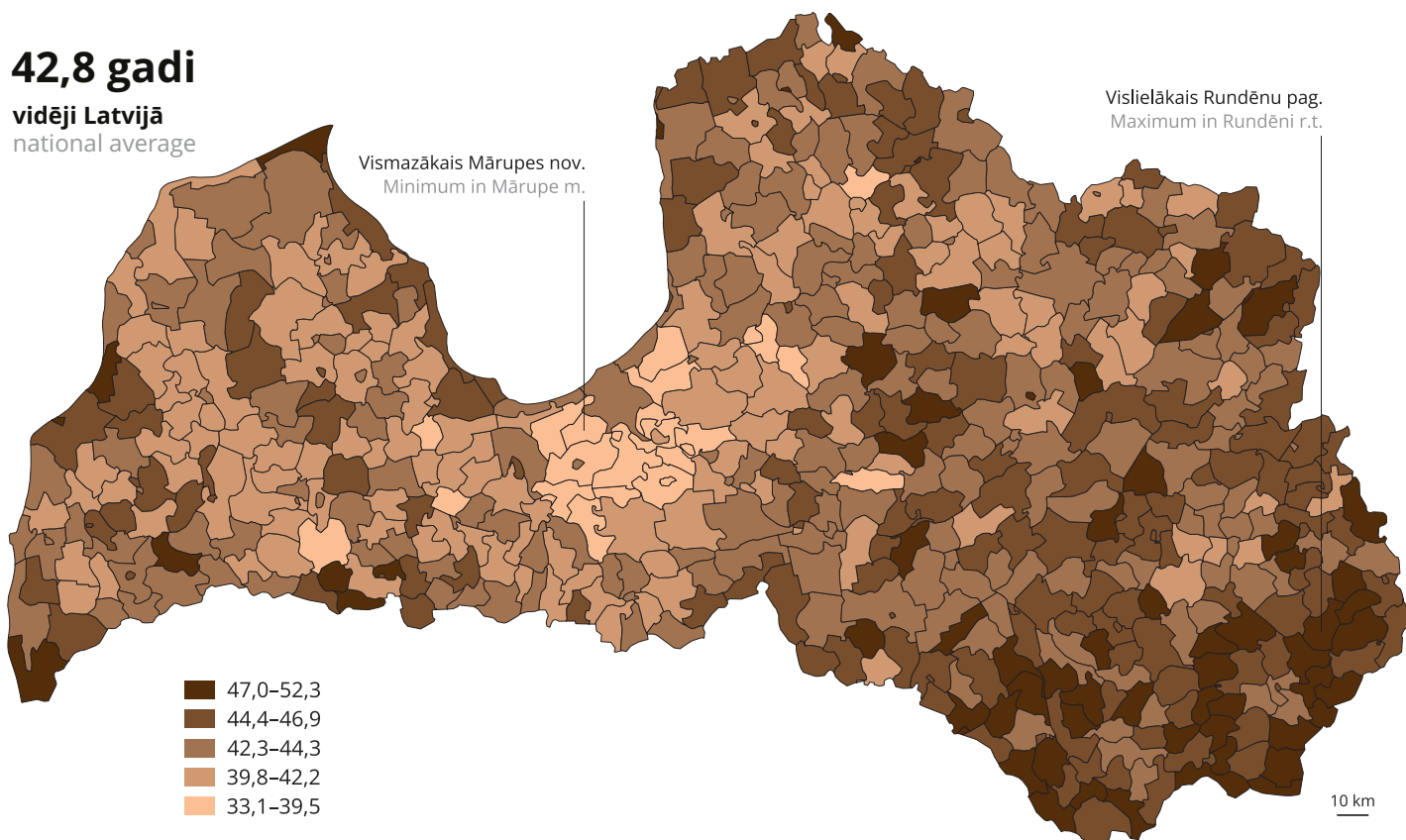
3.13. Iedzīvotāju vidējais vecums pilsētās un pagastos 2021. gada sākumā (gadi)

Average age of population in cities, towns and municipality rural territories at the beginning of 2021 (years)

Latvijā 2021. gada sākumā bija 10 novadi, kur iedzīvotāju vidējais vecums ir mazāks par 40 gadiem. Visjaunākais ir Mārupes novads (vidējais iedzīvotāju vecums ir 33,1 gads), savukārt Krāslavas un Strenču novads ar vidējo vecumu 47,4 gadi ir visvecākie. Lielāks vidējais vecums nekā vidēji Latvijā ir 70 % novadu.

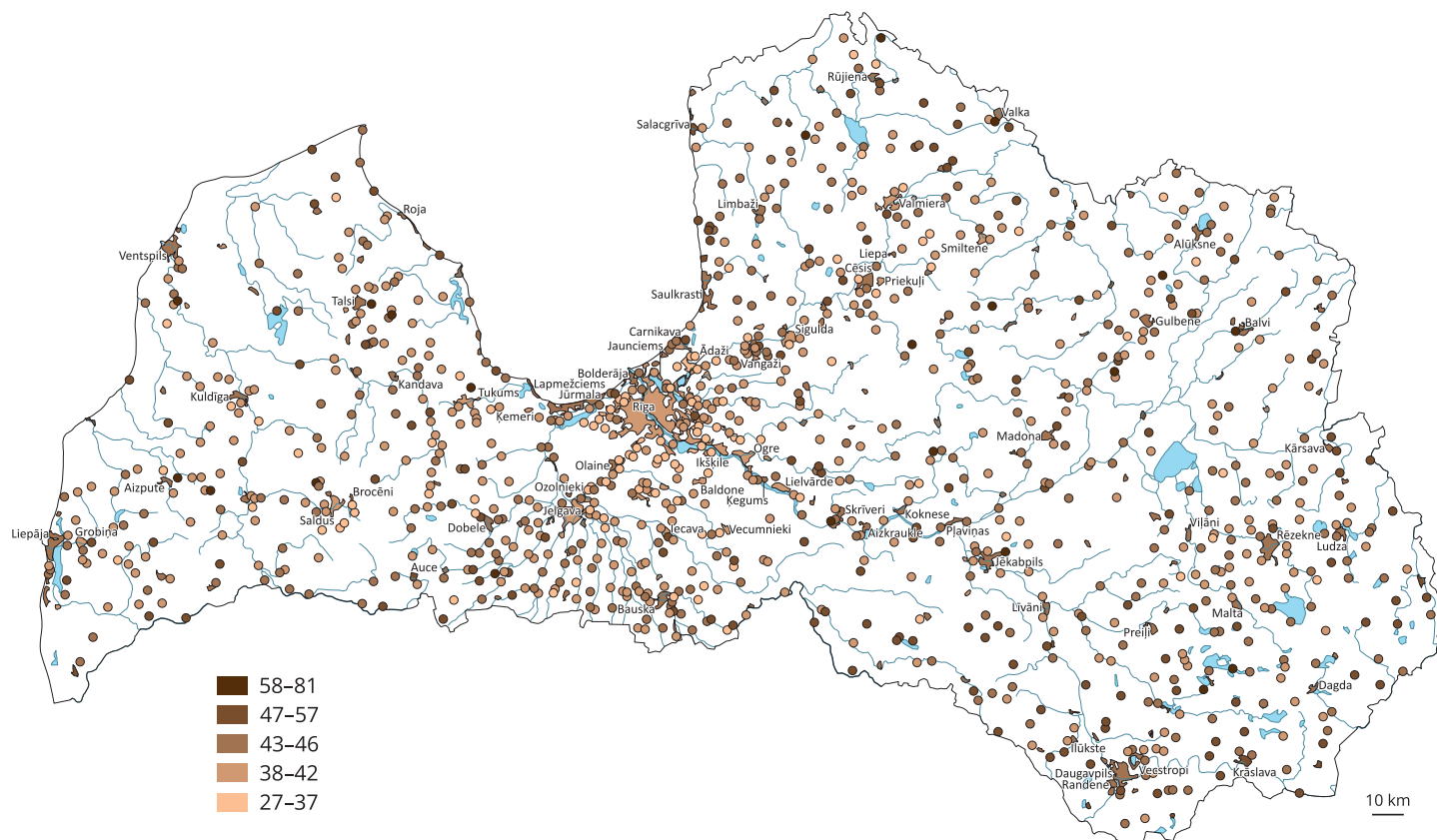
42,8 gadi

vidēji Latvijā
national average

3.14. Iedzīvotāju vidējais vecums blīvi apdzīvotās teritorijās 2021. gada sākumā (gadi)

Average age of population in densely populated areas at the beginning of 2021 (years)

Blīvi apdzīvotas teritorijas ar vismaz 50 iedzīvotājiem, nosaukumi norādīti teritorijām ar vismaz 2 000 iedzīvotāju.
Densely populated areas with at least 50 inhabitants, indicated names cover areas with at least 2 000 inhabitants.

Ģimenes stāvoklis

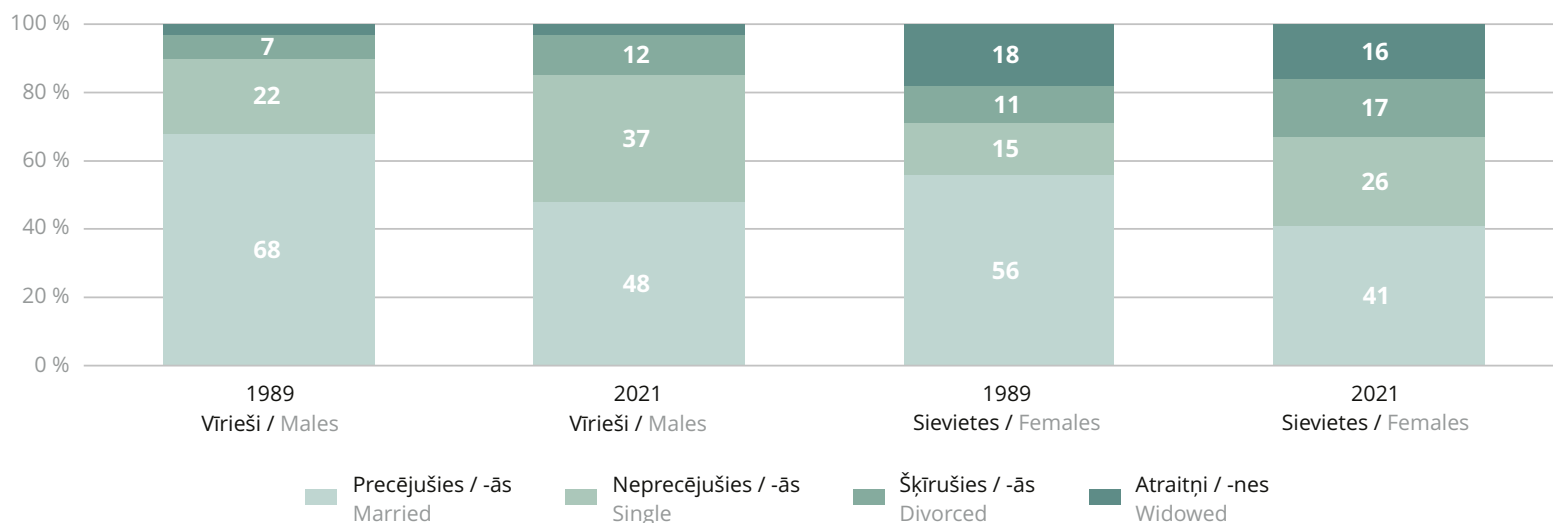
Mainoties sabiedrības uzskatiem un vērtībām, mainās ģimenes veidošanas paradumi. Aizvien lielākā vecumā laulībā stājas gan vīrieši, gan sievietes. Pēc 1989. gada tautas skaitīšanas datiem vairāk nekā puse iedzīvotāju vecumā 16 gadi un vairāk bija laulībā (68 % vīriešu un 56 % sieviešu), bet 2021. gada sākumā – 48 % vīriešu un 41 % sieviešu. Neprecējušos vīriešu īpatsvars vecumā 16 gadi un vairāk pieauga no 22 % 1989. gadā līdz 37 % 2021. gadā, sievietēm – attiecīgi no 15 % līdz 26 %.

2021. gadā no neprecētajiem iedzīvotājiem vairāk nekā puse bija vecumā 20–39 gadi (59 % vīriešu un 52 % sieviešu salīdzinājumā attiecīgi ar 51 % un 38 % 1989. gadā). Šķirto vīriešu īpatsvars mainījās no 22 % 1989. gadā līdz 37 % 2021. gadā un šķirto sieviešu – no 15 % līdz 26 %. Latvijā ir arī liels sieviešu atraitņu skaits, lai gan to īpatsvars 2021. gada sākumā ir nedaudz samazinājies salīdzinājumā ar 1989. gadu – no 18 % līdz 16 %. Pat bez karadarbības, kas ir galvenais iemesls vīriešu mirstības pārsvaram, vīriešu mirstība krietni pārsniedz sieviešu.

2021. gada sākumā Rīgā 37 % vīriešu un 27 % sieviešu vecumā 16 gadi un vairāk bija neprecējušies, 48 % vīriešu un 39 % sieviešu dzīvoja reģistrētā laulībā, šķirti bija 12 % vīriešu un 20 % sieviešu un atraitņu īpatsvars bija attiecīgi 3 % un 14 %.

3.15. Iedzīvotāji no 16 gadu vecuma pēc ģimenes stāvokļa (%)

Population aged 16 and over by marital status (%)

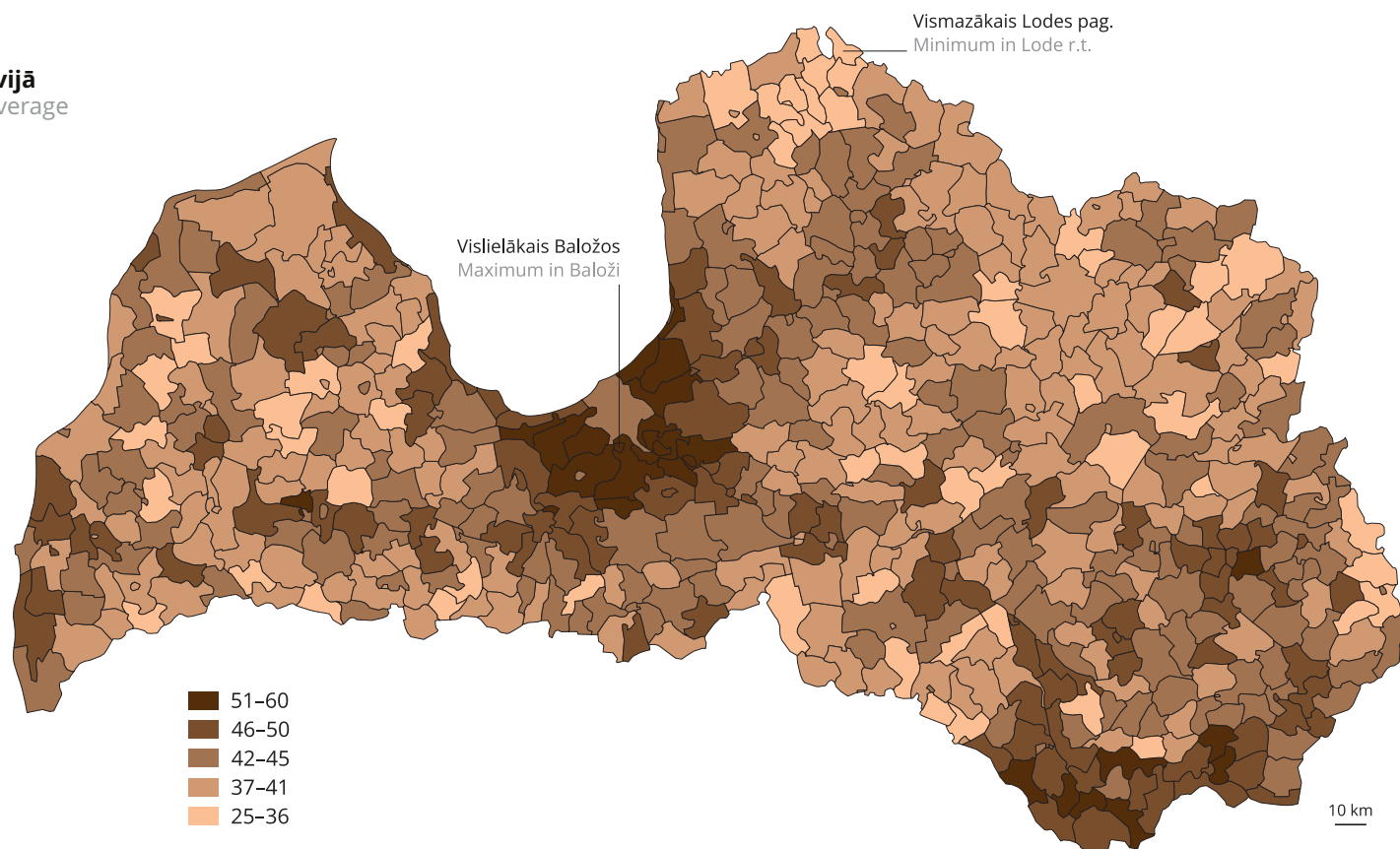

3.16. Precēto iedzīvotāju īpatsvars pilngadīgo iedzīvotāju kopskaitā pilsētās un pagastos 2021. gada sākumā (%)

Share of married people in total adult population of cities, towns and municipality rural territories at the beginning of 2021 (%)

45 %

vidēji Latvijā
national average

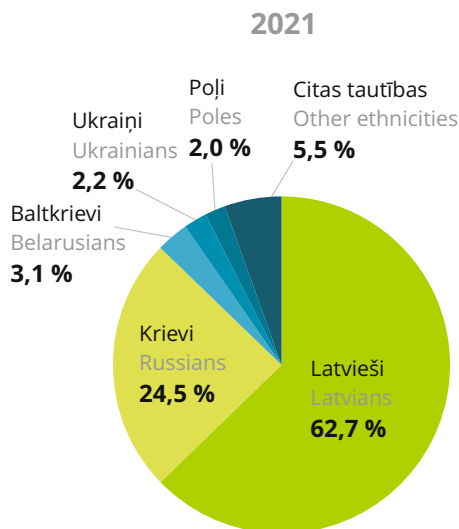
Iedzīvotāju etniskais sastāvs

Pēc Pirmā pasaules kara radās jēdziens “nāciju pašnoteikšanās tiesības”, un iedzīvotāju etniskā piederība bija noteicošais pamats valsts tapšanai. Latvijas pamats bija latviešu tautas vēlme veidot šo valsti, līdz ar to iedzīvotāju sadalījums pēc tautības bija valstiski svarīgs rādītājs. Daudzās Rietumvalstīs dati par iedzīvotāju tautību vairs netiek apkopoti, tautība netiek fiksēta ne tautskaitēs, ne reģistros. Latvijā joprojām šis ir viens no būtiskākajiem demogrāfiskajiem rādītājiem.

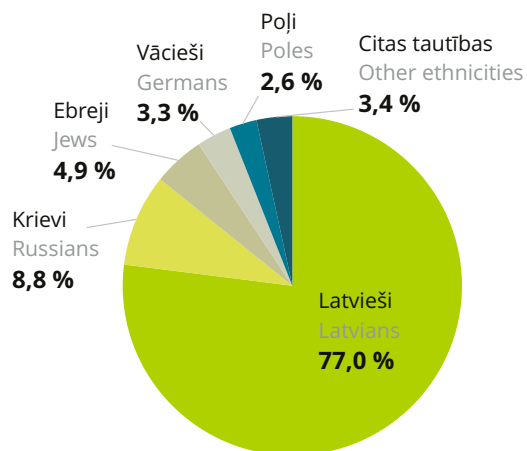
Saskaņā ar 1935. gada tautas skaitīšanas datiem pirms Otrā pasaules kara Latvijā četras lielākās iedzīvotāju etniskās grupas bija latvieši – 77,0 %, krievi – 8,8 %, ebreji – 4,9 % un vācieši – 3 %. Otrā pasaules kara laikā strauji samazinājās vāciešu un ebreju skaits Latvijā, kā arī padomju gados iedzīvotāju etnisko sastāvu būtiski mainīja Padomju Savienības iekšējās migrācijas politika, kuras viens no mērķiem bija mazināt pamattautības – latviešu – īpatsvaru. Tā rezultātā 1989. gadā Latvijā bija jau tikai 52,0 % latviešu, krievu īpatsvars bija 34 %, ebreju – 0,9 %, vāciešu – 0,1 %. 2021. gada sākumā latviešu īpatsvars bija pieaudzis līdz 62,7 %, krievu – samazinājies līdz 24,5 % un ebreju īpatsvars bija vairs tikai 0,2 %, un vāciešu – 0,1 %.

3.17. Skaitliski lielāko tautību sastāvs tautas skaitīšanas gados (%)

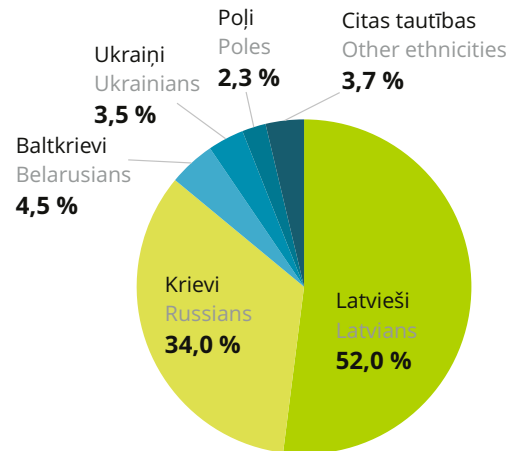
Composition of the largest ethnicities by year of census (%)

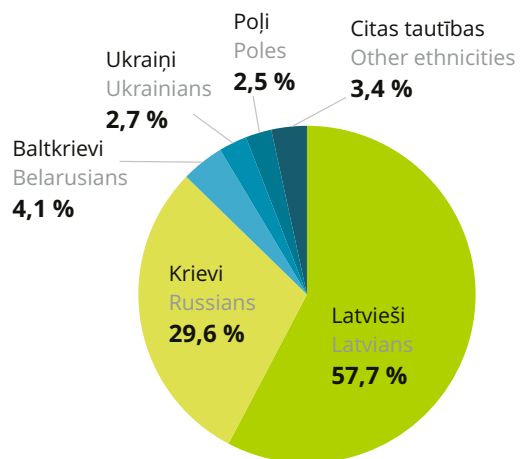
1935

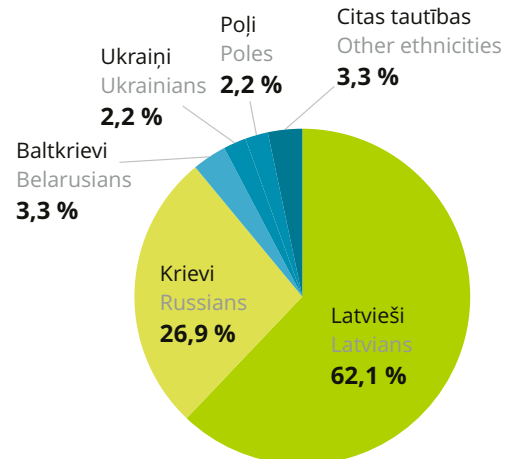
1989

2000

2011

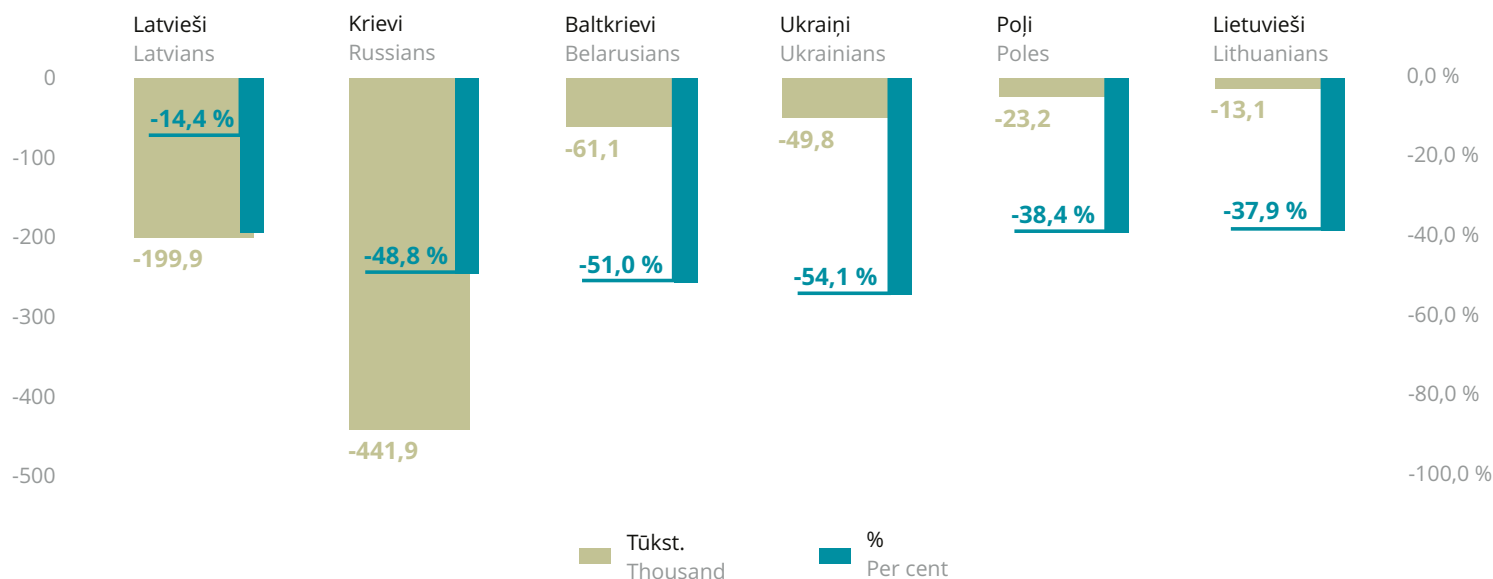
1989.–2020. gadā, sarūkot Latvijas iedzīvotāju skaitam, samazinājās arī visu lielāko tautību iedzīvotāju skaits. Latviešu skaits samazinājās par 200 tūkstošiem, krievu – par 442 tūkst., baltkrievu – par 61 tūkst., ukraiņu – par 50 tūkst., poļu – par 23 tūkst., ebreju – par 18 tūkst. un lietuviešu – par 13 tūkst., taču par 38 tūkst. pieauga dažādu citu tautību iedzīvotāju skaits. Visu lielāko tautību iedzīvotāju skaits samazinājās gan negatīvas dabiskās kustības, gan migrācijas ietekmē.

No 1989. gada līdz 2020. gadam piedzima 475 tūkst., bet nomira 571 tūkst. latviešu, tādējādi latviešu skaits dabiskās kustības rezultātā samazinājās par 96 tūkst., bet migrācijas dēļ – par 104 tūkst. Otrās lielākās tautības – krievu – skaits dabiskās kustības dēļ saruka par 162 tūkst. (piedzima 151 tūkst. un nomira 313 tūkst.), bet migrācijas rezultātā – par 280 tūkst.

Izmaiņas vērojamas arī lībiešu (līvu) skaitā Latvijā. 2011. gadā, kad iedzīvotāji paši varēja norādīt savu tautību tautas skaitīšanā, tika fiksēti 250 lībieši, lai gan pēc administratīvajiem datiem Latvijā tādu bija 174, atklājot būtiskas atšķirības starp reģistros pieejamo informāciju un pašidentifikāciju. 2021. gadā uz administratīvajiem datiem balstītajā tautas skaitīšanā tika reģistrēti vien 160 lībieši.

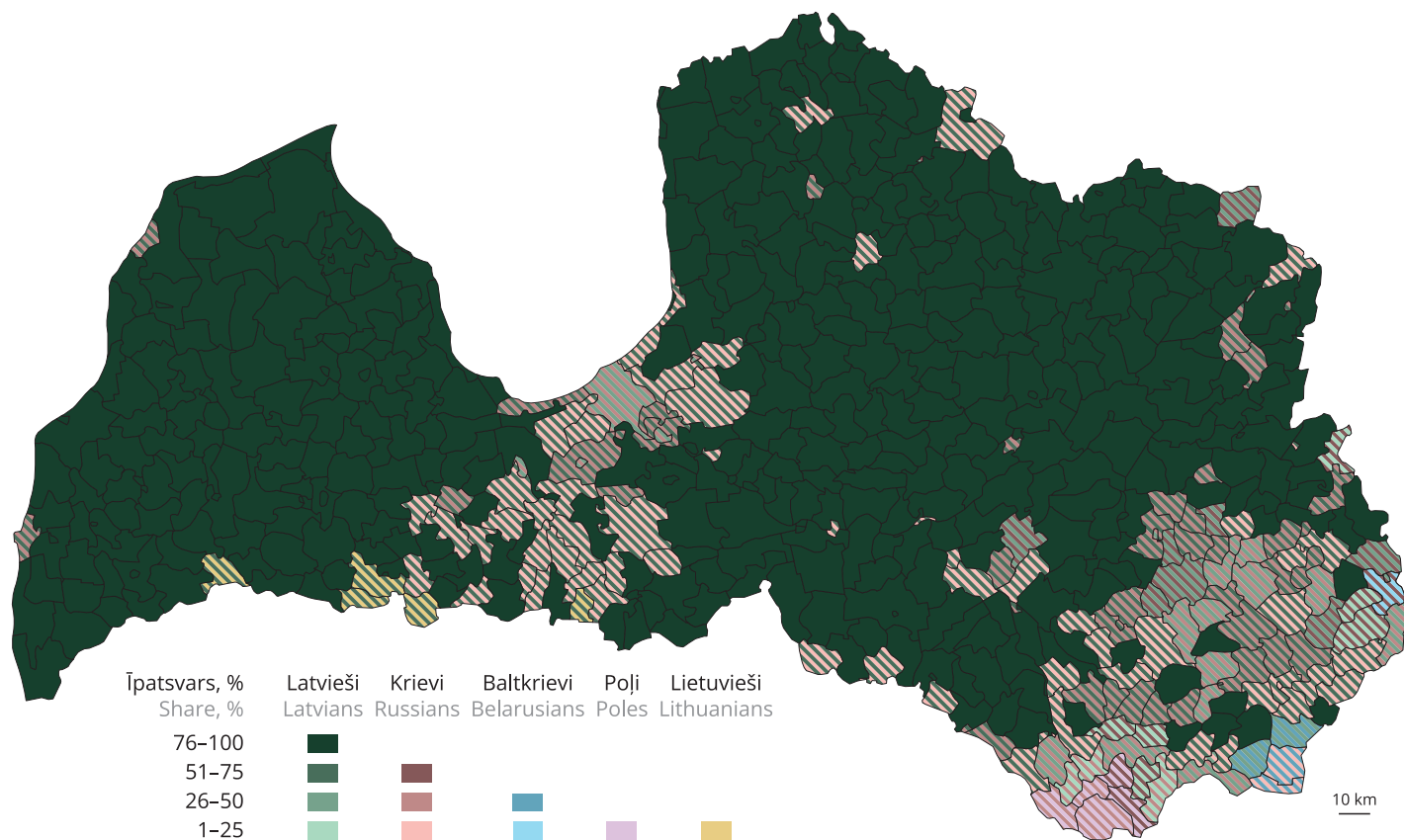
3.18. Lielāko tautību iedzīvotāju skaita izmaiņas 1989.–2021. gadā (tūkst.; %)

Changes in the number of population of largest ethnicities, 1989–2021 (thousand; %)

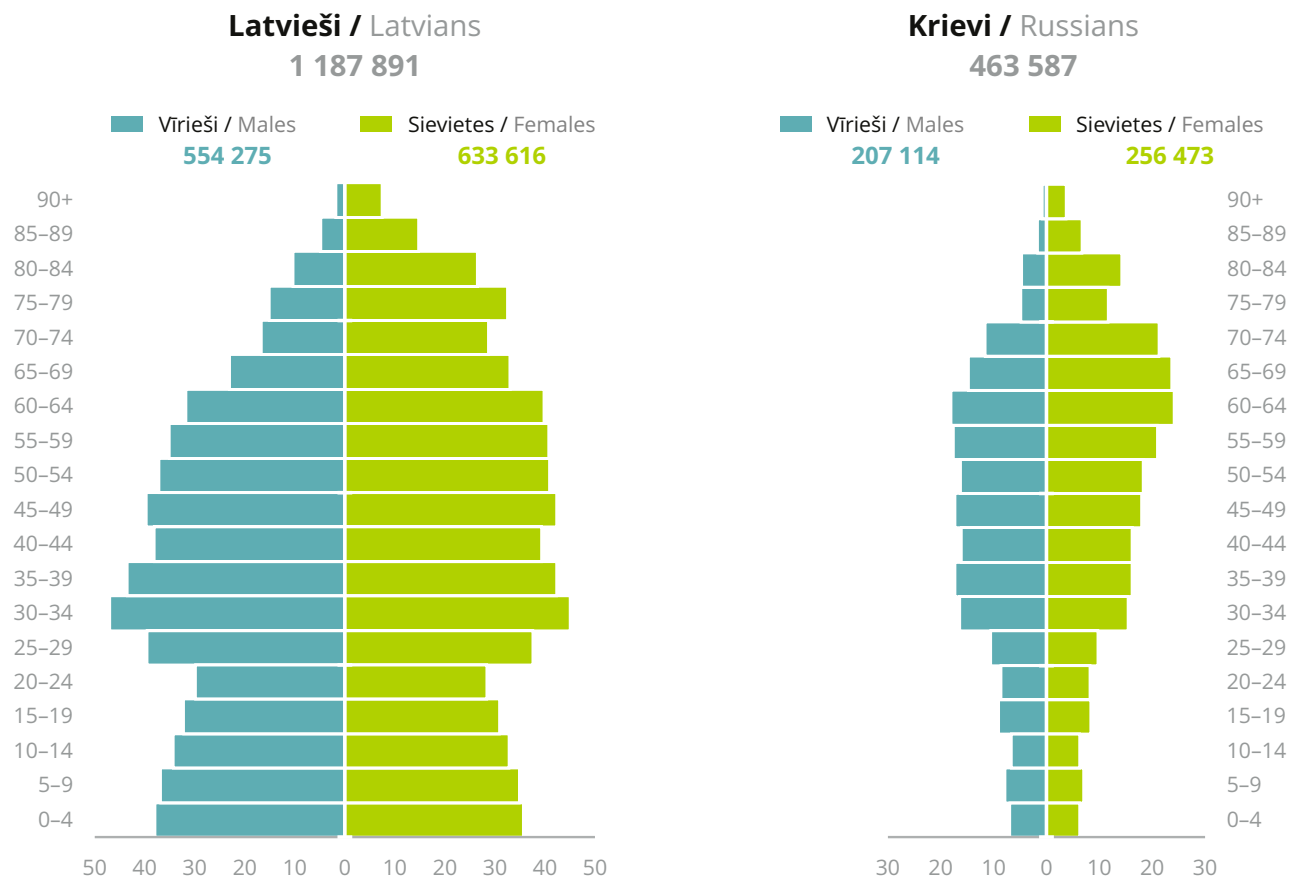
3.19. Iedzīvotāju tautība pilsētās un pagastos 2021. gada sākumā

Ethnicity of population in cities, towns and municipality rural territories at the beginning of 2021

3.20. Latvieši un krievi pēc vecuma un dzimuma 2021. gada sākumā

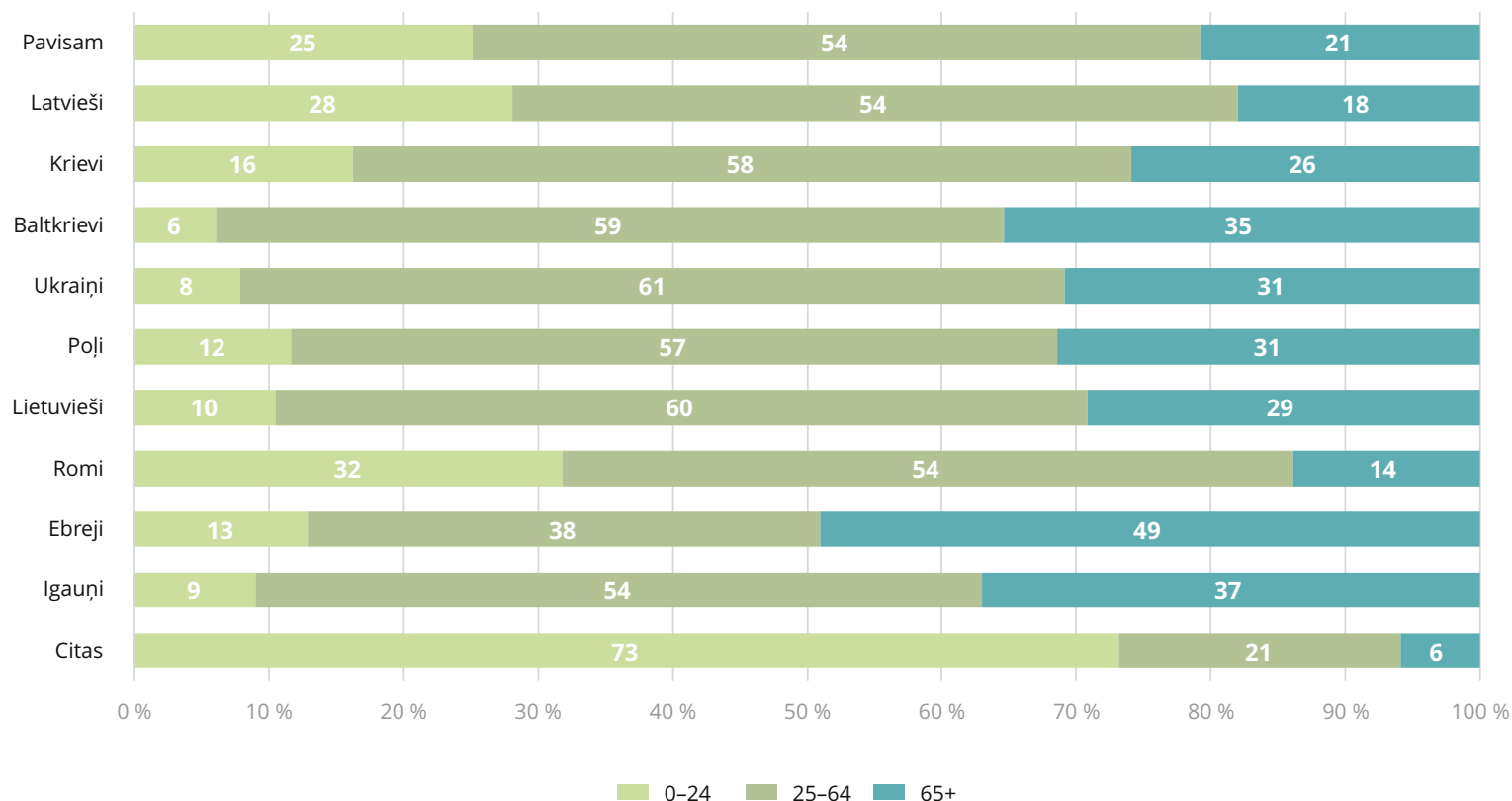
Latvians and Russians by age and sex at the beginning of 2021

2021. gadā 70 % no visiem bērniem un jauniešiem vecumā līdz 24 gadiem bija latvieši. No latviešu kopskaita 28 % iedzīvotāju ir bērni un jaunieši. Citu Latvijas lielāko pamattautību (krievi, baltkrievi, ukraiņi, poļi, lietuvieši, romi, ebreji) iedzīvotāju skaitā šīs vecuma grupas īpatsvars svārstās no 6 % (baltkrievi) līdz 16 % (krievi), savukārt visaugstākais jaunākās paaudzes īpatsvars ir romiem (32 %). Atsevišķu tautību iedzīvotāji ir daudz vecāki nekā valsts iedzīvotāji kopumā: no visiem ebreju tautības iedzīvotājiem 49 % bija vecumā 65 gadi un vairāk, 37 % igauņu tautības iedzīvotāju un 35 % baltkrievu bija šajā vecumā (Latvijā vidēji 21 %). Senioru vecumā bija 18 % latviešu un 26 % krievu.

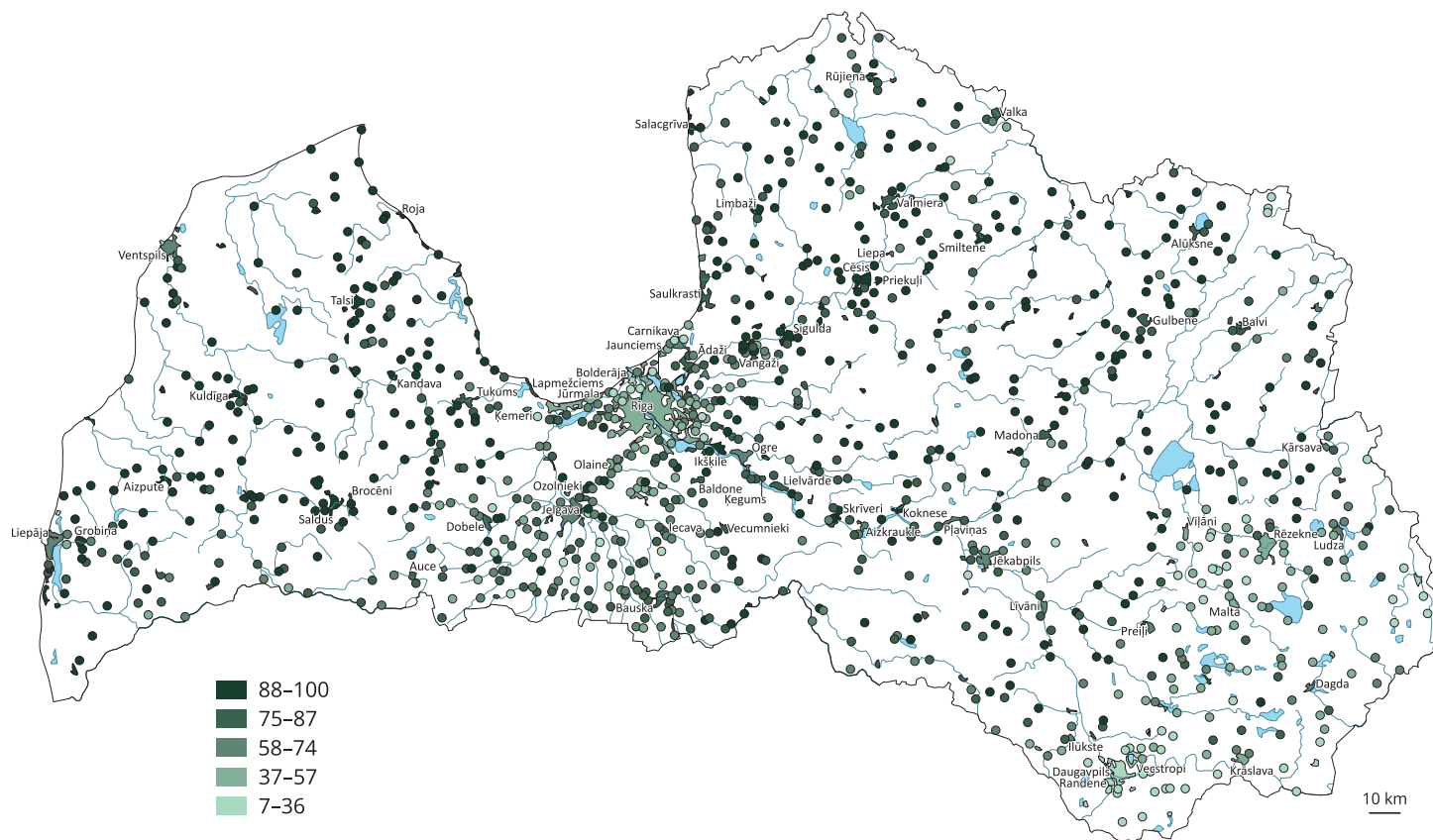
3.21. Skaitliski lielāko tautību iedzīvotāji pēc vecuma 2021. gada sākumā (%)

Population of the largest ethnicities by age at the beginning of 2021 (%)

3.22. Latviešu īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā blīvi apdzīvotās teritorijās 2021. gada sākumā (%)

Share of Latvians in the total number of population in densely populated areas at the beginning of 2021 (%)

Blīvi apdzīvotas teritorijas ar vismaz 50 iedzīvotājiem, nosaukumi norādīti teritorijām ar vismaz 2 000 iedzīvotāju.
Densely populated areas with at least 50 inhabitants, indicated names cover areas with at least 2 000 inhabitants.

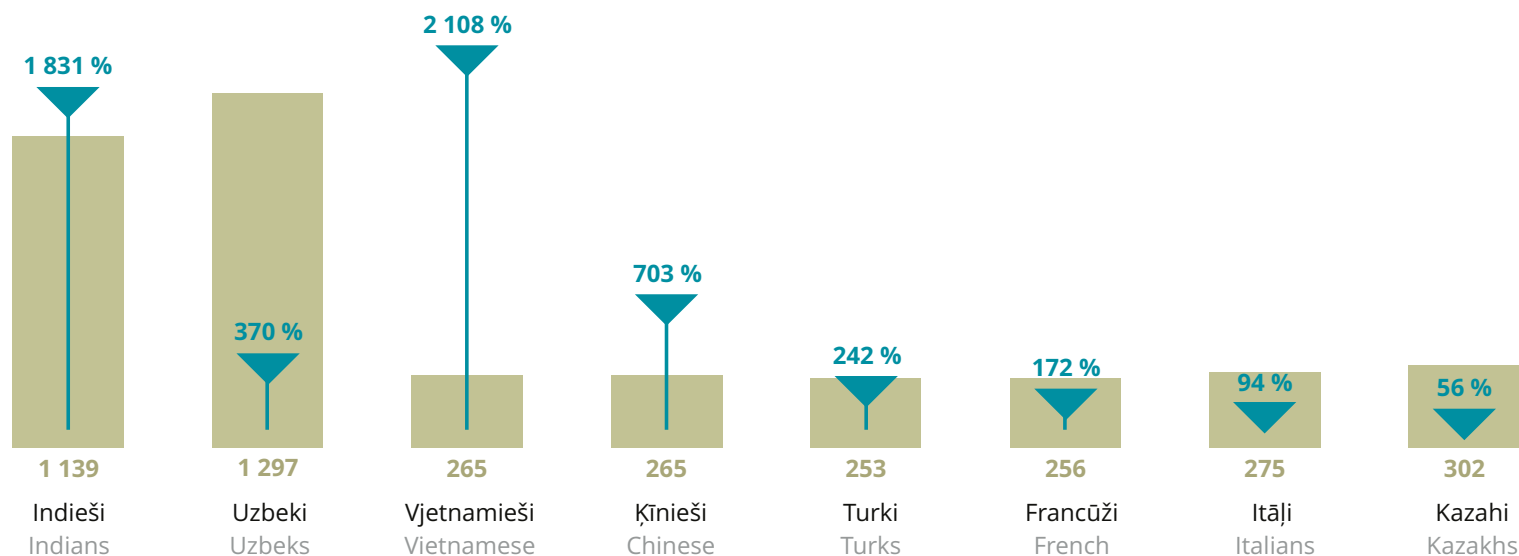
No republikas pilsētām Valmiera ir vienīgā, kurā latviešu īpatsvars pārsniedz 80 % (2021. gada sākumā – 85,3 %). Aiz Valmieras krietni atpaliek Jēkabpils (63 %), Jelgava (61,7 %), Ventspils (59,7 %), Liepāja (59,2 %) un Jūrmala (52,8 %). Mazāk nekā puse latviešu dzīvo Rēzeknē un Rīgā – ap 47 %. Daugavpilī tikai gandrīz katrs piektais iedzīvotājs ir latviešu tautības – vien 20,7 %. Visās republikas pilsētās latviešu skaitam ir tendence palielināties.

No novadiem vislatviskākie ir Alsungas, Lubānas un Dundagas novads, kur latviešu ir vairāk nekā 95 %. Latvijā ir pieci novadi, kur latviešu īpatsvars ir mazāks nekā puse – Zilupes (25 %), Daugavpils (35,1 %), Olaines (46,5 %), Krāslavas (46,8 %) un Salaspils novads (49,6 %).

Pēc neatkarības atjaunošanas Latvijas iedzīvotāju etniskais sastāvs kļuva daudzveidīgāks. 2021. gadā Latvijā dzīvoja vairāk nekā 165 tautību iedzīvotāji. Pieauga iedzīvotāju skaits gan no ES valstīm, gan arī no tādām valstīm kā Indija, Ķīna, Vjetnama u.c. Liela daļa šo valstu iedzīvotāju ieradās Latvijā mācību nolūkā.

3.23. Tautības ar lielākajām iedzīvotāju skaita izmaiņām 2011.–2021. gadā (skaits; %)

Ethnicities with the largest changes in population number, 2011–2021 (number; %)

■ iedzīvotāju skaits / Number of inhabitants, 2021

▼ iedzīvotāju skaita pieaugums / Population change (%)

Dzimšanas valsts

2021. gada sākumā Latvijā dzīvoja vairāk nekā 160 citās valstīs dzimuši iedzīvotāji. No visiem valsts iedzīvotājiem 88 % bija dzimuši Latvijā un 12 % – ārvalstīs. 2000. gada sākumā Latvijā dzimušo īpatsvars bija 81 % un ārvalstīs dzimušo – 19 %, kas pārsvarā bija dzimuši bijušajās PSRS republikās. Liela daļa bijušajās padomju republikās dzimušo emigrēja, un tas mainīja ārvalstīs dzimušo īpatsvaru.

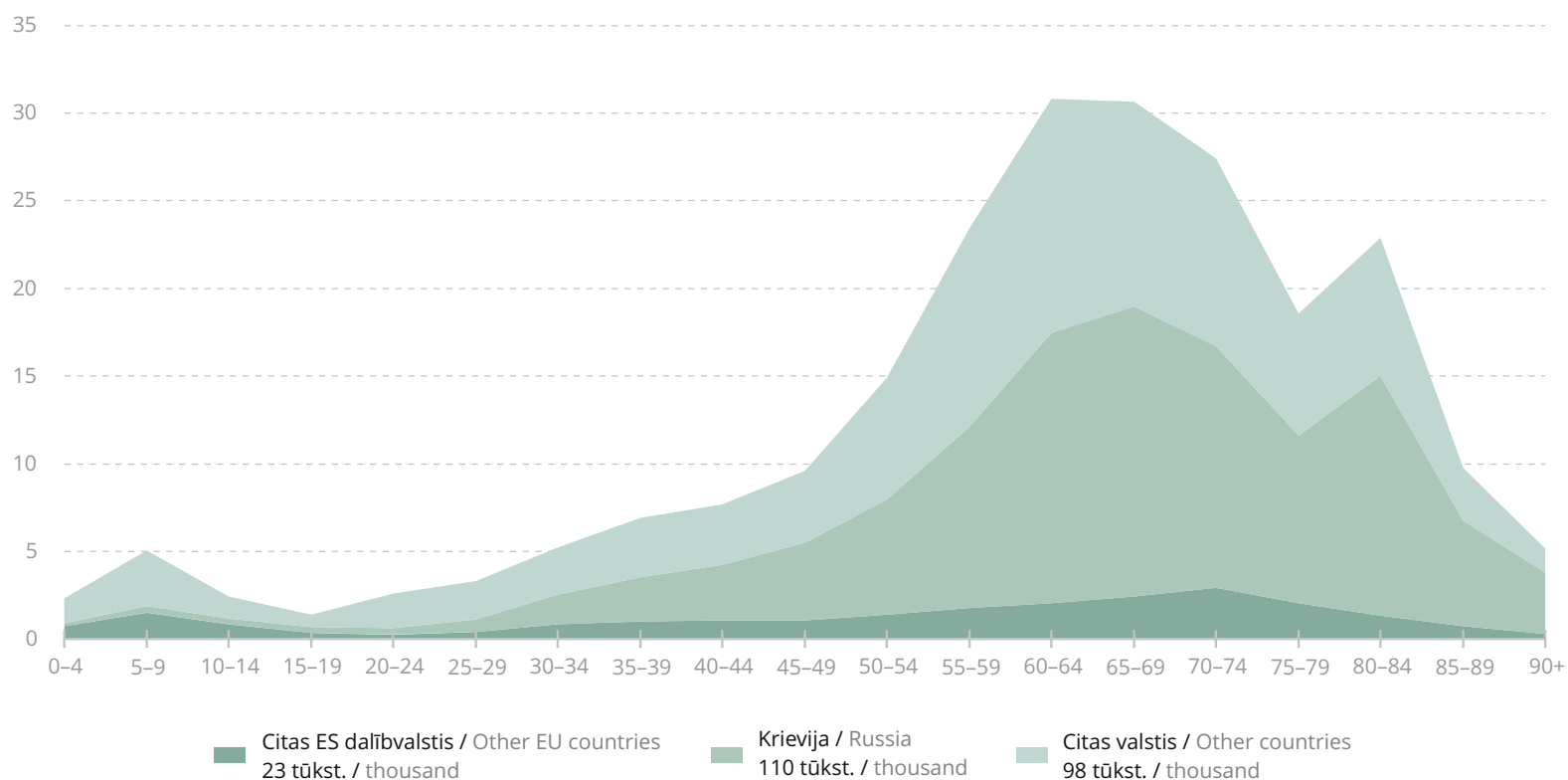
2021. gada sākumā no visiem Latvijas iedzīvotājiem 1,2 % dzimuši ES valstīs, 5,8 % – Krievijā, 2,1 % – Baltkrievijā, 1,7 % – Ukrainā, 1,2 % – citās valstīs. Nepilngadīgu bērnu skaitā 97 % bērnu dzimuši Latvijā, 1,1 % Apvienotajā Karalistē, 0,3 % Īrijā un 0,3 % Krievijā.

Latvijas iedzīvotāji, kuru dzimšanas valsts ir kāda no bijušajām padomju republikām, ir salīdzinoši lielā vecumā. 2021. gada sākumā no visiem NVS valstīs dzimušajiem Latvijas iedzīvotājiem 84 % bija vecumā 50 gadi un vairāk (no Baltkrievijā dzimušajiem – 91 %, no Krievijā un Ukrainā dzimušajiem – attiecīgi 87 % un 75 %). ES valstīs dzimušie Latvijas iedzīvotāji ir nedaudz jaunāki – 65 % bija vecumā virs 50 gadiem.

2021. gada sākumā Rīgā dzīvoja vairāk nekā 140 valstīs dzimuši iedzīvotāji. No visiem galvaspilsētas iedzīvotājiem 83 % bija dzimuši Latvijā un 17 % – ārvalstīs.

3.24. Ārvalstīs dzimušie iedzīvotāji pēc dzimšanas valsts un vecuma 2021. gada sākumā (tūkst.)

Population born abroad by country of birth and age at the beginning of 2021 (thousand)

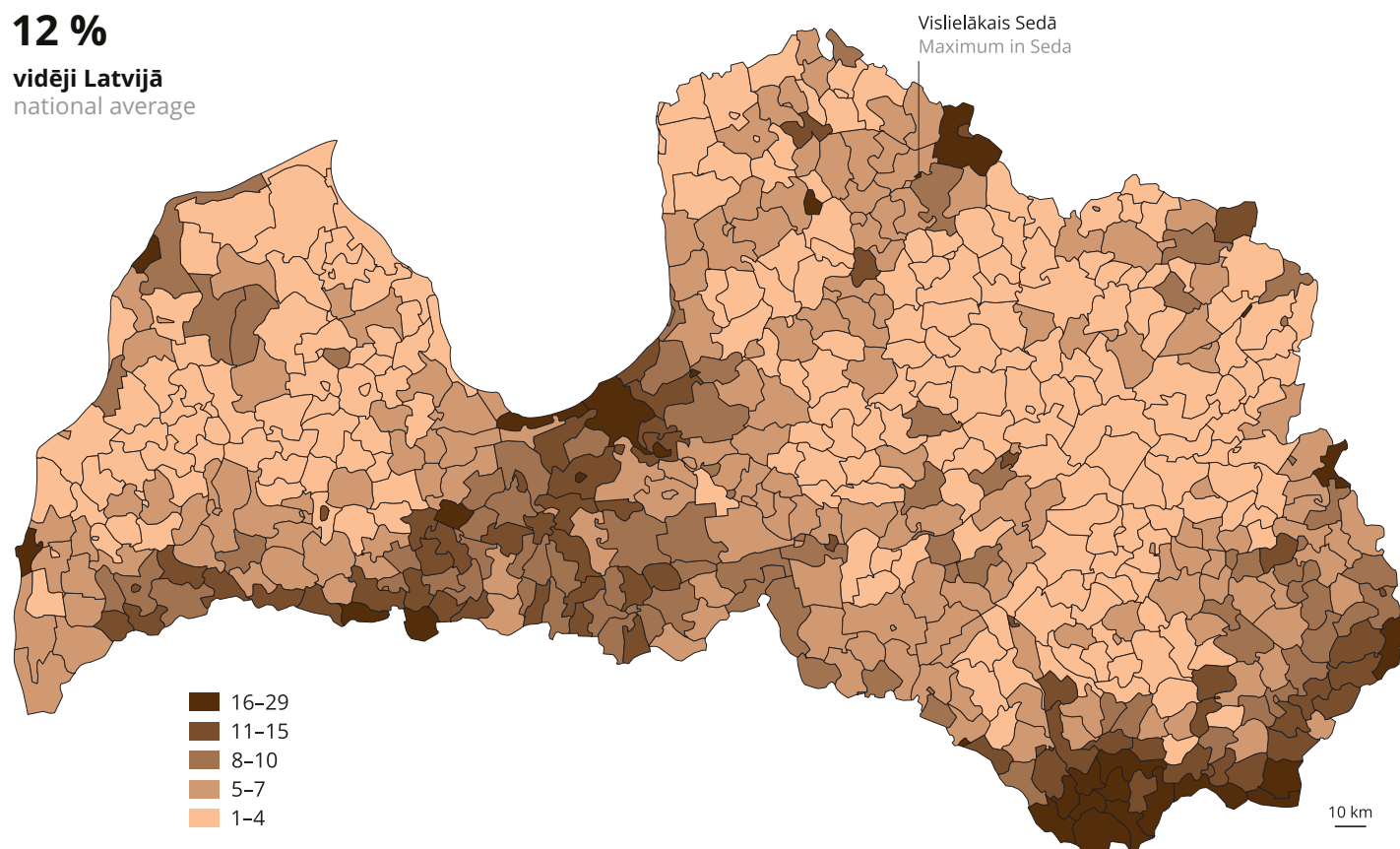

3.25. Ārvalstīs dzimušo iedzīvotāju īpatsvars pilsētās un pagastos 2021. gada sākumā (%)

Share of population born abroad in cities, towns and municipality rural territories at the beginning of 2021 (%)

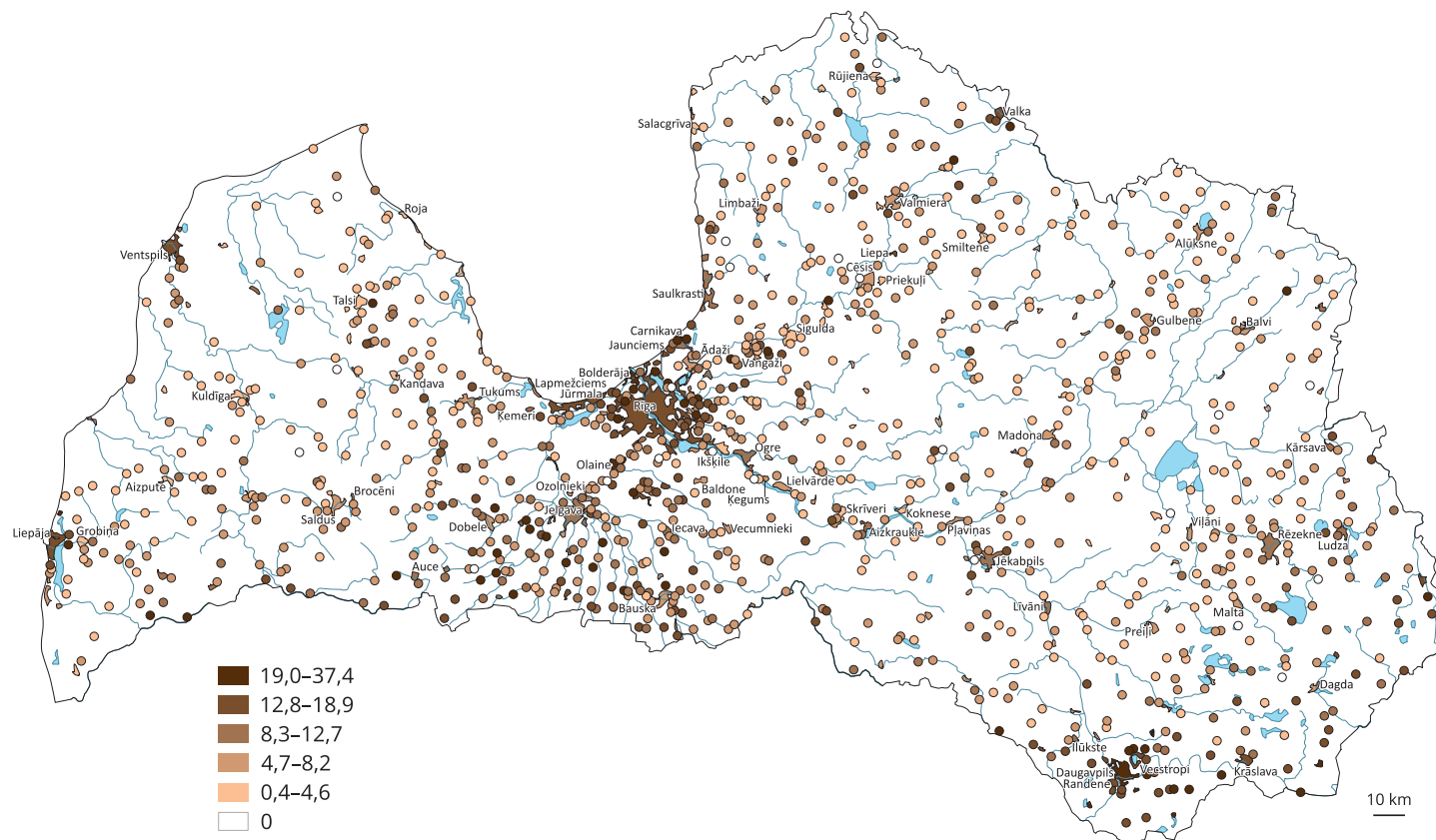
12 %

vidēji Latvijā
national average

3.26. Ārvalstīs dzimušo iedzīvotāju īpatsvars blīvi apdzīvotās teritorijās 2021. gada sākumā (%)

Share of population born abroad in densely populated areas at the beginning of 2021 (%)

Blīvi apdzīvotas teritorijas ar vismaz 50 iedzīvotājiem, nosaukumi norādīti teritorijām ar vismaz 2 000 iedzīvotāju.
Densely populated areas with at least 50 inhabitants, indicated names cover areas with at least 2 000 inhabitants.

Valstiskā piederība

Līdz ar Latvijas neatkarības atgūšanu lielākajai daļai valsts iedzīvotāju atbilstoši tiesību aktiem tika piešķirta Latvijas pilsonība. Tajā pašā laikā pēc Padomju Savienības sabrukuma daļai iedzīvotāju nevarēja piešķirt Latvijas pilsonību, un viņi kļuva par Latvijas nepilsoņiem. Nepilsoņa statuss tika noteikts kā pagaidu statuss, kamēr persona iegūst Latvijas vai arī izvēlas citas valsts pilsonību. Pēc 2020. gada 1. janvāra jaundzimušajiem vairs nepiešķir nepilsoņa statusu.

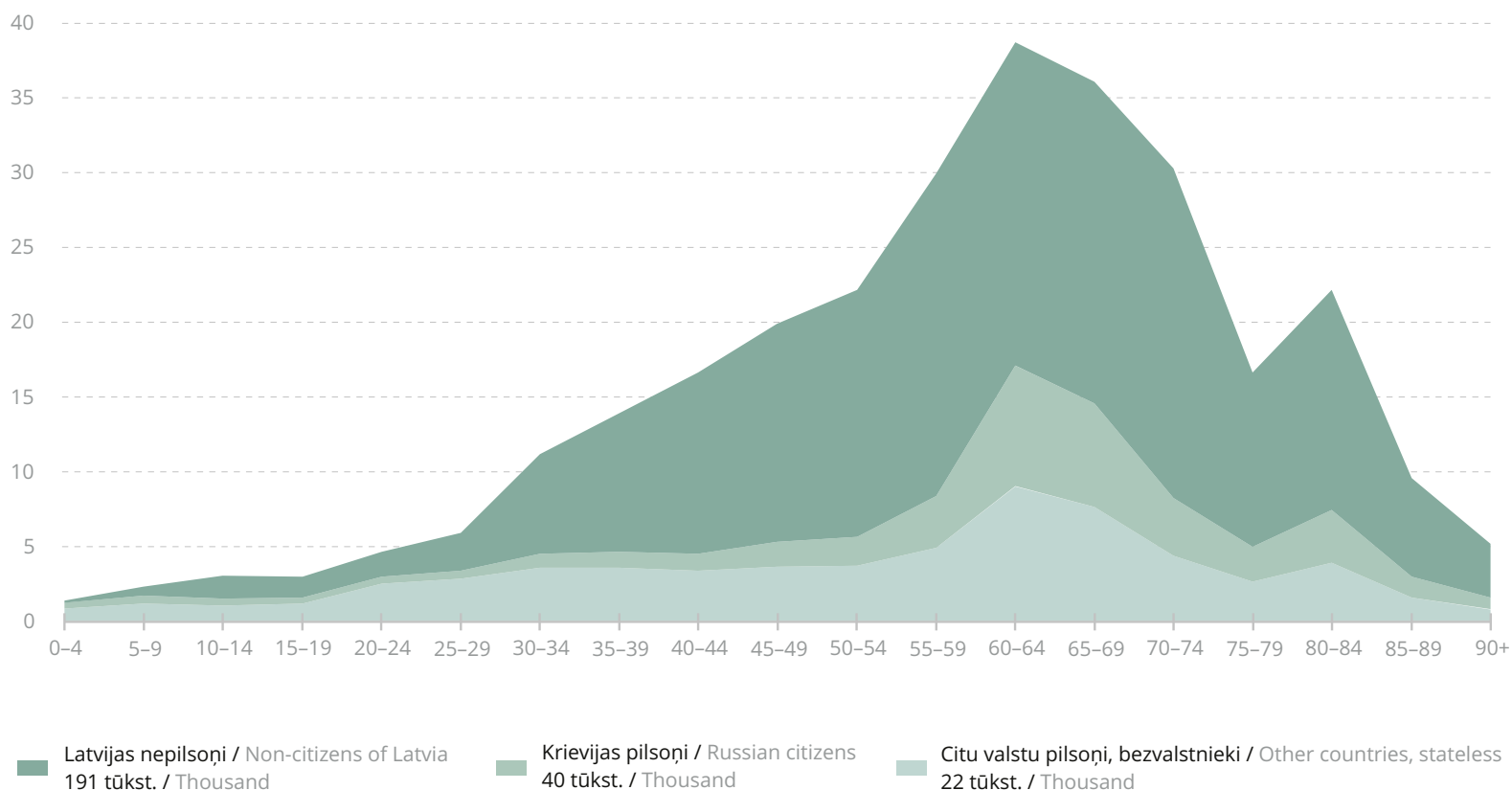
2021. gada sākumā 87 % Latvijas iedzīvotāju bija Latvijas pilsoņi salīdzinājumā ar 74 % 2000. gada sākumā. Pašlaik Latvijā dzīvo 62 tūkstoši ārvalstnieku, un to īpatsvars, salīdzinot ar 2000. gadu, pieaudzis no 1 % līdz 3 %. Lielākā daļa ir bijušo padomju republiku pilsoņi (Krievija, Ukraina, Lietuva, Baltkrievija), taču pieaug arī citu valstu pilsoņu skaits, piemēram, studentu migrācijas rezultātā 2021. gada sākumā Latvijā Indijas pilsoņu skaits bija viens no straujāk augošajiem.

Nepilsoņu īpatsvars kopš 2000. gada samazinājās no 24 % līdz 10 %. 2000. gada sākumā Latvijā bija 582 tūkstoši nepilsoņu. Pārsvarā emigrācijas un dabiskās kustības dēļ nepilsoņu skaits 2011. gadā bija jau divas reizes mazāks un 2021. gada sākumā valstī dzīvoja nedaudz vairāk kā 190 tūkstoši Latvijas nepilsoņu. No visiem Latvijas nepilsoņiem 74 % iedzīvotāju ir vecumā virs 50 gadiem. Daļa Latvijas nepilsoņu ir ieguvuši Krievijas pilsonību. Kopš 2000. gada sākuma Krievijas pilsoņu skaits pieauga no 19 tūkstošiem līdz 40 tūkstošiem un to īpatsvars iedzīvotāju skaitā – no 1 % līdz 2 %. Vairāk nekā puse (51 %) visu nepilsoņu dzīvo Rīgā.

2021. gada sākumā 79 % Rīgas iedzīvotāju bija Latvijas pilsoņi, 16 % – Latvijas nepilsoņi, 5 % – citu valstu piederīgie. No visiem Rīgā dzīvojošiem Latvijas nepilsoņiem 43 % ir seniori vecumā 65 gadi un vairāk.

3.27. Latvijas nepilsoņi un citu valstu pilsoņi pēc vecuma 2021. gada sākumā (tūkst.)

Non-citizens of Latvia and citizens of other countries by age at the beginning of 2021 (thousand)

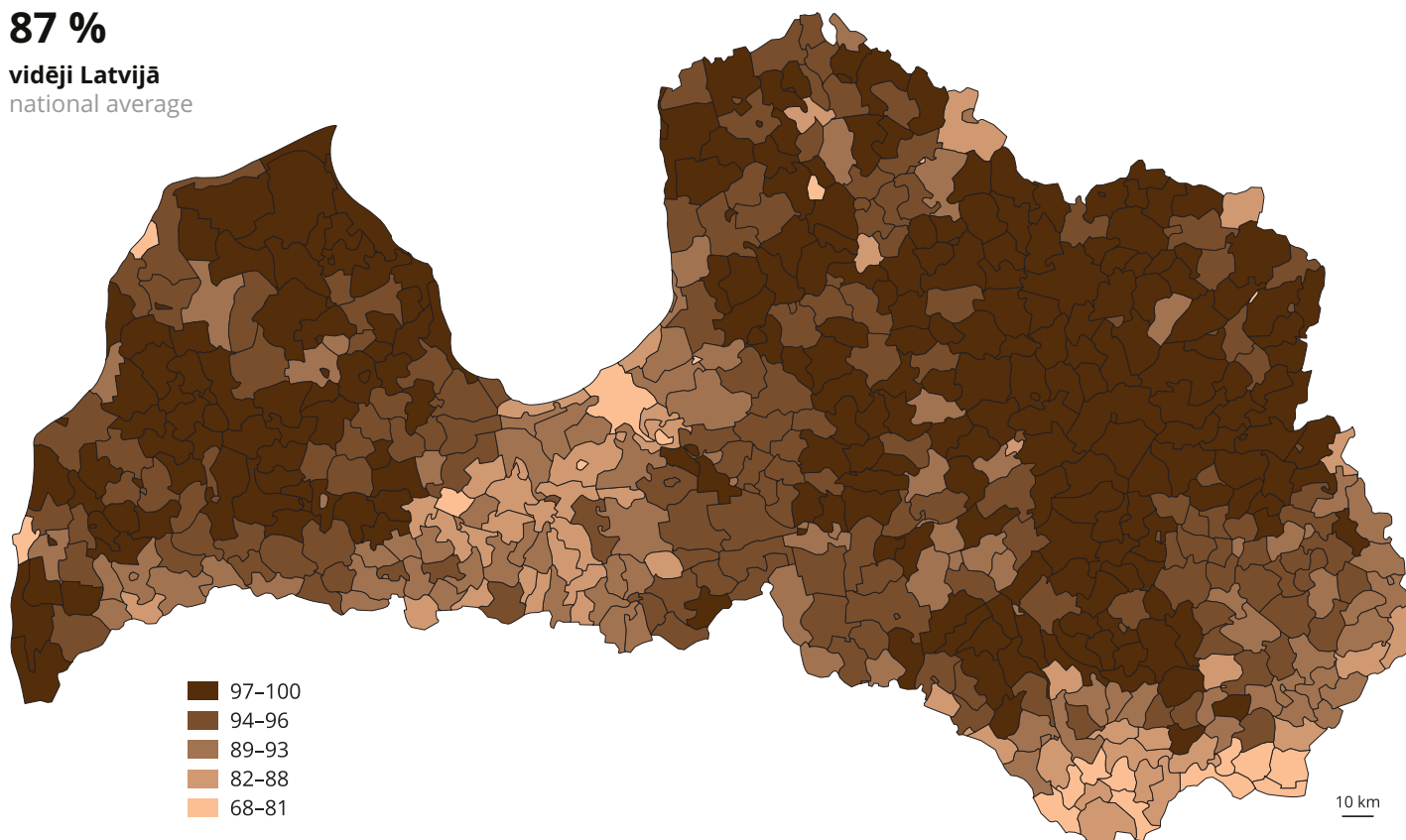

3.28. Latvijas pilsoņu īpatsvars pilsētās un pagastos 2021. gada sākumā (%)

Share of citizens of Latvia in cities, towns and municipality rural territories at the beginning of 2021 (%)

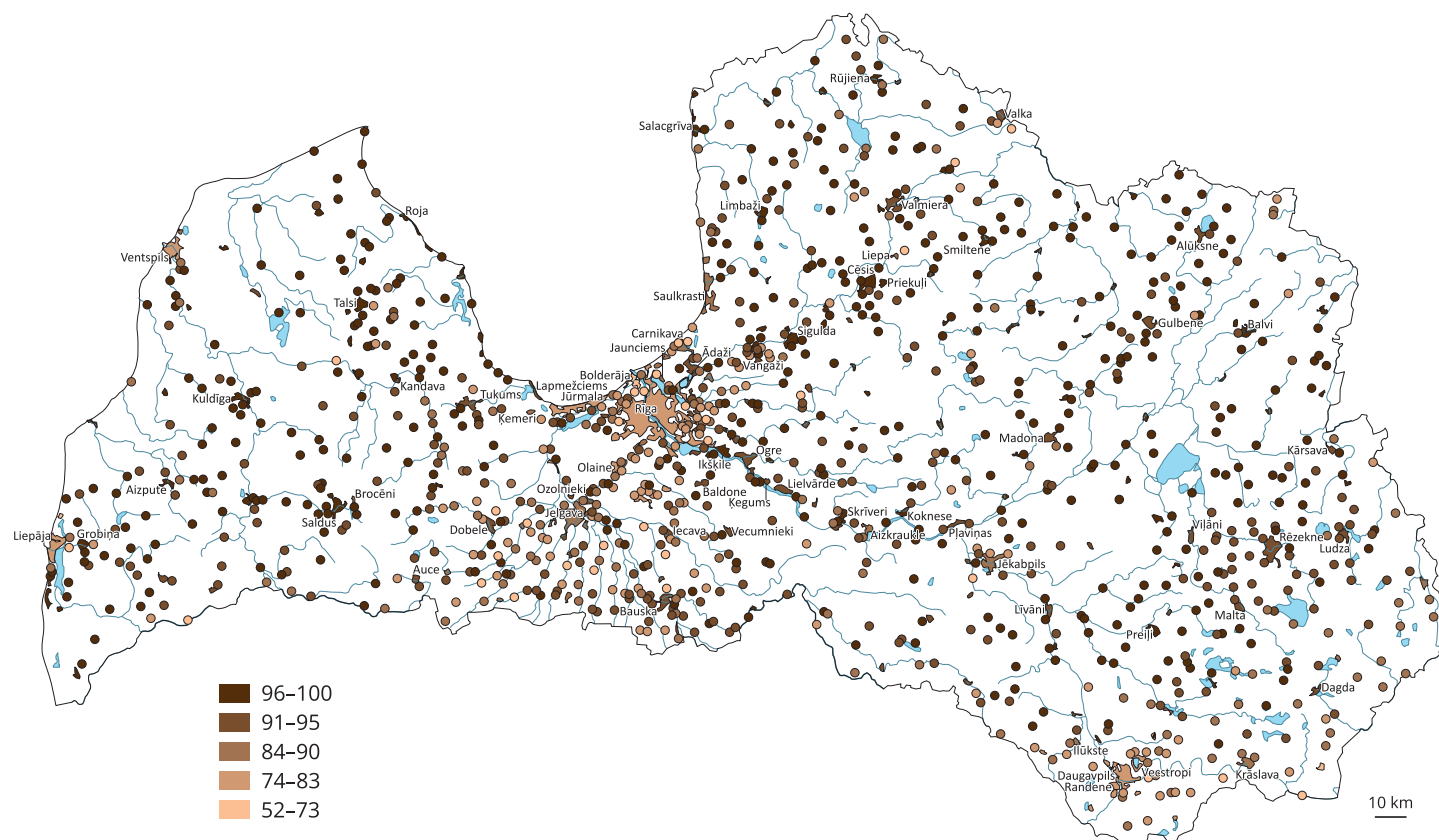
87 %

vidēji Latvijā
national average

3.29. Latvijas pilsoņu īpatsvars blīvi apdzīvotās teritorijās 2021. gada sākumā (%)

Share of citizens of Latvia in densely populated areas at the beginning of 2021 (%)

Blīvi apdzīvotas teritorijas ar vismaz 50 iedzīvotājiem, nosaukumi norādīti teritorijām ar vismaz 2 000 iedzīvotāju.

Densely populated areas with at least 50 inhabitants, indicated names cover areas with at least 2 000 inhabitants.

Mājsaimniecības

Households

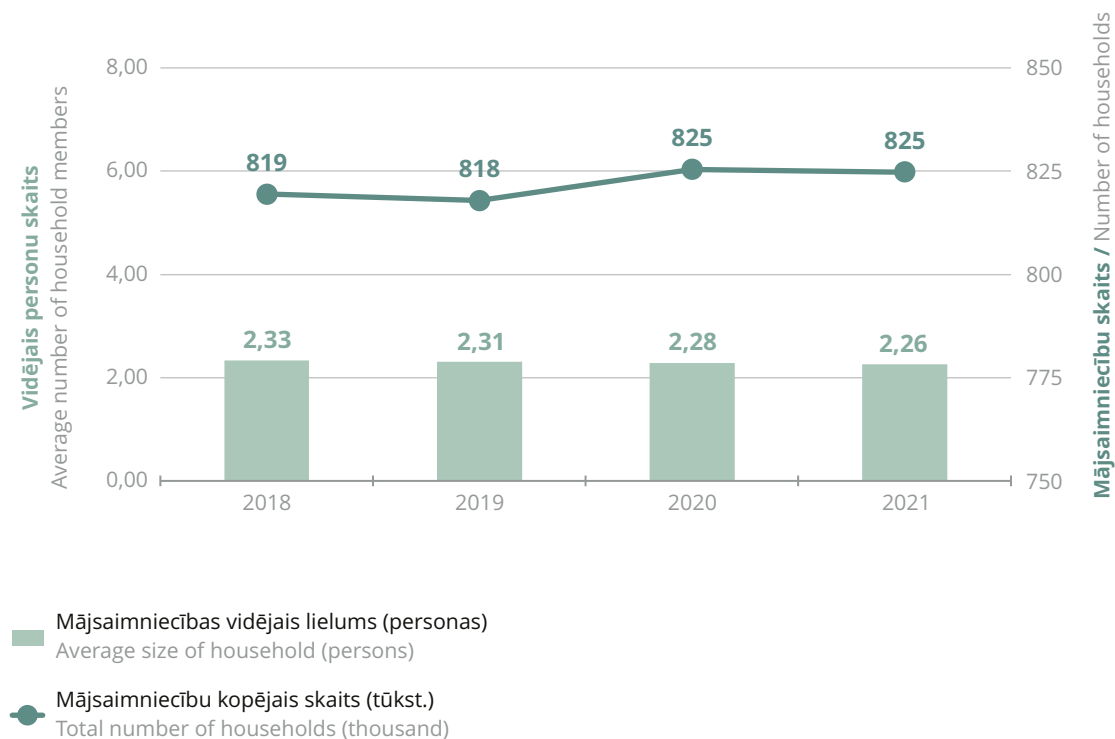
2021. gada sākumā Latvijā bija 824,8 tūkst. privāto mājsaimniecību. Privātā mājsaimniecība ietver visas vienā kopīgā mājoklī jeb dzīvojamā vienībā dzīvojošas personas. Privātajās mājsaimniecībās dzīvo 1 milj. 867 tūkst. personu jeb 98,6 % iedzīvotāju. Vidējais iemītnieku skaits mājsaimniecībā ir 2,26. Institucionālajās mājsaimniecībās (piemēram, bērnu un veco ļaužu aprūpes iestādēs, cietumos u. c.) pastāvīgi dzīvo 19,3 tūkst. jeb 1 % iedzīvotāju.

Mājsaimniecības

Households

4.1. Privāto mājsaimniecību skaits un mājsaimniecības vidējais lielums gada sākumā, 2018–2021

Number and average size of private households, 2018–2021 (at the beginning of the year)

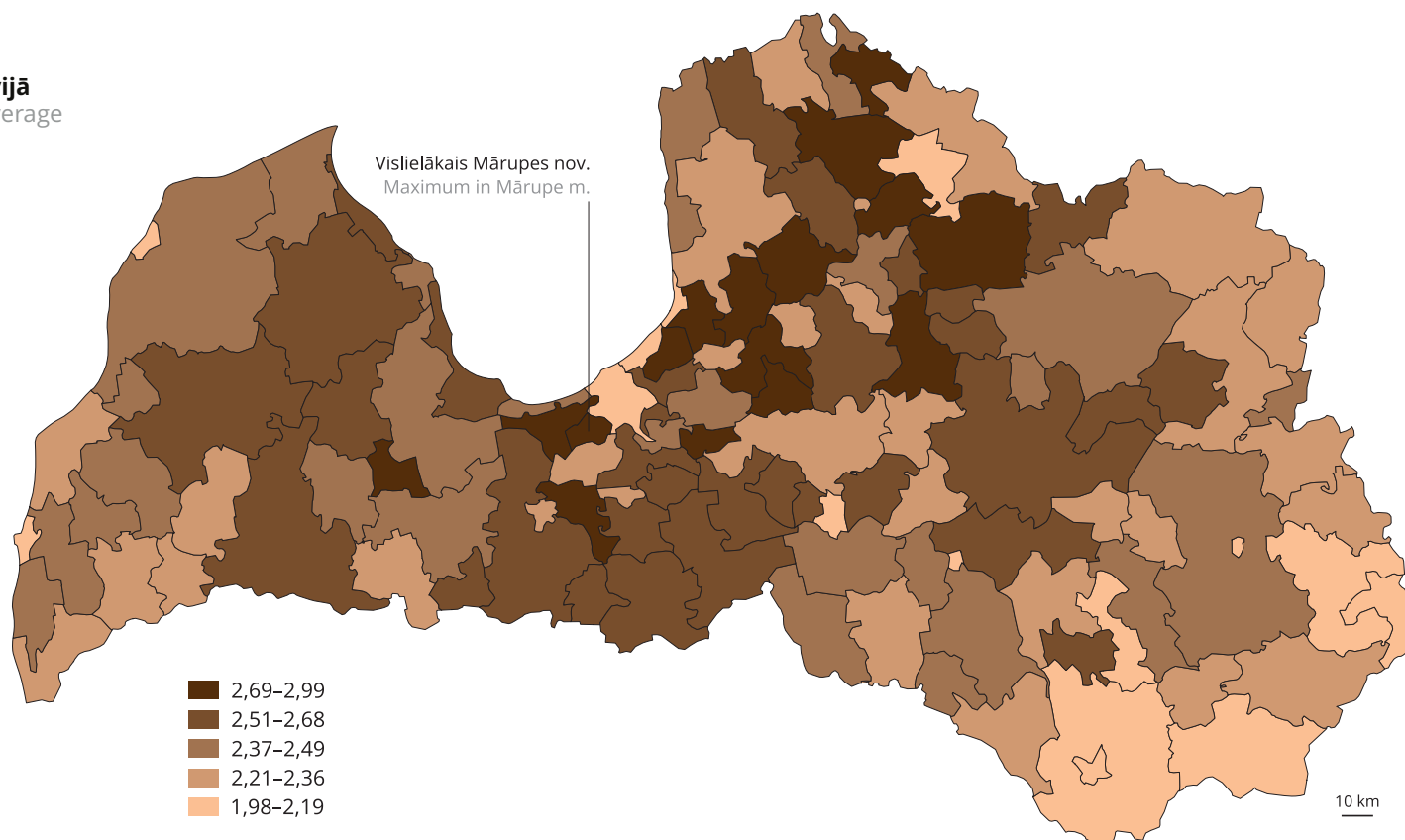

4.2. Mājsaimniecības vidējais lielums republikas pilsētās un novados 2021. gada sākumā (personas)

Average size of households in cities and municipalities at the beginning of 2021 (persons)

2,26

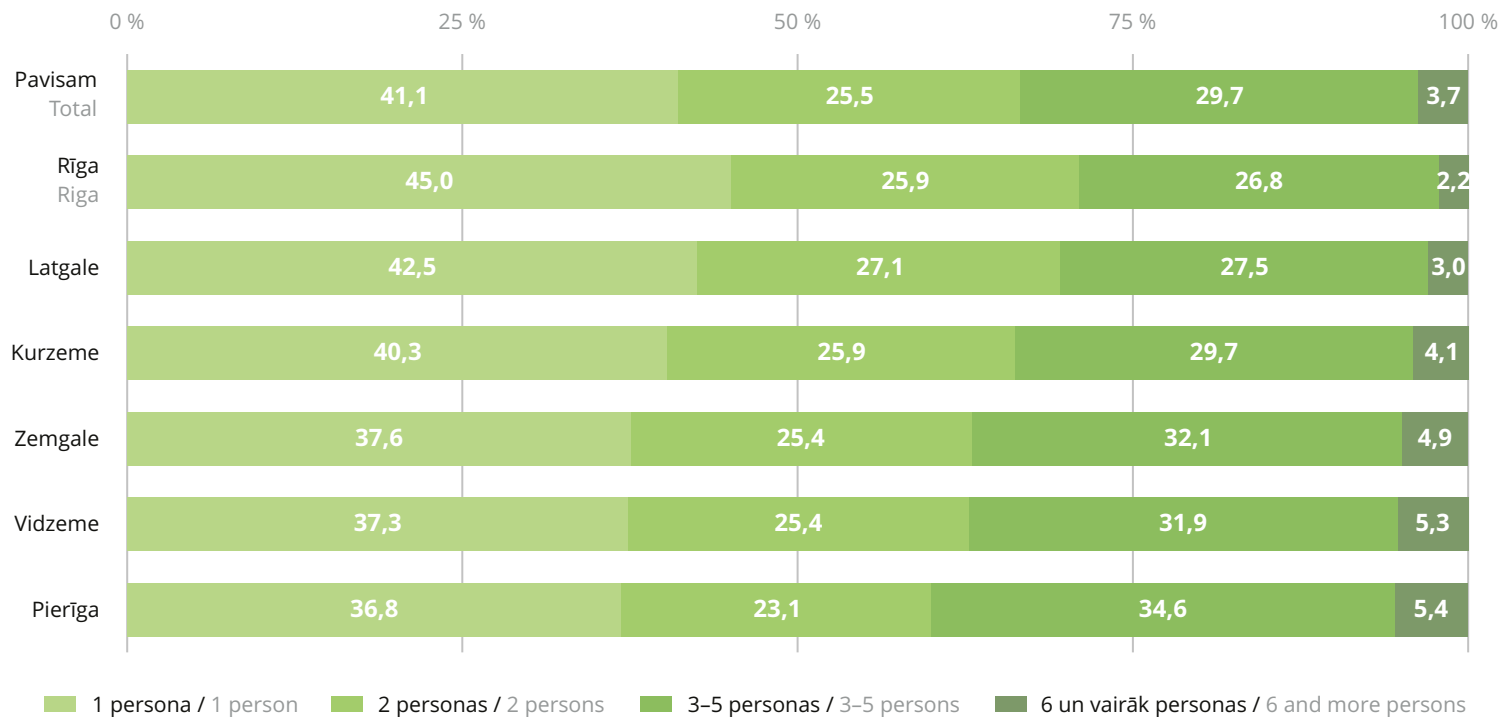
vidēji Latvijā
national average

Visvairāk Latvijā ir vienas personas mājsaimniecību – 41,1 %. Šādas mājsaimniecības visbiežāk sastopamas Rīgā (45 %), Latgalē (42,5 %), bet visretāk – Pierīgā (36,8 %). Lielākajā daļā jeb 58,7 % no visām vienas personas mājsaimniecībām dzīvo sievietes, kas skaidrojams ar to, ka sieviešu īpatsvars iedzīvotāju skaitā ir lielāks, jo sieviešu paredzamais mūža ilgums ir lielāks. 25,5 % mājsaimniecību dzīvo divas personas, 29,7 % mājsaimniecību – 3–5 personas.

4.3. Mājsaimniecību lielums statistiskajos reģionos 2021. gada sākumā (%)

Size of households by statistical region at the beginning of 2021 (%)

2021. gada sākumā Latvijā pavisam bija 358,5 tūkst. bērnu, no kuriem 1,1 tūkstotis jeb 0,3 % dzīvoja institucionālajās mājsaimniecībās. No visām mājsaimniecībām ar bērniem 54 % mājsaimniecību ir viens bērns, 32,9 % – divi bērni, 13,1 % – trīs un vairāk bērni.

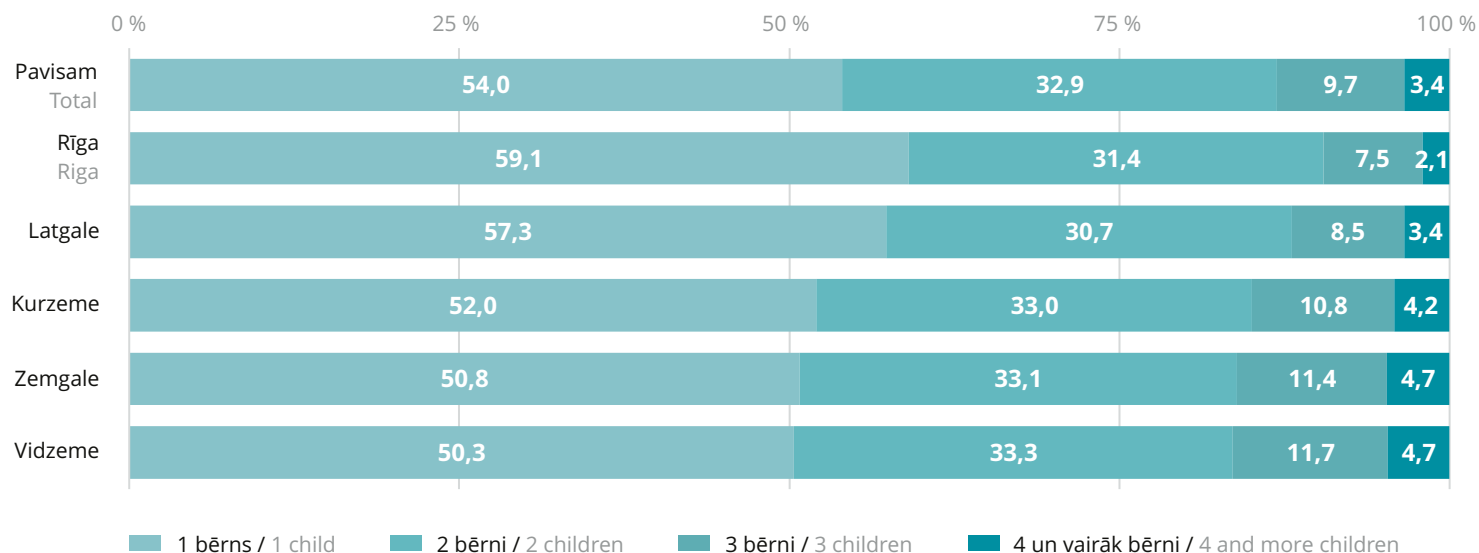
Vislielākais mājsaimniecību ar bērniem īpatsvars ir Pierīgā (32 %), kam seko Zemgale (27,5 %), Vidzeme (26,3 %), Kurzeme (26,1 %), Rīga (24,7 %). Tikai katrā piektajā (22,5 %) Latgales mājsaimniecībā ir vismaz viens bērns.

Visos Latvijas reģionos vislielāko mājsaimniecību īpatsvaru veido mājsaimniecības ar vienu bērnu. Visvairāk mājsaimniecību ar vienu bērnu ir Rīgā (59,1 % no visām mājsaimniecībām ar bērniem) un Latgalē (57,3 %), savukārt Pierīgā mazāk par pusi – 48,9 % no visām mājsaimniecībām ar bērniem.

Pierīgā ir lielākais (36 %) mājsaimniecību ar diviem bērniem īpatsvars, bet mazāk tādu mājsaimniecību ir Latgalē un Rīgā – attiecīgi 30,7 % un 31,4 %.

4.4. Mājsaimniecības ar bērniem pēc tajās dzīvojošo bērnu (0–17 gadi) skaita statistiskajos reģionos 2021. gada sākumā (%)

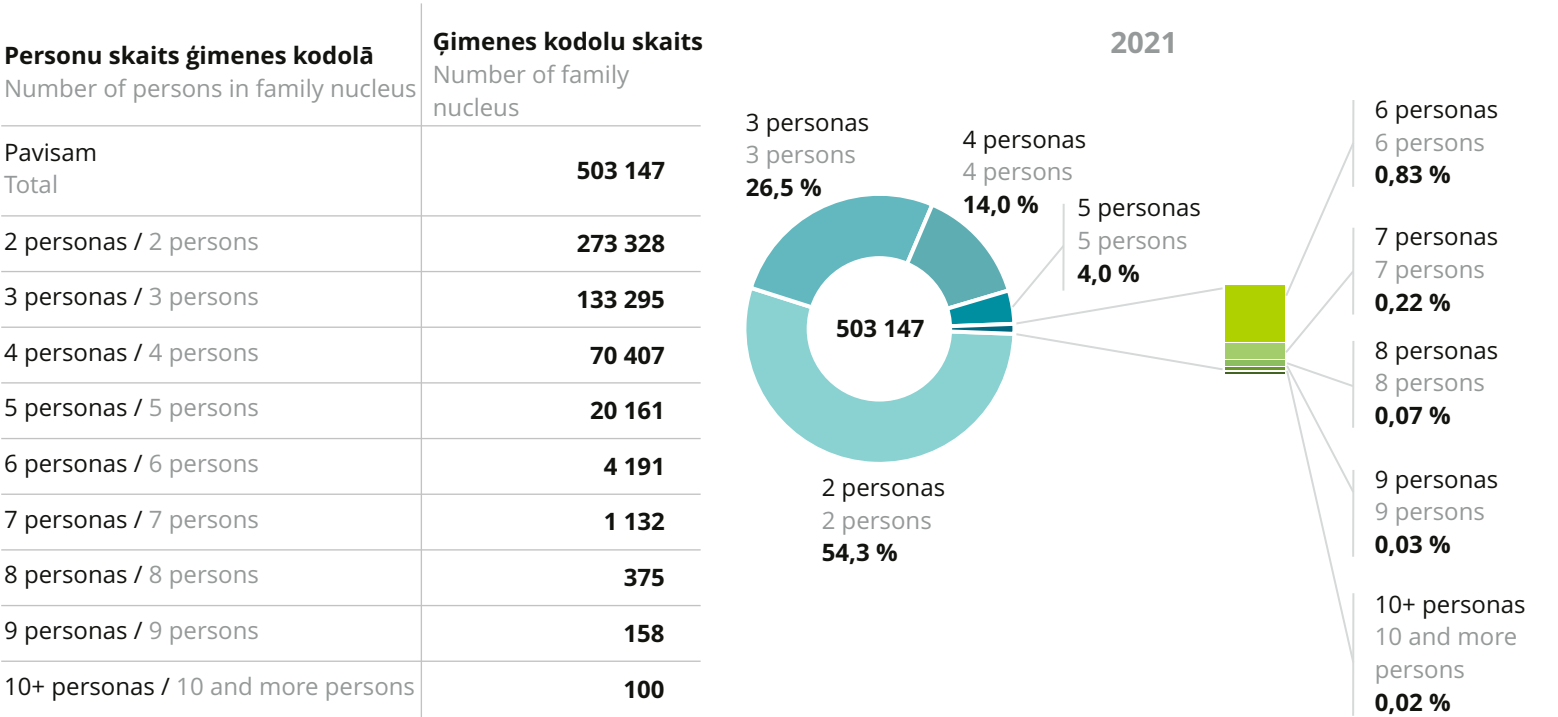
Households having children by number of resident children (aged 0–17) and statistical region, at the beginning of 2021 (%)

Ģimenes kodols

Ģimenes kodols (turpmāk – ģimene) ir viens no sarežģītākajiem tautas skaitīšanas rādītājiem. Tautas skaitīšanā ģimeni skata šaurākā nozīmē – to veido laulāts vai neregistrētā kopdzīvē dzīvojošs pāris ar vai bez bērniem, kā arī viens vecāks ar vienu vai vairākām atvasēm. Tiek ņemta vērā tikai tiešā (pirmās pakāpes) radniecība starp pēcnācējiem un vecākiem, tāpēc tikai vecvecāks ar mazbērniem netiek skaitīts kā ģimene. Netiek ņemts vērā pēcnācēja vecums – arī pieauguši vīrieši un sievietes, kas dzīvo kopā ar saviem vecākiem, ir dēla un meitas statusā. Atbilstoši tautas skaitīšanas metodoloģijai vienā māsaimniecībā var dzīvot vairākas ģimenes – piemēram, vecmāmiņa ar vectēvu un kāds no viņu bērniem ar savu bērnu (šai gadījumā veidojas divas ģimenes, precēts pāris bez bērniem un viens vecāks ar bērnu). Viena persona neveido ģimeni, un netiek skatītas personas, kas dzīvo institūcijās.

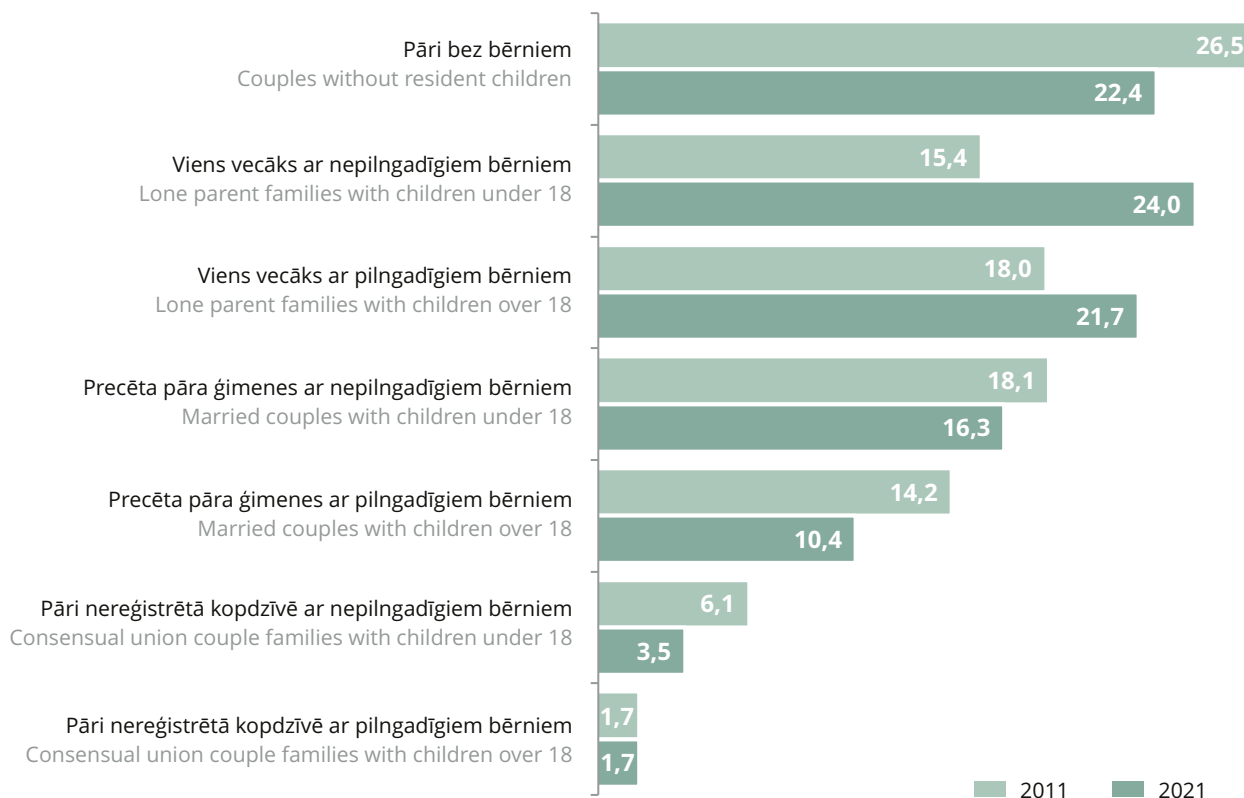
2021. gada sākumā Latvijā bija 503,1 tūkst. ģimeņu, kas salīdzinājumā ar 2011. gada tautas skaitīšanas rezultātiem ir samazināties par 79 tūkst. jeb 13 %. Iedzīvotāju skaits šajā periodā samazinājies par 167 tūkst. jeb 8 %.

Latvijā izplatītākais ģimenes tips ir viens vecāks ar vienu vai vairākiem nepilngadīgiem bērniem (24 %), kam seko pāri bez bērniem (22,4 %), savukārt 18,1 % bija precēti pāri ar nepilngadīgiem bērniem. Salīdzinot ar 2011. gadu, būtiski pieaudzis viena vecāka ģimeņu īpatsvars, īpaši vientuļo māšu. Vientuļo ģimeņu pieaugums saistīts ar vairākiem faktoriem – Latvijā ir augstākie šķiršanās rādītāji ES (2020. gadā 3,1 šķirta laulība uz 1 000 iedzīvotāju gadā, kur gandrīz pusē gadījumu bija nepilngadīgi bērni), augsta ārpus laulības dzimstība (ap 40 % bērnu ik gadu dzimst ārpus laulības) un šīs ģimenes statistikā iespējams uztvert tikai daļēji, kā arī augsta emigrācija (vairāk nekā ceturtdaļa no aizbraukušajiem ir vīrieši vecumā 25–44 gadi, no kuriem trešdaļa bija precējušies). Ģimenes, kur viens no vecākiem pastāvīgi nedzīvo Latvijā (nav ieskaitīts pastāvīgo iedzīvotāju skaitā), tiek skaitītas kā vientuļā vecāka ģimenes.

4.5. Ģimeņu tipi Latvijā 2011. un 2021. gada sākumā (%)

Types of family nucleus in Latvia at the beginning of 2011 and 2020 (%)

Lielākais ģimeņu ar nepilngadīgiem bērniem īpatsvars ir Pierīgas reģionā (48,1 %), bet mazākais Latgales reģionā – 37,7 %.

Kopējā ģimeņu skaitā precētu pāru ar bērniem, kuri nav sasnieguši 18 gadu vecumu, lielākais īpatsvars ir Pierīgā (20,7 %), bet mazākais Vidzemē – 13,3 %. Pierīga ir vienīgais reģions, kur izplatītākais ģimenes tips ir precētu pāru ģimenes ar vismaz vienu nepilngadīgu bērnu. Neregistrētā kopdzīvē dzīvojošu pāru ar bērniem īpatsvars svārstās no 4,6 % Vidzemē līdz 2,4 % Rīgā un Latgalē.

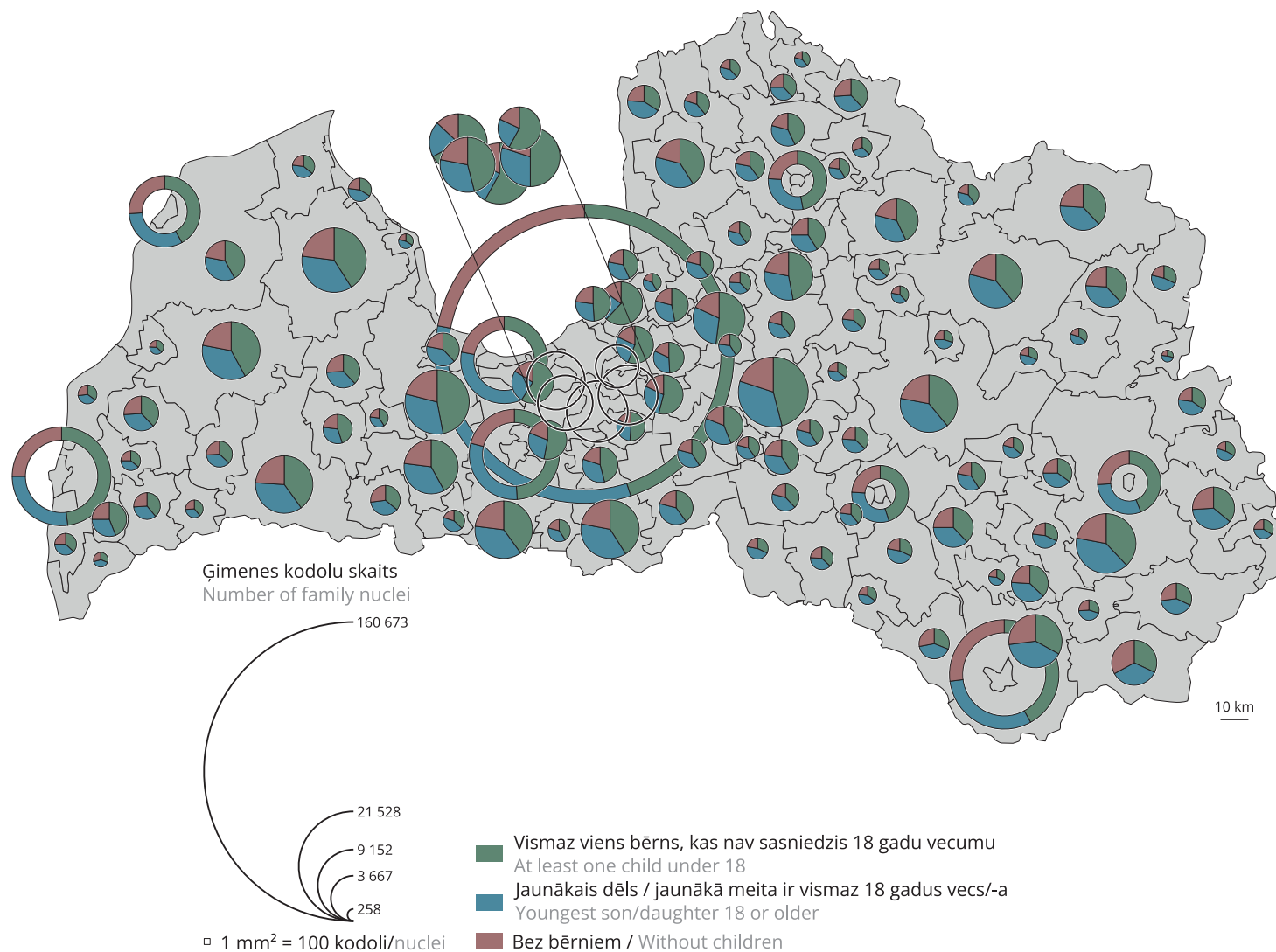
Vientuļo tēvu ar bērniem īpatsvars kopējā ģimeņu skaitā visos reģionos ir līdzīgs – 3–4 %. Vientuļo māšu ar bērniem lielākais īpatsvars ir Rīgā (22,7 %), bet mazākais Latgalē – 17,8 %. Rīgā, Vidzemē un Zemgalē vientuļās mātes ar bērniem, kuri nav sasnieguši 18 gadu vecumu, ir izplatītākais ģimenes tips.

Ģimenes ar nepilngadīgiem bērniem biežāk izvēlas dzīvot Rīgas tuvumā. Starp desmit novadiem ar lielāko ģimeņu ar nepilngadīgiem bērniem īpatsvaru kopējā ģimeņu skaitā, tikai viens atrodas Zemgalē (Ozolnieku novads), bet pārējie Pierīgā – Mārupes novadā 66,6 % ģimeņu ir ar nepilngadīgiem bērniem, Ādažu novadā – 60,2 % un Babītes novadā – 58,5 %. Zemākie šādu ģimeņu rādītāji ir tālāk no Rīgas, īpaši izteikti Latgalē – seši no desmit novadiem ar zemāko ģimeņu ar nepilngadīgiem bērniem īpatsvaru ir Latgalē, bet pieci novadi atrodas Latvijas pierobežā.

Analizējot tikai ģimenes ar nepilngadīgiem bērniem, septiņi no desmit novadiem ar augstāko ģimeņu īpatsvaru, kur nepilngadīgi bērni aug kopā tikai ar vienu vecāku, atrodas Latvijas pierobežā. Augstākais īpatsvars ir Zilupes (65,5 %), Valkas (60,7 %) un Viesītes novadā (60 %), kam seko Rīga (59,2 %), bet vismazākais šādu ģimeņu īpatsvars ir Ikšķiles (39,1 %), Rucavas (42,7 %), kā arī Garkalnes un Carnikavas novadā (42,8 %). Astoņi no desmit novadiem ar vismazāko nepilnu ģimeņu ar nepilngadīgiem bērniem īpatsvaru kopējā ģimeņu ar nepilngadīgiem bērniem skaitā ir Pierīgā.

4.6. Ģimenes kodolu veidi republikas pilsētās un novados 2021. gada sākumā

Types of family nucleus in cities and municipalities at the beginning of 2021

Izglītības līmenis

Educational attainment

Izglītības līmenis

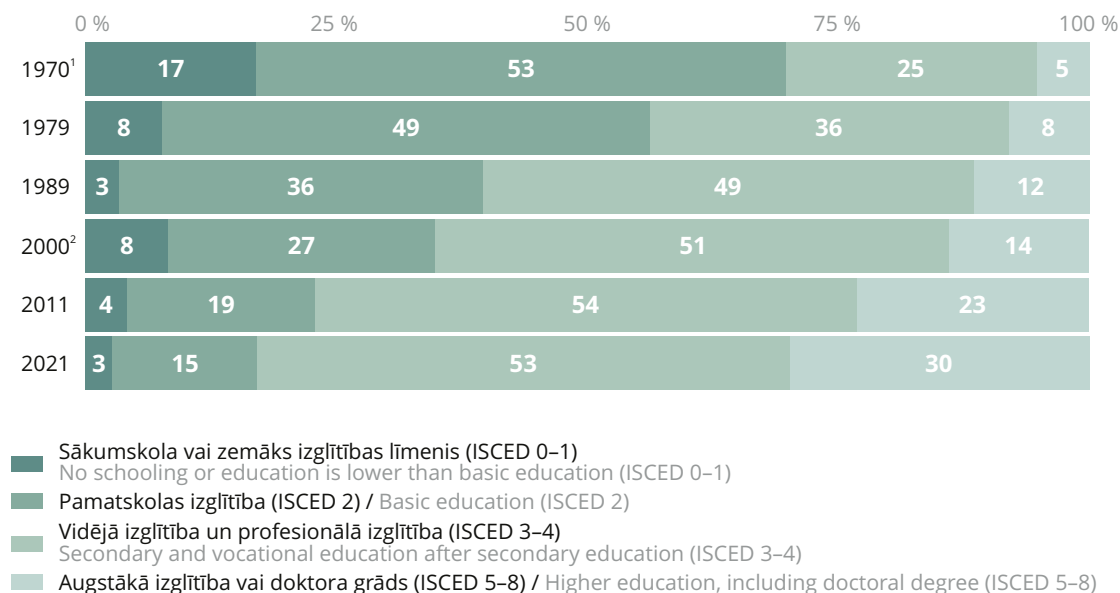
Educational attainment

Augstākais sekmīgi iegūtais izglītības līmenis tiek noteikts katram Latvijas pastāvīgajam iedzīvotājam vecumā 15 un vairāk gadi, izmantojot uzkrājošu datubāzi, kurā apvienoti dati no reģistriem un CSP organizētajām iedzīvotāju aptaujām, papildus veicot izglītības līmeņa imputāciju personām, kurām tas nav zināms.

Sākot ar pirmo tautas skaitīšanu 1920. gadā, arvien palielinās iedzīvotāju īpatsvars, kuri ieguvuši izglītību. Pēdējās sešas tautas skaitīšanas apliecina, ka iedzīvotāju īpatsvars ar augstāko izglītību ir palielinājies, vienlaikus samazinās iedzīvotāju īpatsvars ar pamata izglītību. Iedzīvotāju īpatsvars ar izglītību, kas zemāka par pamata, 2021. gadā ir vien 3 %, salīdzinājumam – 1970. gadā bija 17 %.

5.1. Iedzīvotāji (15 un vairāk gadu vecumā) pēc augstākā iegūtā izglītības līmeņa tautas skaitīšanas gados (%)

Population aged 15 and over by educational attainment, years when Census was conducted (%)

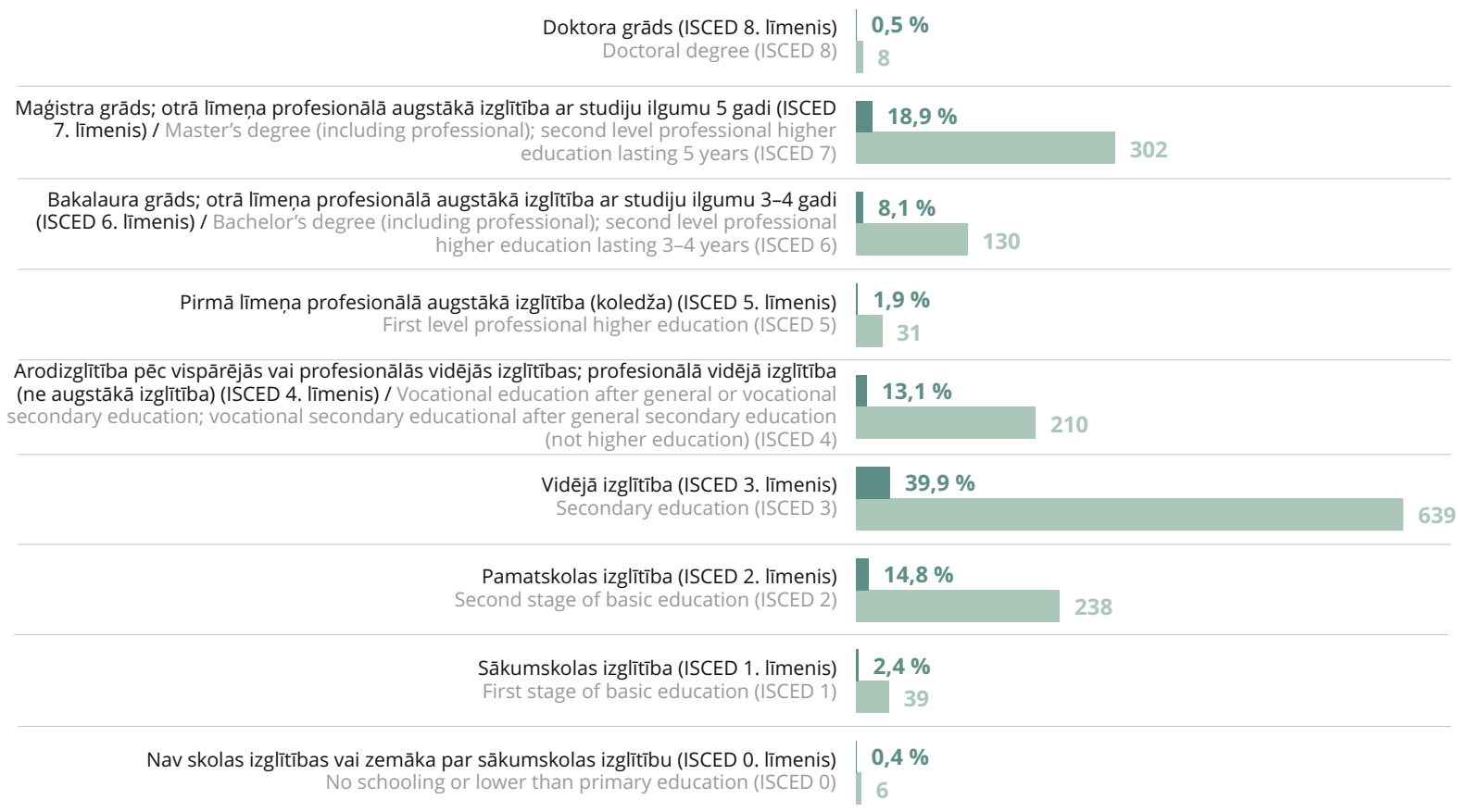
¹ klātesošie iedzīvotāji no 16 gadu vecuma un tikai tie, kuri sniedza atbildes

² no tiem, kuri sniedza atbildes

Sākot ar 2021. gadu, dati ir klasificēti pēc starptautiskās standartizētās izglītības klasifikācijas ISCED 2011, kas paredz, ka gan vispārējā vidējā izglītība, gan profesionālā vidējā izglītība tiek klasificēta kā vidējā izglītība, atsevišķi tiek izdalīts izglītības līmenis – profesionālā izglītība pēc vidējās izglītības, kas nav augstākā izglītība.

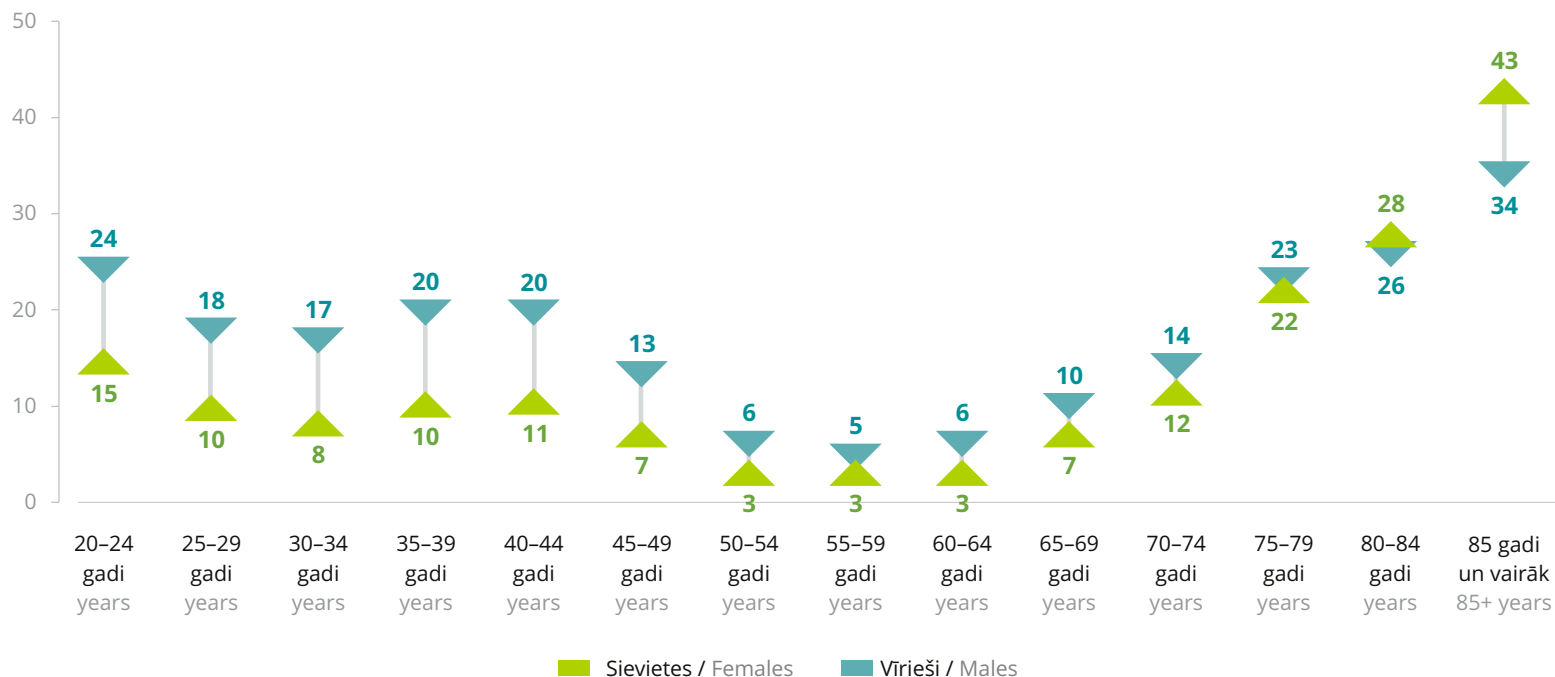
5.2. Iedzīvotāji (15 un vairāk gadu vecumā) pēc augstākā iegūtā izglītības līmeņa 2021. gadā (tūkst., %)

Population aged 15 and over by educational attainment, 2021 (thousand, %)

5.3. Iedzīvotāji ar pamata vai zemāku izglītības līmeni pēc dzimuma un vecuma 2021. gadā (%)

Population having basic or lower education by sex and age, 2021 (%)

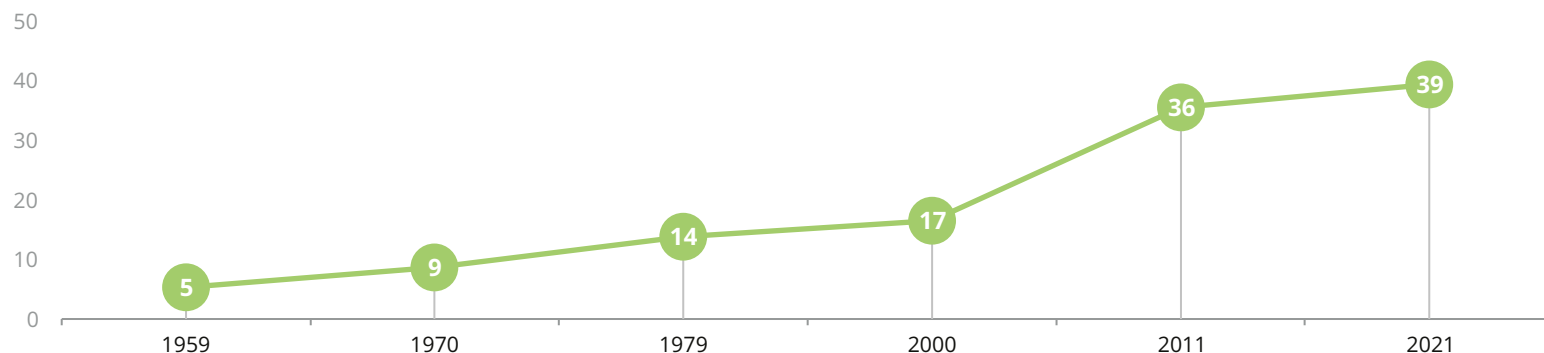
2021. gada sākumā 39,3 % no visiem iedzīvotājiem 25–34 gadu vecumā bija augstākā izglītība. Vecuma grupa ar vislielāko augstāko izglītību ieguvušo īpatsvaru ir iedzīvotāji vecumā no 35 līdz 44 gadu vecumam – 41,4 % ieguvuši augstāko izglītību.

ISCED 7. līmenis jeb maģistra grāds atbilst personām, kuras ieguvušas maģistra diplomu vai profesionālā maģistra diplomu (studiju ilgums 1–2 gadi) vai arī ieguvušas profesionālās augstākās izglītības diplomu par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības iegūšanu ar studiju ilgumu 5 gadi (ārsti, farmaceiti, zobārsti u.c. garās programmas, pēc kurām var stāties doktorantūrā).

Ja 2011. gada tautas skaitīšanā augstākais iegūtais izglītības līmenis norādīts “augstākā izglītība” un citi dati nesniedz informāciju par konkrētu izglītības grādu, uzskata, ka persona ieguvusi ISCED 7. līmeņa izglītību, ja dzimusi pirms 1977. gada.

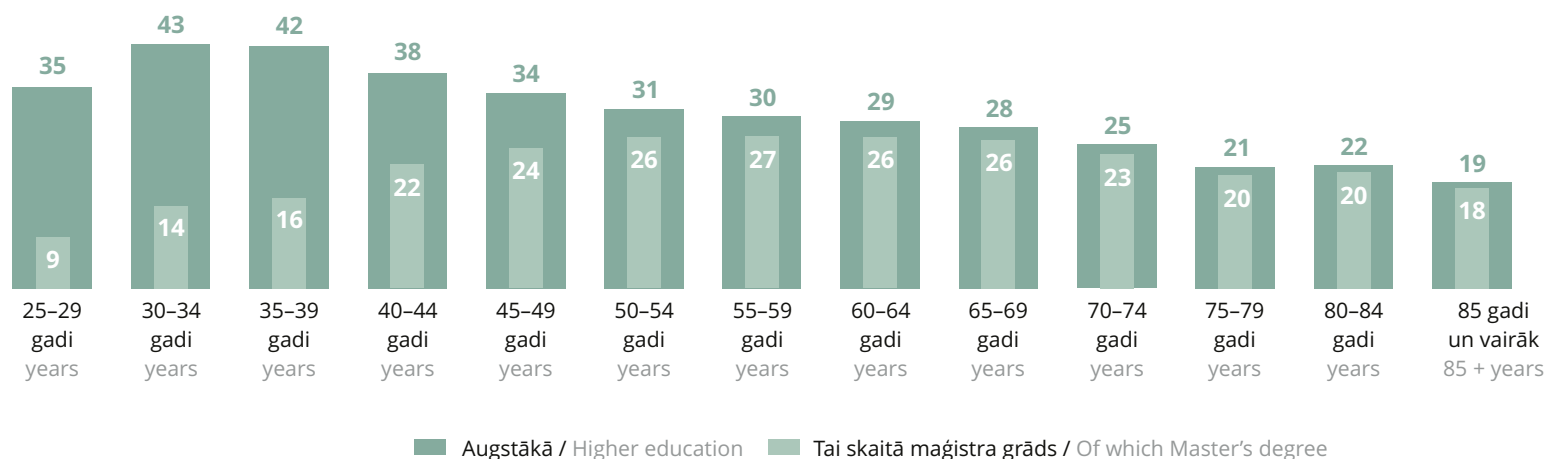
5.4. Augstāko izglītību ieguvušo īpatsvars starp 25–34 gadus veciem iedzīvotājiem tautas skaitīšanu gados (%)

Share of people having higher education in population aged 25–35 (incl.), years when Census was conducted (%)

5.5. Iedzīvotāji ar augstāko izglītību pa vecuma grupām 2021. gadā (%)

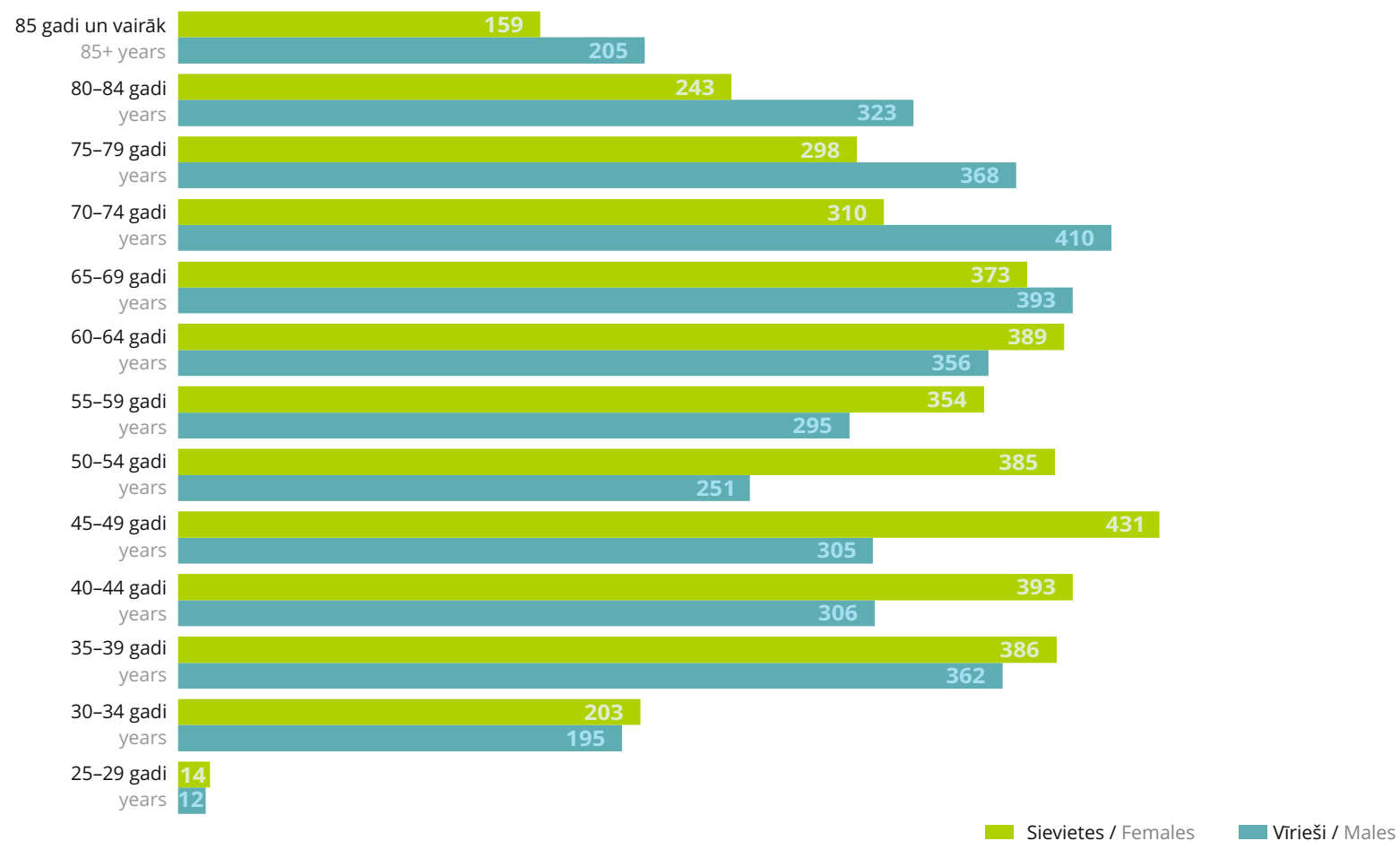
Population having higher education by age group, 2021 (%)

Starp doktora grādu ieguvušajiem līdz 65 gadu vecumam ir vairāk sievietes – 55,2 %, vīrieši – attiecīgi 44,8 %. Savukārt 65 gadus un vecāku doktora grādu ieguvušo vidū ir vairāk vīriešu – 54,4 %.

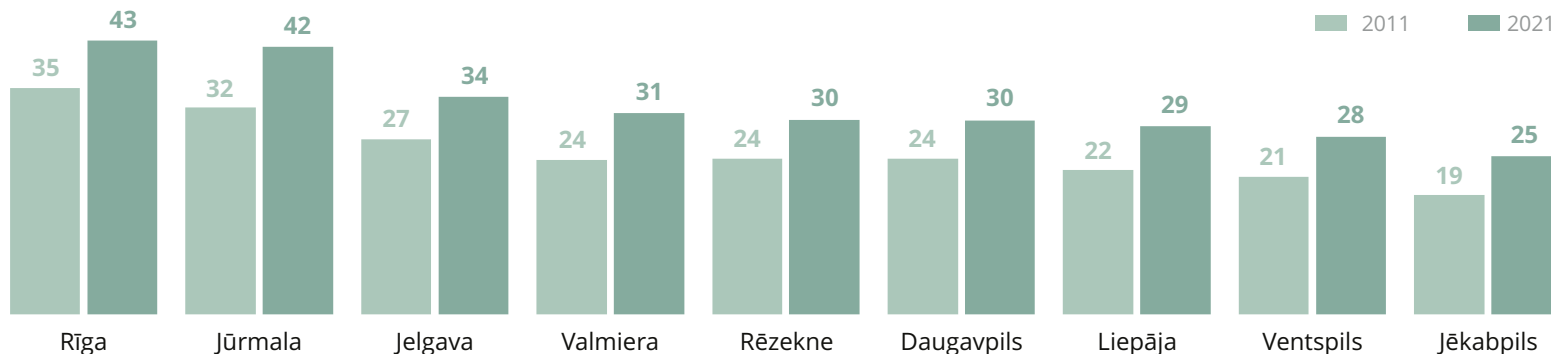
5.6. Doktora grādu ieguvušo skaits pēc dzimuma un vecuma 2021. gadā

Doctorate holders by sex and age, 2021

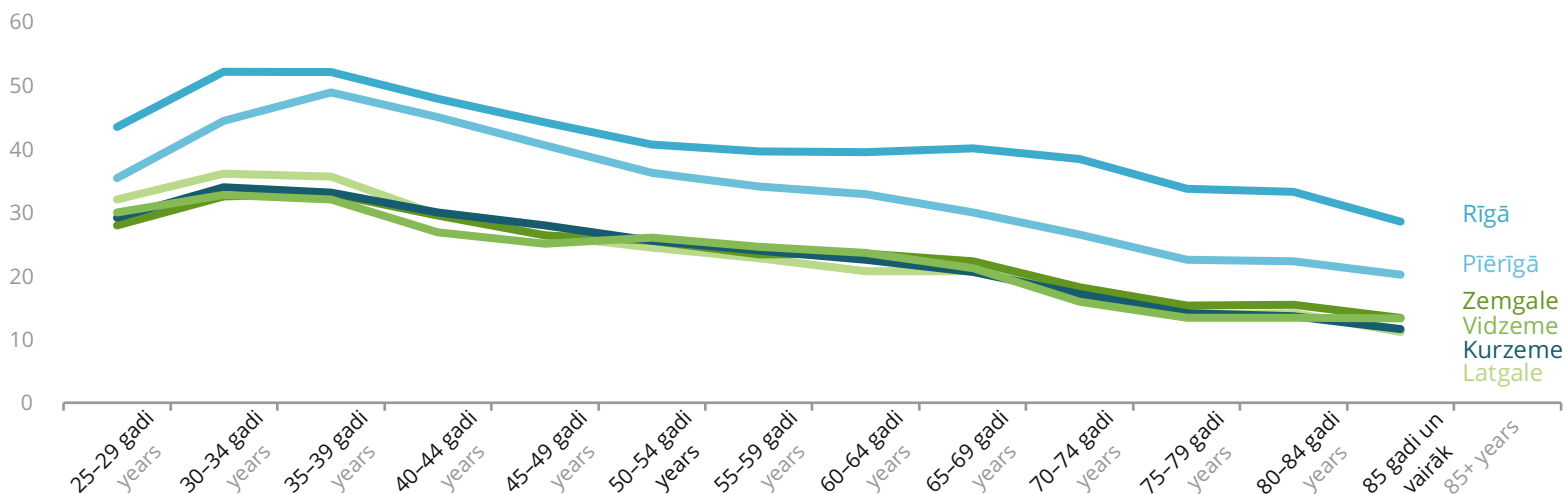
5.7. Iedzīvotāji 25 un vairāk gadu vecumā ar augstāko izglītību republikas pilsētās 2011. un 2021. gadā (%)

Population aged 25 and over having higher education by city, 2011 and 2021 (%)

5.8. Iedzīvotāji ar augstāko izglītību statistiskajos reģionos 2021. gadā (%)

Population having higher education by statistical region, 2021 (%)

Vidējā izglītošanās laika indekss ir skaitlisks rādītājs, kas izsaka izglītības līmeni skalas veidā, tādējādi to vieglāk attēlot kartē. Vidējā izglītošanās laika indekss izteikts skalā no 0 līdz 1. Zemāka vērtība nozīmē, ka attiecīgajā teritoriālajā vienībā dzīvojošajiem iedzīvotājiem ir zemāks izglītības līmenis, augstāka vērtība – augstāks izglītības līmenis. Piemēram, vidējai izglītībai, kuras iegūšanai ir nepieciešami 12 gadi, atbilst vidējā izglītošanās laika indekss 0,59.

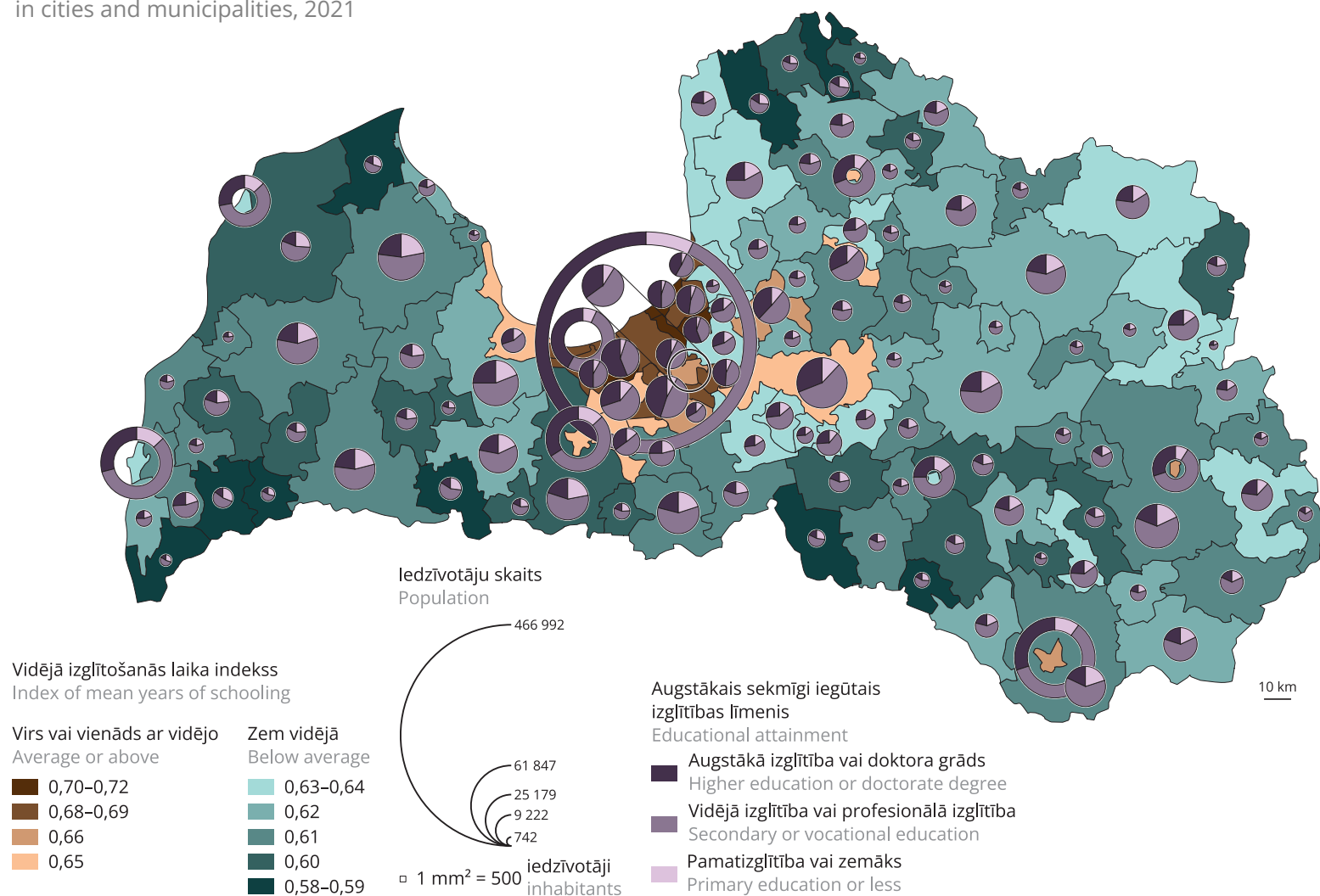
Vidējā izglītošanās laika indeksu aprēķina kā vidējo no minimālā izglītošanās laika, izdalot ar 20,5.

Izglītības līmeņi pēc minimālā izglītošanās laika gados
Educational attainment based on minimum years of schooling

Izglītības līmenis Educational attainment	Minimālais izglītošanās laiks, gadi Minimum years of schooling
Nav skolas izglītības vai zemāka par sākumskolas izglītību (ISCED 0. līmenis) / No schooling or lower than primary education	2
Sākumskolas izglītība (ISCED 1. līmenis) / First stage of basic education	6
Pamatskolas izglītība (ISCED 2. līmenis) / Second stage of basic education	9
Vidējā izglītība (ISCED 3. līmenis) / Secondary education	12
Arodizglītība pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības; profesionālā vidējā izglītība pēc vispārējās vidējās izglītības (ne augstākā izglītība) (ISCED 4. līmenis) / Vocational education after general or vocational secondary education; vocational secondary education after general secondary education (not higher education)	14,25
Pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība (koledža) (ISCED 5. līmenis) / First level professional higher education	14,5
Bakalaura grāds (ieskaitot profesionālo); otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ar studiju ilgumu 3–4 gadi (ISCED 6. līmenis) / Bachelor's degree (including professional); second level professional higher education lasting 3-4 years	15,5
Maģistra grāds (ieskaitot profesionālo); otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ar studiju ilgumu 5 gadi (ISCED 7. līmenis) / Master's degree (including professional); second level professional higher education lasting 5 years	17
Doktora grāds (ISCED 8. līmenis) / Doctoral degree	20,5

5.9. Vismaz 25 gadus vecu iedzīvotāju iegūtais izglītības līmenis republikas pilsētās un novados 2021. gadā

Educational attainment of population (aged 25 and over)
in cities and municipalities, 2021

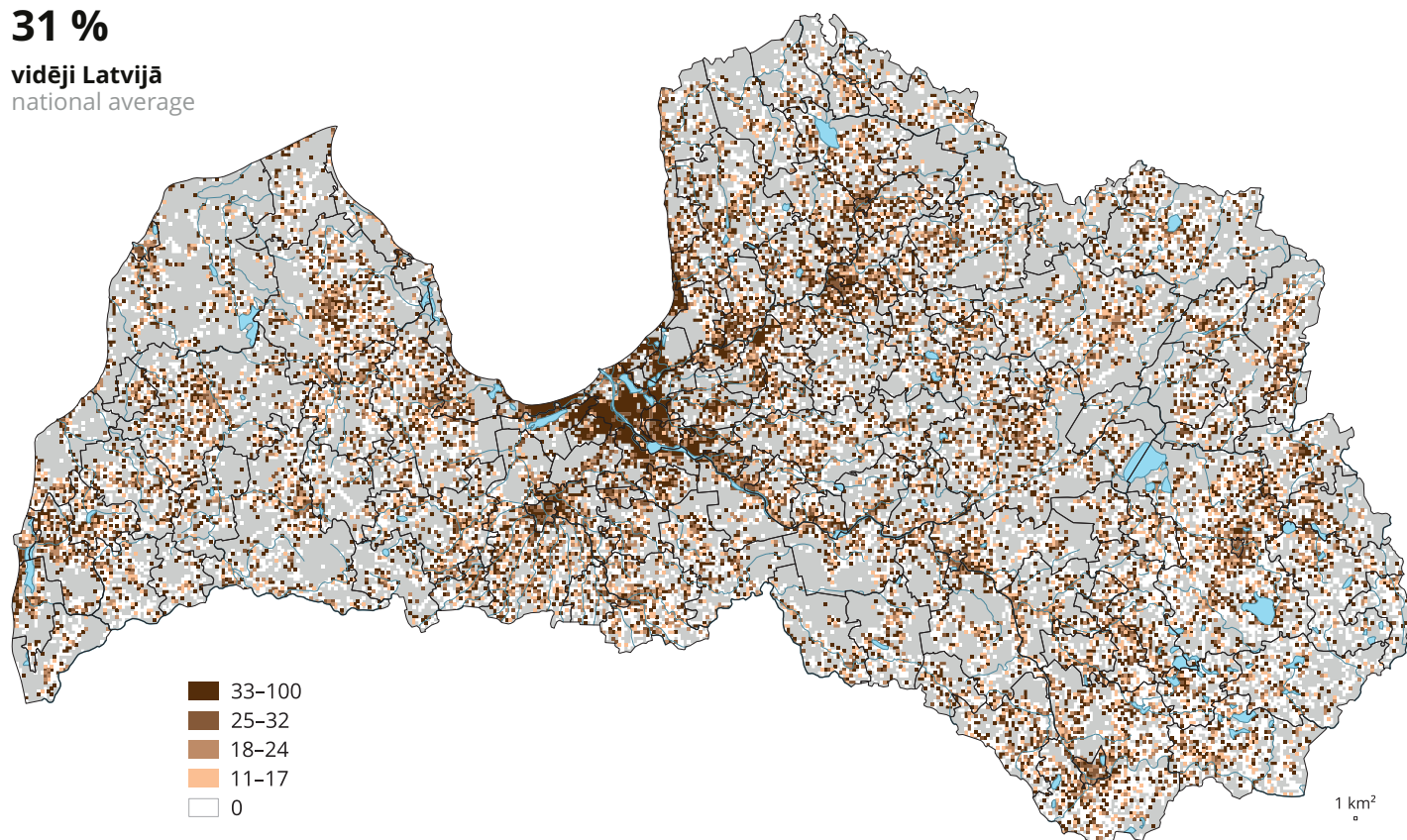

5.10. 18 gadus vecu un vecāku iedzīvotāju īpatsvars ar augstāko izglītību (ISCED 6–8) 2021. gadā (%)

Share of population aged 18 and over having higher education (ISCED 6–8), 2021 (%)

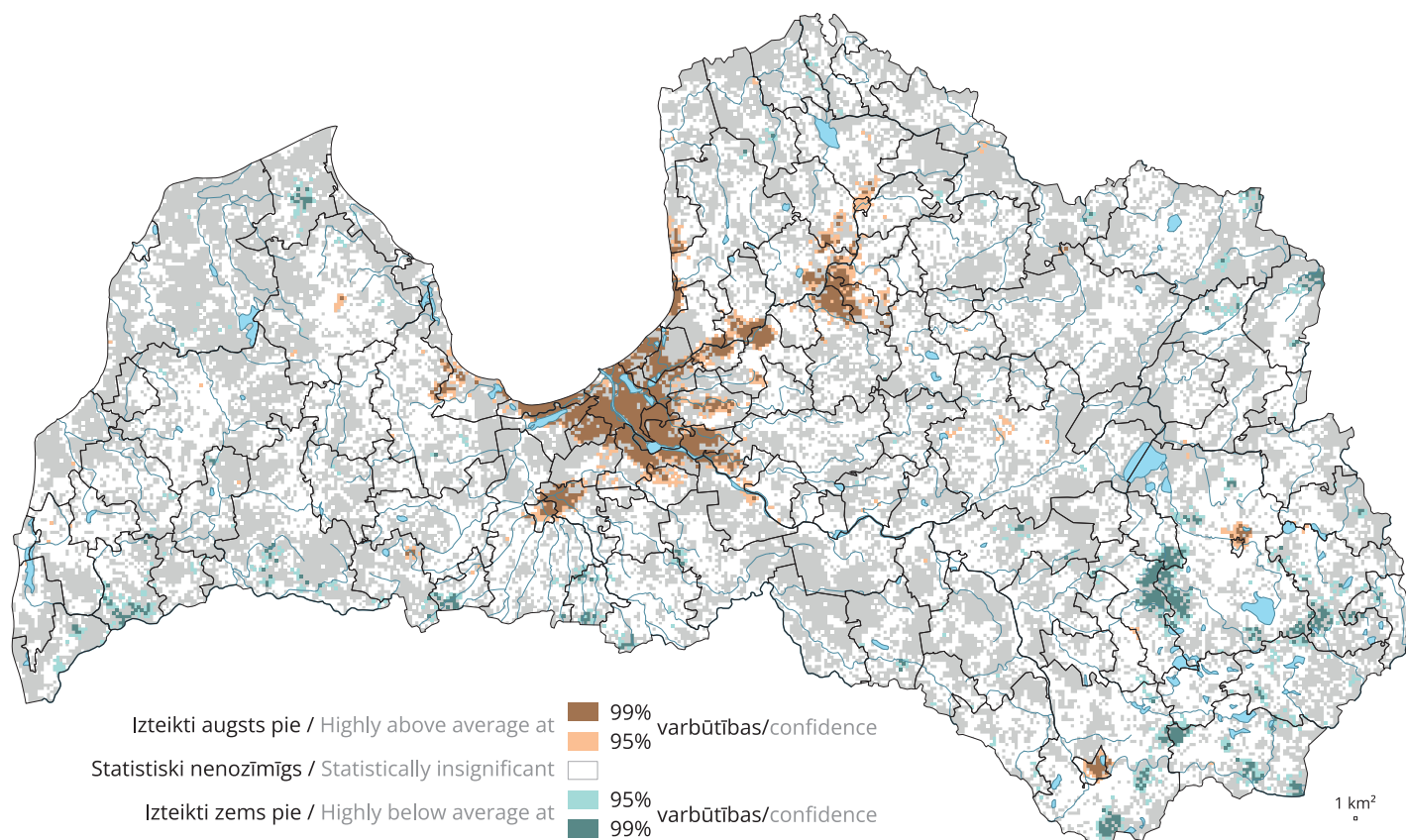
31 %

vidēji Latvijā
national average

5.11. Vietas ar izteikti augstu vai zemu vidējā izglītošanās laika indeksu vismaz 25 gadus vecu iedzīvotāju vidū 2021. gadā

Areas with index of mean years of schooling highly above or below average among residents aged 25 and over, 2021

Vietas noteiktas ar Getis-Ord Gi* telpiskās statistikas metodi.
Territories determined by Getis-Ord Gi* spatial statistics method.

Ekonomiskā aktivitāte

Activity status of population

Ekonomiskā aktivitāte

Activity status of
population

2021. gada tautas skaitīšanā katram iedzīvotājam noteica ekonomiskās aktivitātes statusu pēc šādas statusu noteikšanas secības: bezdarbnieki, nodarbinātie, nestrādājoši pensionāri, ienākumu guvēji no kapitāla, studenti vai skolēni, cits statuss.

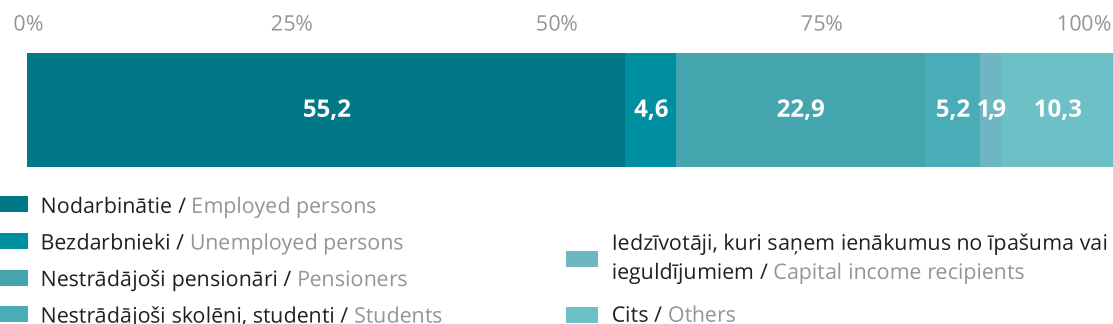
Ņemot vērā, ka Darba likums aizliedz nodarbināt bērnus (ar dažiem likumā īpaši atrunātiem izņēmumiem) un pastāvīgu darbu drīkst strādāt pusaudži no 15 gadu vecuma, tad personas iesaiste ekonomiskajā darbībā tiek vērtēta tikai 15 gadus sasniegušajiem iedzīvotājiem. Visi dati šajā nodaļā norādīti par iedzīvotājiem 15 un vairāk gadu vecumā.

2021. gada sākumā Latvijā no iedzīvotājiem 15 un vairāk gadu vecumā 950,3 tūkst. jeb 59,8 % bija ekonomiski aktīvi – 877,1 tūkst. (55,2 %) bija nodarbināti, 73,3 tūkst. (4,6 %) bija bezdarbnieki. Ekonomiski neaktīvi bija 363,4 tūkst. (22,9 %) nestrādājoši pensionāri (t. sk. invaliditātes pensijas saņēmēji), 82,8 tūkst. (5,2 %) nestrādājoši skolēni vai studenti, 30,3 tūkst. (1,9 %) iedzīvotāju, kuri saņēma ienākumus no īpašuma, un 163,4 tūkst. (10,3 %) iedzīvotāju ar citu statusu, piemēram, mājsaimnieki / -ces.

No nestrādājošiem pensiju saņēmējiem (t. sk. invaliditātes) 85,4 % bija 65 gadus veci un vecāki, 11,1 % bija 55–64 gadus veci, 2,7 % – 45–54 gadus veci, bet 0,9 % 15–45 gadus veci. Nestrādājošu skolēnu, studentu lielākā daļa (72,2 %) bija 15–18 gadu vecumā, kas visbiežāk ir vidējās izglītības iegūšanas vecums, 23,3 % bija 19–24 gadus veci, bet 4,4 % – 25 gadus veci un vecāki.

6.1. Iedzīvotāji pēc ekonomiskās aktivitātes 2021. gadā (%)

Population by activity status, 2021 (%)

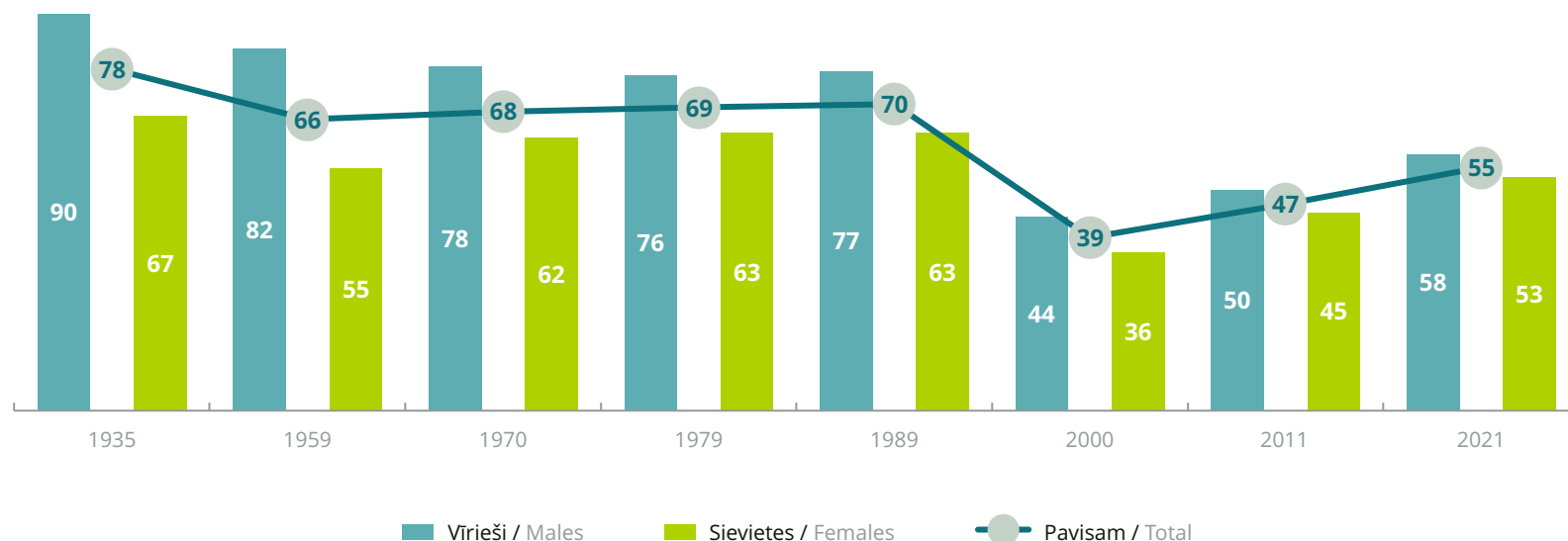
1935. gadā nodarbināto īpatsvars bija ļoti augsts visās vecuma grupās un darba mūžs sākās agri – strādāja jau 11,2 % bērnu līdz 15 gadu vecumam. 2021. gadā likumdošana nosaka dažus retus gadījumus, kas atļauj bērniem strādāt šajā vecumā, un tautas un mājokļu skaitīšanā šie bērni netiek uzskaitīti. 1935. gadā 15 līdz 19 gadu vecumā strādāja 69,6 % iedzīvotāju, 2021. gadā – tikai 10,2 %. Laika gaitā izglītības sistēmas reformu rezultātā pamatzglītība kļuva ilgāka, kā arī lielāks iedzīvotāju īpatsvars ieguva pamata un augstākus izglītības līmeņus, samazinoties nodarbināto skaitam bērnu un jauniešu vecuma grupā, tāpēc kopējais nodarbinātības līmenis samazinājās.

Arī pensiju sistēmas reformas ietekmēja nodarbinātības līmeni. 1935. gadā pensiju vai ienākumus no kapitāla saņēma 8,1 %, bet 2021. gadā – 78,9 % no iedzīvotājiem vismaz 65 gadu vecumā.

Pirmajā tautas skaitīšanā pēc neatkarības atgūšanas (2000. gadā) nodarbinātības līmenis bija zems (tikai 39 %), salīdzinot ar iepriekšējām skaitīšanām, kas skaidrojams ar ekonomikas pārorientēšanos, kā arī ar Krievijas finanšu un ekonomikas krīzes iespaidu. 2011. gadā tautas skaitīšana arī notika ekonomiskās krīzes laikā, un, lai arī no 2011. gada līdz 2021. gada skaitīšanai iedzīvotāju skaits samazinājies par 8,7 %, nodarbināto iedzīvotāju (15 un vairāk gadu vecumā) skaits pieaudzis par 43,6 tūkst. jeb 8 procentpunktiem – no 47 % līdz 55 %.

6.2. Nodarbinātības līmenis pēc dzimuma tautas skaitīšanu gados (%)

Employment rate by sex, years when Census was conducted (%)

No 877,1 tūkst. nodarbināto 296,9 tūkst. (34 %) dzīvoja Rīgā, 181 tūkst. (21 %) dzīvoja Pierīgā, 106,5 tūkst. (12 %) Latgalē, 104,7 tūkst. (12 %) Kurzemē, 103,4 tūkst. (12 %) Zemgalē un 84,5 tūkst. (10 %) Vidzemē.

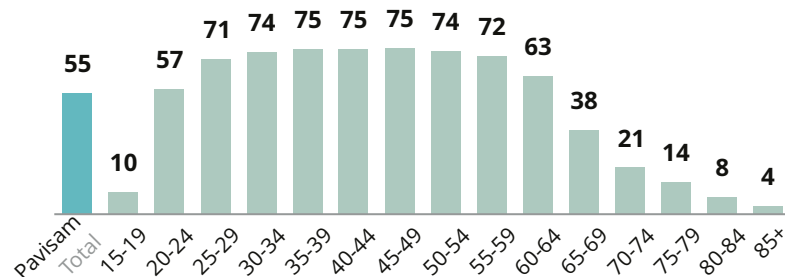
Visaugstākais (59 %) nodarbinātības līmenis 15 un vairāk gadus vecu iedzīvotāju vidū bija Pierīgā, it īpaši Mārupes (66 %), Ādažu (64 %) un Ķekavas novadā (64 %), kas saistāms ar lielāku īpatsvaru arī darbaspējas vecuma iedzīvotāju skaitā. Savukārt zemākais nodarbināto īpatsvars bija Latgalē – 49 % (Ludzas novadā nodarbināti tikai 47 % iedzīvotāju šajā vecumā).

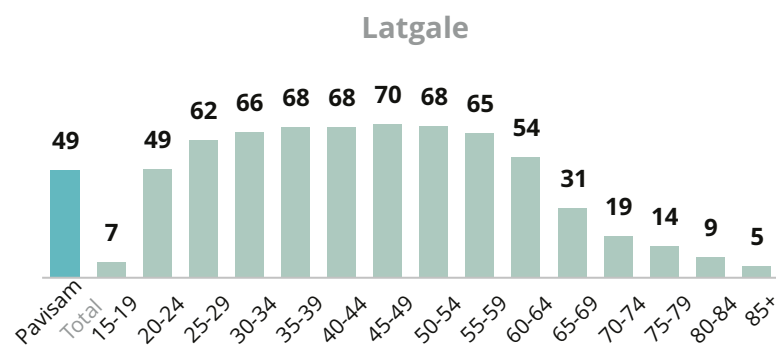
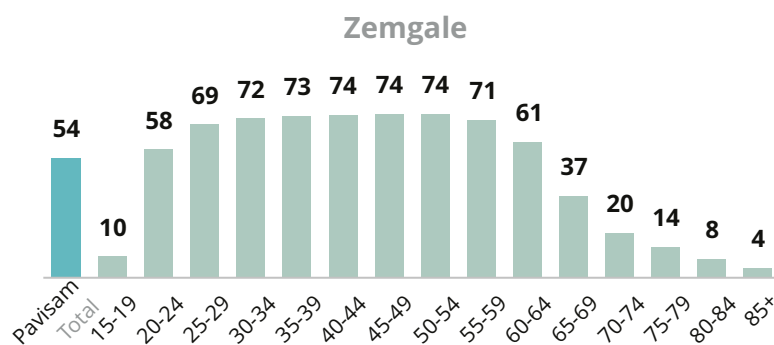
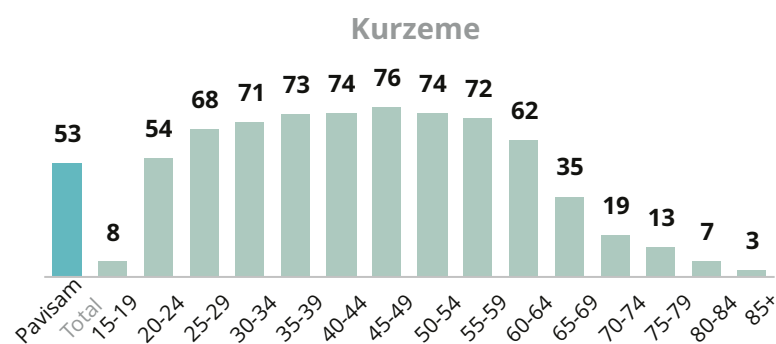
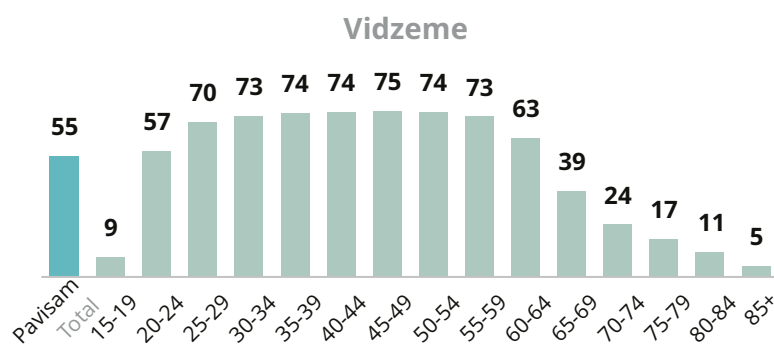
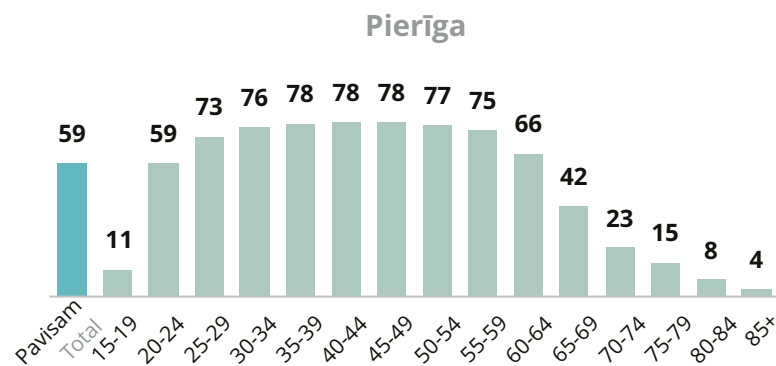
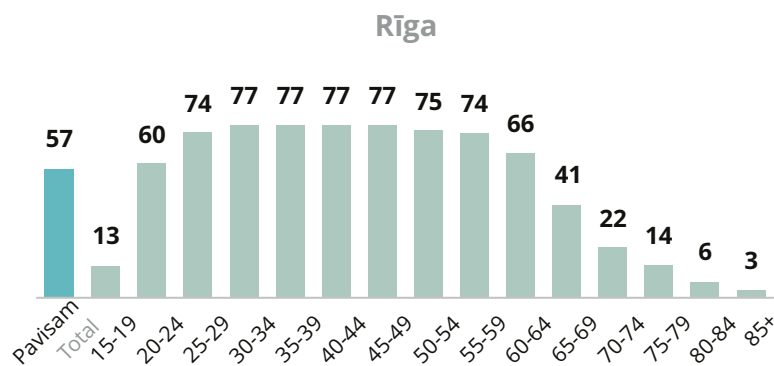
Rīgā nodarbinātības līmenis bija 57 %, Vidzemē – 55 %, Zemgalē – 54 % un Kurzemē – 53 %. Salīdzinot ar 2011. gadu, nodarbinātības līmenis palielinājies visos reģionos. Vismazāk (tikai par 6 procentpunktiem jeb no 51 % līdz 57 %) nodarbinātības līmenis pieaudzis Rīgā, bet visvairāk (par 11 procentpunktiem jeb no 43 % līdz 54 %) palielinājies Vidzemē. Latgalē nodarbinātības līmenis audzis par 9 procentpunktiem (no 40 % līdz 49 %).

Kopš 2011. gada samazinājies citā valstī nodarbināto Latvijas pastāvīgo iedzīvotāju skaits – no 17,8 tūkst. jeb 2,1 % nodarbināto uz 11,6 tūkst. jeb 1,3 % nodarbināto. 92 % citā valstī nodarbināto ir vīrieši, 8 % – sievietes. 7,4 % ir 15–24 gadus veci, 27,8 % – 25–34 gadus veci, 28,1 % – 35–44 gadus veci, 20 % – 45–54 gadus veci, 14,3 % – 55–64 gadus veci un 2,1 % ir 65 gadus veci un vecāki. Plašāk pārstāvētās nozares ir transporta un uzglabāšanas nozare, kur nodarbināti 32,9 % ārvalstīs strādājošo, un būvniecības nozare – 27,7 % no ārvalstīs strādājošajiem. Tām seko apstrādes rūpniecība, kur nodarbināti 8,8 % ārvalstīs strādājošo. Dalījumā pēc profesijas 28,2 % no ārvalstīs strādājošajiem ir kuģu vadītāji un loči, kuģu mehāniķi, 12,5 % – kuģu klāja komandas un tām radniecīgu profesiju strādnieki, 9,4 % ir ēku būvnieki un ēku būvniecības strādnieki, 3,2 % būvelektriķi. Pārējās profesijas ir retāk izplatītas ārvalstīs nodarbināto vidū.

6.3. Nodarbinātības līmenis pa vecuma grupām 2021. gadā (%)

Employment rate by age group, 2021 (%)

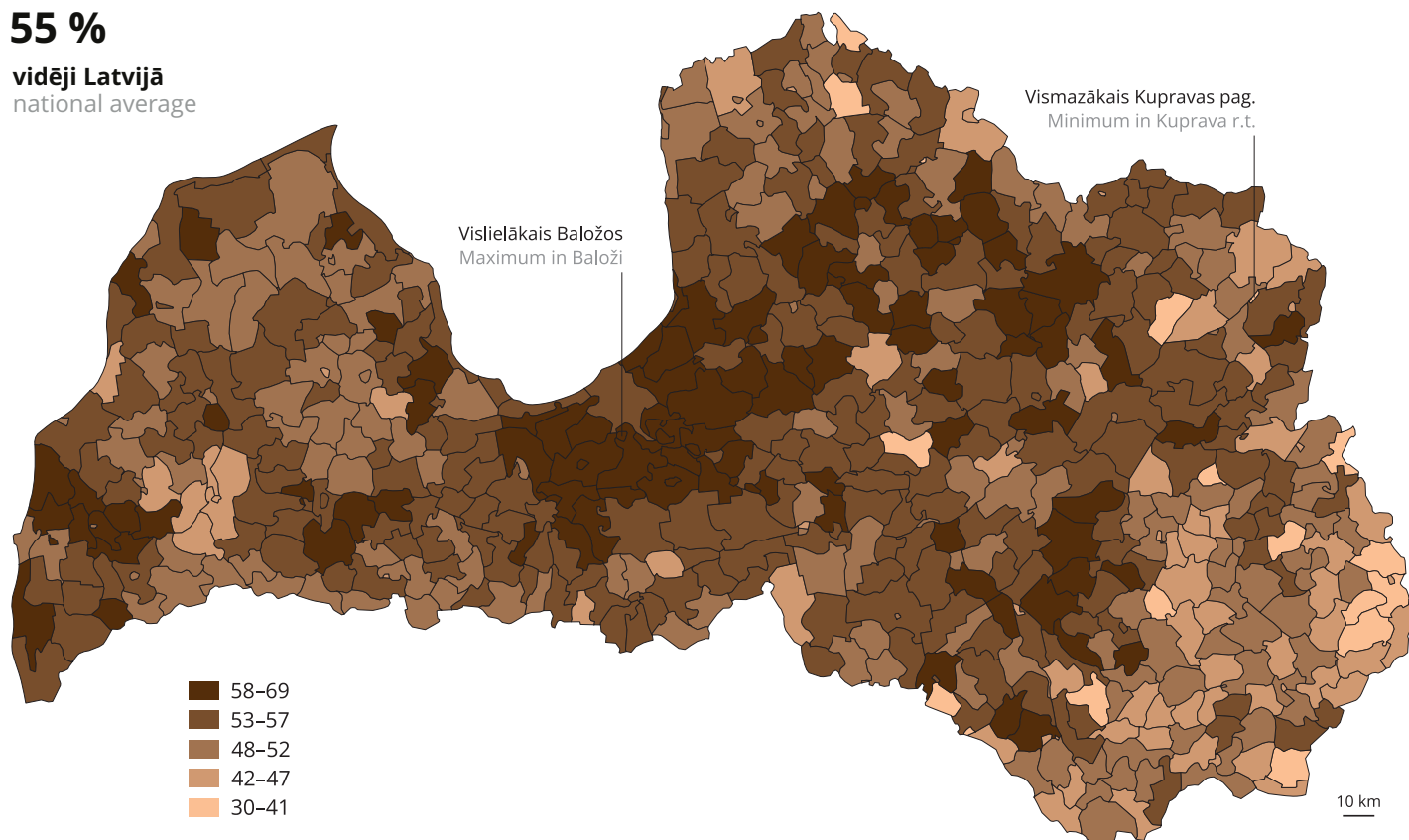

6.4. Nodarbināto iedzīvotāju īpatsvars pilsētās un pagastos 2021. gadā (%)

Share of employed persons in cities, towns and municipality rural territories, 2021 (%)

55 %

vidēji Latvijā
national average

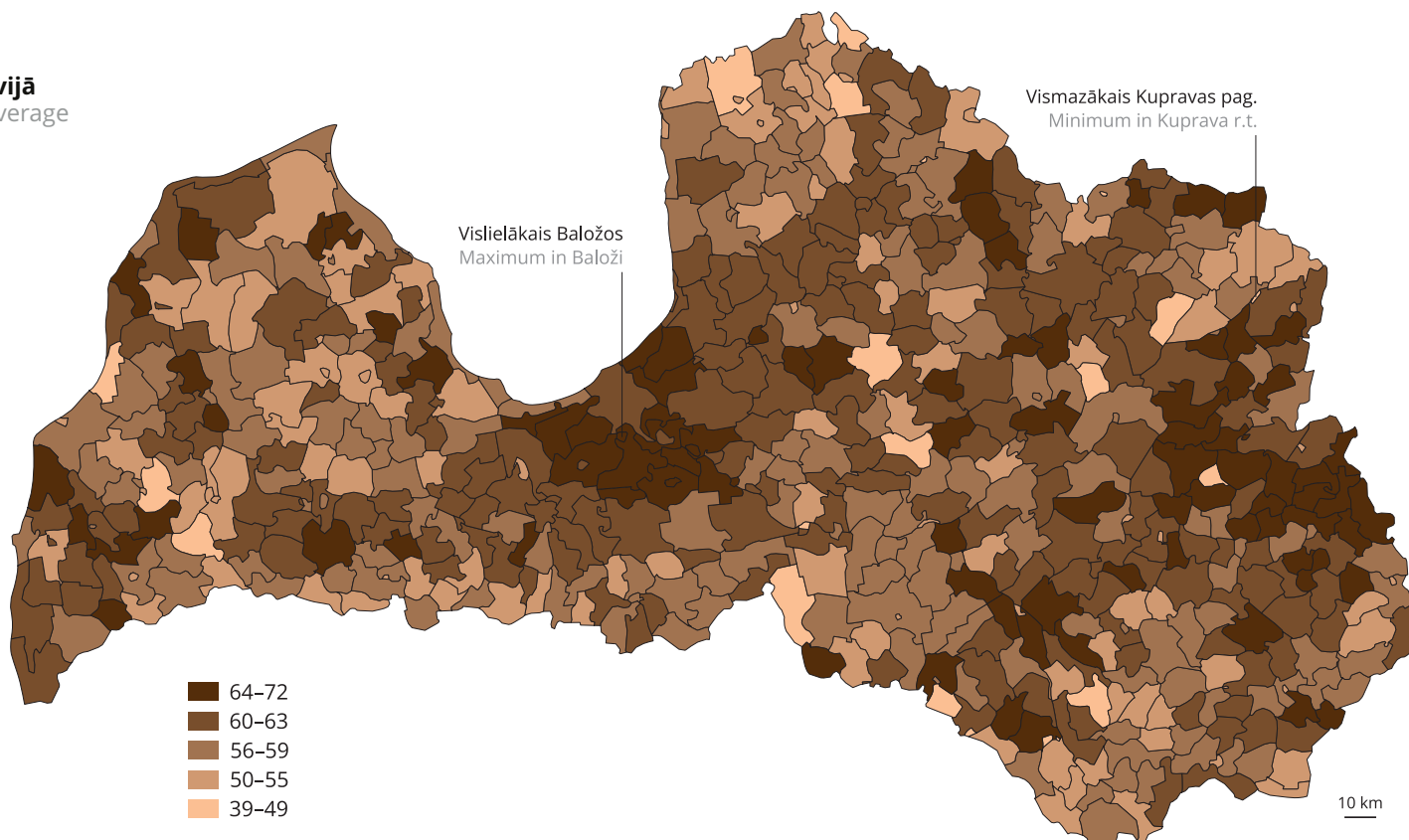

6.5. Ekonomiski aktīvo iedzīvotāju īpatsvars pilsētās un pagastos 2021. gadā (%)

Share of active population in cities, towns and municipality rural territories, 2021 (%)

60 %

vidēji Latvijā
national average

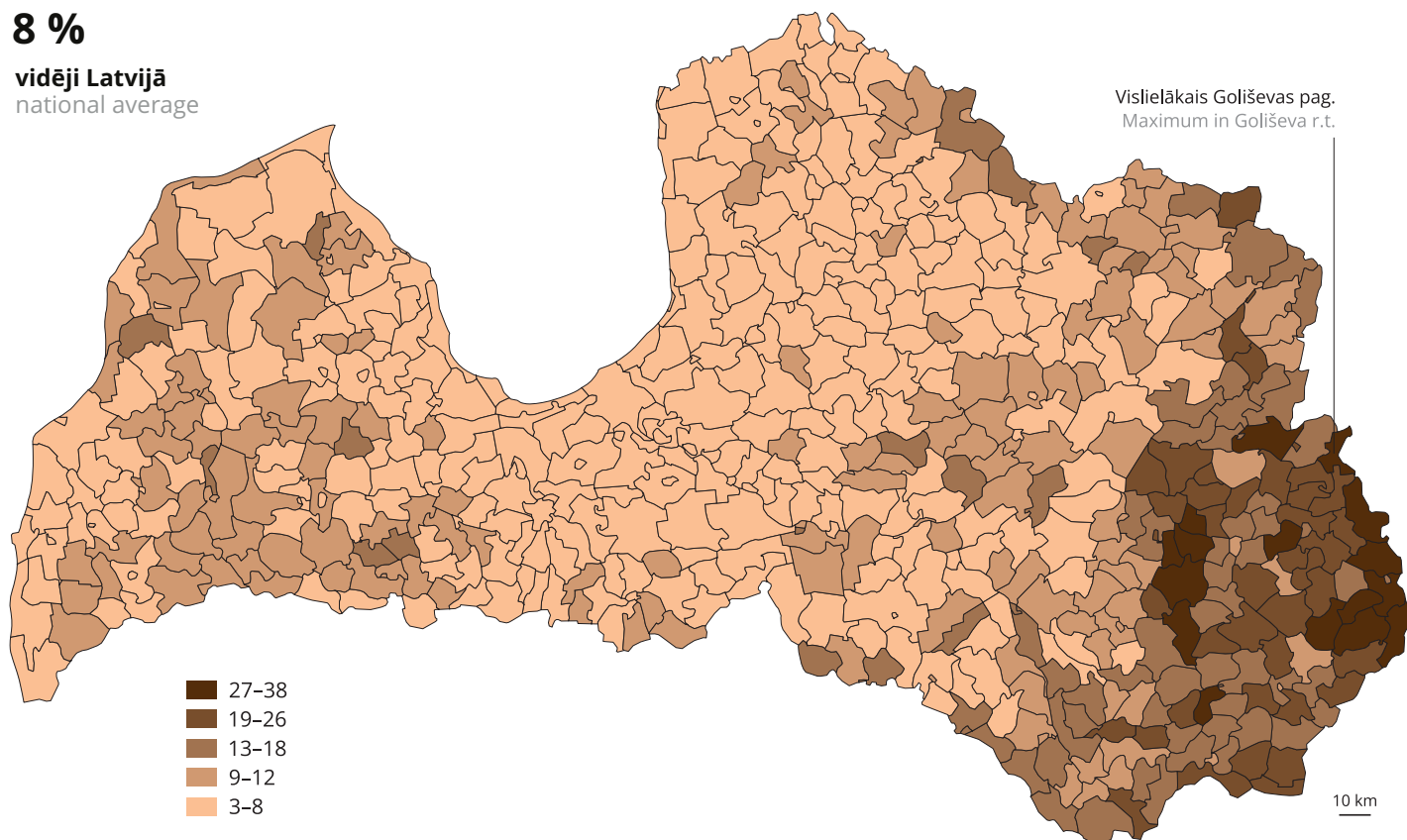

6.6. Bezdarbnieku īpatsvars ekonomiski aktīvo iedzīvotāju (15 un vairāk gadu vecumā) kopskaitā pilsētās un pagastos 2021. gadā (%)

Share of unemployed persons in total active population (aged 15 and over) in cities, towns and municipality rural territories, 2021 (%)

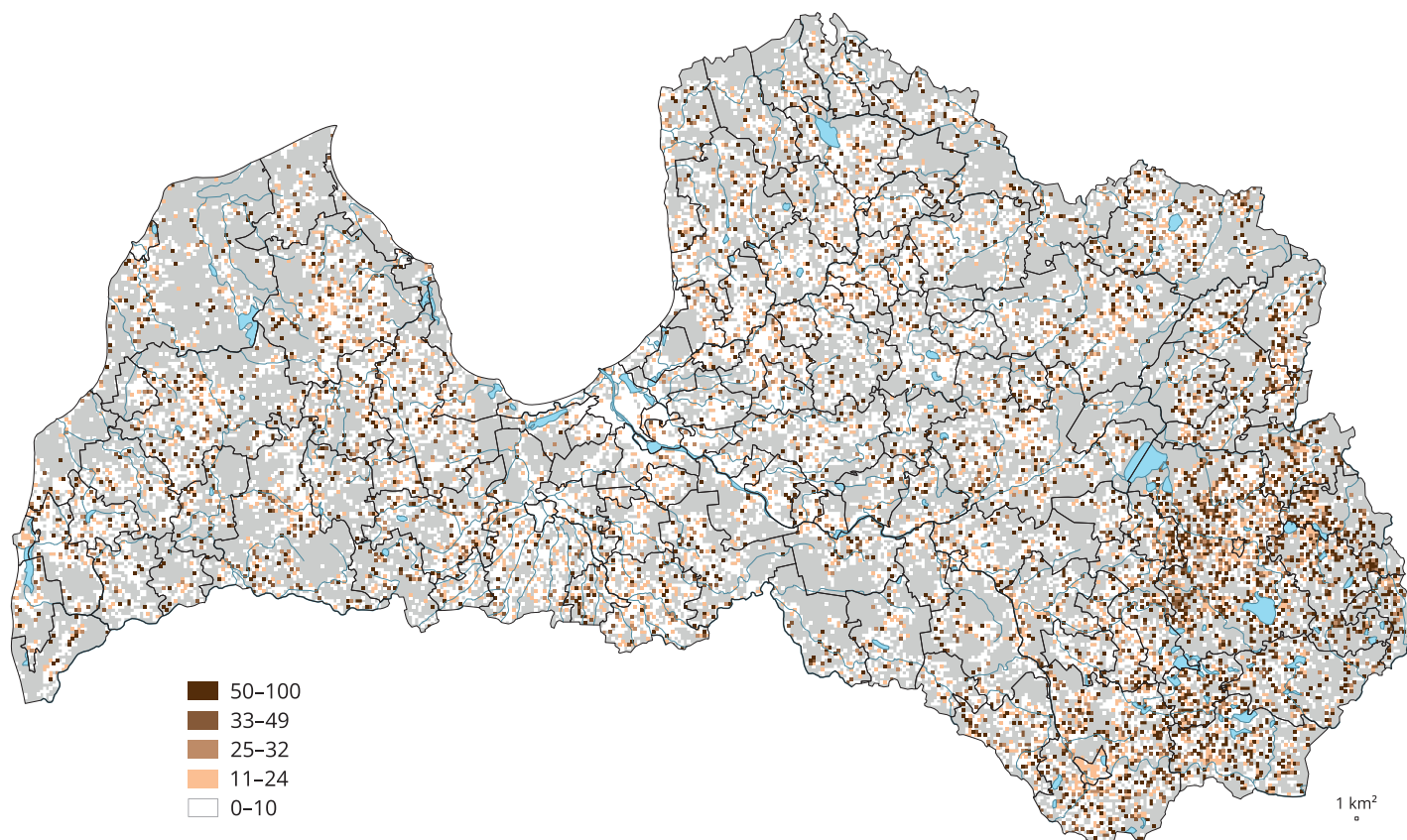
8 %

vidēji Latvijā
national average

6.7. Bezdarbnieku īpatsvars ekonomiski aktīvo iedzīvotāju (15 un vairāk gadu vecumā) kopskaitā 2021. gadā (%)

Share of unemployed persons in total active population (aged 15 and over), 2021 (%)

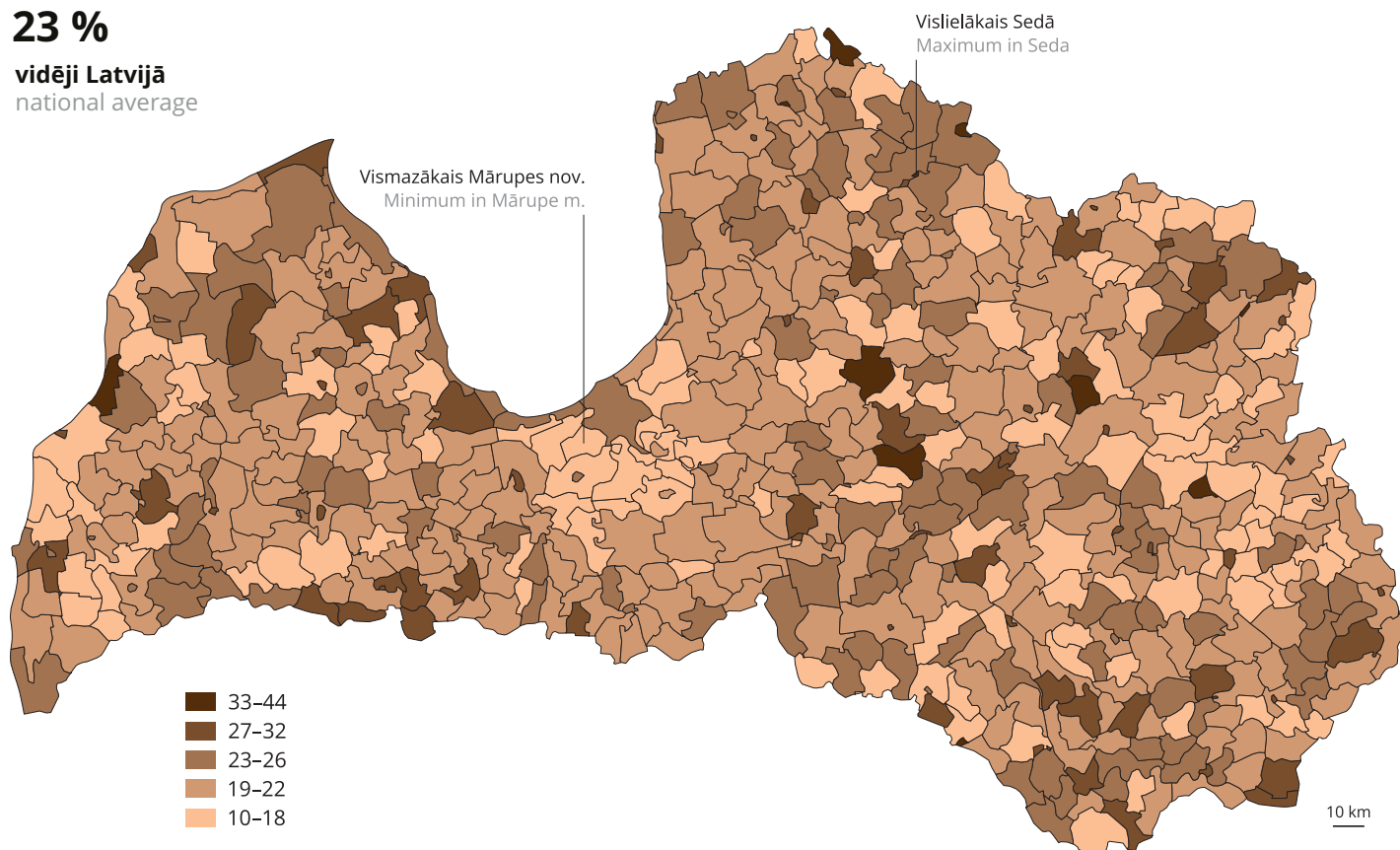

6.8. Nestrādājošu pensionāru īpatsvars pilsētās un pagastos 2021. gadā (%)

Share of non-working pensioners in cities, towns and municipality rural territories, 2021 (%)

23 %

vidēji Latvijā
national average

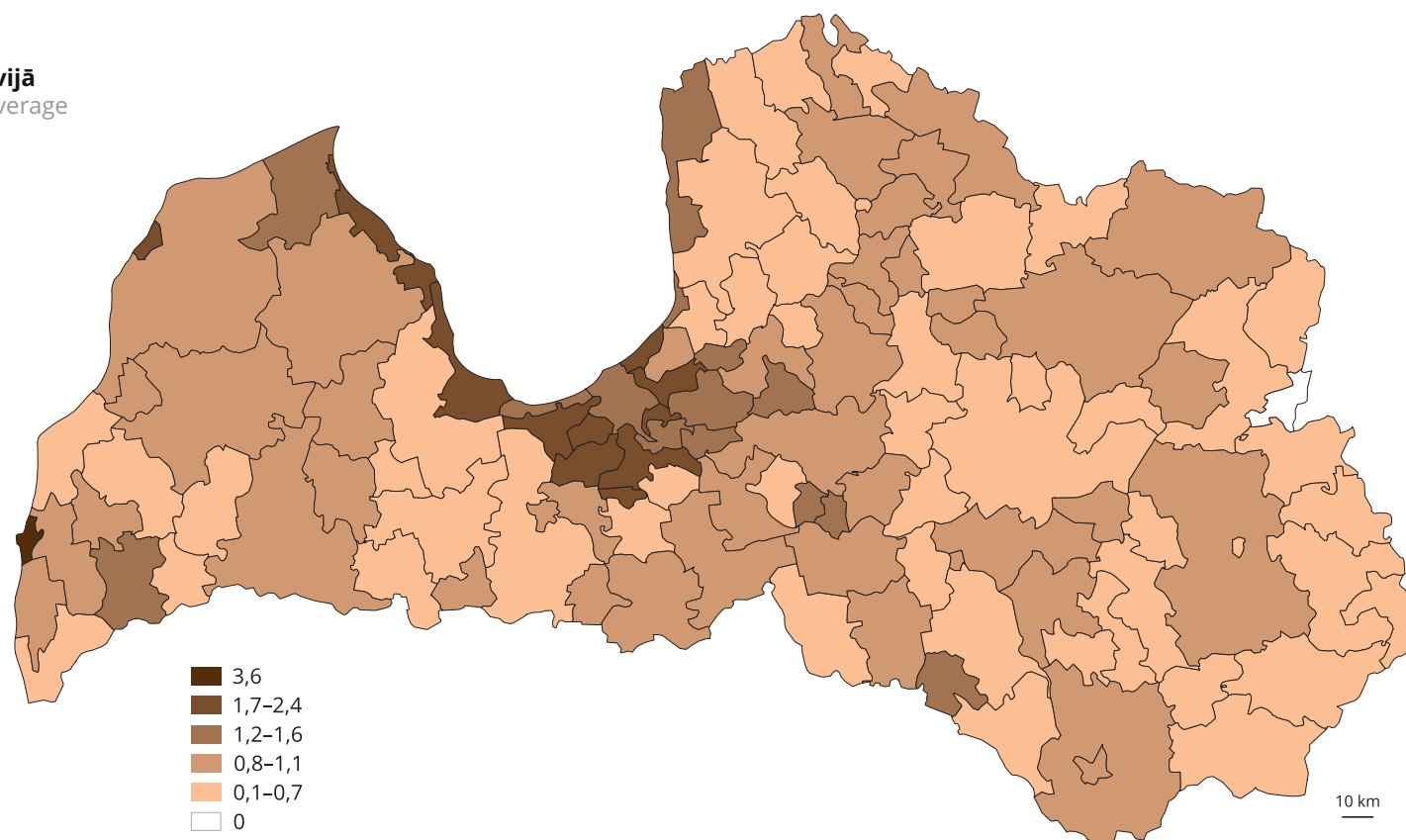

6.9. Nodarbināto iedzīvotāju, kuru darbavieta atrodas ārvalstīs, īpatsvars republikas pilsētās un novados 2021. gadā (%)

Share of employed persons having place of work located not in the territory of Latvia in cities and municipalities, 2021 (%)

1,3 %

vidēji Latvijā
national average

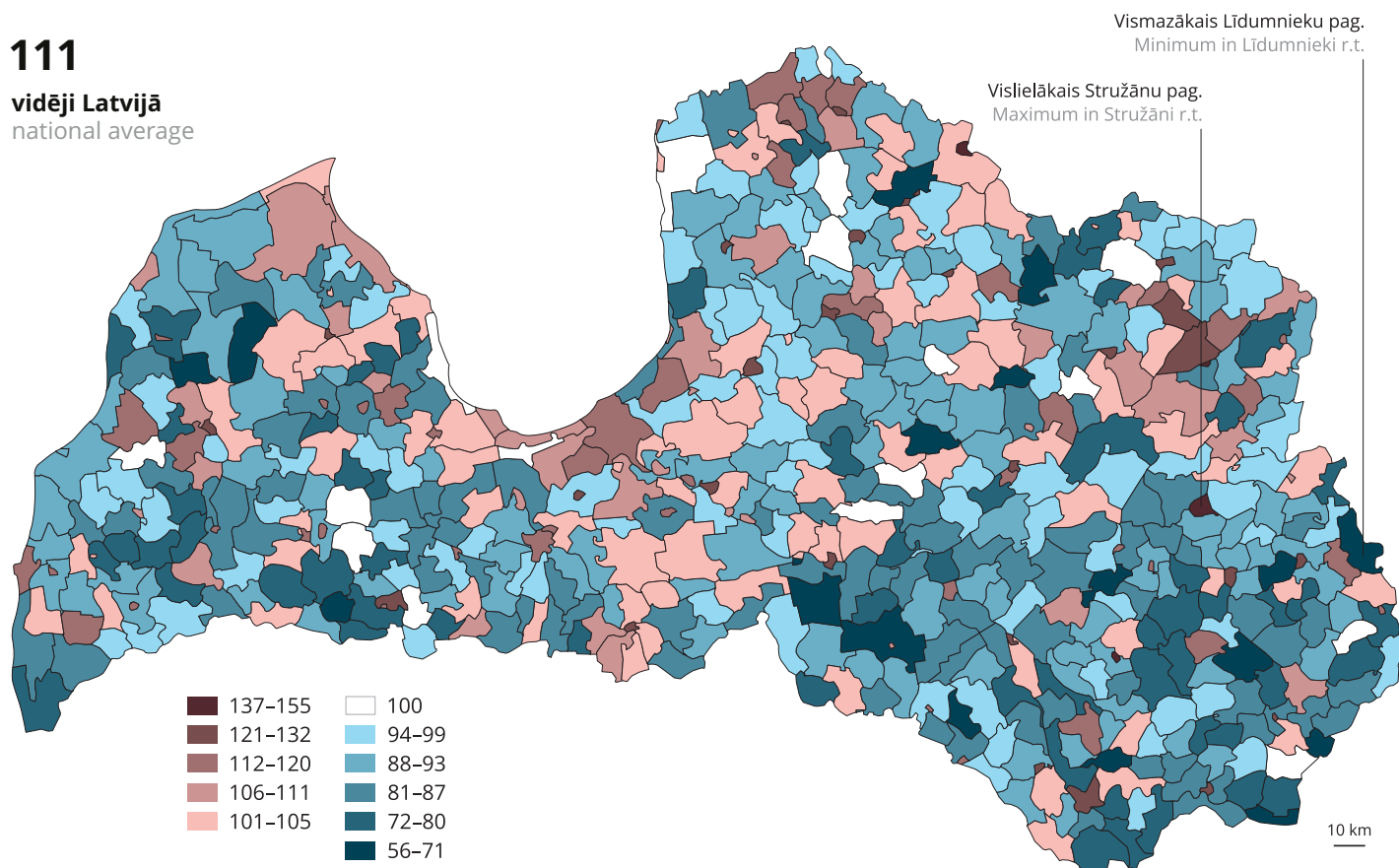

6.10. Nodarbināto sieviešu skaits uz 100 nodarbinātajiem vīriešiem pilsētās un pagastos 2021. gadā

Number of employed females per 100 employed males in cities, towns and municipality rural territories, 2021

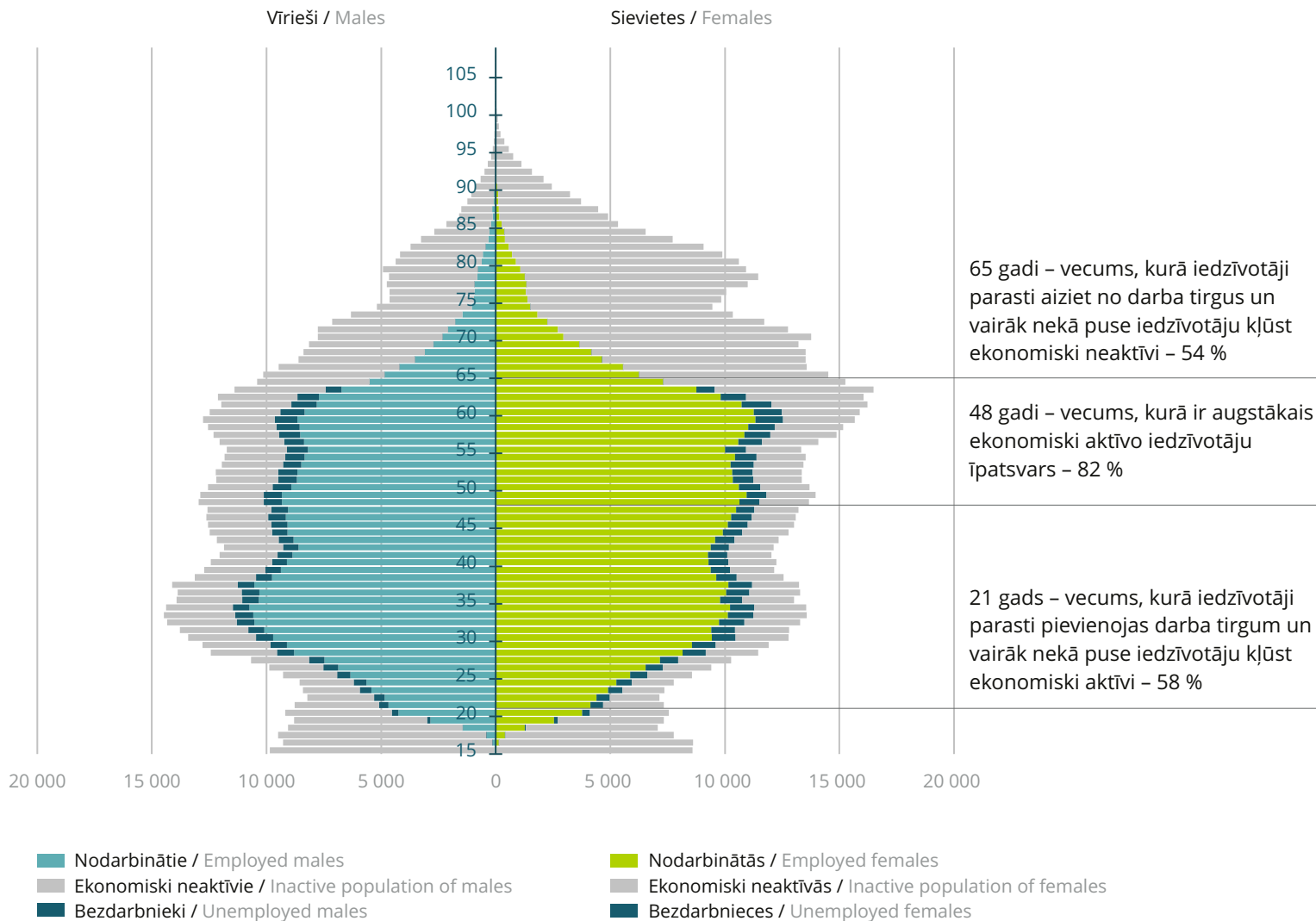
111

vidēji Latvijā
national average

6.11. Iedzīvotāji pēc ekonomiskās aktivitātes statusa 2021. gada sākumā

Population by activity status at the beginning of 2021

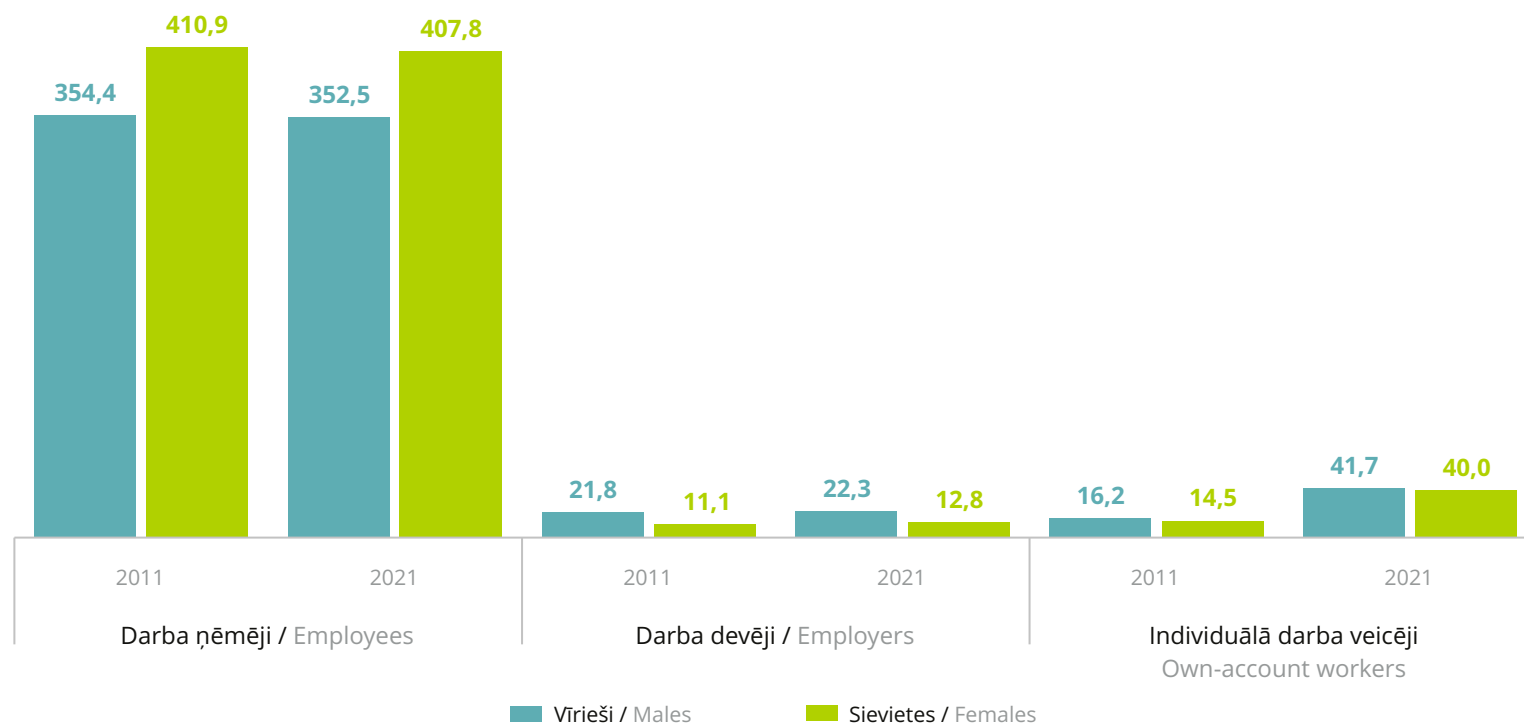

Nodarbinātības statuss

2021. gada sākumā Latvijā pavisam bija 35 tūkst. (4 % no nodarbinātajiem) darba devēju, kam pieder uzņēmums un kuri nodarbina vismaz vienu darbinieku, 81,7 tūkst. (9,3 % no nodarbinātajiem) individuālā darba veicēju un 760,3 tūkst. (86,7 % no nodarbinātajiem) darba ņēmēju. Darba ņēmēju vidū vīriešu bija 46,4 % un sieviešu 53,6 %. Darba devēju vīriešu īpatsvars bija augstāks (63,6 %) nekā sieviešu (36,4 %). Individuālā darba veicēju vidū ir nedaudz vairāk vīriešu (51 %) nekā sieviešu (49 %).

6.12. Nodarbinātu personu nodarbinātības statuss pēc dzimuma 2011. un 2021. gadā (tūkst.)

Employed persons by status in employment and sex, 2011 and 2021 (thousand)

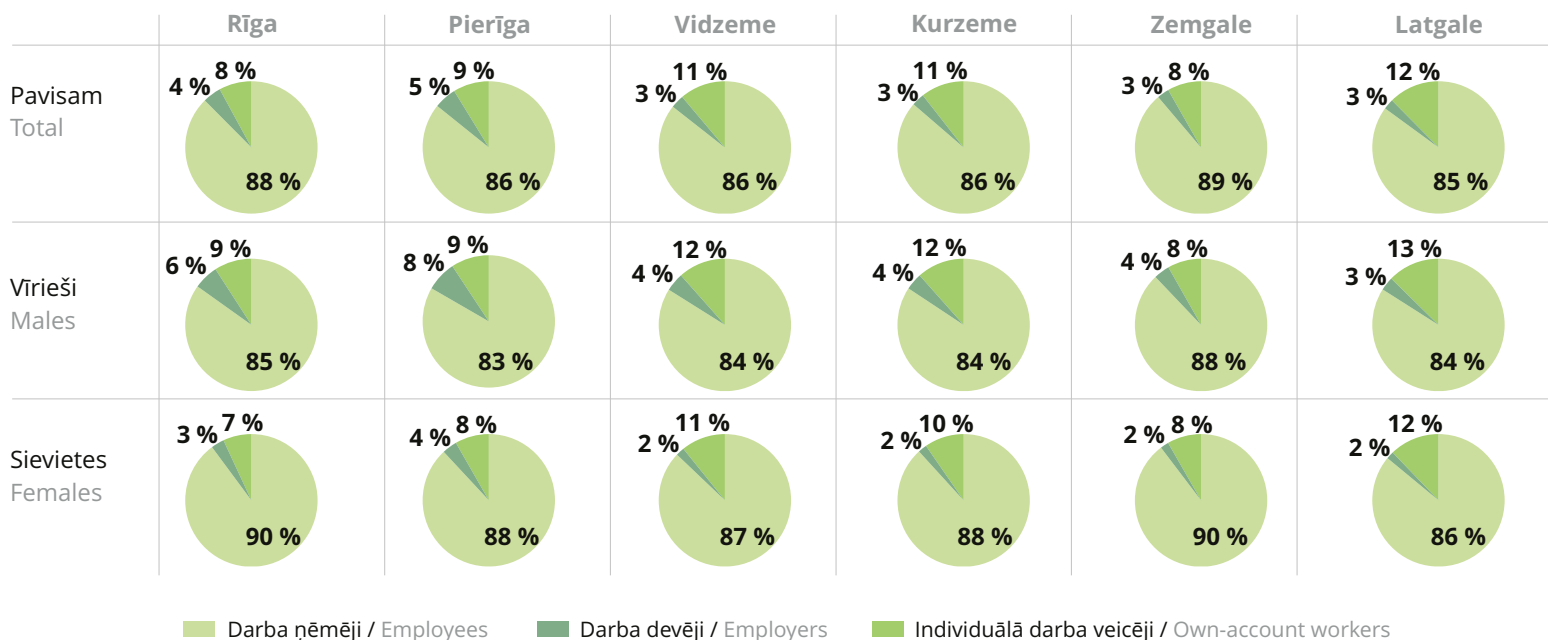

Lielākais darba devēju īpatsvars (5 %), salīdzinot ar citu vecuma grupu nodarbinātajiem, bija starp nodarbinātajiem 45–54 gadu vecumā. Starp nodarbinātajiem vecumā 15–24 gadi bija lielākais darba ņēmēju īpatsvars (94,2 %), ja salīdzina ar nodarbinātajiem citās vecuma grupās. Lielākais pašnodarbināto personu īpatsvars bija 65 gadus vecu un vecāku nodarbināto iedzīvotāju vidū – 25,7 %.

Saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju Eiropas Savienībā (NACE 2. red.) nedaudz vairāk nekā ceturtdaļa (26,3 %) no visiem darba devējiem strādā vairumtirdzniecībā, mazumtirdzniecībā, automobiļu un motociklu remontā. Nākamā izplatītākā nozare darba devēju vidū ir būvniecība (12,2 %), apstrādes rūpniecība (11,2 %, turklāt no visām apstrādes rūpniecības jomām visvairāk pārstāvēta ir koksnes, koka un korķa izstrādājumu ražošana, izņemot mēbeles) un profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi (10,1 %, no tiem visvairāk pārstāvēti juridiskie un grāmatvedības pakalpojumi un arhitektūras un inženiertehniskie pakalpojumi), pārējās nozares ir mazāk pārstāvētas darba devēju vidū.

6.13. Nodarbinātu personu nodarbinātības statuss pēc dzimuma reģionos 2021. gadā (%)

Employed persons by status in employment, sex and region, 2021 (%)

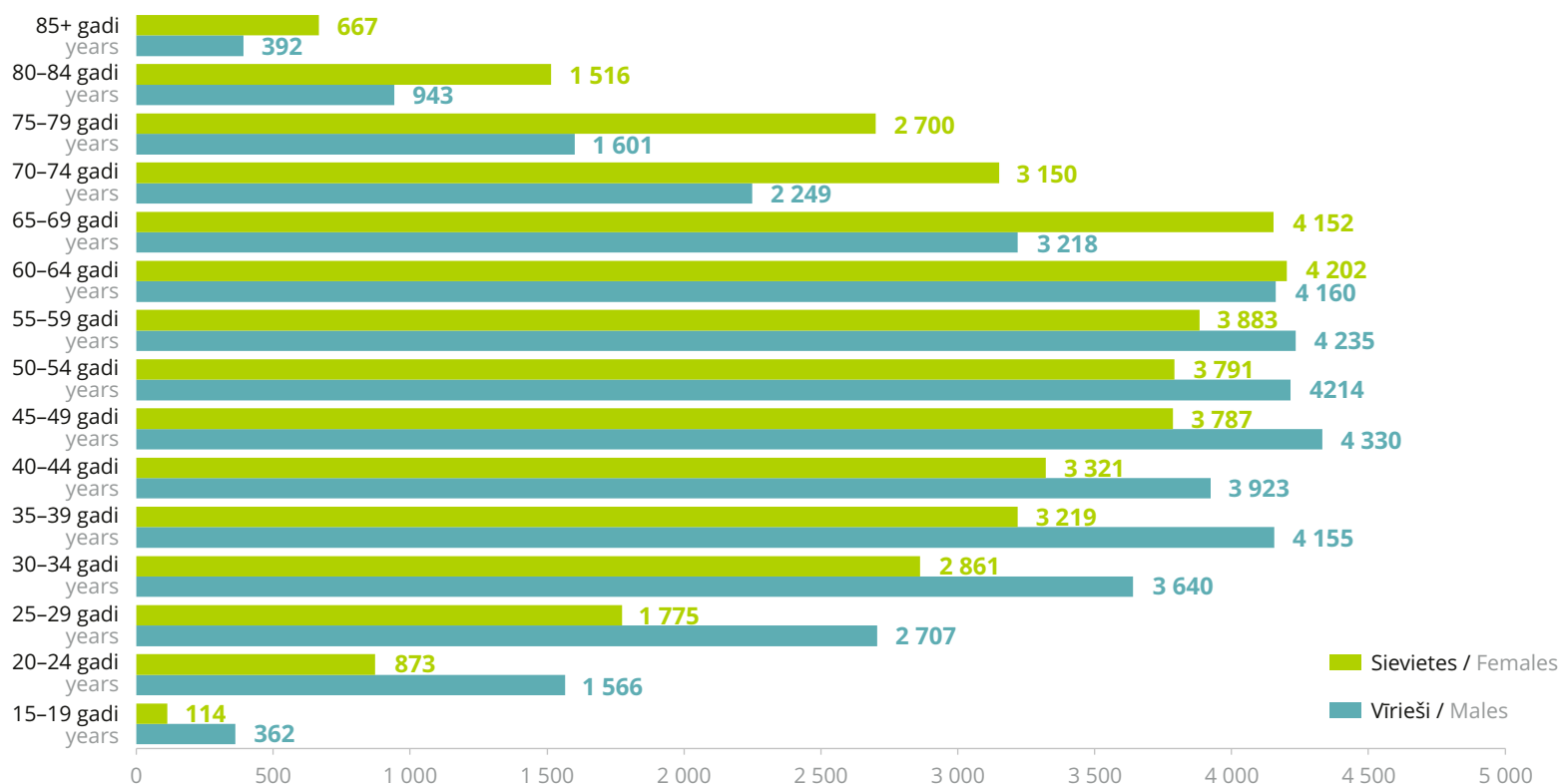

34,6 % no individuālā darba veicējiem nodarbināti lauksaimniecībā, 15 % – pakalpojumu (citi pakalpojumi saskaņā ar NACE 2. red.) nozarē, kur ietilpst frizieri un skaistumkopšanas pakalpojumu sniedzēji, pīrsinga un tetovējumu pakalpojumu sniedzēji u.c., 7,8 % nodarbināti profesionālu, zinātnisku un tehnisku pakalpojumu nozarē (visvairāk pārstāvēti juridiskie un grāmatvedības pakalpojumi un citi pakalpojumi, piemēram, foto pakalpojumi). 7,7 % nodarbināti transporta jomā, visvairāk – kravu jūras un piekrastes ūdens transportā.

Pēc profesijas individuālā darba veicēji visbiežāk ir uzņēmuma vadītāji (13,5 %), labības un sakņu augu audzētāji (11,1 %), lauksaimniecības un nekustamā īpašuma speciālisti (6,4 %), piena lopu un citu mājdzīvnieku audzētāji (5,6 %) un frizieri (5,2 %). Citas profesijas ir retāk pārstāvētas.

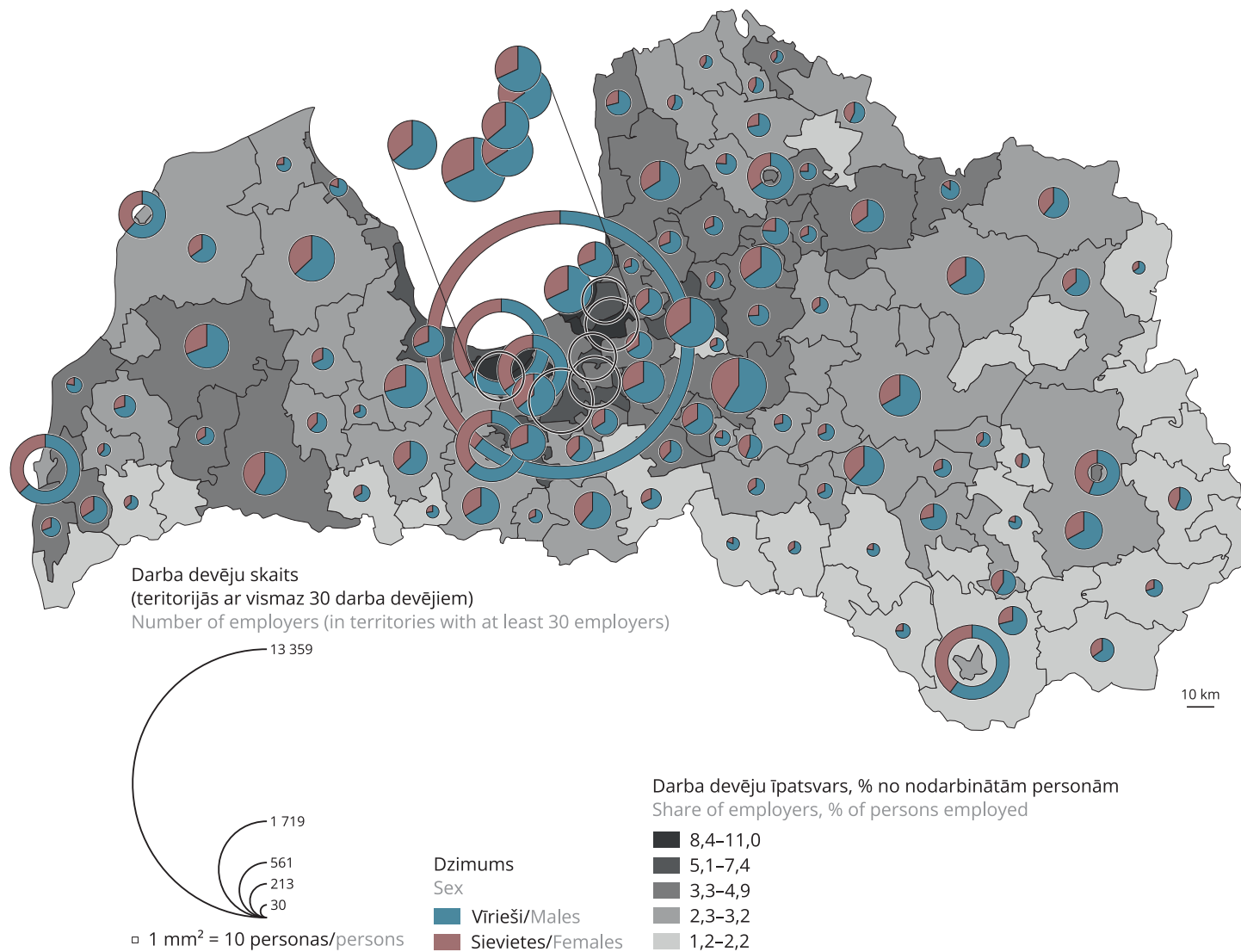
6.14. Individuālā darba veicēji pēc dzimuma un vecuma 2021. gadā

Own-account workers by sex and age, 2021

6.15. Darba devēji republikas pilsētās un novados 2021. gadā

Employers in cities and municipalities, 2021

Profesijas

10 gadu laikā visvairāk palielinājies nodarbināto skaits IKT (informācijas un komunikāciju tehnoloģiju) sektorā (atbilstoši OECD klasifikācijai) – gan ražošanas, gan pakalpojumu uzņēmumos. Informācijas pakalpojumu uzņēmumos (interneta portālu darbība, datu apstrāde u. tml.) nodarbināto skaits pieaudzis četras reizes, uzņēmumos, kas nodarbojas ar programmēšanu, palielinājies 2 reizes. Datoru, elektronisko un optisko iekārtu ražošanā attiecībā pret 2011. gada nodarbināto skaitu pieaugums bija 67,7 %. Dažādās nozarēs strādājošu programmētāju, datubāzu un tīklu speciālistu skaits ir divkārtšojies, datu ievadišanas operatoru skaits – pat trīskāršojies.

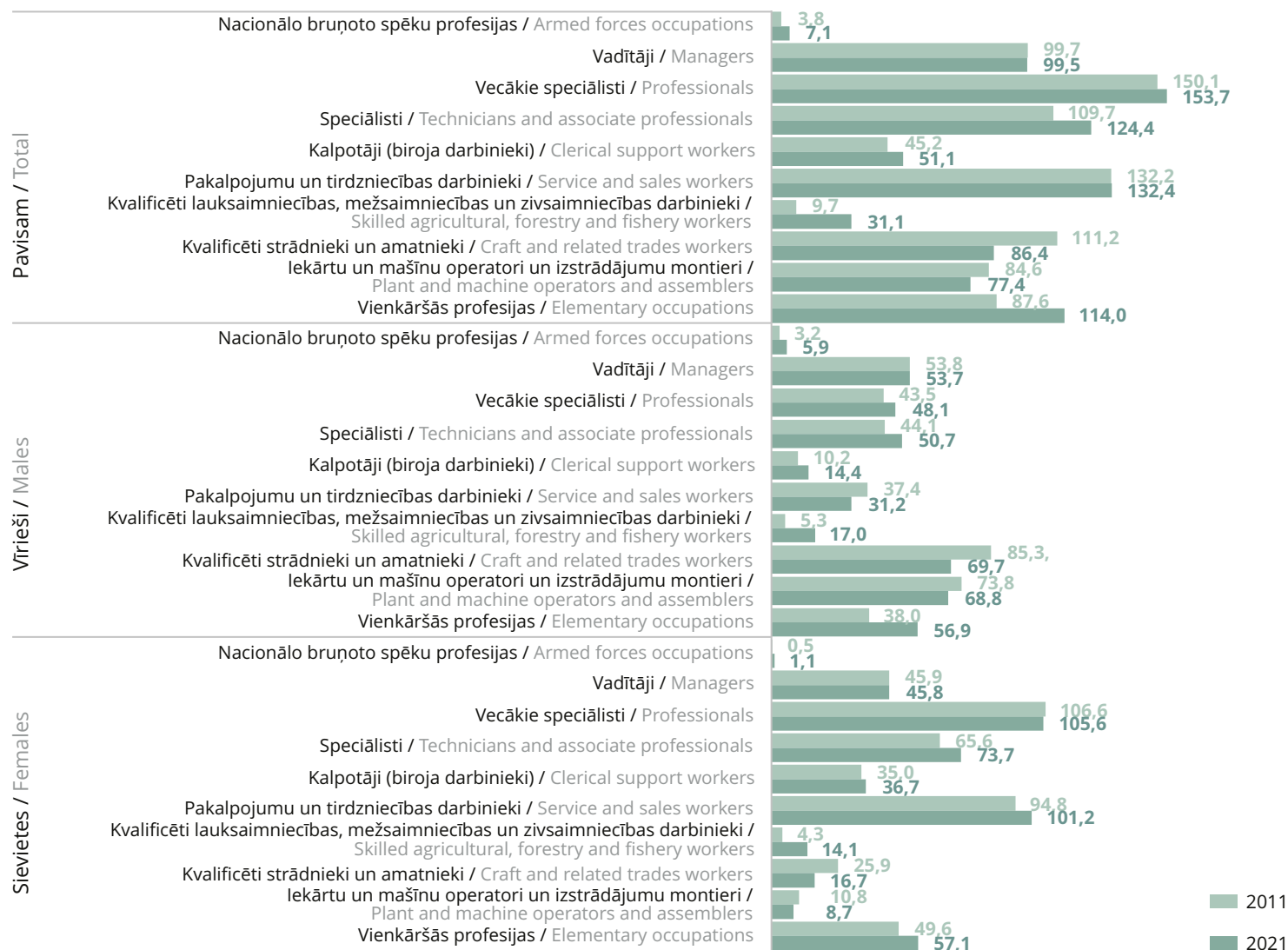
Tradicionāli nozare ar lielāko atšķirību nodarbināto īpatsvarā pēc dzimuma bija būvniecība, kur vīriešu īpatsvars kopš 2011. gada ir palielinājies no 86,9 % līdz 87,5 % 2021. gadā. Izglītība ir nozare, kurā tradicionāli dominējis sieviešu pārsvars – desmit gadu laikā nodarbināto iedzīvotāju dzimumu disproporcija saglabājusies (2011. gadā – 80,9 % sieviešu, 2021. gadā – 81,5 % sieviešu). Arī veselības un sociālās aprūpes nozarē izteiktais sieviešu pārsvars palicis nemainīgs (84 % – 2011. gadā, 84,6 % – 2021. gadā).

Apkopojot datus par profesijām, mazākais sieviešu īpatsvars (11 %) ir iekārtu un mašīnu operatoru un izstrādājumu montieru vidū, turklāt vērojams sarukums kopš 2011. gada skaitīšanas, kad šis rādītājs bija 12,7 %. Lielākais sieviešu īpatsvars (77,4 %) ir biroja darbinieku (klientu apkalpotāju, uzskaites darbinieku u.c.) profesiju grupā, kur vērojams pieaugums, salīdzinot ar 2011. gadu (71,8 % sieviešu).

Tikai pakalpojumu un tirdzniecības darbinieku vidū, kā arī nacionālo bruņoto spēku profesiju grupās dzimumu proporcijas lielā starpība mazinājusies. Kopš 2011. gada no 76,4 % līdz 71,7 % samazinājies sieviešu pārsvars pakalpojumu un tirdzniecības darbinieku vidū, bet nacionālo bruņoto spēku profesiju grupā sieviešu skaits nedaudz audzis – no 12,6 % līdz 15,8 % 10 gadu laikā.

6.16. Nodarbinātie pēc profesiju pamatgrupas 2011. un 2021. gadā (tūkst.)

Employed persons by major occupational group, 2021 (thousand)

6.17. Atsevišķu profesiju nodarbinātie pēc dzimuma un vecuma 2021. gadā

Persons employed in selected occupations by sex and age, 2021

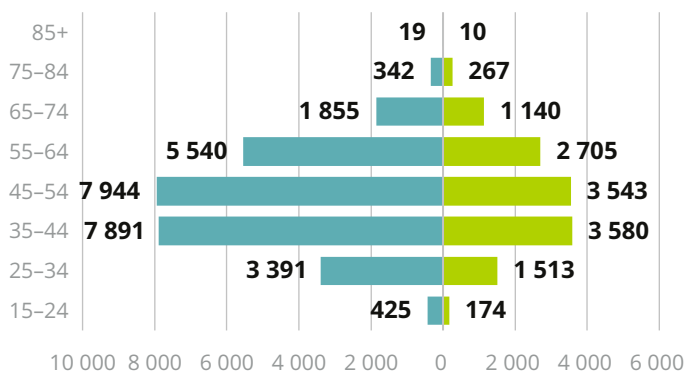
Aiz profesijas nosaukuma iekavās norādīts personu skaits / Number of persons indicated in brackets after occupation

■ Sievietes / Females

■ Vīrieši / Males

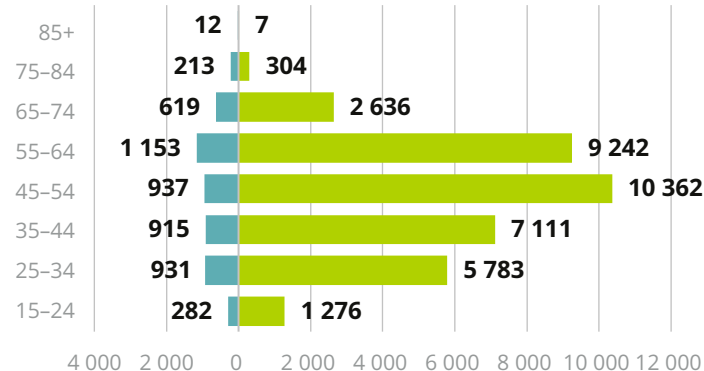
Rīkotājdirektori un uzņēmumu vadītāji (40 339)

Managing directors and corporate executives

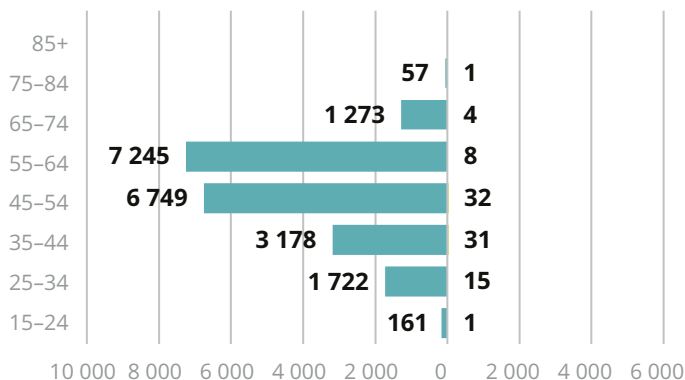
Pedagogi (41 783)

Teaching professionals

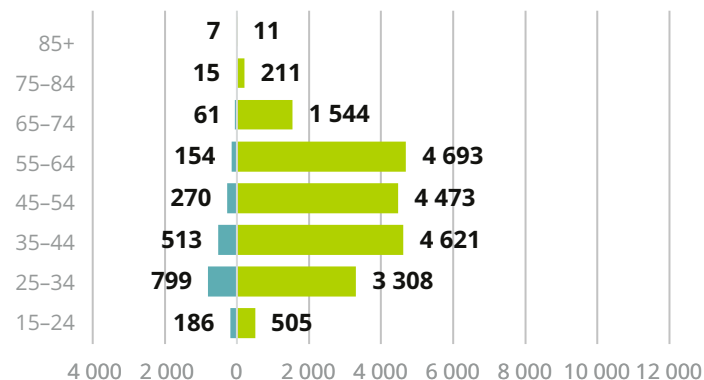
Kravas automobiļu vadītāji (20 477)

Truck drivers

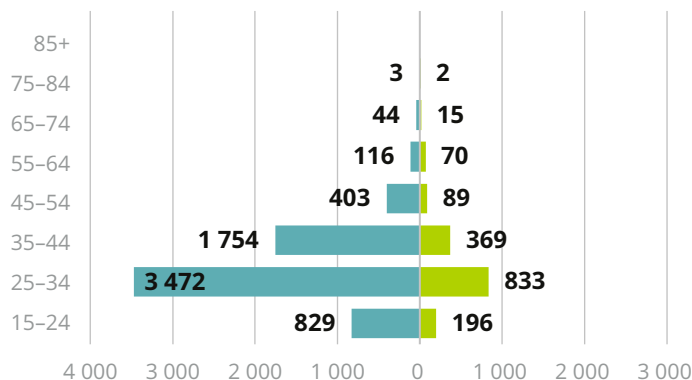
Grāmatveži (21 373)

Accountants

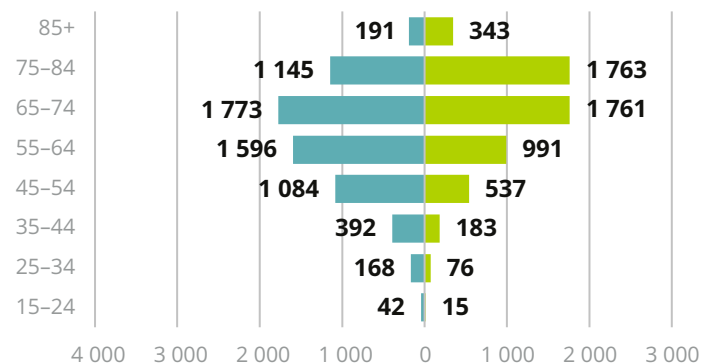
Programmētāji (8 195)

Software developers

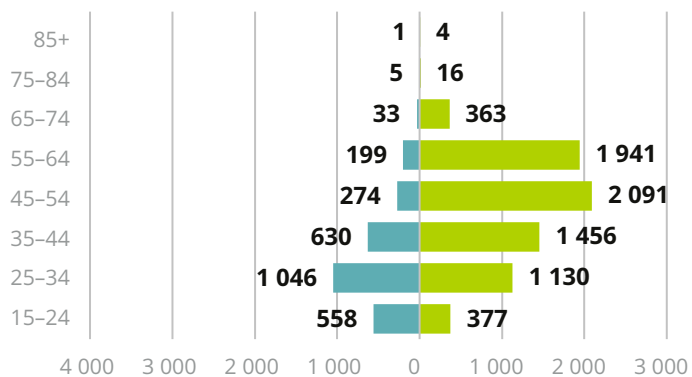
Labības un sakņu augu audzētāji (12 060)

Field crop and vegetable growers

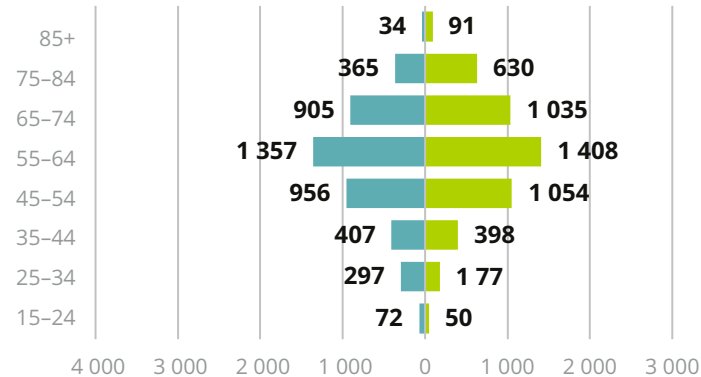
Pavāri (19 124)

Cooks

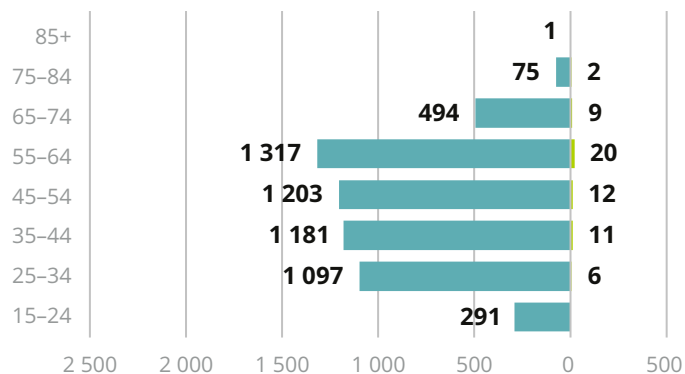
Piena lopu un citu mājdzīvnieku audzētāji (9 236)

Livestock and dairy producers

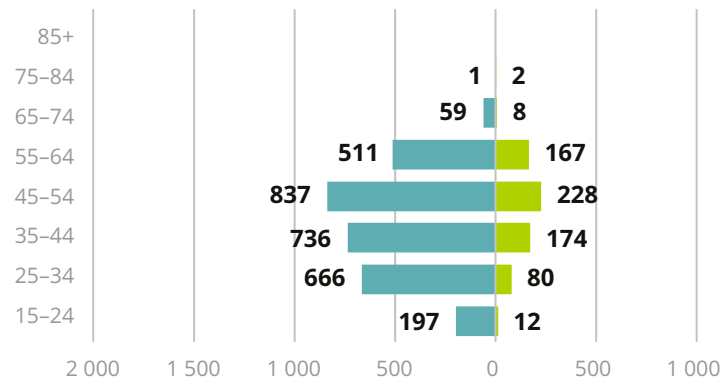
Elektriķi (5 719)

Electricians

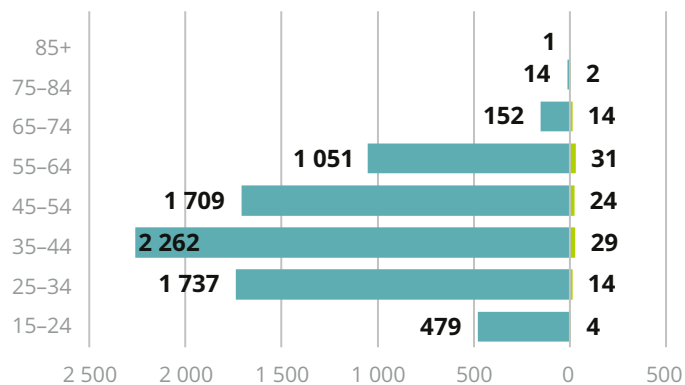
Koksnes apstrādes iekārtu operatori (3 678)

Wood processing plant operators

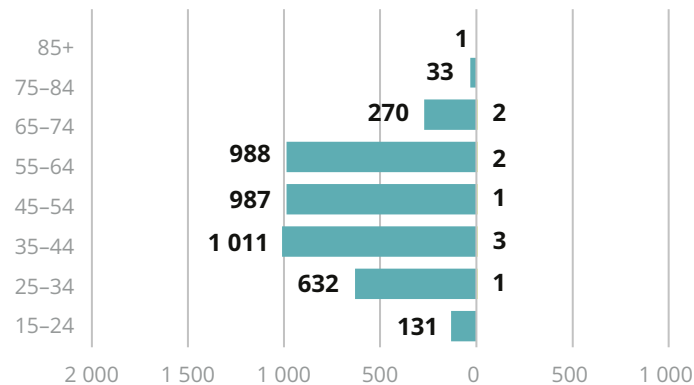
Ēku būvnieki (7 523)

House builders

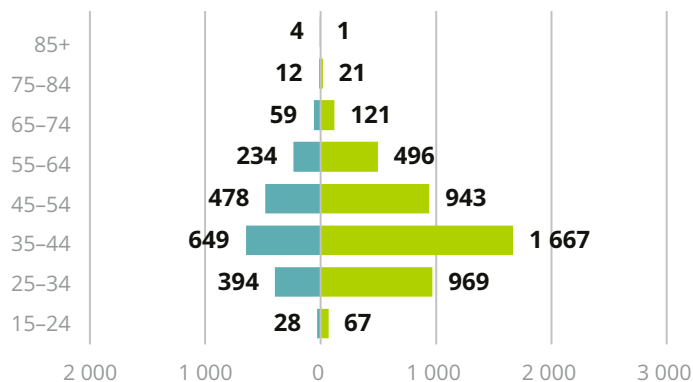
Sanitārtehniķi (4 062)

Plumbers and pipe fitters

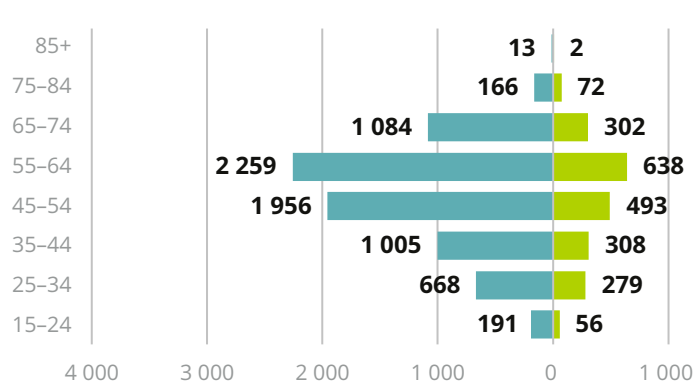
Juristi un tiesneši (6 143)

Lawyers and judges

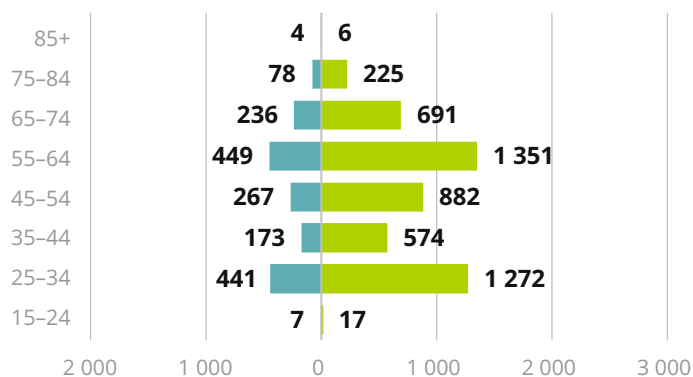
Apsardzes darbinieki (9 492)

Security guards

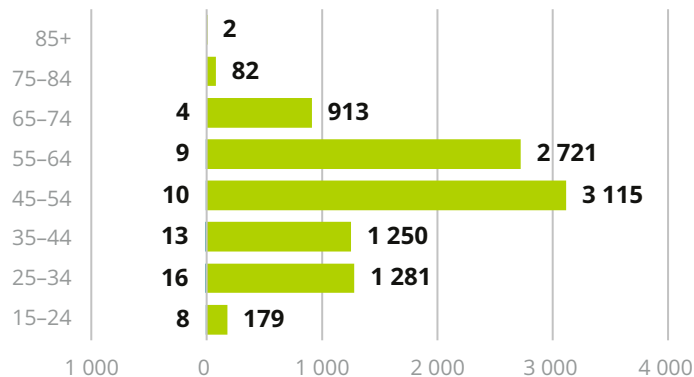
Ģimenes un citu specialitāšu ārsti (6 673)

Generalist and specialist medical practitioners

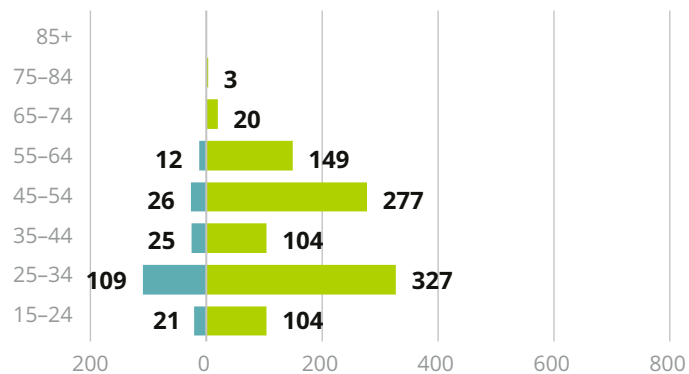
Medicīnas māsas (9 603)

Nursing professionals

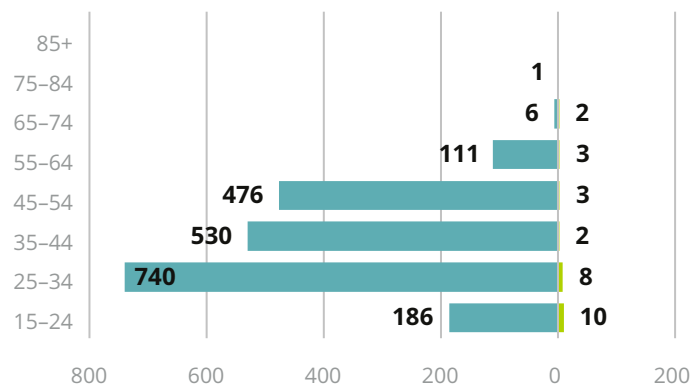
Neatliekamās palīdzības darbinieki (1 177)

Ambulance workers

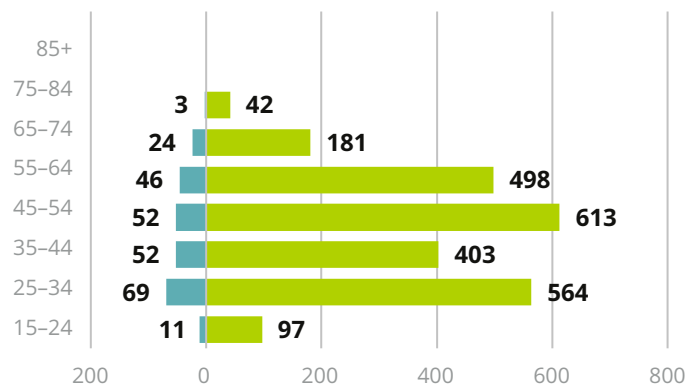
Ugunsdzēsēji, glābēji (5 411)

Firefighters

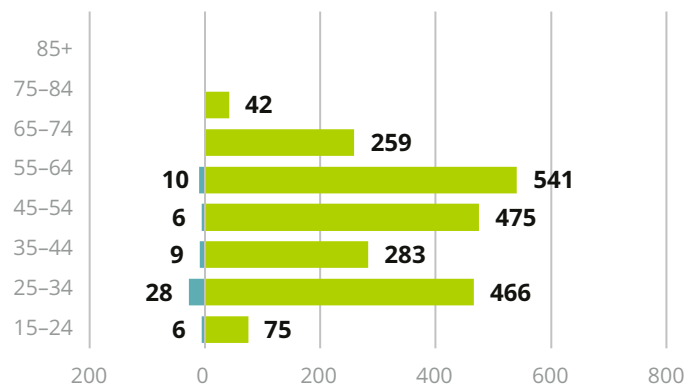
Zobārsti (2 655)

Dentists

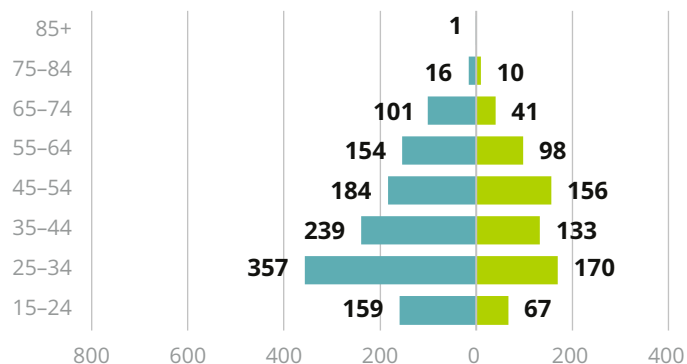

Farmaceiti (2 200)

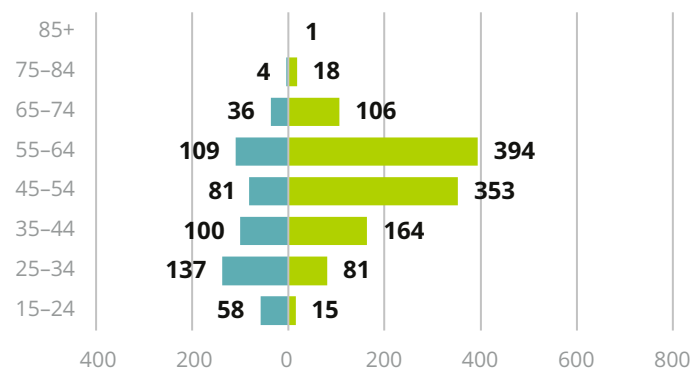
Pharmacists

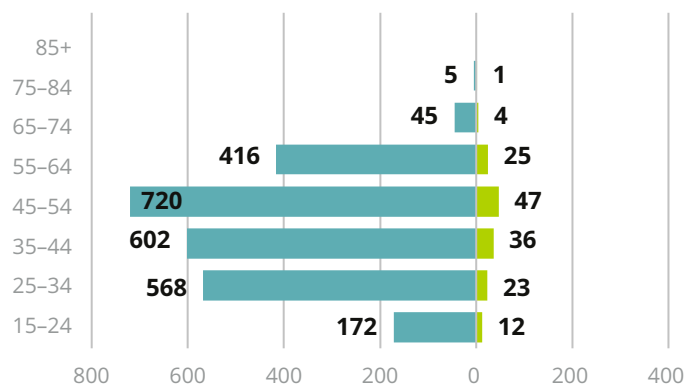
Sporta treneri un instruktori (1 886)
Sports coaches and instructors

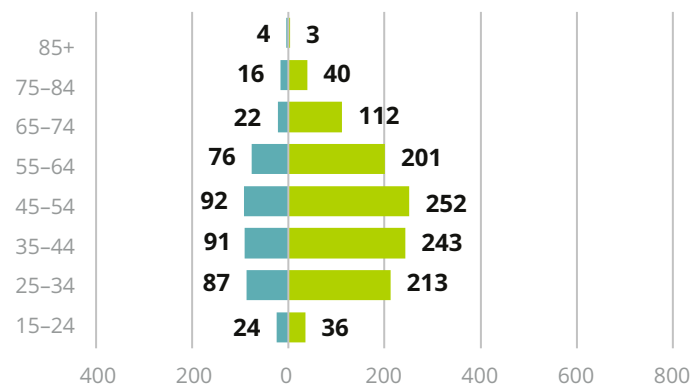
Pasta piegādes un šķirošanas darbinieki (1 657)
Mail carriers and sorting clerks

Mežkopji (6 676)
Forestry workers

Žurnālisti (1 512)
Journalists

Profesija	Profesijas kods Profesiju klasifikatorā
Apsargi	5414 Apsardzes darbinieki 5419 Citur neklasificēti apsardzes pakalpojumu jomas darbinieki
Elektriķi	7411 Būvelektriķi un tiem radniecīgu jomu elektriķi
Ēku būvnieki	7111 Ēku būvnieki
Farmaceiti	2262 Farmaceiti 3213 Farmaceitu asistenti
Grāmatveži	2411 Grāmatveži un tiem radniecīgu profesiju vecākie speciālisti 2413 Finanšu analītiķi 3313 Grāmatvedības speciālisti 4311 Uzskaites un grāmatvedības darbinieki
Ģimenes un specialitāšu ārsti	2211 Ģimenes (vispārējās prakses) ārsti un ārsti 3213 Specialitāšu ārsti
Juristi, tiesneši un citi juridisko lietu speciālisti	2611 Juristi 2612 Tiesneši 2619 Citur neklasificēti juridisko lietu vecākie speciālisti, piemēram, tiesu eksperti, zvērināti notāri
Koksnes apstrādes iekārtu operatori	8172 Koksnes apstrādes iekārtu operatori
Kravas automobiļu vadītāji	8332 Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji
Labības un sakņaugu audzētāji	6111 Labības un sakņaugu audzētāji
Medicīnas māsas	2221 Medicīnas māsas profesijas vecākie speciālisti 3221 Medicīnas māsas profesijas speciālisti
Mežkopji	6210 Mežkopji un tiem radniecīgu profesiju darbinieki

Profesija	Profesijas kods Profesiju klasifikatorā
Neatliekamās palīdzības darbinieki	3258 Neatliekamās medicīniskās palīdzības darbinieki
Pasta piegādes un šķirošanas darbinieki	4412 Pasta piegādes un šķirošanas darbinieki
Pavāri	3434 Šefpavāri 5120 Pavāri
Pedagogi	2310 Universitāšu un citu augstākās izglītības iestāžu akadēmiskais personāls 2320 Profesionālās izglītības pedagogi 2330 Vidējās izglītības pedagogi 2341 Pamatizglītības pedagogi 2342 Pirmsskolas pedagogi 2351 Izglītības metodikas speciālisti 2352 Speciālās izglītības pedagogi 2354 Citi mūzikas skolotāji 2356 Informācijas tehnoloģiju, komunikāciju un transportlīdzekļu instruktori un pasniedzēji 2359 Citur neklasificēti izglītības jomas vecākie speciālisti
Piena lopu un citu mājdzīvnieku audzētāji	6121 Piena lopu un citu mājdzīvnieku audzētāji
Programmētāji	2512 Programmētāji 2513 Tīmekļa lapu un multimediju produktu veidotāji 2514 Lietojumprogrammu izstrādātāji 2519 Citur neklasificēti programmētāji un lietojumprogrammu veidotāji un analītiķi
Rīkotājdirektori un uzņēmumu vadītāji	1120 Rīkotājdirektori un uzņēmumu vadītāji
Sanitārtehniki	7126 Sanitārtehniki
Sporta treneri un instruktori	3422 Sporta treneri, sporta instruktori un sporta speciālisti
Ugunsdzēsēji un glābēji	5411 Ugunsdzēsēji un glābēji
Zobārsti	2261 Zobārsti 3251 Zobārstu asistenti un palīgi
Žurnālisti	2642 Žurnālisti

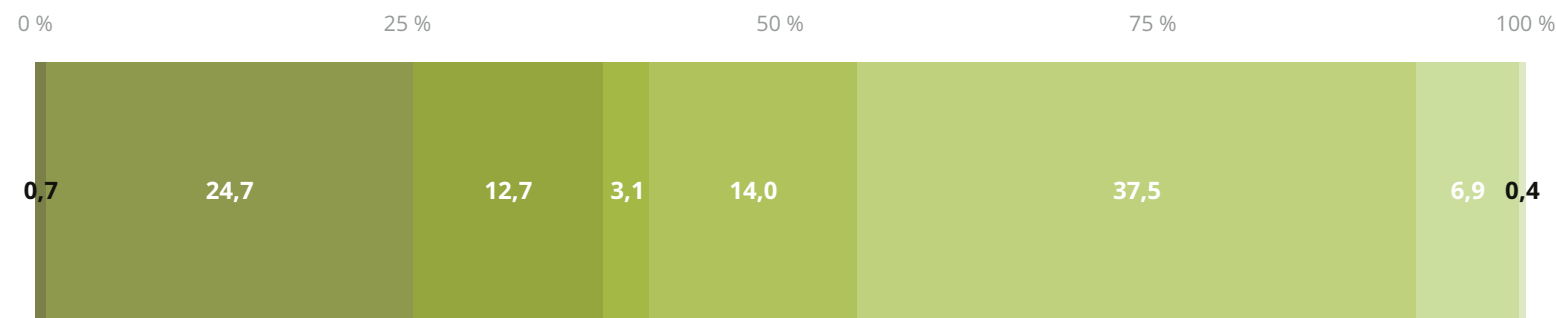
Nodarbināto izglītības līmenis

2021. gada sākumā Latvijas darba tirgū no 820,5 tūkst. nodarbināto 25 un vairāk gadu vecumā 41,2 % bija augstākā izglītība. Salīdzinot ar 2011. gada tautas skaitīšanu, šis rādītājs ir pieaudzis par 5,2 procentpunktiem. 2021. gadā ceturtdaļai (24,7 %) nodarbināto bija maģistra grāds, savukārt bakalaura grāds – 12,7 %, koledžas izglītība – 3,1 % un doktora grāds – 0,7 %.

37,5 % nodarbināto bija vispārējā vai profesionālā vidējā izglītība, savukārt profesionālo vai arodizglītību pēc vidējās izglītības ieguvuši 14 %, pamatskolas izglītību – 6,9 %, sākumskolas izglītību – 0,4 % nodarbināto vecumā 25 gadi un vairāk.

6.18. Nodarbinātie 25 un vairāk gadu vecumā pēc izglītības līmeņa 2021. gadā (%)

Employed persons aged 25 and over by educational attainment, 2021 (%)

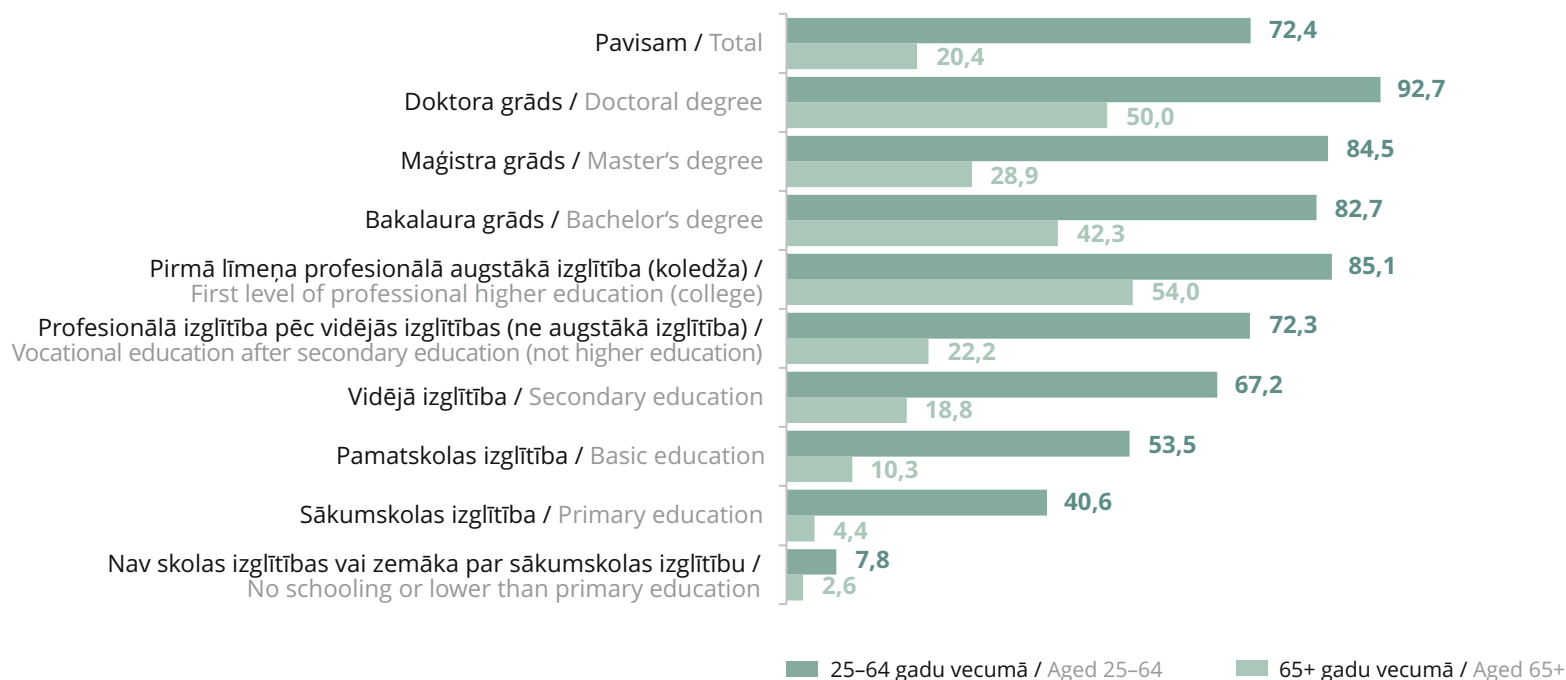
- Doktora grāds / Doctoral degree
- Maģistra grāds / Master's degree
- Bakalaura grāds / Bachelor's degree
- Pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība (koledža) / First level of professional higher education (college)
- Profesionālā izglītība pēc vidējās izglītības (ne augstākā izglītība) / Vocational education after secondary education (not higher education)
- Vispārējā vai profesionālā vidējā izglītība / General or vocational secondary education
- Pamatskolas izglītība / Basic education
- Sākumskolas izglītība / Primary education

2021. gadā visaugstākais nodarbinātības līmenis bija personām 25–64 gadu vecumā ar doktora grādu (92,7 %), kam seko maģistra grādu ieguvušie (85,2 %), bakalaurs grādu (82,7 %) un koledžas izglītību ieguvušie – 85,1 %. Starp senioriem, kuri sasnieguši pensijas vecumu (64 gadi), piektā daļa (20,4 %) bija nodarbināti. Starp viņiem saglabājas līdzīga tendence – augstāka nodarbinātība ir starp augstāko izglītību ieguvušajiem. Turpina strādāt 50 % no doktora grādu ieguvušajiem, 54 % no koledžas izglītību ieguvušajiem, 28,9 % no maģistra grādu ieguvušajiem un 42,3 % no bakalaurs grādu ieguvušajiem.

Sasniedzot pensionēšanās vecumu, nodarbināti ir 22,2 % profesionālo vai arodizglītību pēc vidējās ieguvušo, kam seko vidējo izglītību ieguvušie – 18,8 %, pamatzglītību ieguvušie – 10,3 %, sākumskolas izglītību ieguvušie – 4,4 % un iedzīvotāji bez skolas izglītības vai zemāku par sākumskolas – 2,6 %.

6.19. Nodarbinātības līmenis pēc iegūtā izglītības līmeņa pa vecuma grupām 2021. gadā (%)

Employment rate by educational attainment and age group, 2021 (%)

Mājokļi

Housing

Mājokļu skaits un veidi

2021. gada sākumā Latvijā bija 1 078 669 mājokļi, no tiem tradicionāli mājokļi (dzīvokļi vai privātmājas) bija 1 063 939. Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji apdzīvoja 811 tūkst. tradicionālo mājokļu, bet 252,9 tūkst. bija bez pastāvīgiem iedzīvotājiem – brīvi vai arī izmantoti sezonāli kā otra dzīvesvieta, vai tos apdzīvoja personas, kuras nav Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji. Kopš 2011. gada neapdzīvotu mājokļu īpatsvars tradicionālo mājokļu kopskaitā pieaudzis par 3 procentpunktiem.

Institucionāli mājokļi un citas dzīvojamās vienības tika skaitītas tikai, ja bija apdzīvotas.

2021. gada tautas skaitīšanā saskaitīto mājokļu skaits un īpatsvars

	Mājokļi		Iedzīvotāju skaits, tūkstošos
	skaits, tūkstošos	īpatsvars, %	
Pavisam	1 078,7	100	1 893,2
Apdzīvoti tradicionālie mājokļi	811,0	75,2	1 833,2
Citas dzīvojamās vienības	7,0	0,6	19,2
Institucionālie mājokļi (kopējās dzīvojamās telpas)	0,9	0,1	*19,3
Nav norādīts	6,8	0,6	21,6
Neapdzīvoti tradicionāli mājokļi	252,9	23,4	-

* tai skaitā bezpajumtnieki

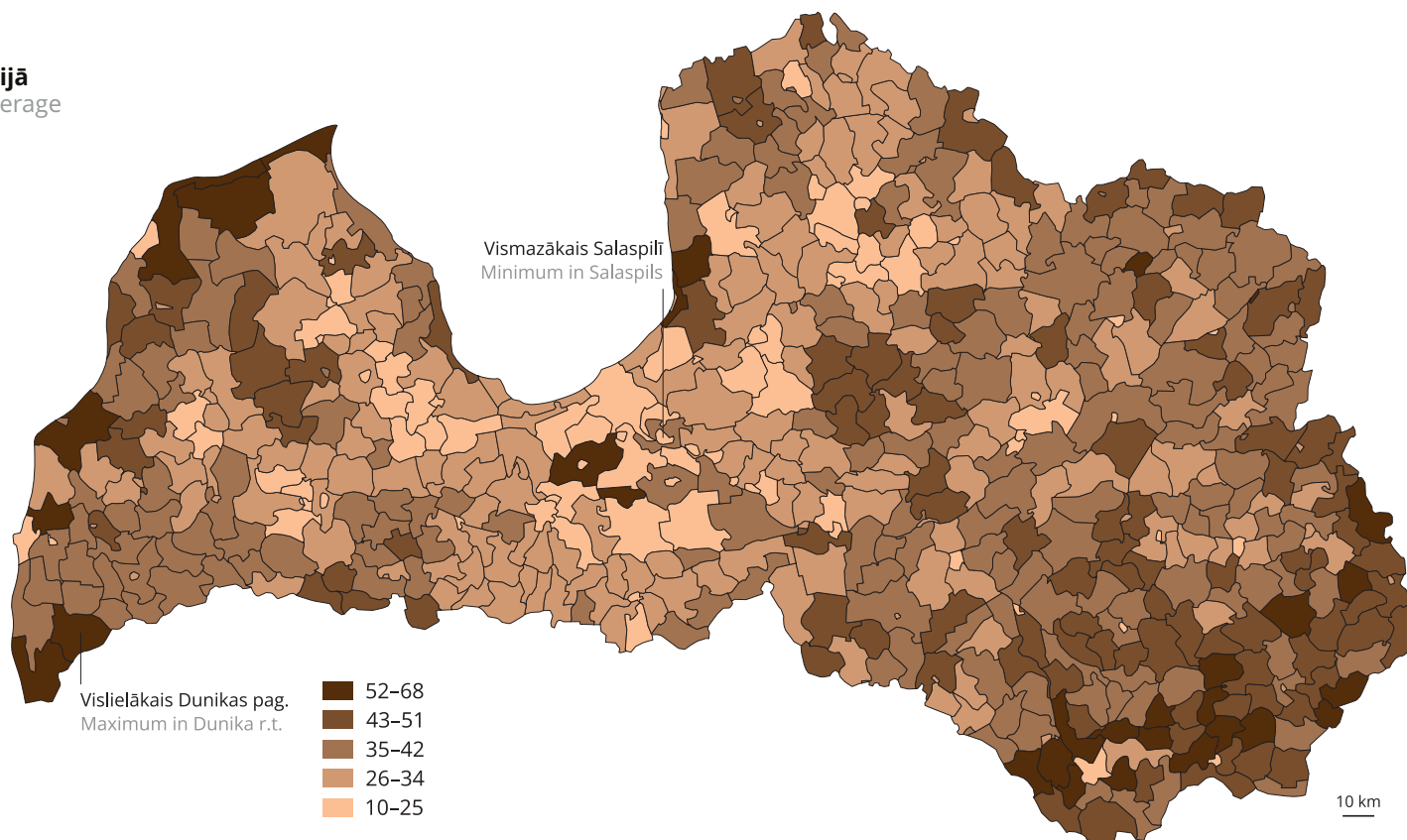

7.1. Neapdzīvoto mājokļu īpatsvars pilsētās un pagastos 2021. gadā (%)

Share of unoccupied dwellings in cities, towns and municipality rural territories, 2021 (%)

24 %

vidēji Latvijā
national average

Ēkas tips

No apdzīvotajiem tradicionālajiem mājokļiem lielākā daļa ir dzīvokļi daudzdzīvokļu ēkās (73 % jeb 592,5 tūkst.), bet 25 % jeb 198,5 tūkst. ir individuālās mājas. Pavisam nedaudz ir dzīvokļi divu dzīvokļu ēkās, piemēram, dvīņu mājās u.c. (2,2 % jeb 17,9 tūkst.) un dzīvokļi nedzīvojamās ēkās (biroju, veikalu u.c. ēkās ar tajās reģistrētiem dzīvokļiem) – 0,3 % jeb 2 tūkst.

30,2 % jeb 554 tūkst. Latvijas iedzīvotāju dzīvo individuālajās mājās, taču lielākā daļa – 1,3 miljoni jeb 69,8 % – dzīvo dzīvokļos.

Individuālās mājas dzīvojamā platība ir vidēji 131,4 m², bet dzīvokļa platība daudzdzīvokļu ēkā ir vidēji 53,3 m². Platība uz iemītnieku individuālā mājā ir vidēji 47,1 m², bet dzīvoklī daudzdzīvokļu mājā – 25,6 m².

7.2. Daudzdzīvokļu ēkās esošo apdzīvoto tradicionālo mājokļu īpatsvars 2021. gadā (%)

Share of occupied conventional dwellings in apartment buildings, 2021 (%)

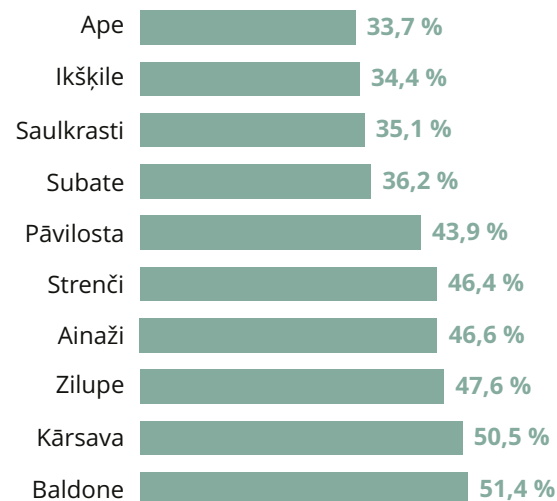
Pilsētas ar lielāko īpatsvaru

Cities and towns with the largest share

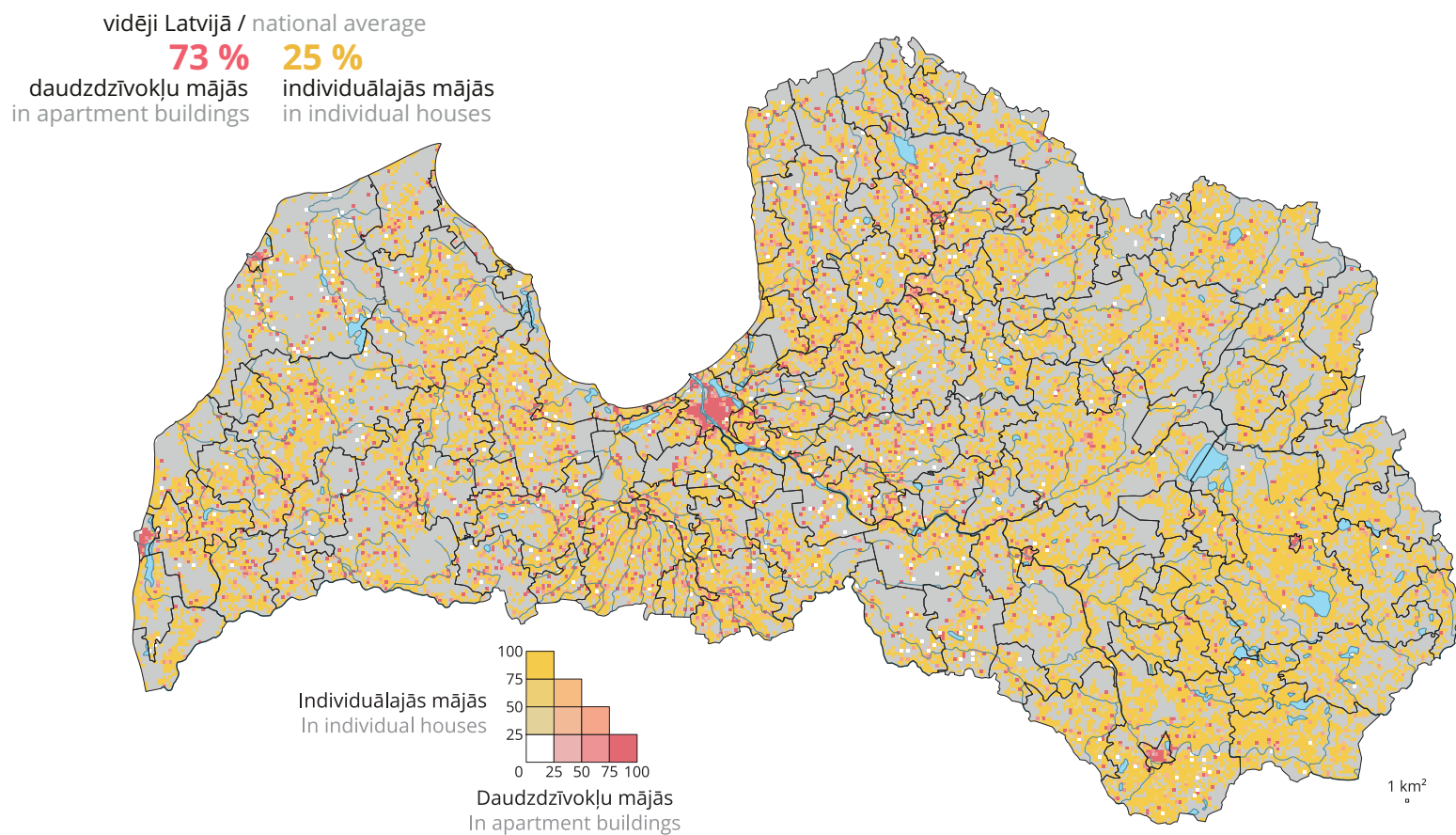
Pilsētas ar mazāko īpatsvaru

Cities and towns with the smallest share

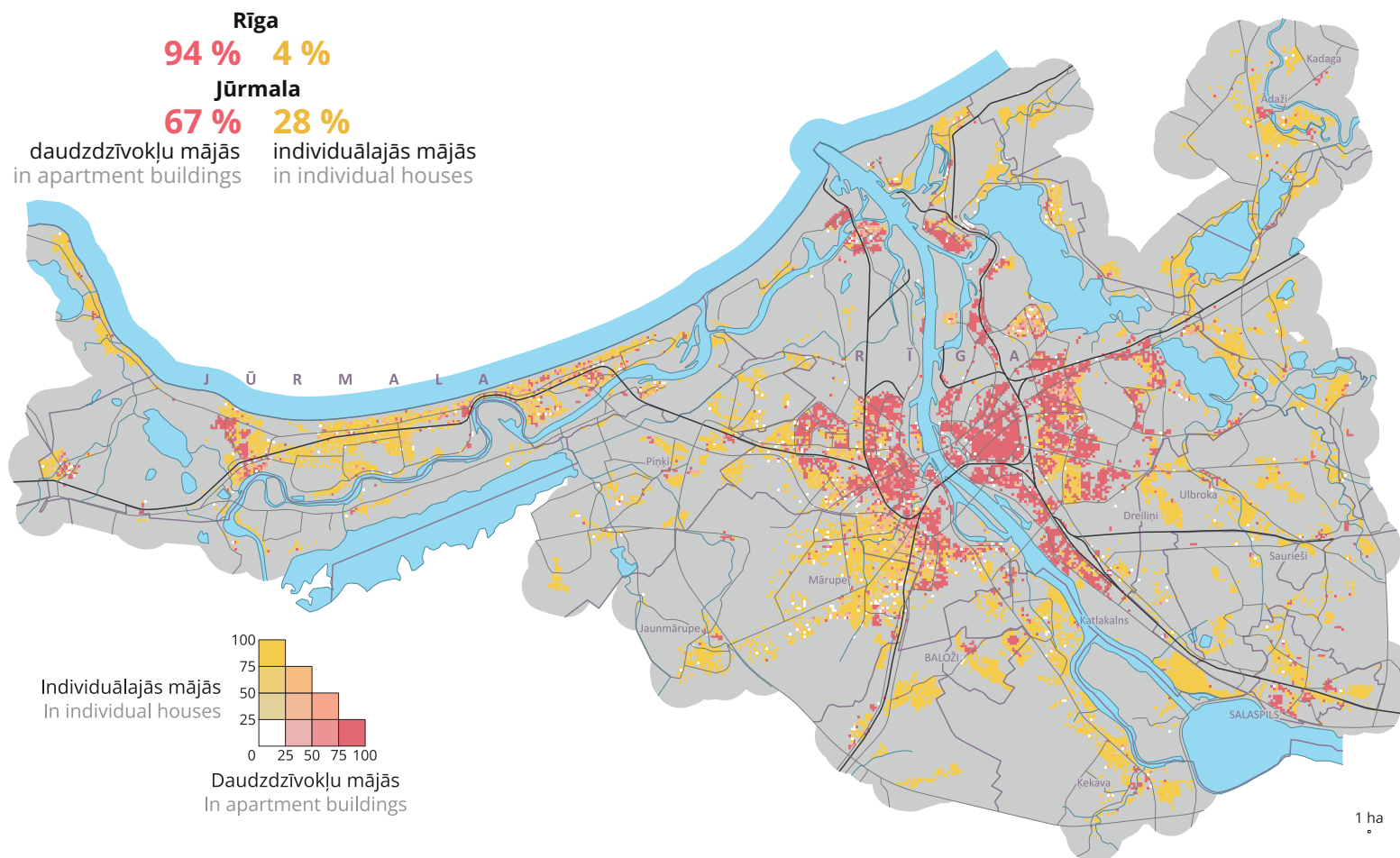
7.3. Individuālajās vai daudzdzīvokļu mājās esošo apdzīvoto tradicionālo mājokļu īpatsvars 2021. gadā (%)

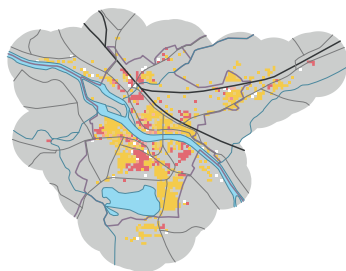
Share of occupied conventional dwellings in individual houses or apartment buildings, 2021 (%)

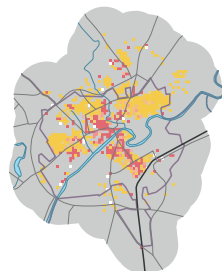
7.4. Individuālajās vai daudzdzīvokļu mājās esošo apdzīvoto tradicionālo mājokļu īpatsvars republikas pilsētās un blīvi apdzīvotās teritorijās ap tām 2021. gadā (%)

Share of occupied conventional dwellings in individual houses or apartment buildings in cities and surrounding densely populated areas, 2021 (%)

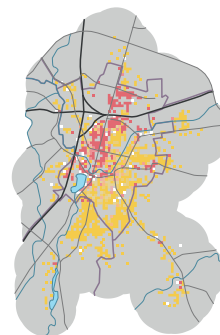

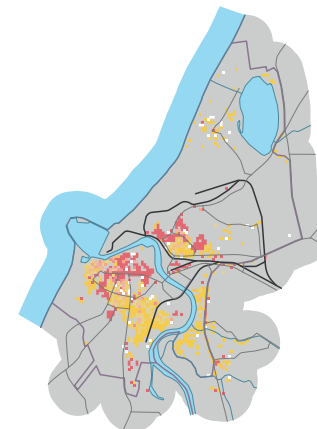
84 %
22 %
Jēkabpils

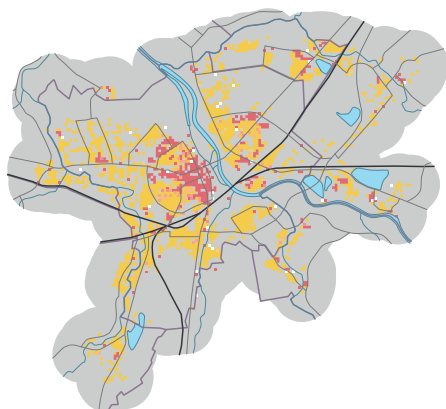
78 %
20 %
Valmiera

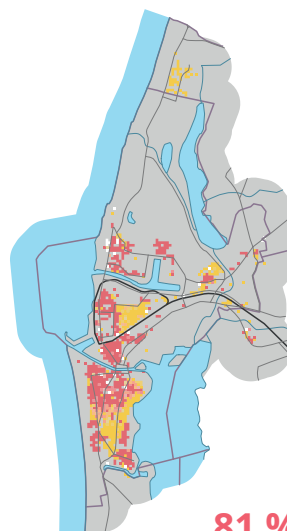
81 %
14 %
Rēzekne

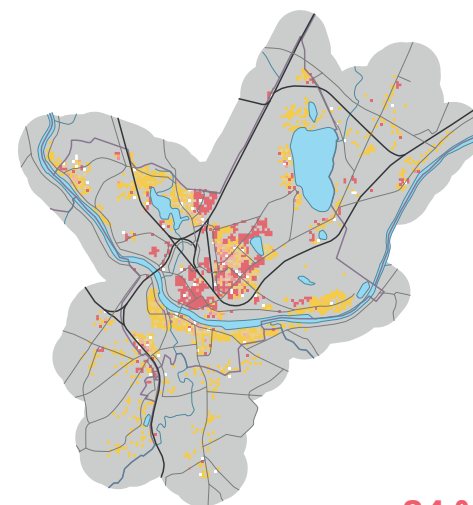
81 %
14 %
Ventspils

76 %
24 %
Jelgava

81 %
7 %
Liepāja

84 %
12 %
Daugavpils

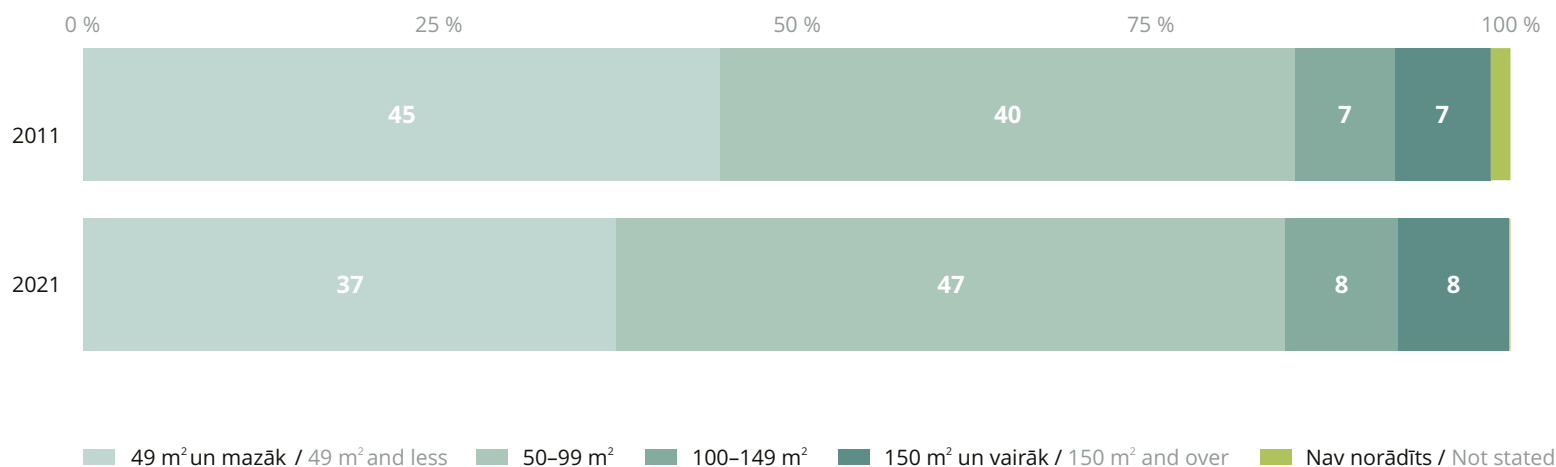
Dzīvojamā platība

Mājokļu kopējā platība Latvijā palielinās – no 54,5 milj. m² 2011. gadā līdz 59,1 milj. m² 2021. gadā. Arī mājokļa vidējā platība pieaugusi no 68,4 m² 2011. gadā līdz 73 m² 2021. gadā. Mazāku mājokļu īpatsvars ir samazinājies, bet lielāku mājokļu palielinājies – mājokļi izmērā līdz 50 m² 2011. gadā bija 45 %, savukārt 2021. gadā – jau vairs tikai 37 % no visiem tradicionāliem apdzīvotiem mājokļiem.

Padomju periodā (1946.–1990. gads) būvēto mājokļu vidējā platība bija 52,9–67,5 m², jo pārsvarā tika būvētas daudzdzīvokļu mājas ar dzīvokļiem. 1991.–2000. gadā būvēto mājokļu vidējā platība ir 115,5 m², 2001.–2010. gadā – 134,5 m², bet 2011.–2020. gadā jau sasniedz 141,5 m². Tas saistāms ar to, ka pēc 1991. gada būvēto mājokļu vidū ir lielāks individuālo māju īpatsvars, kuras vidēji ir plašākas par dzīvokļiem, kā arī kopumā gan individuālās mājas, gan dzīvokļi pēdējos gados tiek būvēti plašāki.

7.5. Apdzīvoti tradicionāli mājokļi pēc kopējās dzīvojamās platības 2011. un 2021. gadā (%)

Occupied conventional dwellings by total useful floor space, 2011 and 2021 (%)

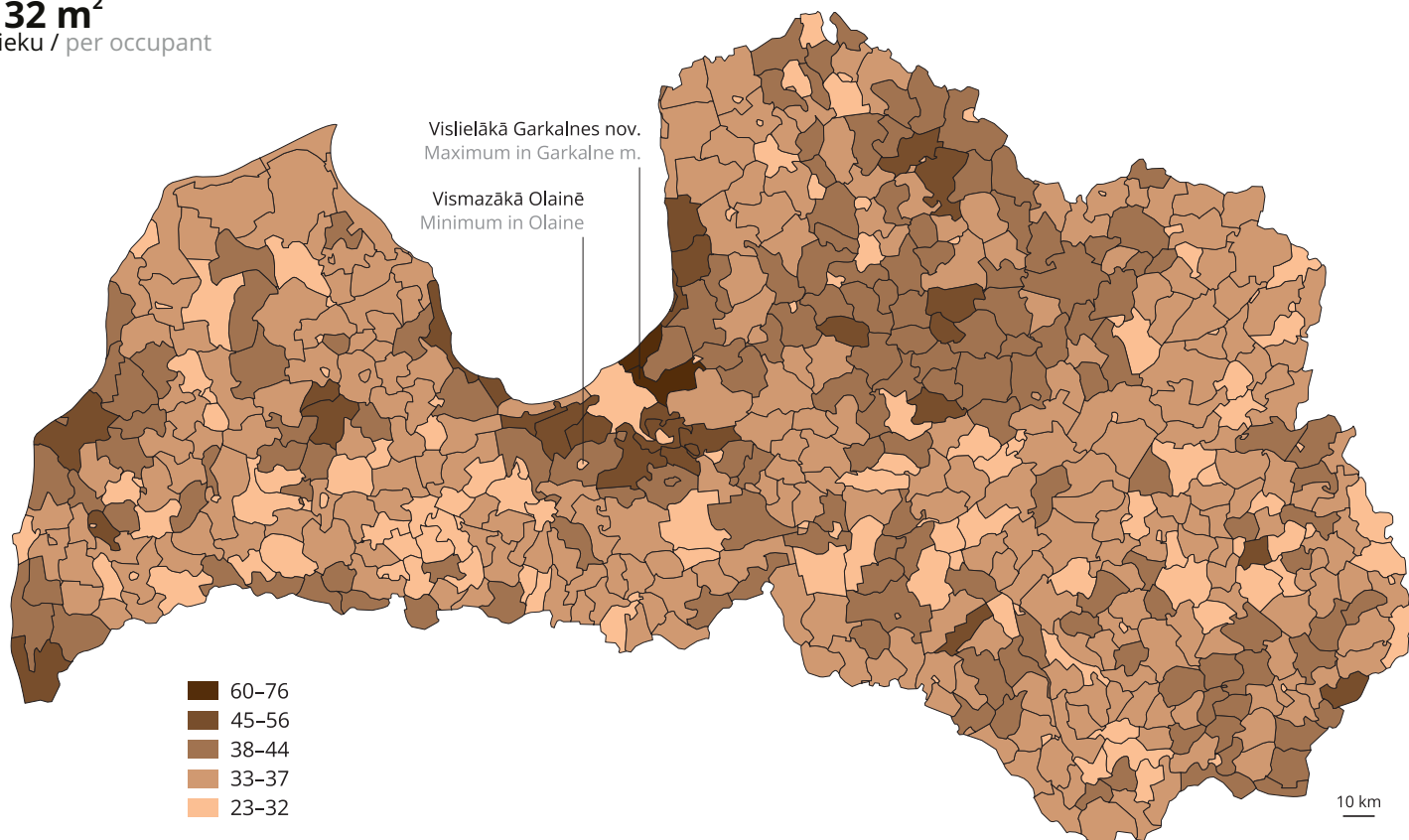
7.6. Dzīvojamā platība pilsētās un pagastos 2021. gadā (m² uz 1 iemītnieku)

Useful floor space in cities, towns and municipality rural territories, 2021 (m² per occupant)

vidēji Latvijā / national average

32 m²

uz iemītnieku / per occupant

Uzcelšanas laiks

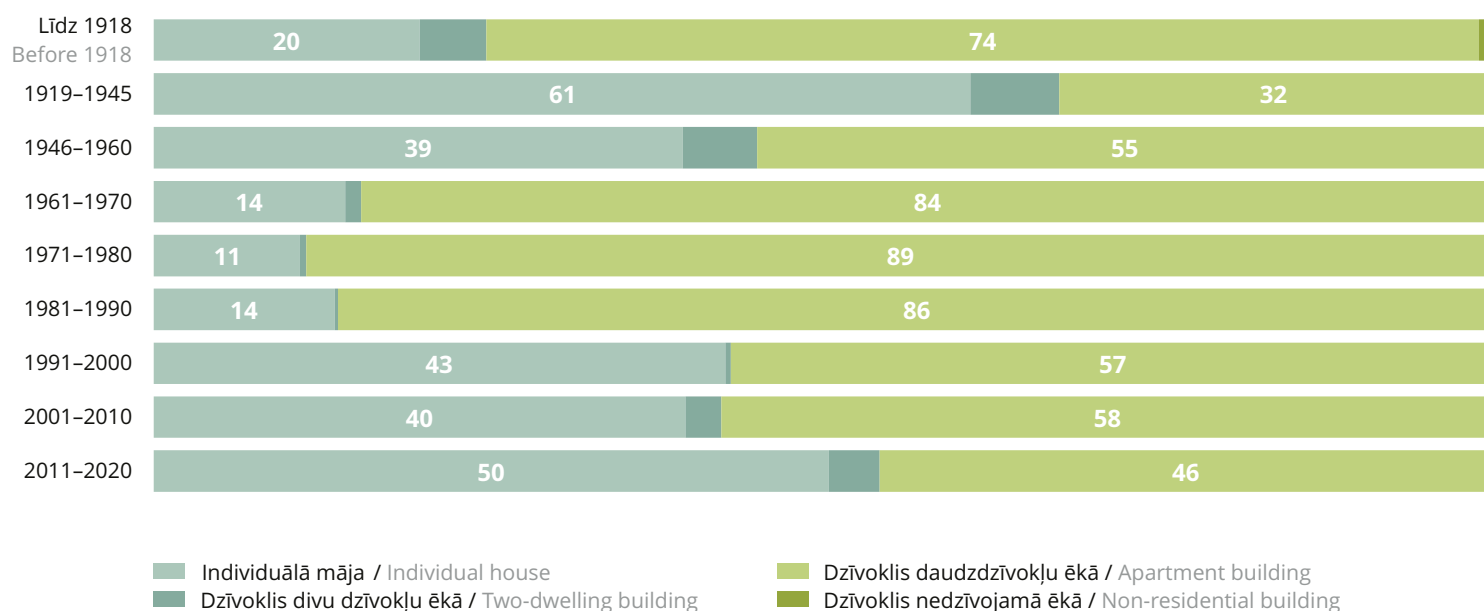
No apdzīvotajiem tradicionālajiem mājokļiem vairāk nekā puse (60 %) ir uzcelta no 1961. līdz 1990. gadam.

No visiem pēdējo 10 gadu laikā uzbūvētajiem 26,7 tūkst. mājokļu 43,2 % uzbūvēti Pierīgā un 43,1 % Rīgā, kam seko Zemgale (4,8 %), Kurzeme (3,2 %), Vidzeme (3,1 %) un Latgale (2,7 %).

Visvairāk jaunuzcelto mājokļu ir Babītes, Mārupes un Stopiņu novadā, kur gandrīz katrs piektais mājoklis uzbūvēts pēdējo 10 gadu laikā. Starp republikas pilsētām vislielākais jauno mājokļu īpatsvars ir Jūrmalā (3,3 %) un Rīgā (2,6 %), savukārt Daugavpilī, Liepājā, Jēkabpilī un Rēzeknē mazāk par pusprocentu no visiem mājokļiem ir celti pēdējā desmitgadē.

7.7. Apdzīvoti tradicionālie mājokļi pēc ēkas tipa un uzcelšanas laika 2021. gadā (%)

Occupied conventional dwellings by building type and period of construction, 2021 (%)

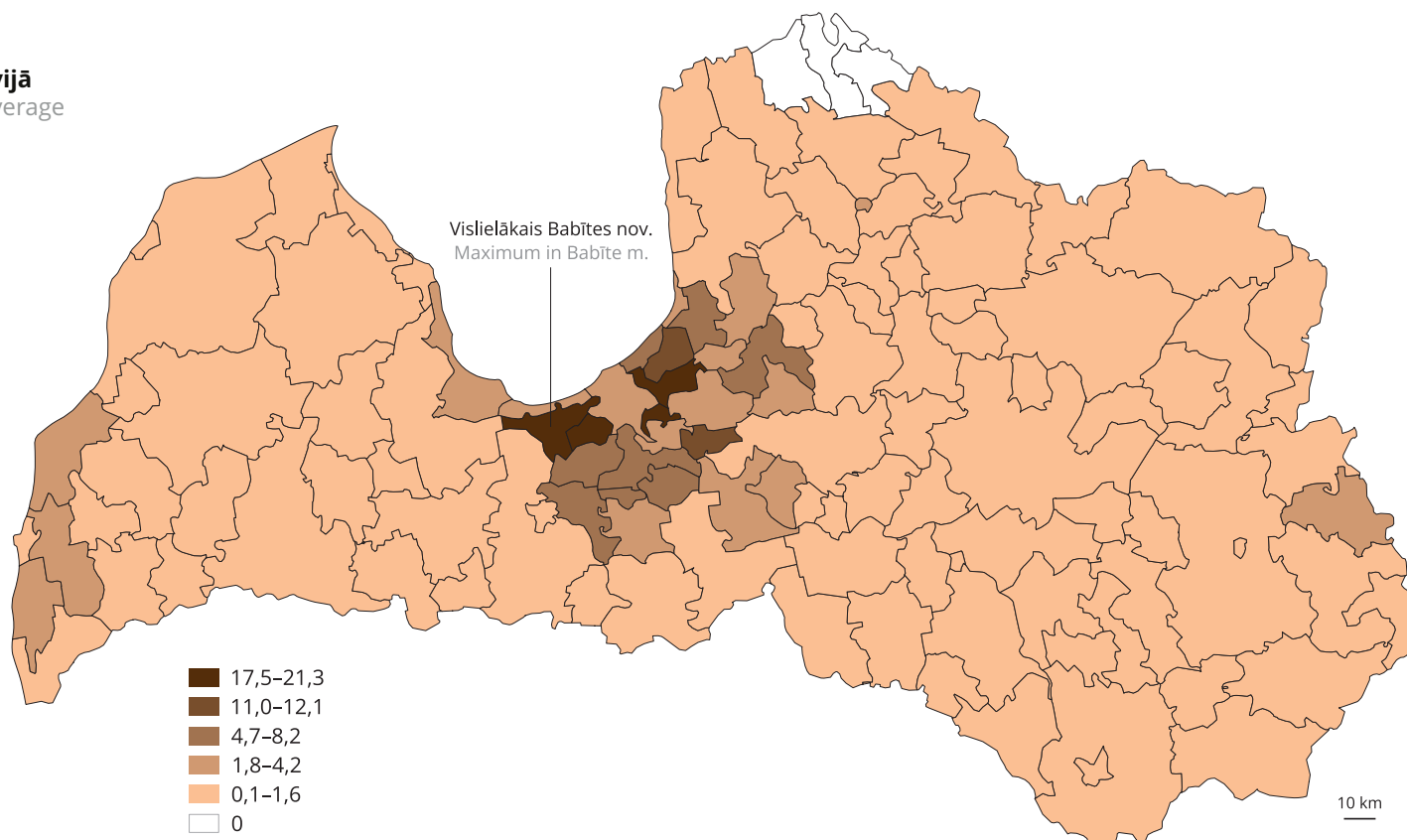

7.8. Apdzīvotu tradicionālo mājokļu īpatsvars ēkās, kas celtas 2009. gadā un vēlāk, republikas pilsētās un novados 2021. gadā (%)

Share of occupied conventional dwellings in buildings constructed in 2009 or later in cities and municipalities, 2021 (%)

2,4 %

vidēji Latvijā
national average

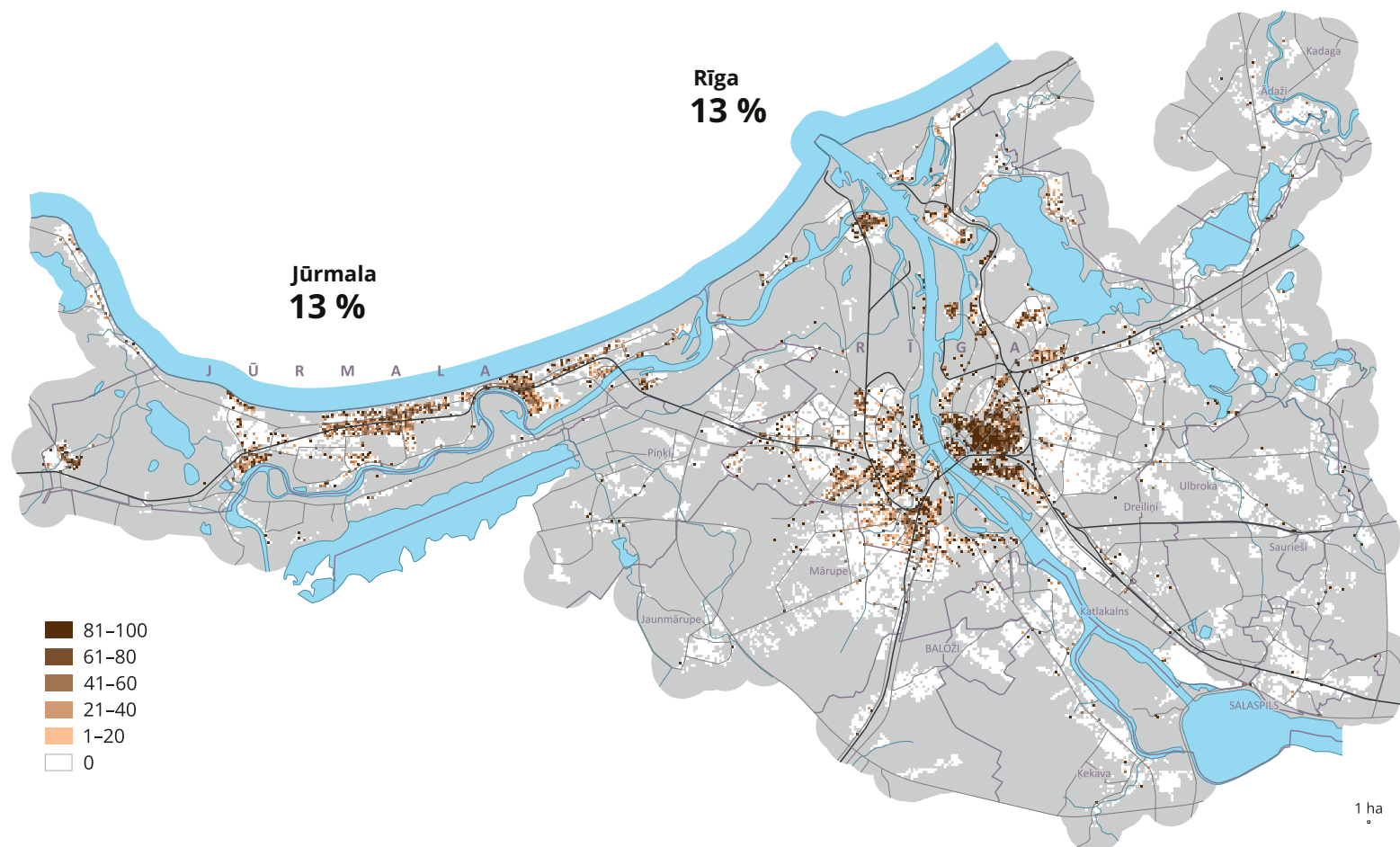

7.9. Apdzīvotu tradicionālo mājokļu īpatsvars pēc ēkas celšanas laika Rīgā, Jūrmalā un blīvi apdzīvotās teritorijās ap tām 2021. gadā (%)

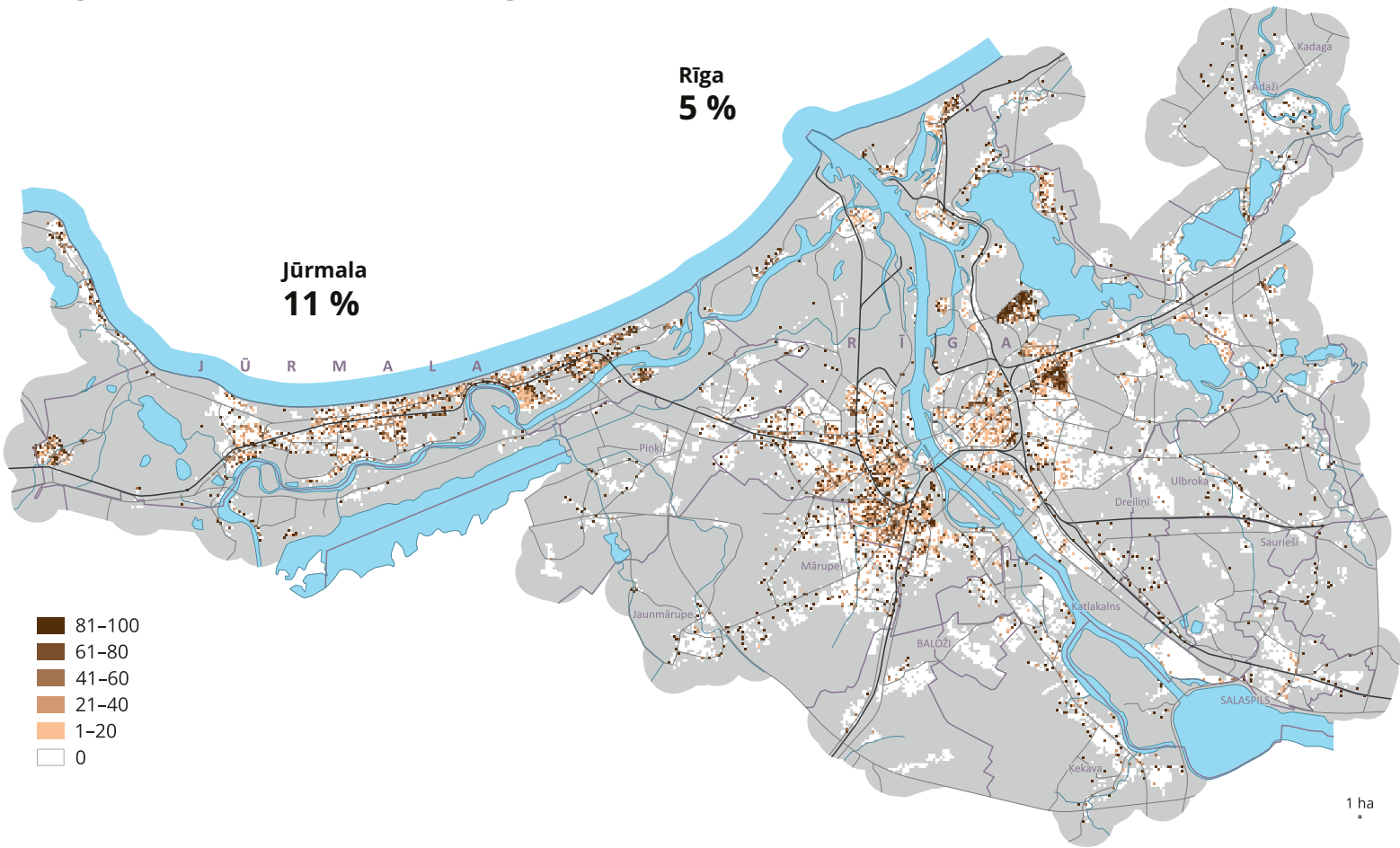
Share of occupied conventional dwellings in Riga, Jūrmala and surrounding densely populated areas by period of construction, 2021 (%)

Mājokļi ēkās, kas celtas līdz 1918. gadam

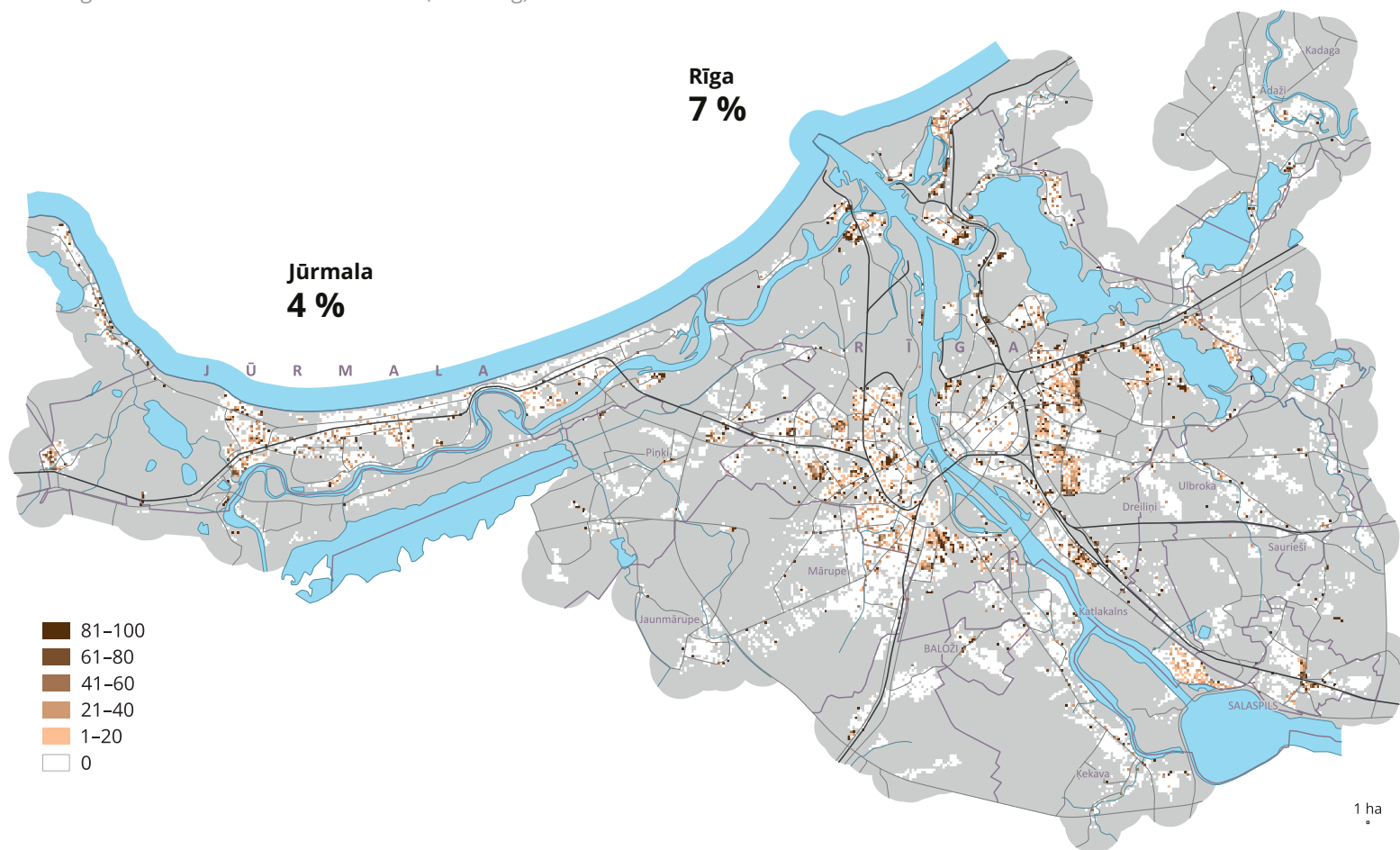
Buildings constructed before 1919

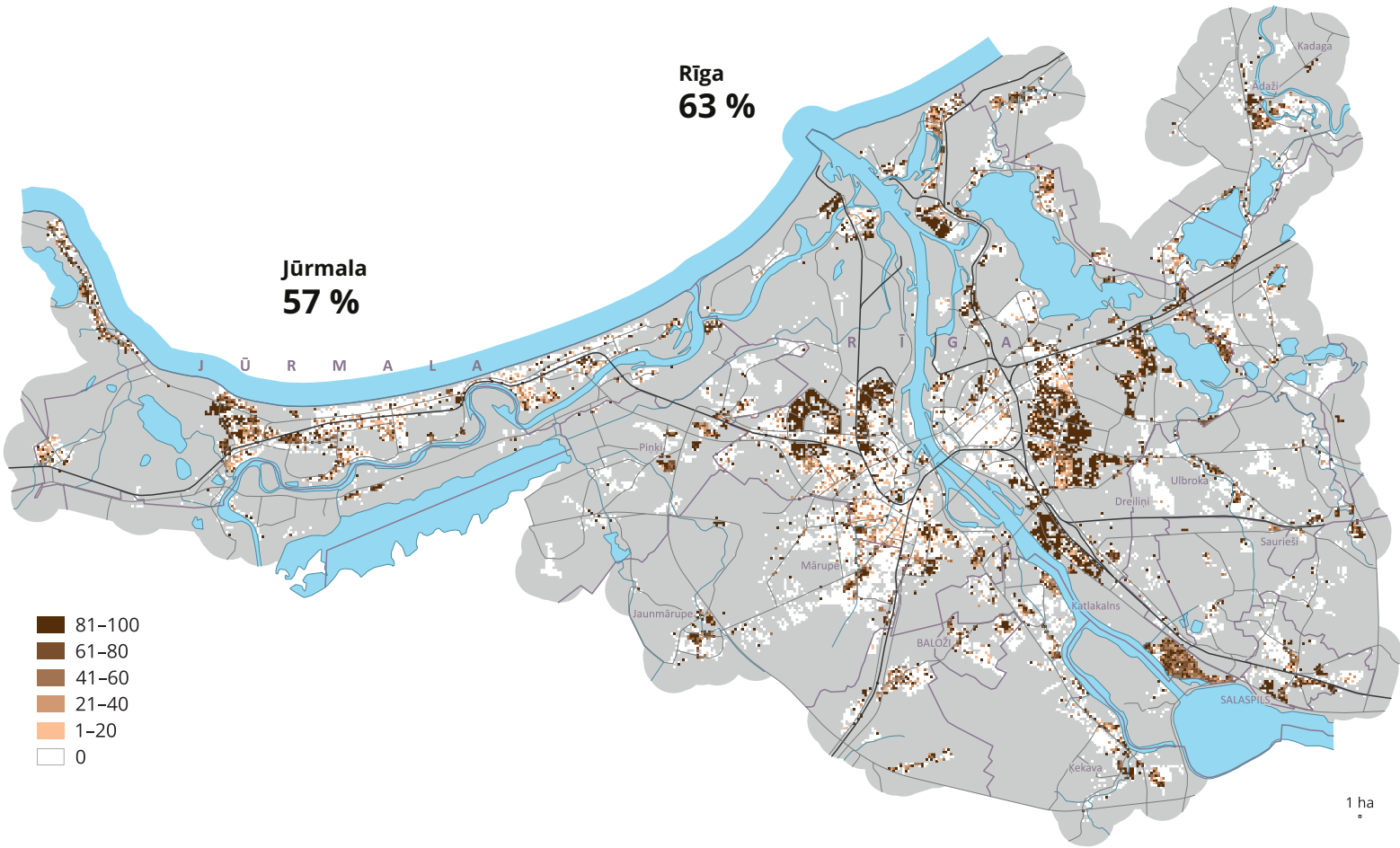
Mājokļi ēkās, kas celtas no 1919. līdz 1945. gadam
Buildings constructed from 1919 to 1945 (including)

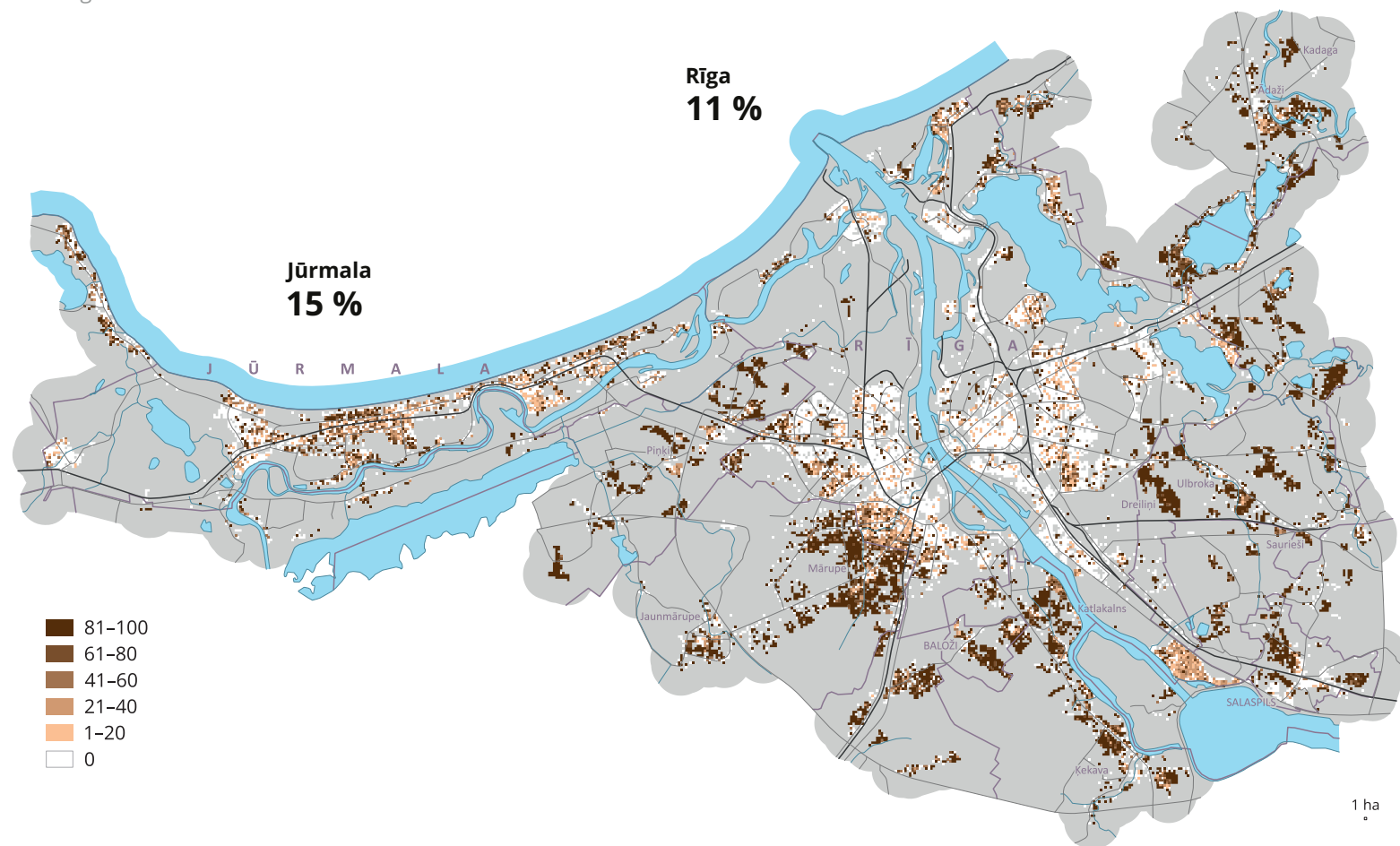
Mājokļi ēkās, kas celtas no 1946. līdz 1960. gadam
Buildings constructed from 1946 to 1960 (including)

Mājokļi ēkās, kas celtas no 1961. līdz 1990. gadam
Buildings constructed from 1961 to 1990 (including)

Mājokļi ēkās, kas celtas no 1991. gada
Buildings constructed in 1991 and later

Mājokļi Rīgā

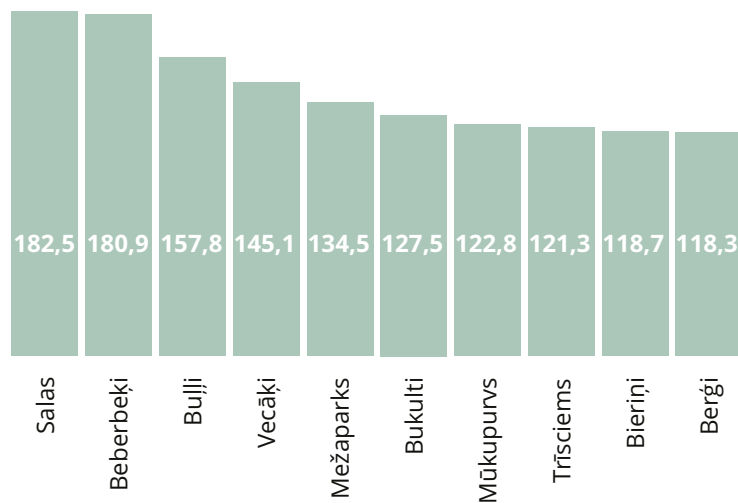
Rīgā lielākais jaunu mājokļu īpatsvars ir Dreiliņos, kur laika periodā no 2001. gada līdz 2020. gadam uzcelti 2,8 tūkst. jeb 98,7 % mājokļu, Skanstē – 647 jeb 7,2 %, Kleistos – 93 jeb 63,3 % un Beberbeķos – 87 jeb 52,4 % no visiem apkaimes mājokļiem. Pēc 2016. gada straujāka mājokļu būvniecība turpina attīstīties Skanstē – 94 jeb 11,1 % no apkaimes mājokļiem.

7.10. Rīgas apkaimes pēc vidējās mājokļu platības 2021. gadā (m²)

Riga city neighbourhoods by average useful floor space in dwelling, 2021 (m²)

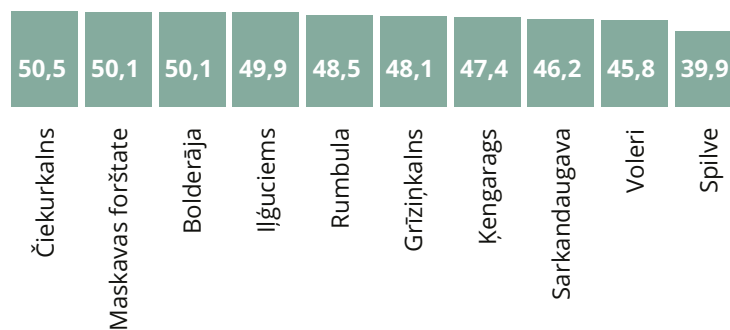
Apkaimes ar lielāko mājokļu platību

Neighbourhoods with largest floor space in dwellings

Apkaimes ar mazāko mājokļu platību

Neighbourhoods with smallest floor space in dwellings

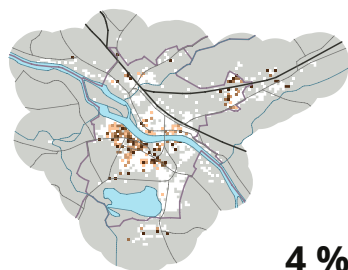

7.11. Apdzīvotu tradicionālo mājokļu īpatsvars pēc ēkas celšanas laika pārējās republikas pilsētās un blīvi apdzīvotās teritorijās ap tām 2021. gadā (%)

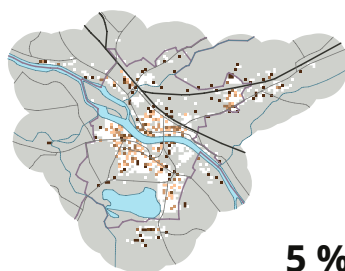
Share of occupied conventional dwellings in other cities and surrounding densely populated areas by period of construction, 2021 (%)

Jēkabpils

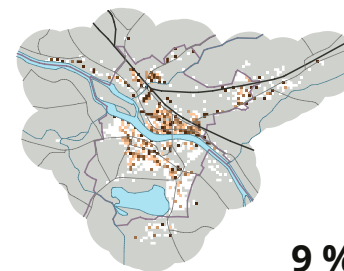
Mājokļi ēkās, kas celtas līdz 1918. gadam
Buildings constructed before 1919

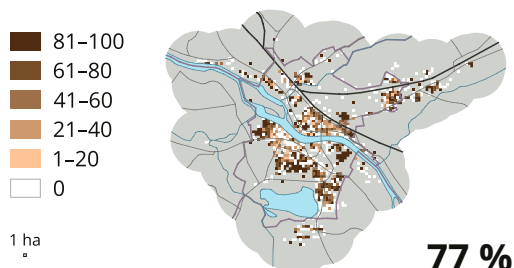
No 1919. gada līdz 1945. gadam
From 1919 to 1945 (including)

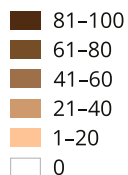
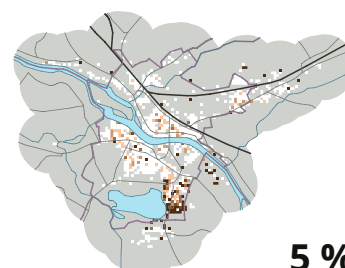
No 1946. gada līdz 1960. gadam
From 1946 to 1960 (including)

No 1961. gada līdz 1990. gadam
From 1961 to 1990 (including)

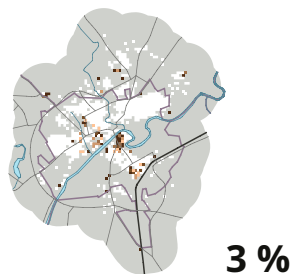
No 1991. gada
In 1991 and later

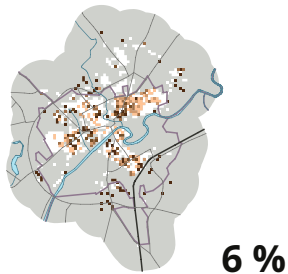
1 ha

Valmiera

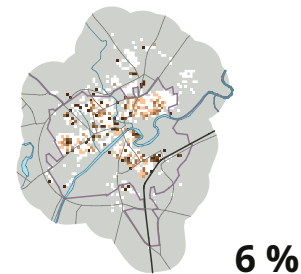
Mājokļi ēkās, kas celtas līdz 1918. gadam
Buildings constructed before 1919

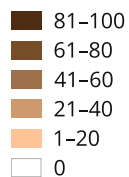
No 1919. gada līdz 1945. gadam
From 1919 to 1945 (including)

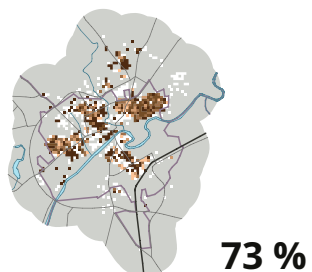
No 1946. gada līdz 1960. gadam
From 1946 to 1960 (including)

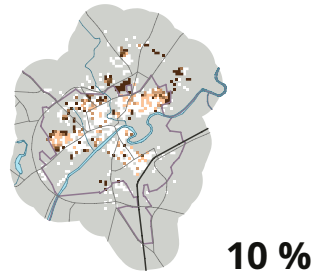
No 1961. gada līdz 1990. gadam
From 1961 to 1990 (including)

1 ha

No 1991. gada
In 1991 and later

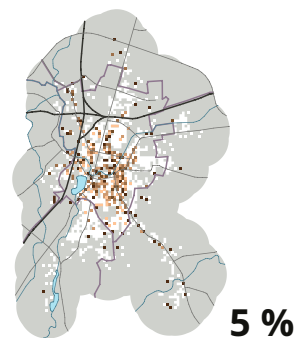

Rēzekne

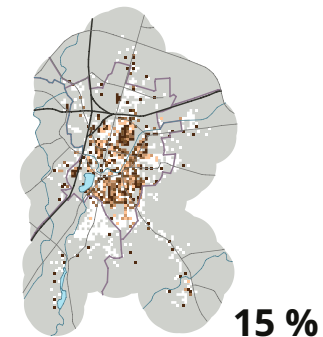
Mājokļi ēkās, kas celtas līdz 1918. gadam
Buildings constructed before 1919

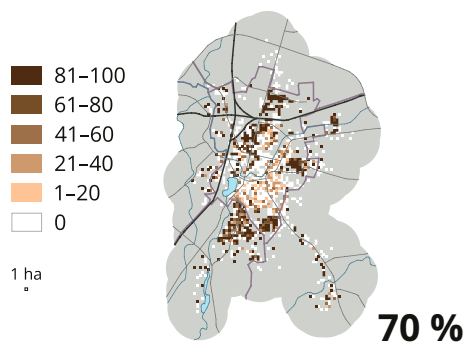
No 1919. gada līdz 1945. gadam
From 1919 to 1945 (including)

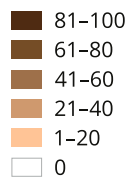
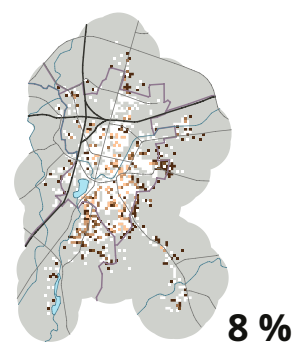
No 1946. gada līdz 1960. gadam
From 1946 to 1960 (including)

No 1961. gada līdz 1990. gadam
From 1961 to 1990 (including)

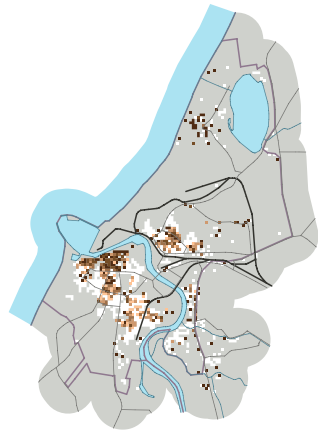
No 1991. gada
In 1991 and later

1 ha

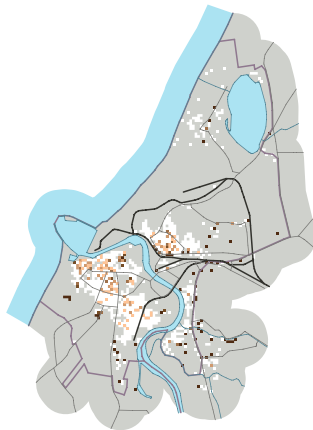
Ventspils

Mājokļi ēkās, kas celtas līdz 1918. gadam
Buildings constructed before 1919

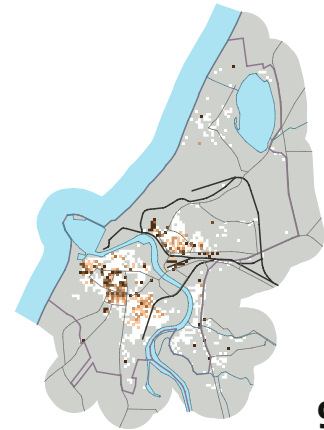
10 %

No 1919. gada līdz 1945. gadam
From 1919 to 1945 (including)

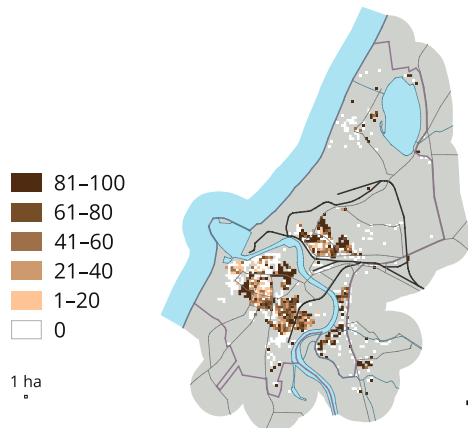
3 %

No 1946. gada līdz 1960. gadam
From 1946 to 1960 (including)

9 %

No 1961. gada līdz 1990. gadam
From 1961 to 1990 (including)

73 %

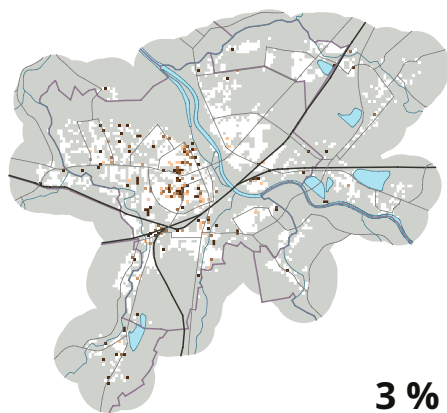
No 1991. gada
In 1991 and later

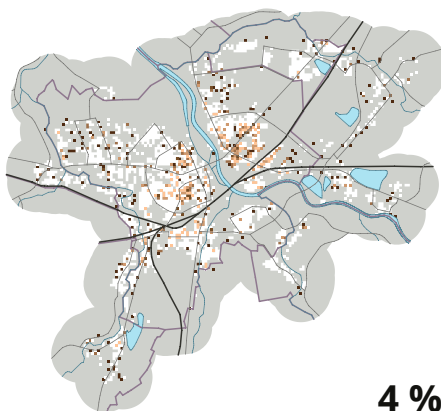
5 %

Jelgava

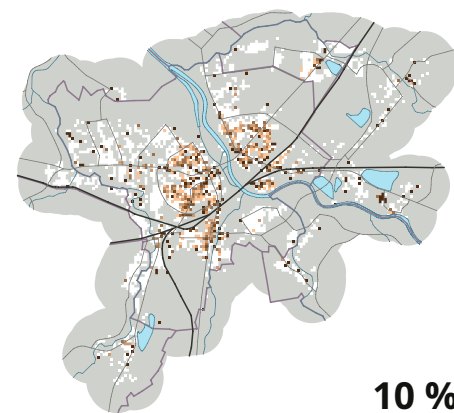
Mājokļi ēkās, kas celtas līdz 1918. gadam
Buildings constructed before 1919

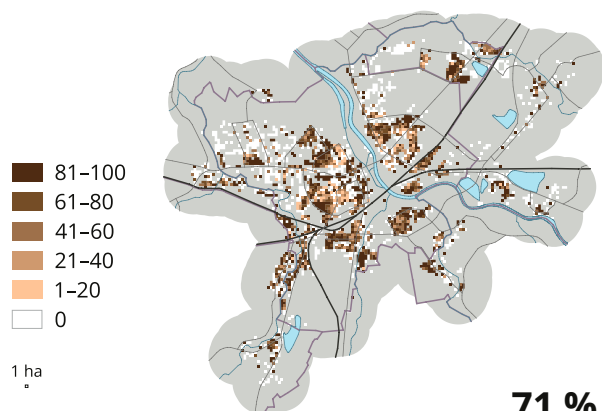
No 1919. gada līdz 1945. gadam
From 1919 to 1945 (including)

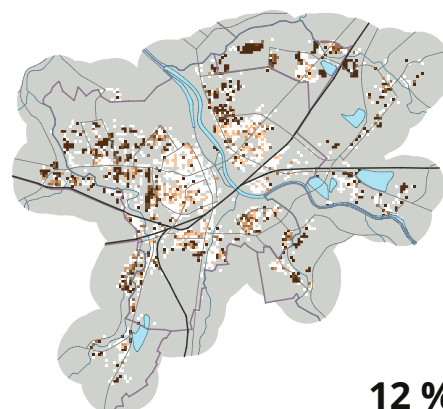
No 1946. gada līdz 1960. gadam
From 1946 to 1960 (including)

No 1961. gada līdz 1990. gadam
From 1961 to 1990 (including)

No 1991. gada
In 1991 and later

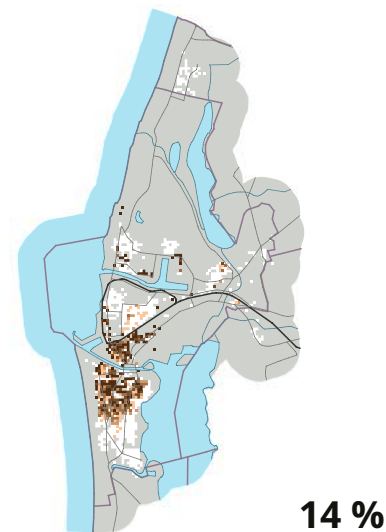

81-100
61-80
41-60
21-40
1-20
0

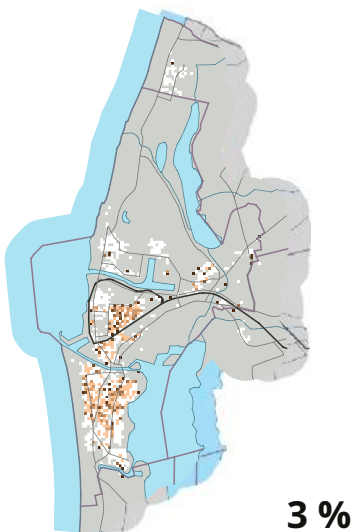
1 ha

Liepāja

Mājokļi ēkās, kas celtas līdz 1918. gadam
Buildings constructed before 1919

No 1919. gada līdz 1945. gadam
From 1919 to 1945 (including)

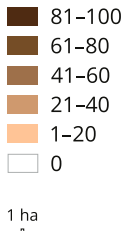
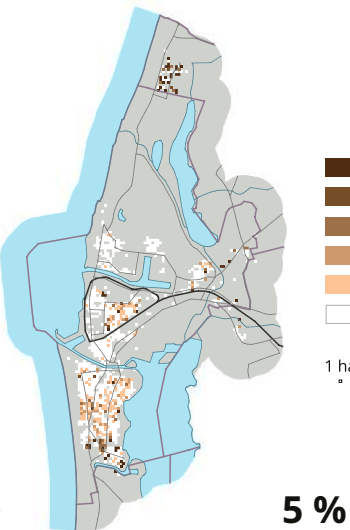
No 1946. gada līdz 1960. gadam
From 1946 to 1960 (including)

No 1961. gada
līdz 1990. gadam
From 1961 to
1990 (including)

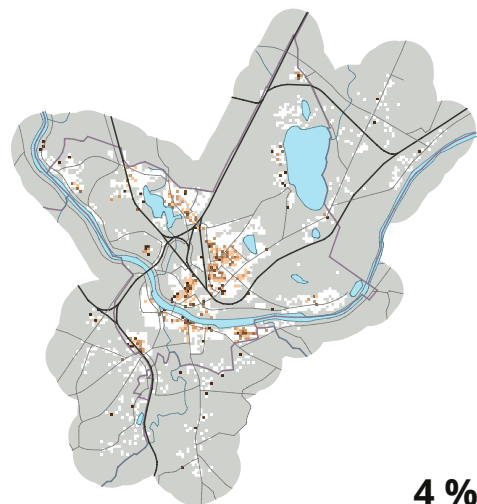

No 1991. gada
In 1991 and later

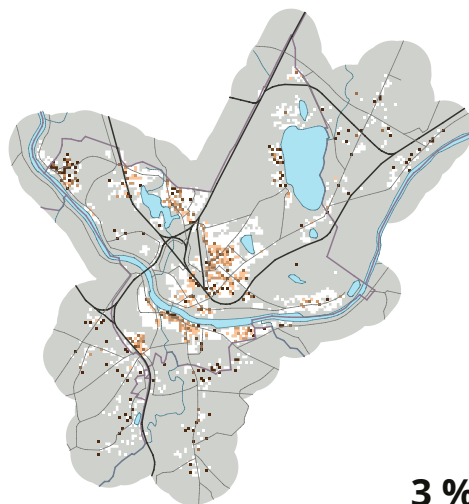

Daugavpils

Mājokļi ēkās, kas celtas līdz 1918. gadam
Buildings constructed before 1919

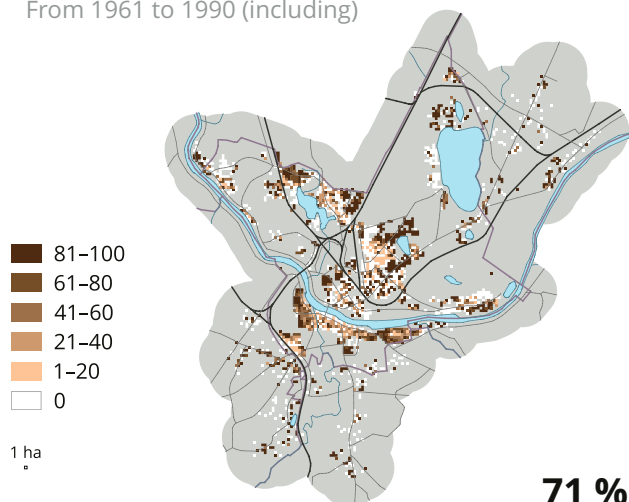
No 1919. gada līdz 1945. gadam
From 1919 to 1945 (including)

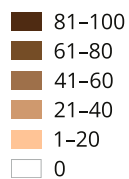
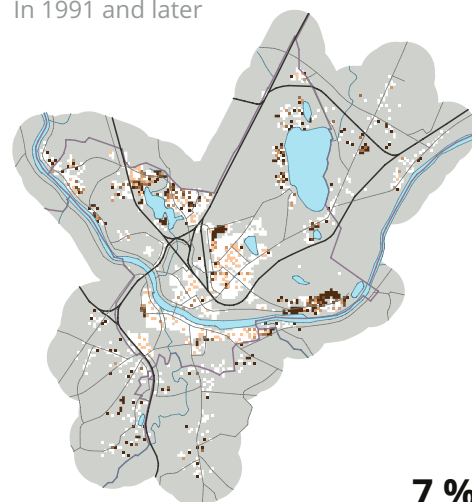
No 1946. gada līdz 1960. gadam
From 1946 to 1960 (including)

No 1961. gada līdz 1990. gadam
From 1961 to 1990 (including)

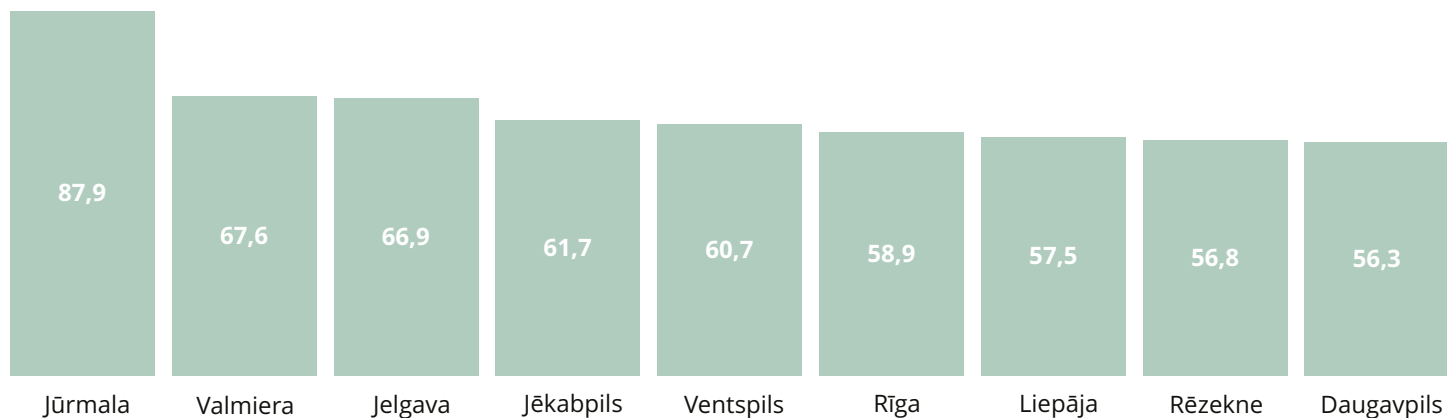
No 1991. gada
In 1991 and later

1 ha

7.12. Republikas pilsētas pēc vidējās mājokļu platības 2021. gadā (m²)

Cities by average floor space of dwelling, 2021 (m²)

Rīgā ir vismazākā platība uz iemītnieku – 28,35 m², lai gan tai ir otrs lielākais platības uz iemītnieku pieaugums kopš 2011. gada (par 4,4 m²).

Visās republikas pilsētās, izņemot Jūrmalu, platība uz iemītnieku ir mazāka par vidējo Latvijā – zem 32,3 m². Jūrmalā tā ir 36,7 m² uz iemītnieku.

Labiekārtojums

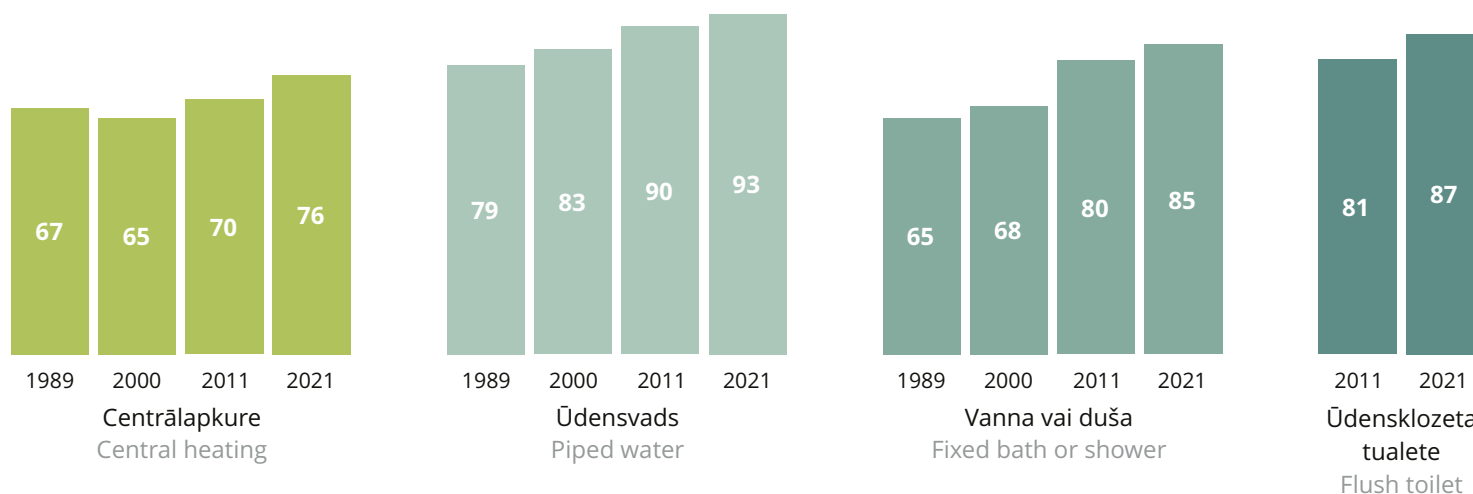
Arvien lielākai daļai Latvijas iedzīvotāju ir pieejami tādi mājokļa labiekārtojumi kā centrālapkure, ūdensvads, mājoklī iebūvēta vanna vai duša un tualete ar ūdens novadu.

2021. gada sākumā centrālapkure bija 76,2 % iedzīvotāju mājokļos, kas ir par 6,6 procentpunktiem vairāk nekā 2011. gadā. Vanna vai duša bija 84,6 % iedzīvotāju mājokļos, kas ir par 4,4 procentpunktiem vairāk. Ūdensvads ir 93 % iedzīvotāju, kuri apdzīvo tradicionālos mājokļus, jeb par 3,5 procentpunktiem vairāk nekā iepriekšējā tautas un mājokļu skaitīšanā. Desmit gadu laikā par 6,9 procentpunktiem pieaudzis iedzīvotāju īpatsvars, kuriem mājoklī tualete aprīkota ar ūdens novadu, 2021. gadā tie bija 87,4 % no visiem iedzīvotājiem, kuri apdzīvo tradicionālos mājokļus.

Latvijā vidēji centrālapkure ir 69,7 % tradicionālo mājokļu, pilsētās – 82,3 %, bet pagastos – 44,2 %.

7.13. Iedzīvotāji pēc mājokļa nodrošinājuma ar labierīcībām (%)

Population by facilities available in dwelling (%)

* 1989. un 2000. gadā – iedzīvotāji visos apdzīvotos mājokļos, 2011. un 2021. – tikai tradicionālajos mājokļos.

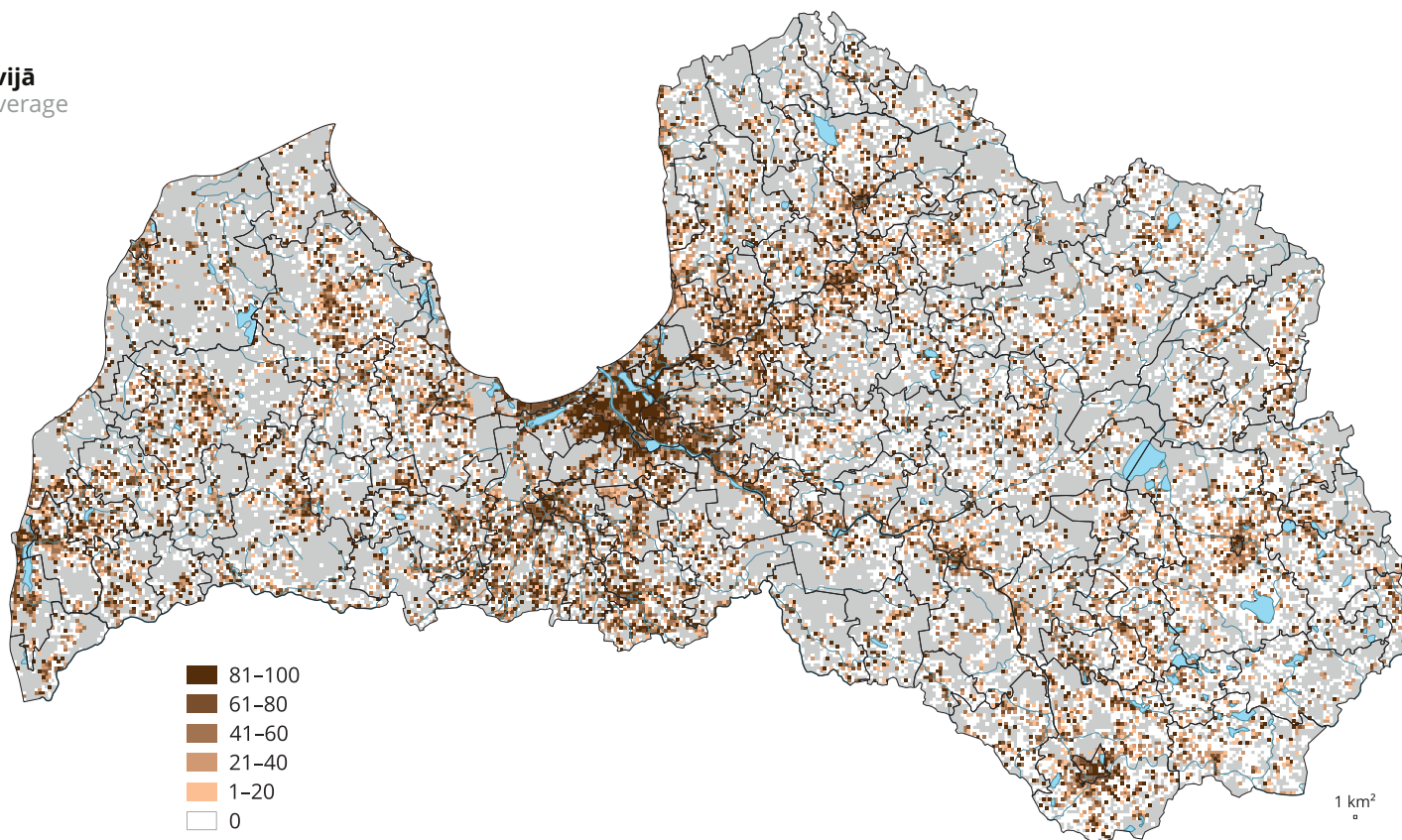
* 1989 and 2000 – inhabitants in all occupied dwellings, in 2011 and 2021 – only in occupied conventional dwellings.

7.14. Apdzīvoto tradicionālo mājokļu īpatsvars ar centrālo apkuri 2021. gadā (%)

Share of occupied conventional dwellings having central heating, 2021 (%)

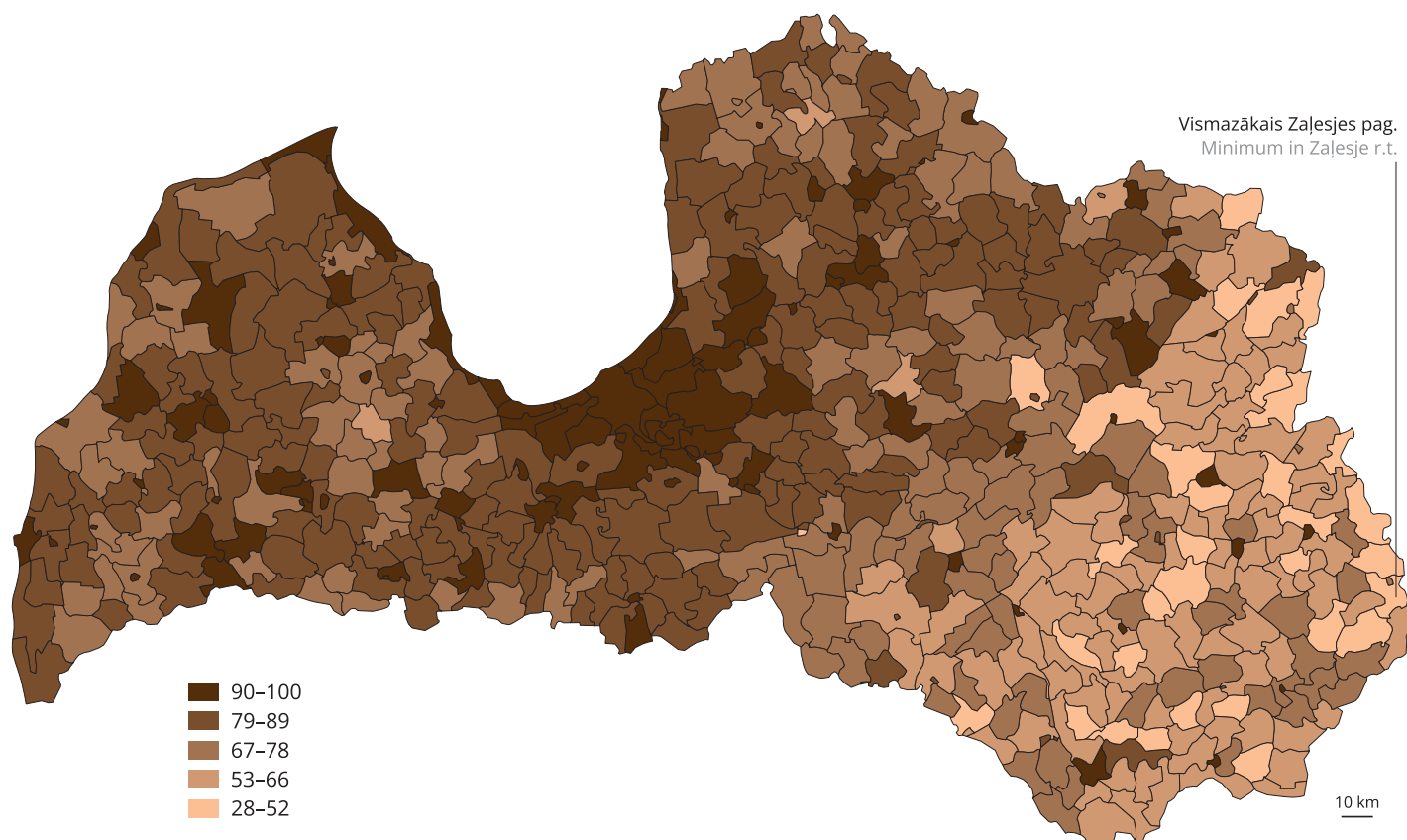
77 %

vidēji Latvijā
national average

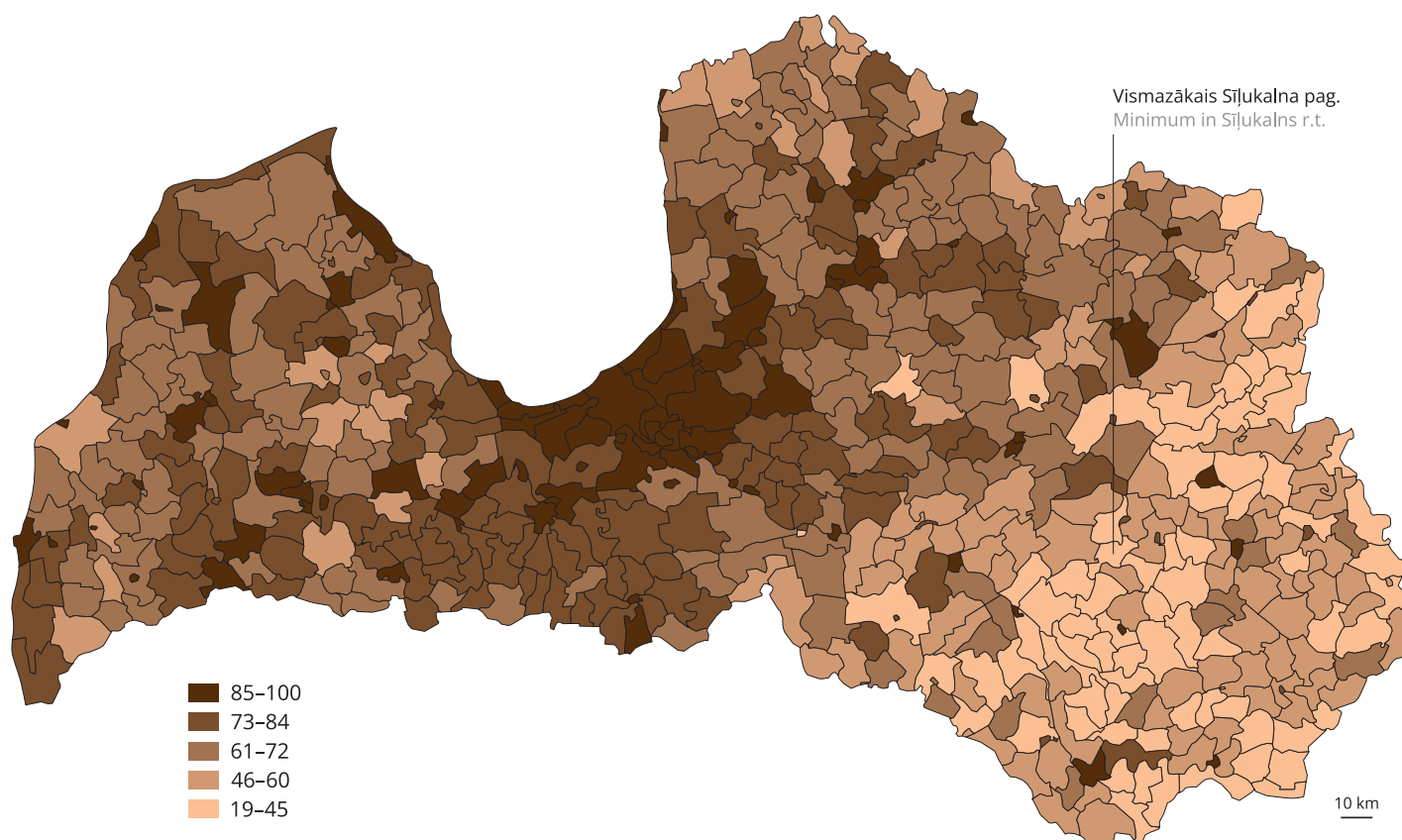
7.15. Iedzīvotāju īpatsvars mājokļos ar ūdensvadu pilsētās un pagastos 2021. gadā (%)

Share of population having piped water in dwelling in cities, towns and municipality rural territories, 2021 (%)

7.16. Iedzīvotāju īpatsvars mājokļos ar ūdensklozeta tualeti pilsētās un pagastos 2021. gadā (%)

Share of population having flush toilet in dwelling in cities, towns and municipality rural territories, 2021 (%)

Īpašumtiesību statuss

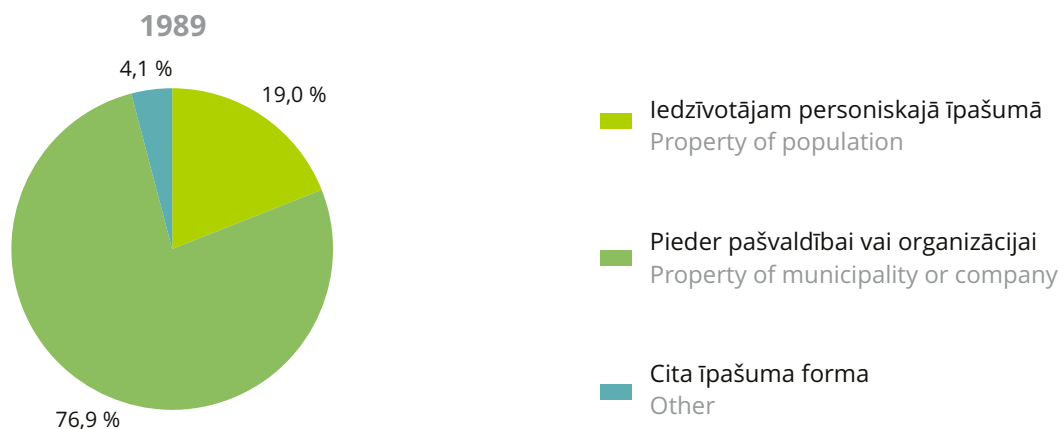
2021. gadā no visiem iedzīvotājiem tradicionālajos mājokļos 68,4 % dzīvoja sev vai kādam citam no tās pašas māsaimniecības piederošā mājoklī. Tas ir par 4 procentpunktiem mazāk nekā 2011. gadā, kad 72,4 % iedzīvotāju dzīvoja mājoklī, kas pieder kādam no mājoklī dzīvojošajiem.

16 % no visiem iedzīvotājiem, kuri apdzīvo tradicionālus mājokļus, dzīvo īrētā mājoklī. 15,2 % no tradicionālus mājokļus apdzīvojošiem iedzīvotājiem dzīvoja mājoklī uz cita vienošanās veida pamata (piemēram, iemītnieki ir mājokļa īpašnieka radinieki).

Ņemot vērā politiskās un sociāli ekonomiskās norises Latvijā, katrā tautas skaitīšanā atbilstu varianti uz jautājumu par mājokļa īpašuma formu bija nedaudz atšķirīgi. 1989. gadā lielākā daļa iedzīvotāju (76,9 %) dzīvoja mājokļos, kas bija pašvaldību, kā arī uzņēmumu un organizāciju īpašums, 2000. gadā – 29 % iedzīvotāju (no tiem, kuri bija snieguši atbildes), savukārt nākamajās tautas skaitīšanās šāds jautājums vairs nav iekļauts, toties ir jautājums par īres mājokļiem.

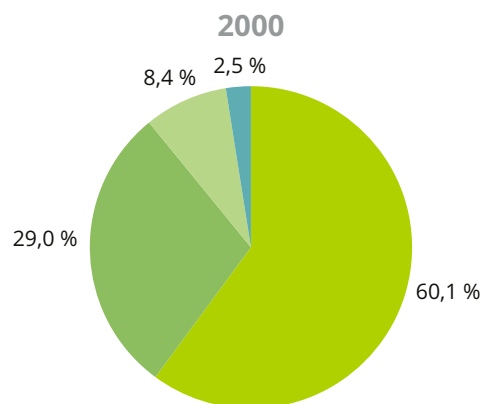
7.17. Iedzīvotāji pēc apdzīvotā mājokļa piederības tautas skaitīšanas gados (%)

Population by type of dwelling ownership, years when Population and Housing Census was conducted (%)

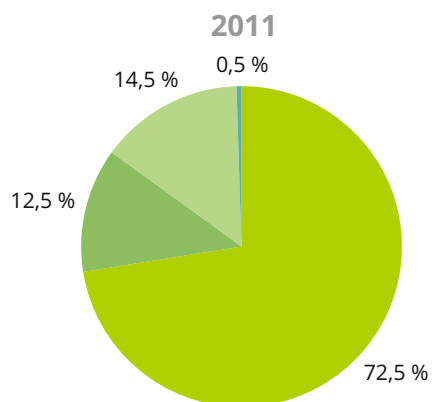

* 1989., 2000. un 2011. gadā – iedzīvotāji tradicionālajos apdzīvotos mājokļos un citās dzīvojamās vienībās, 2021. gadā – tikai apdzīvotajos tradicionālajos mājokļos.

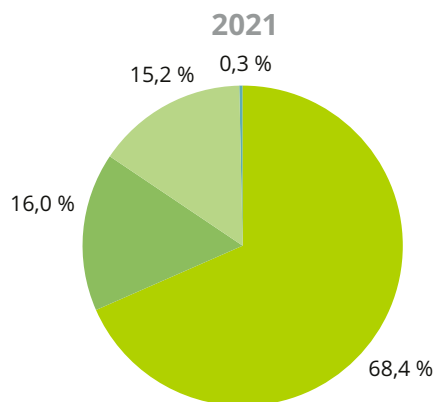
* In 1989, 2000 and 2011 – inhabitants in occupied conventional dwellings and other housing units, in 2021 – only in occupied conventional dwellings.

- Mājsaimniecībai privātīpašumā
Property of household
- Pašvaldībai vai organizācijai
Property of municipality or company
- Citam privātīpašniekam
Property of other private owner
- Cita īpašuma forma
Other

- Mājoklis pieder kādam no mājoklī dzīvojošajiem
Owner-occupied dwellings
- Mājoklis tiek īrēts
Rented dwellings
- Cits mājokļa piederības tips
Dwellings in other types of ownership
- Nav norādīts
Not stated

- Mājoklis pieder kādam no mājoklī dzīvojošajiem
Owner-occupied dwellings
- Mājoklis tiek īrēts
Rented dwellings
- Cits mājokļa piederības tips
Dwellings in other types of ownership
- Nav norādīts
Not stated

Vārdi un uzvārdi

Forenames and surnames

Vārdi un uzvārdi

Forenames and
surnames

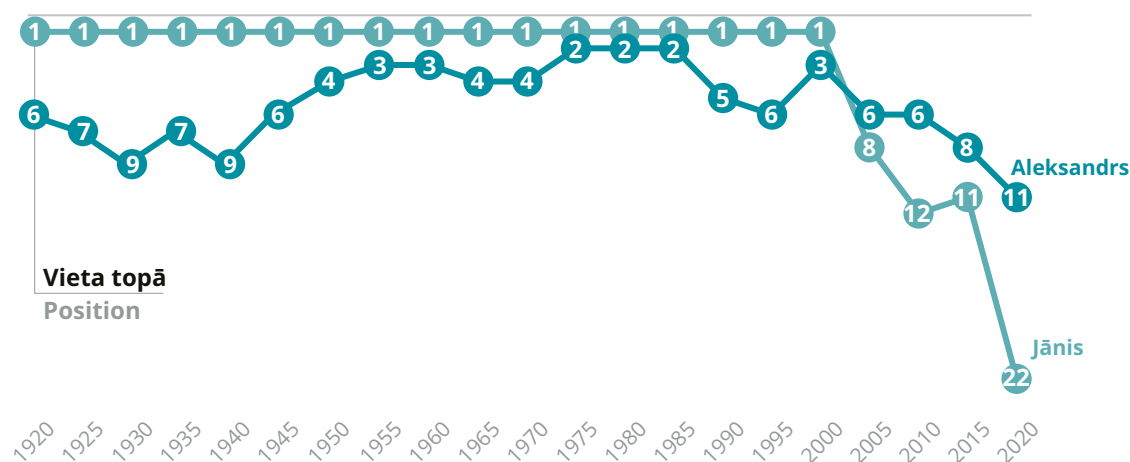
Izplatītākie personvārdi

Jaundzimušo bērnu vārdu mode ir mainīga, tomēr divi vīriešu personvārdi – Jānis un Aleksandrs – vairāk nekā 100 gadus visos Latvijas reģionos ir populārāko personvārdu topa augšgalā. Līdz ar to likumsakarīgi, ka šie divi vīriešu personvārdi ir visbiežāk sastopamie Latvijā visu vīriešu vidū.

Meiteņu personvārdu dažādība ir lielāka, un arī mode mainās straujāk, tāpēc Annas (20 tūkstoši) ir gandrīz divas reizes mazāk nekā Jāņi (44 tūkstoši). Meitenēm daudz retāk nekā zēniem dod tādus vārdus, kas bijuši iecienīti iepriekšējā paaudzē, līdz ar to ir daudz mazāk vārdu, kas būtu bijuši populāri visus 100 gadus. Tādi ir tikai trīs – Marija, Anna un Viktorija. Līdz pat Otrajam pasaules karam (no 1918. gada līdz 40. gadu sākumam) vispopulārākais sieviešu vārds Latvijā bija Anna, arī pēc 1950. gada tas bija viens no populārākajiem vārdiem. 20. gs. 60. un 70. gados vārda popularitāte samazinājās (aptuveni 50. vieta) un tad atkal lēnām sāka atgūt popularitāti, un kopš 1990. gada Anna ir topa pieciniekā.

8.1. Jānis un Aleksandrs jaundzimušo zēnu vārdu topā

Position of forenames Jānis and Aleksandrs among the most popular boy forenames

Laika skala piecu gadu intervālos, attēlojot viduspunktu. Piemēram, 1920. gads apzīmē periodu no 1918. līdz 1922. gadam.

Latviešu vēsturiskās zemes – Vidzeme, Latgale, Kurzeme, Zemgale un Sēlija – ir Latvijas daļas, kuras raksturo unikāla kultūrvēsture. Izplatītākie vārdi un uzvārdi aprēķināti vēsturisko zemju robežās atbilstoši Latviešu vēsturisko zemju likumam, atsevišķi izdalot Rīgu, jo tajā vārdi un uzvārdi būtiski atšķiras no pārējās Vidzemes.

8.2. Izplatītākie vīriešu un sieviešu personvārdi 2021. gadā

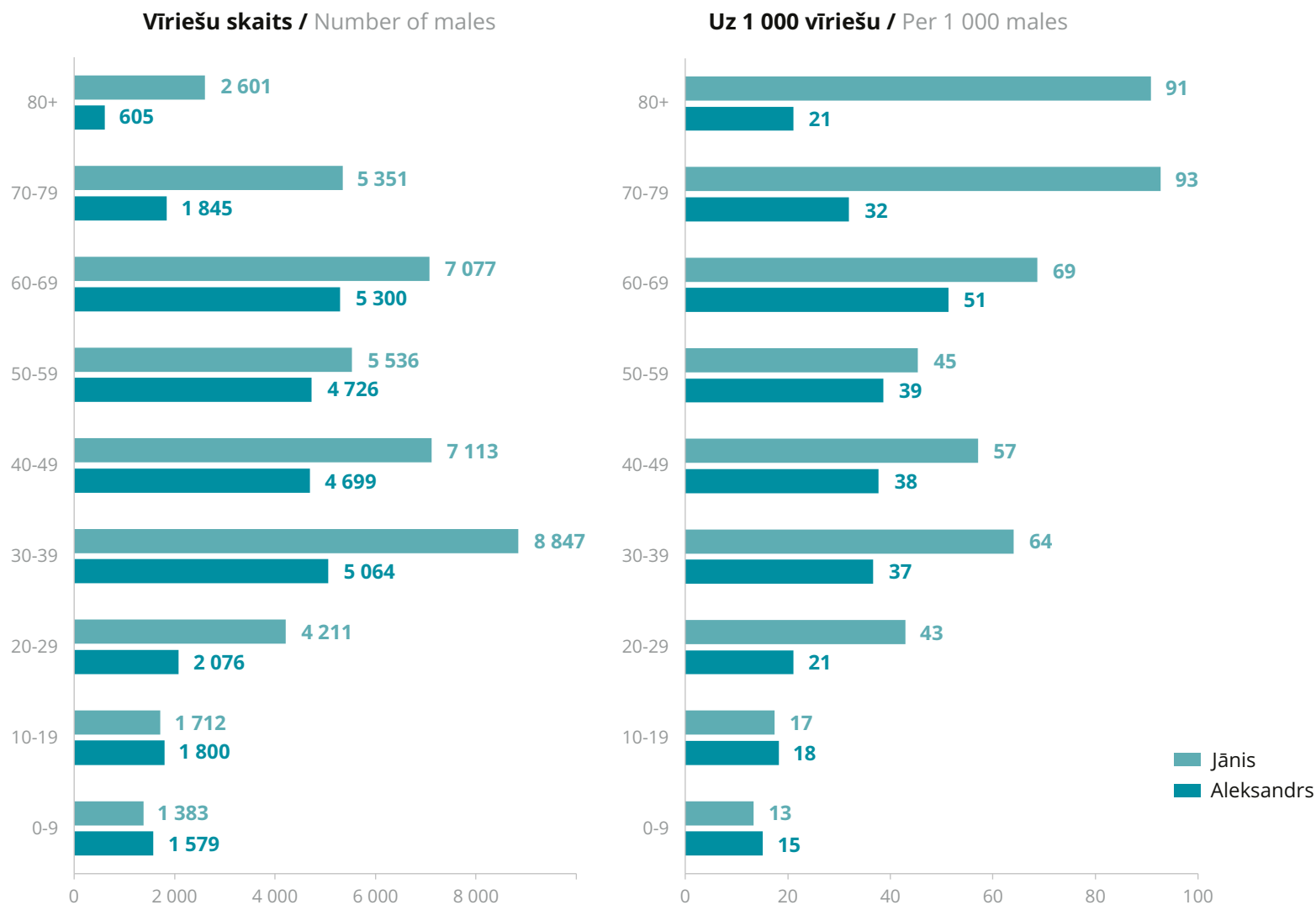
Most popular forenames of males and females in 2021

Pēc personas pirmā vārda, t.i., ja personai Fizisko personu reģistrā ir divi vārdi, populārāko vārdu statistikā ņemts vērā tikai pirmais vārds.

	Vīriešu personvārdi	Vīriešu skaits	Sieviešu personvārdi	Sieviešu skaits
1.	Jānis	43 831	Anna	19 941
2.	Aleksandrs	27 702	Tatjana	18 136
3.	Sergejs	17 820	Jelena	17 396
4.	Andris	16 935	Svetlana	16 010
5.	Andrejs	16 891	Olga	15 331
6.	Vladimirs	14 918	Valentīna	13 760
7.	Juris	14 118	Irina	13 296
8.	Edgars	13 186	Marija	12 799
9.	Viktors	12 202	Ludmila	12 140
10.	Igors	11 588	Kristīne	12 051
11.	Mārtiņš	11 503	Inese	11 535
12.	Māris	11 372	Ilze	10 377
13.	Artūrs	11 298	Inga	10 185
14.	Aivars	10 082	Viktorija	9 774
15.	Dmitrijs	9 815	Līga	9 154
16.	Jurijs	9 731	Dace	8 952
17.	Aleksejs	9 194	Natalja	8 879
18.	Roberts	8 935	Anita	8 700
19.	Nikolajs	8 197	Galina	8 658
20.	Oļegs	7 643	Laura	8 378

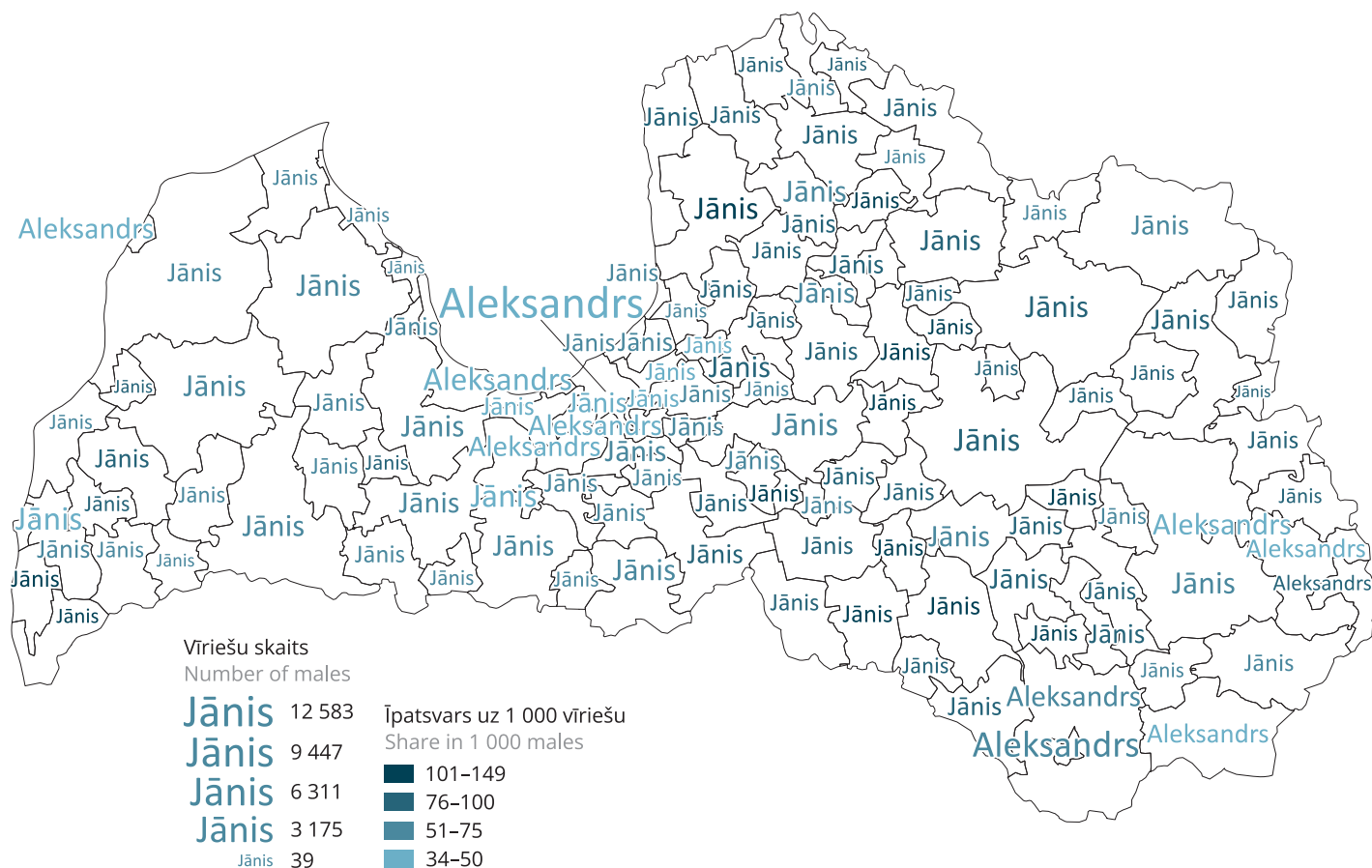
8.3. Jāni un Aleksandri pēc vecuma 2021. gadā

Number of males named Jānis and Aleksandrs by age, 2021

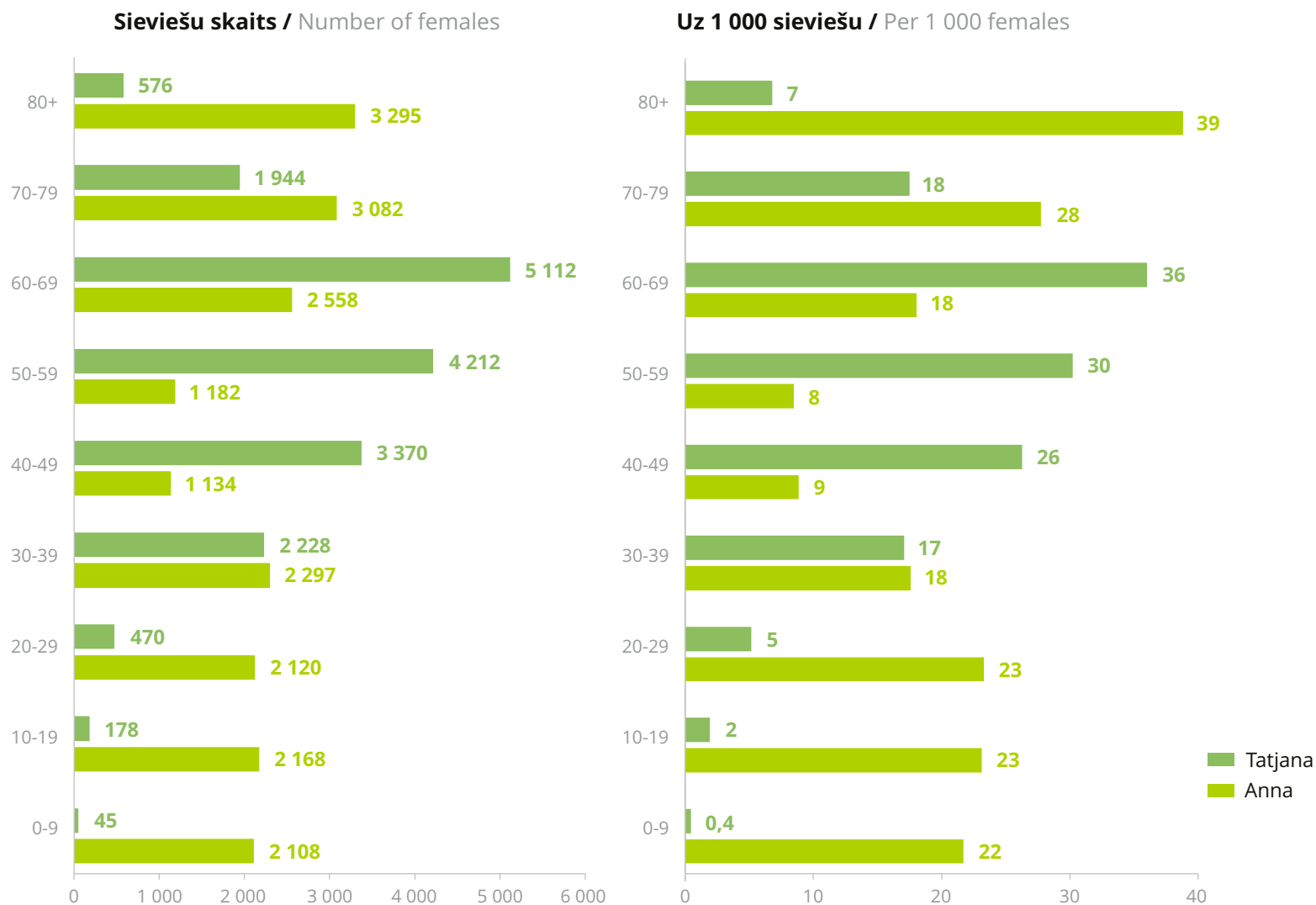
8.4. Izplatītākie vīriešu personvārdi republikas pilsētās un novados 2021. gada sākumā

Most popular forenames of males in cities and municipalities at the beginning of 2021

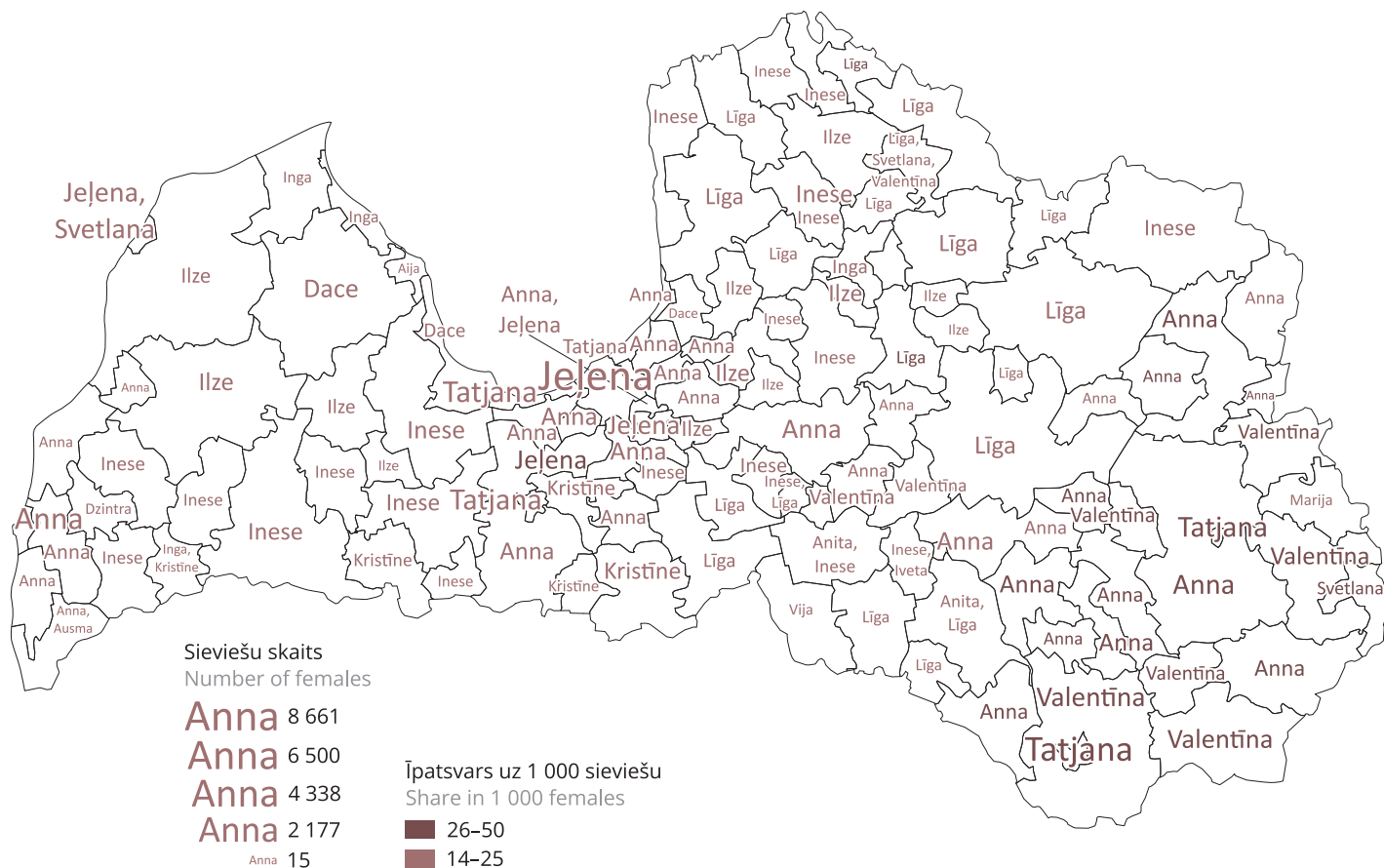
8.5. Annas un Tatjanas pēc vecuma 2021. gadā

Number of females named Anna and Tatjana by age, 2021

8.6. Izplatītākie sieviešu personvārdi republikas pilsētās un novados 2021. gada sākumā

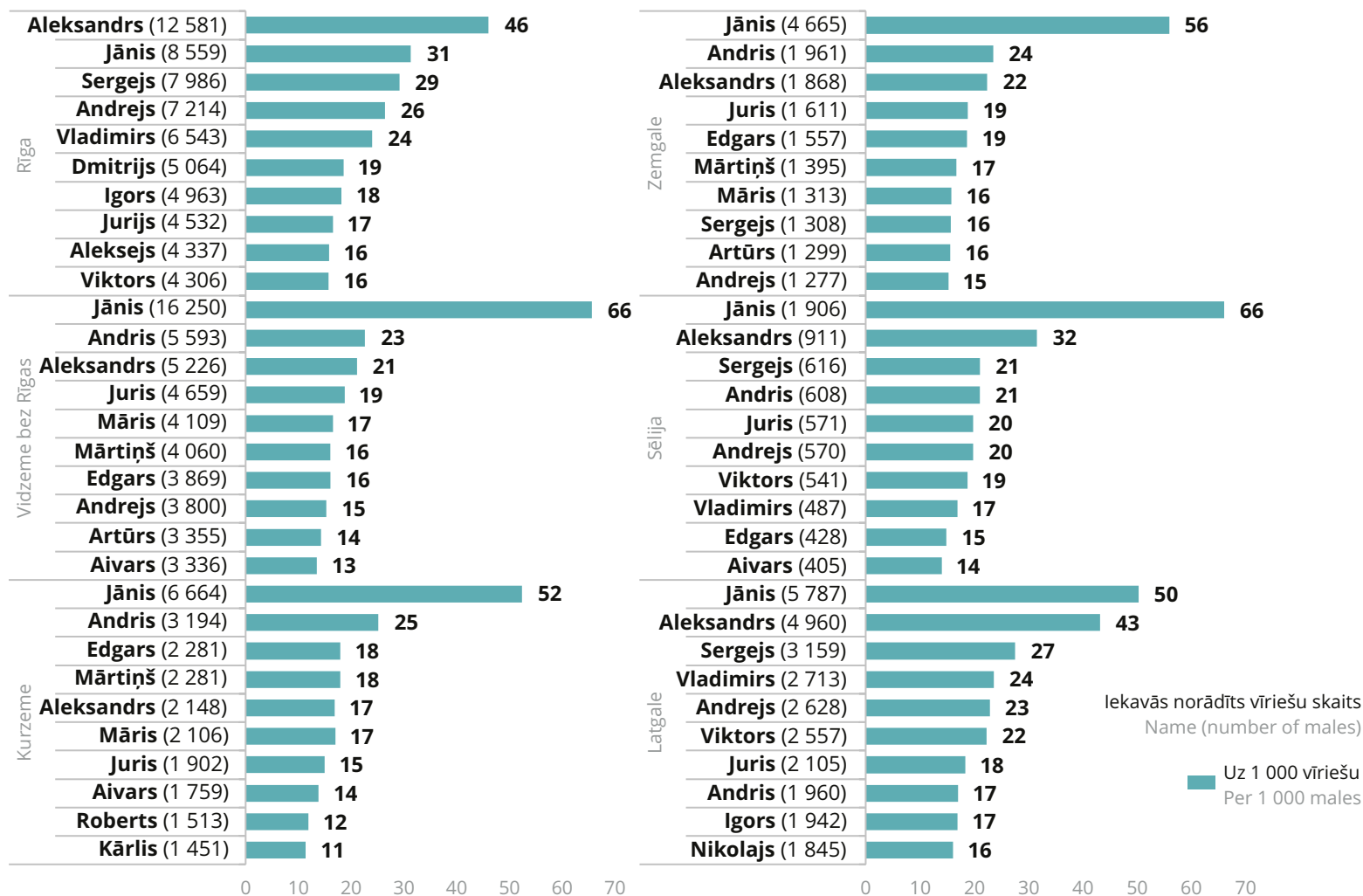
Most popular forenames of females in cities and municipalities at the beginning of 2021

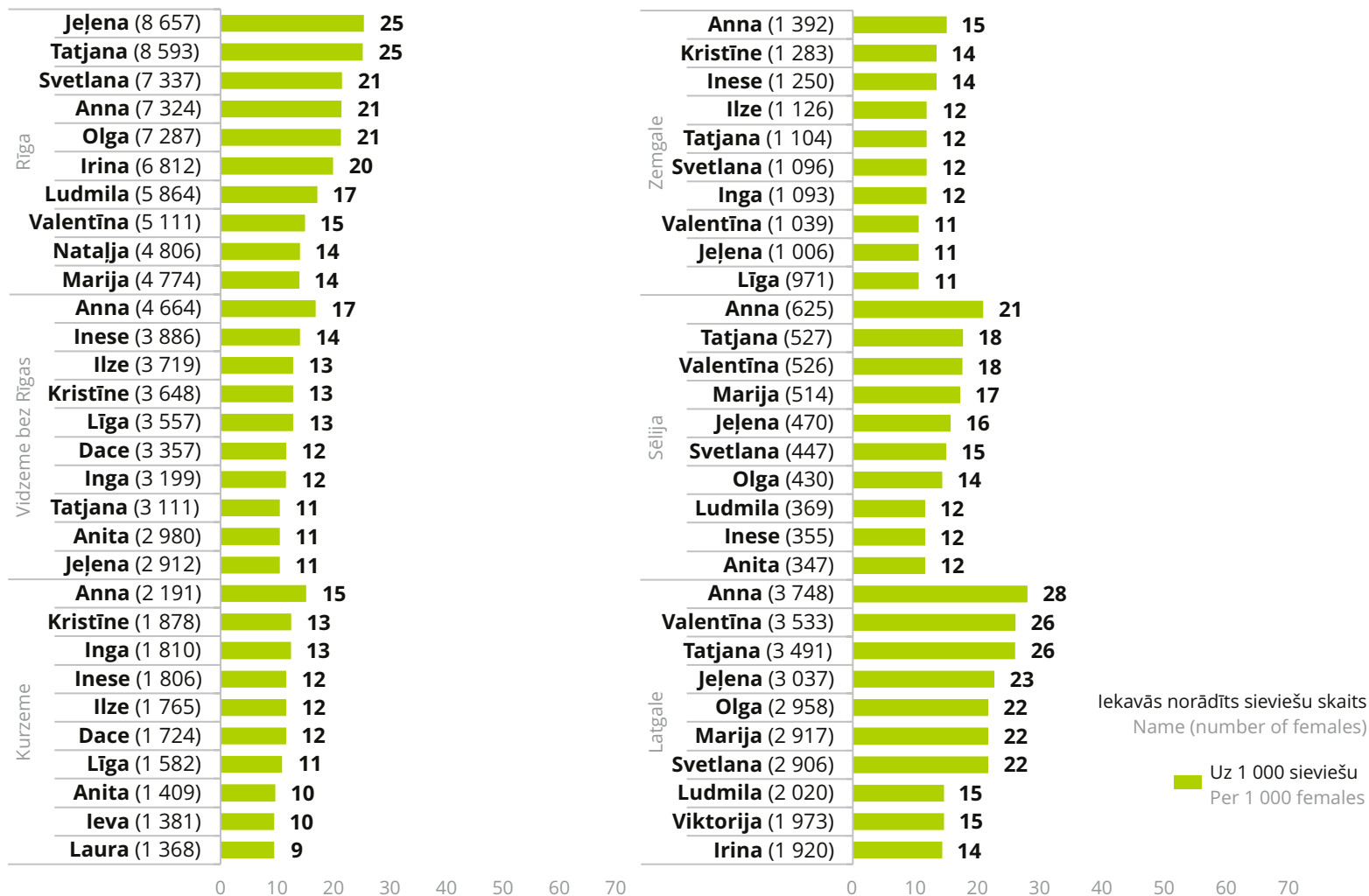
8.7. Personvārdu skaits un izplatība vēsturiskajās zemēs 2021. gadā

Number and prevalence of popular forenames in historical regions of Latvia, 2021

Vīriešu personvārdi / Male forenames

Sieviešu personvārdi / Female forenames

Izplatītākie uzvārdi

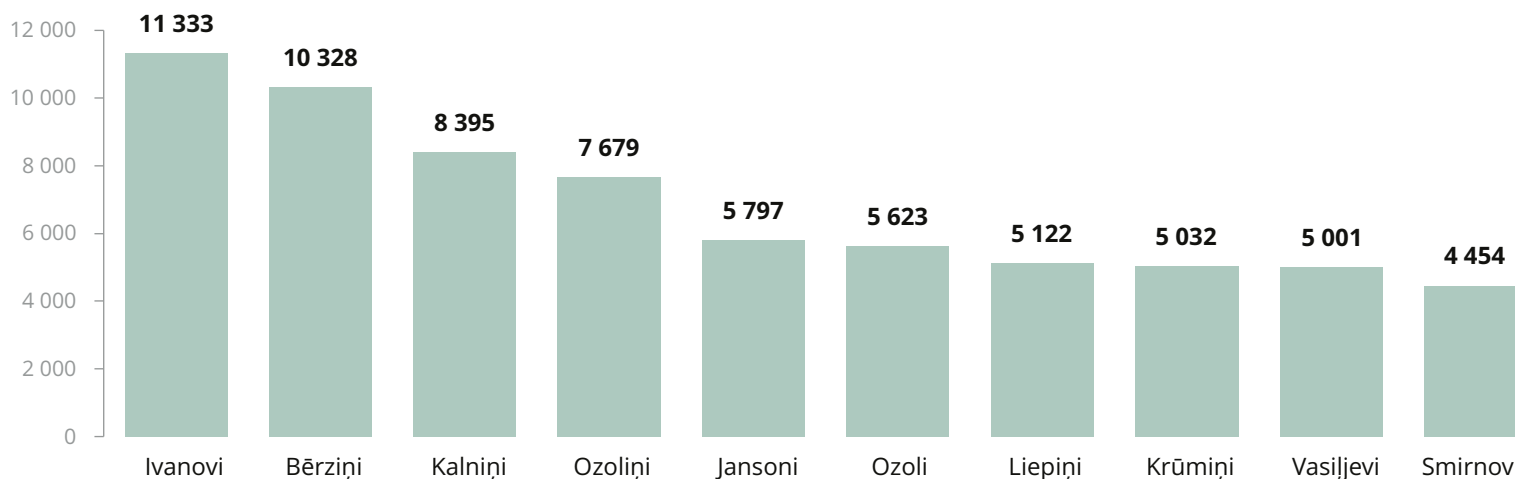
2021. gadā visizplatītākie uzvārdi starp Latvijas pastāvīgajiem iedzīvotājiem bija Ivanovs/-a (11 tūkst. personu) un Bērziņš/-a (10 tūkst. personu), ap astoņiem tūkstošiem Latvijas iedzīvotāju uzvārds ir Kalniņš/-a un Ozoliņš/-a. Virs pieciem tūkstošiem personu ir uzvārds Jansons/-e, Ozols/-a, Liepiņš/-a, Krūmiņš/-a un Vasiljevs/-a.

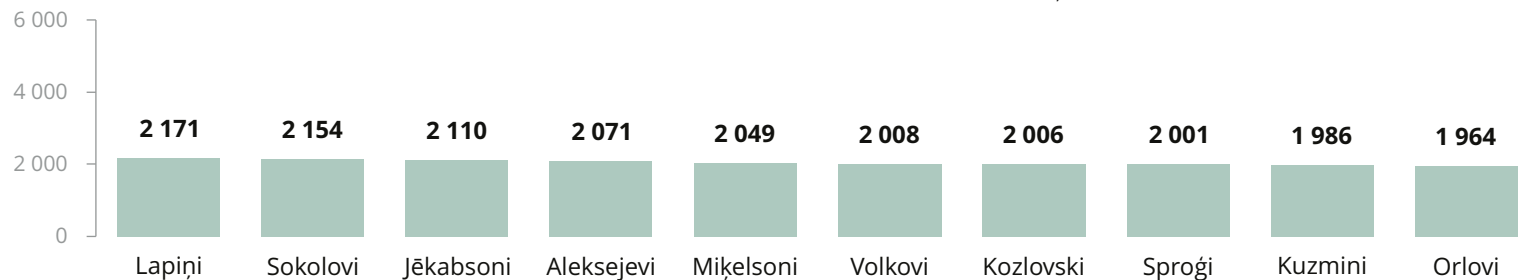
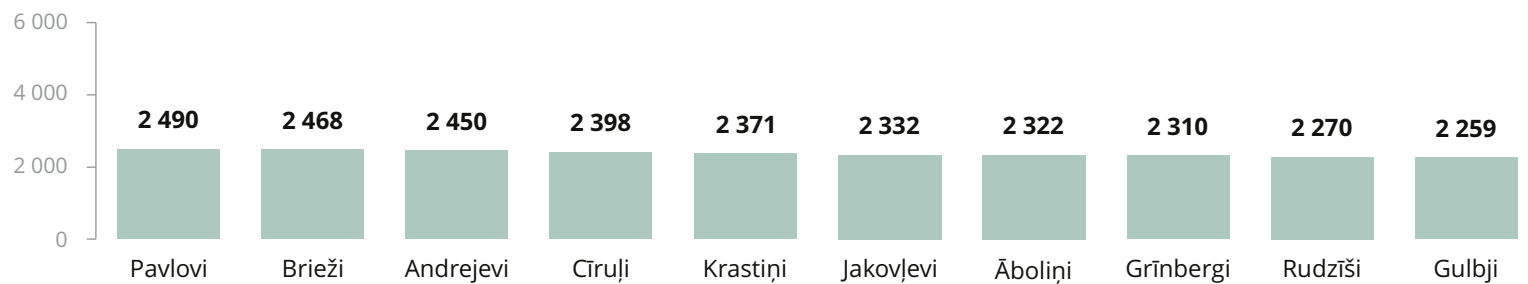
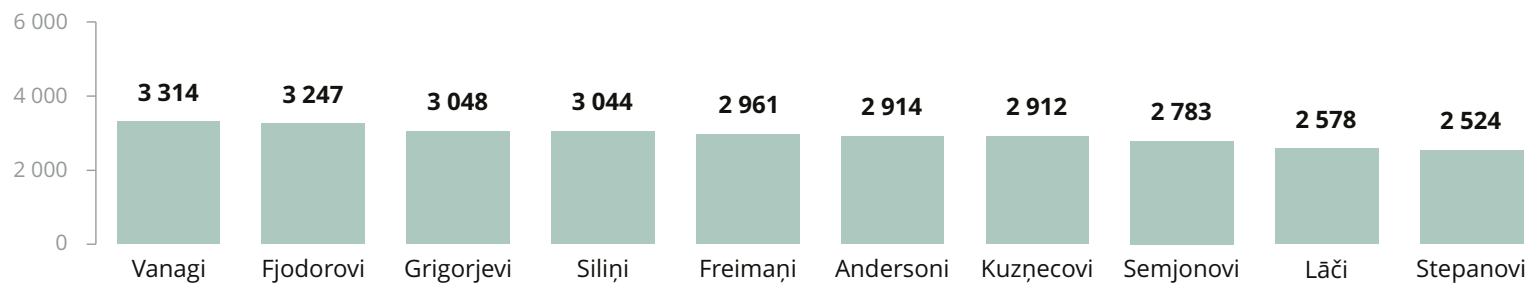
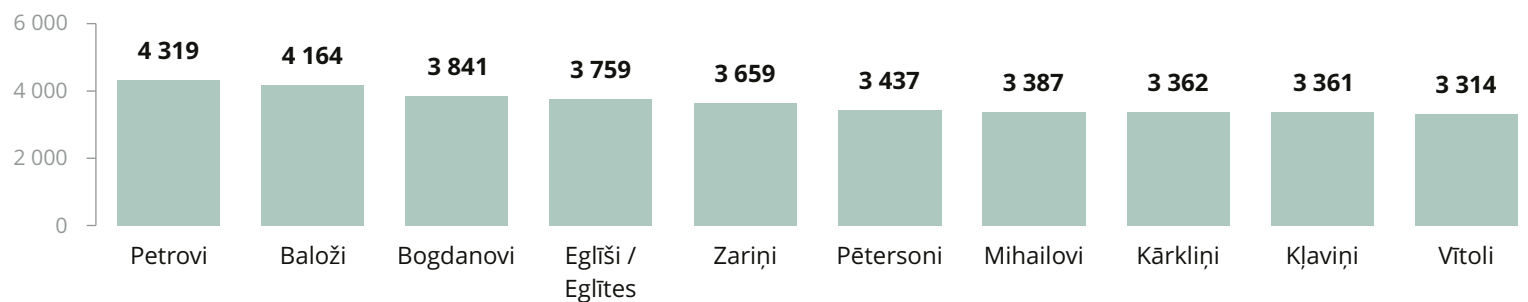
Izplatītāko uzvārdu vidū visvairāk ir floras (Bērziņi, Liepiņi, Ozoliņi, Ozoli, Eglīši/Eglītes, Kārklīņi, Kļaviņi, Vītoli utt.) un faunas (Baloži, Vanagi, Lāči, Brieži, Cīruļi, Gulbji, Sokolovi, Volkovi, Orlovi) semantiskās izcelsmes vārdi, kā arī antroponīmiskas izcelsmes uzvārdi (Ivanovi, Jansoni, Vasiljevi, Petrovi). Starp izplatītākajiem uzvārdiem retāk ir toponīmiskas cilmes un ar amatiem saistīti uzvārdi.

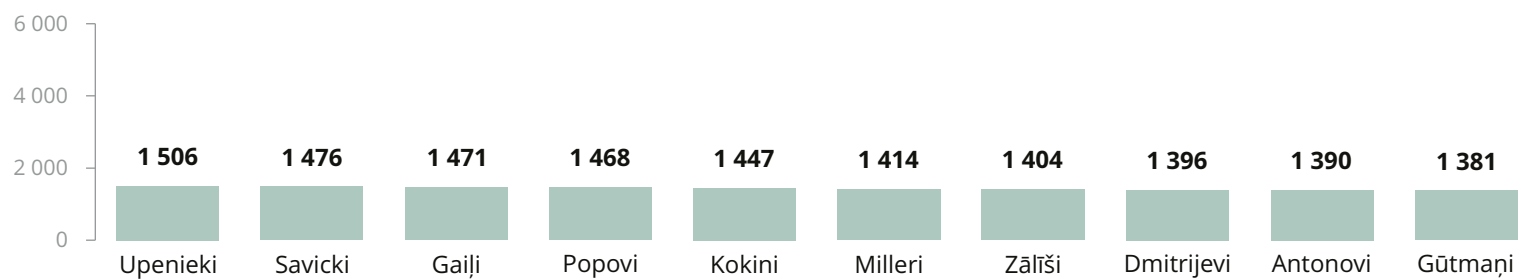
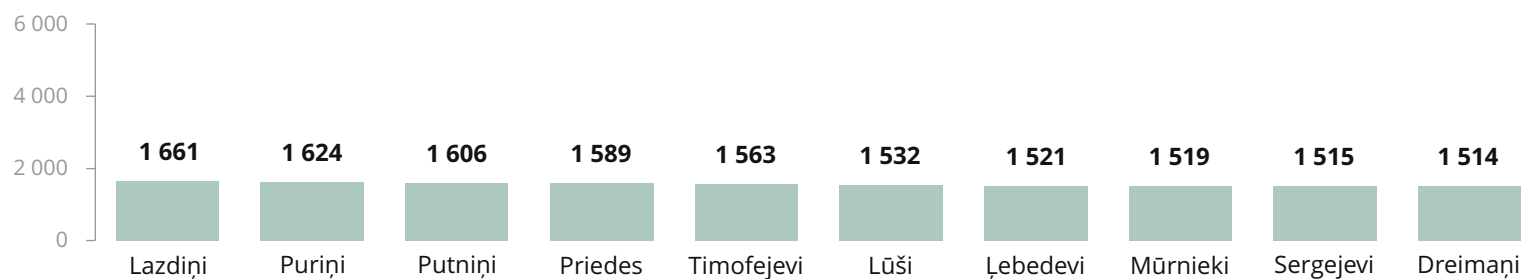
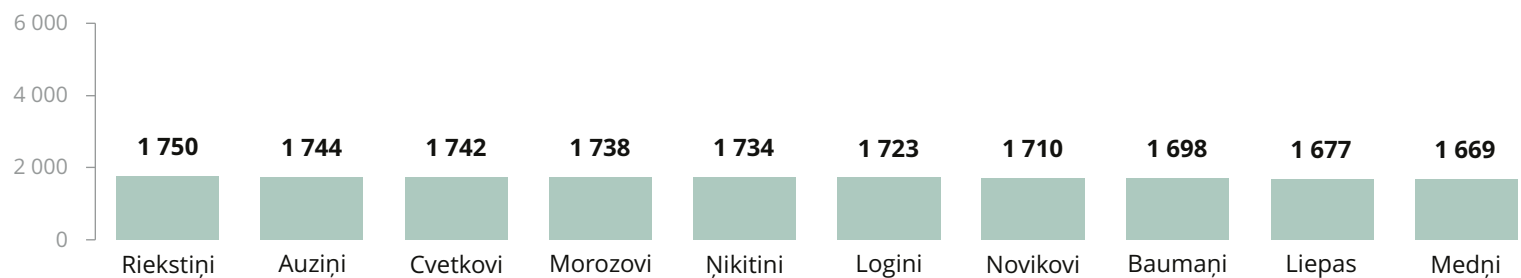
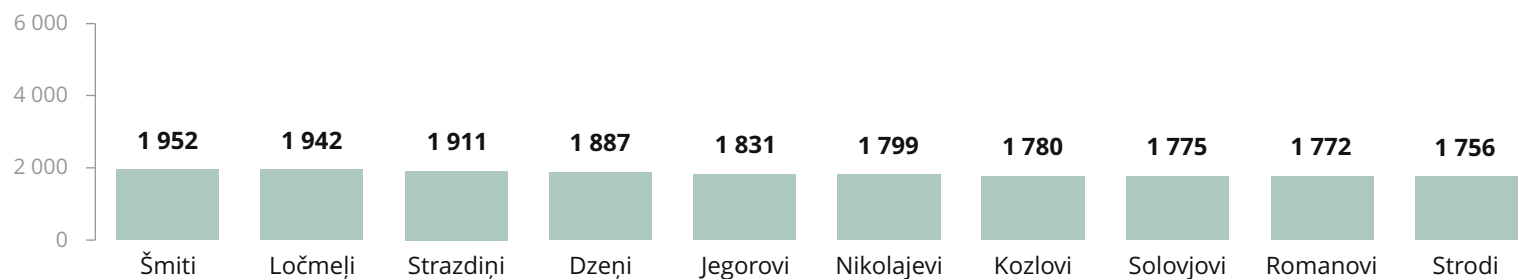
Lai arī iedzīvotāju iekšējās migrācijas rezultātā uzvārdi retāk ir piesaistīti konkrētai dzimtas izcelsmes vietai, tomēr Latgalē un Kurzemē ir atsevišķas teritorijas ar izteiktu viena uzvārda koncentrāciju iedzīvotāju vidū (virs 50 % no Latvijas iedzīvotājiem ar šo uzvārdu dzīvo attiecīgajā teritorijā).

8.8. Izplatītākie uzvārdi 2021. gadā (personu skaits)

Most popular surnames in 2021 (number of people)

8.9. Izplatītākie uzvārdi Rīgā un vēsturiskajās zemēs 2021. gadā

Most popular surnames in Riga and historical regions of Latvia, 2021

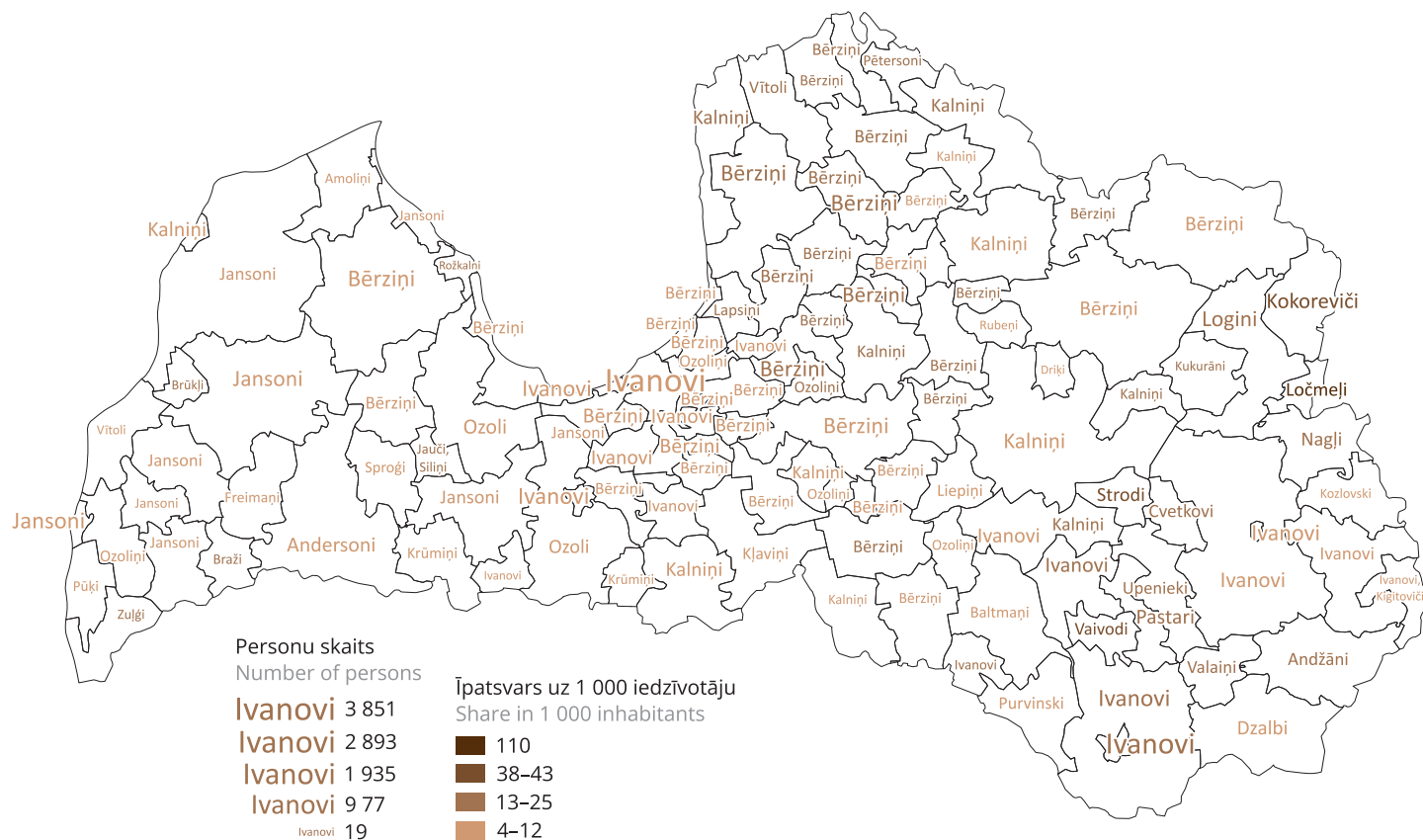
	Rīga	Personu skaits	Vidzeme bez Rīgas	Personu skaits
1.	Ivanovi	3 842	Bērziņi	4 846
2.	Bērziņi	2 711	Kalniņi	3 696
3.	Kalniņi	2 259	Ozoliņi	3 254
4.	Ozoliņi	2 078	Liepiņi	2 415
5.	Smirnovi	1 803	Ozoli	2 365
6.	Vasiļjevi	1 727	Ivanovi	2 276
7.	Petrovi	1 511	Jansoni	1 946
8.	Jansoni	1 414	Krūmiņi	1 922
9.	Ozoli	1 320	Eglīši / Eglītes	1 795
10.	Liepiņi	1 311	Zariņi	1 705
11.	Mihailovi	1 279	Baloži	1 639
12.	Krūmiņi	1 222	Kļaviņi	1 515
13.	Kuzņecovi	1 207	Pētersoni	1 411
14.	Fjodorovi	1 205	Kārkliņi	1 373
15.	Bogdanovi	1 079	Vītoli	1 350
16.	Semjonovi	1 030	Vanagi	1 140
17.	Baloži	1 009	Rudziši	1 109
18.	Grigorjevi	1 007	Siliņi	1 105
19.	Pavlovi	1 003	Krastiņi	1 041
20.	Pētersoni	991	Cīruļi	1 014
21.	Jakovļevi	952	Āboliņi	1 013
22.	Stepanovi	936	Vasiļjevi	1 004
23.	Eglīši / Eglītes	932	Brieži	1 000
24.	Sokolovi	917	Lāči	997
25.	Andrejevi	916	Smirnovi	966

	Kurzeme	Personu skaits	Zemgale	Personu skaits
1.	Jansoni	1 701	Ivanovi	821
2.	Bērziņi	1 349	Bērziņi	765
3.	Freimaņi	1 050	Kalniņi	758
4.	Kalniņi	1 040	Ozoliņi	721
5.	Ozoli	1 035	Ozoli	678
6.	Ozoliņi	960	Krūmiņi	660
7.	Krūmiņi	922	Jansoni	571
8.	Andersoni	799	Freimaņi	447
9.	Baloži	778	Baloži	414
10.	Kārkliņi	777	Siliņi	411
11.	Ivanovi	744	Vasiljevi	397
12.	Pētersoni	698	Vanagi	384
13.	Vītoli	674	Zariņi	383
14.	Sproģi	657	Liepiņi	381
15.	Liepiņi	636	Smirnovi	352
16.	Eglīši / Eglītes	634	Liepas	338
17.	Jēkabsoni	616	Eglīši / Eglītes	315
18.	Gūtmaņi	610	Kārkliņi	311
19.	Lagzdiņi	606	Vītoli	293
20.	Grīnbergi	555	Kļaviņi	290
21.	Siliņi	541	Andersoni	281
22.	Rozentāli	504	Gulbji	278
23.	Cīruļi	476	Grigorjevi, Petrovi	276
24.	Gulbji	470	Brieži	267
25.	Zariņi	460	Krastiņi	266

	Sēlija	Personu skaits	Latgale	Personu skaits
1.	Ivanovi	591	Ivanovi	3 028
2.	Bērziņi	281	Vasiljevi	1 321
3.	Ozoliņi	225	Bogdanovi	1 252
4.	Kalniņi	204	Petrovi	1 164
5.	Grigorjevi, Vasiljevi	196	Fjodorovi	918
6.	Petrovi	163	Smirnovi	892
7.	Liepiņi	162	Grigorjevi	751
8.	Semjonovi	158	Mihailovi	745
9.	Kļaviņi	146	Semjonovi	671
10.	Sokolovi	142	Andrejevi	659
11.	Kokini	140	Stepanovi	587
12.	Baloži, Bogdanovi	139	Kuzņecovi	572
13.	Mihailovi	137	Logini	571
14.	Smirnovi	131	Ločmeļi	555
15.	Ozoli	129	Aleksejevi	554
16.	Krūmiņi	123	Cvetkovi	532
17.	Fjodorovi	121	Strodi	517
18.	Vanagi	114	Kuzmini	499
19.	Valaiņi	111	Orlovi	480
20.	Ņikitini	108	Sokolovi	476
21.	Strodi	101	Pavlovi	474
22.	Stepanovi	98	Volkovi	472
23.	Dzeņi	96	Vaivodi	468
24.	Kozlovski, Krasovski, Lapiņi	95	Kokini	467
25.	Pavlovi	94	Solovjovi	465

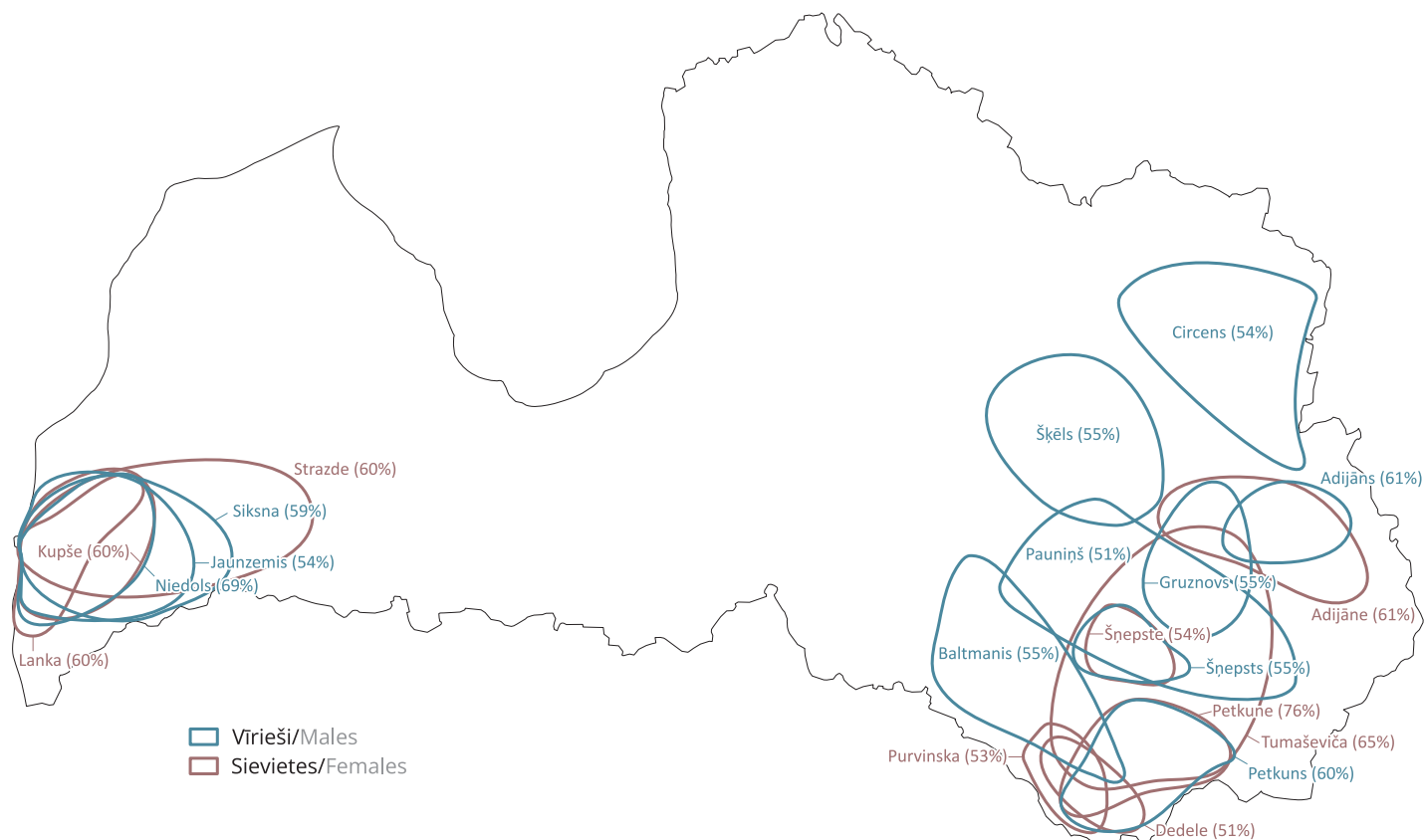
8.10. Izplatītākie uzvārdi republikas pilsētās un novados 2021. gada sākumā

Most popular surnames in cities and municipalities at the beginning of 2021

8.11. Teritorijas ar izteiktu uzvārda koncentrāciju 2021. gada sākumā (% no Latvijas iedzīvotājiem ar attiecīgo uzvārdu)

Territories with predominant surnames at the beginning of 2021 (% of population of Latvia having respective surname)

Metodologija

Methodology

Metodoloģija

ledzīvotāju skaits un raksturojošie rādītāji

Methodology

Atbilstoši Ministru kabineta 2019. gada 10. decembra noteikumiem Nr. 588 “2021. gada tautas un mājokļu skaitīšanas noteikumi” noteikti rādītāji, kas tiek publicēti arī CSP datubāzē. Detalizēts 2021. gada tautas skaitīšanas rādītāju apraksts un ar tautas skaitīšanu saistītais regulējums pieejams Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 763/2008 par visaptverošu iedzīvotāju un mājokļu uzskaites datu sniegšanu reizi desmit gados, kā arī Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2017/543 noteiktajā publicējamā rādītāju sarakstā.

Kopš 2012. gada 1. janvāra iedzīvotāju skaits noteikts pēc CSP izstrādātas metodes, izmantojot loģistiskās regresijas modeli. Katru gadu maija beigās tiek publicēti dati par iedzīvotāju skaitu iepriekšējā gadā. Iedzīvotāju skaita novērtēšanas metode izmantota arī 2021. gada tautas skaitīšanas pastāvīgo iedzīvotāju skaita un nepieciešamo demogrāfisko rādītāju noteikšanai.

Pastāvīgie iedzīvotāji

Atbilstoši metodei par pastāvīgajiem iedzīvotājiem uzskata personas, kuras Latvijā dzīvo vai kurām ir nodoms dzīvot vismaz 12 mēnešus.

Vecums

Iedzīvotāju skaitu publicē vecuma grupās, t.sk. līdz darbības (0–14 gadi), darbības (15–63 gadi) un virs darbības vecuma grupās (64 un vairāk gadi) atbilstoši 2021. gada Latvijā noteiktajam darbības vecumam.

Ģimenes stāvoklis

Personas individuālais statuss attiecībā pret ģimeni atbilstoši valsts normatīvajiem aktiem. Tautas skaitīšanā tiek lietotas četras kategorijas: neprecējies/-usies, precējies/-usies, šķiries/-usies, atraitnis/-e.

Tautība

Iedzīvotāju etniskā piederība jeb tautība tiek apkopota un publicēta atbilstoši Tautību klasifikatoram. Informācija par personas tautību ir pieejama Fizisko personu reģistrā (līdz 28.06.2021. Iedzīvotāju reģistrā), kur ieraksts tiek veikts atbilstoši informācijai personu apliecinošā dokumentā, civilstāvokļa aktu reģistrāciju apliecinošā dokumentā vai tiesas spriedumā. Ja ziņas par personas tautību nav pieejamas kādā no minētajiem dokumentiem, personas tautību ieraksta saskaņā ar personas izvēli atbilstoši tiešo augšupējo radinieku tautībai divu paaudžu robežās. Reģistrējot bērna dzimšanas faktu, bērna tautību var ierakstīt atbilstoši bērna radinieku tautībai tiešā augšupējā līnijā divu paaudžu robežās, t.i., bērnam var ierakstīt tēva, mātes vai vecvecāku tautību. Bērna tautību var nenorādīt, ja vecākiem ir dažādas tautības un viņi nevar vienoties par bērna tautību. Šajā gadījumā bērna tautības ieraksts būs “neizvēlēta” tautība.

Blīvi apdzīvotas teritorijas

Blīvi apdzīvota teritorija ir no administratīvā iedalījuma neatkarīga, nošķirta teritorija – apmešanās vai darba vieta –, kurā ēkās, kas neatrodas tālāk par 200 m viena no otras, ir vismaz 50 pastāvīgie iedzīvotāji vai nodarbinātie. Tas ir CSP izveidots iedalījums, lai pēc vienotiem kritērijiem izdalītu apdzīvotas vietas, un ir alternatīva pilsētām un ciemiem.

Datu kvalitāte

Iedzīvotāju skaita novērtējuma iegūšanai CSP iegūst datus no dažādiem administratīvajiem un citiem reģistriem uz starpresoru vienošanās vai līguma pamata. Saņemot datus, tiek vērtēta to kvalitāte pirms izmantošanas aprēķinos: datu struktūra, tai skaitā loģikas kļūdas, kam seko atgriezeniskās saites sniegšana datu sniedzējam, tādējādi pilnveidojot arī reģistros pieejamo informāciju.

Lai raksturotu iedzīvotājus, tiek izmantots rādītājs “reģistrētā dzīvesvieta”. Tā kā reģistros pieejamā informācija par deklarēto dzīvesvietu ne vienmēr ir precīza un neraksturo faktisko situāciju, dzīvesvietas noteikšanā ir vairāki posmi: sākotnējās adreses noteikšana, kam seko personu sadalījums ģimenes kodolos, izmantojot ģimenes struktūras algoritmu.

Sākotnējās adreses noteikšanai izmanto Fizisko personu reģistra informāciju (situācija attiecīgā gada janvārī). Atsevišķos gadījumos, kad personām nav iespējams noteikt adresi, kopā ar datumu pievieno no reģistra iepriekšējā gada novembra, decembra vai attiecīgā gada februāra vai marta datus. Izmantojot reģistra datus, personas adrese netika noteikta 1,4 % gadījumu no visiem 2021. gada pastāvīgajiem iedzīvotājiem.

Ja adrese nav noteikta, personai izmanto radnieka adresi šādā secībā – laulātā, mātes, tēva, bērna (jaunākais bērns, kuram ir adrese) –, t.i., ja personai nav laulātā vai arī laulātajam nav adreses koda, tad izmanto mātes adresi utt. Nevienai personai dzīvesvietu nemaina uz institucionālo mājokli, t.i., nepievieno radnieka adresi, ja radniekam tas ir institucionālais mājoklis (piemēram, cietums, sociālās aprūpes iestāde u.tml.).

Tomēr iedzīvotāji bieži deklarē savu dzīvesvietu Fizisko personu reģistrā neatbilstoši savai patiesajai dzīvesvietai dažādu iemeslu dēļ, piemēram, lai pieteiktu bērnu skolā, lai samazinātu nekustamā īpašuma nodokļa apmēru u.c. Tāpēc tiek veiktas turpmāk minētās papildu darbības, lai noteiktu personas adresi tuvāk atbilstu faktiskajai situācijai.

Bērniem līdz 15 gadu vecumam (izņemot tos, kuri dzīvo institucionālajos mājokļos) pārbauda, vai viņa mājoklī deklarēts arī kāds no vecākiem. Ja kāds bērns deklarēts bez neviena no vecākiem, tad bērna adresi maina uz mātes vai tēva adresi. Bērna adresi nomaina uz vecāku mājokļa adresi arī tad, ja viņš mājoklī deklarēts kopā ar kādu citu pieaugušo, kas nav vecāks, jo atbilstoši ANO Tautas skaitīšanas rekomendācijām, ģimenes kodolu veido divu paaudžu ģimenes locekļi (bērni un vecāki). Bērna adresi nemaina, ja pēc iedzīvotāju skaita novērtējuma metodes konstatēts, ka kāds no vecākiem dzīvo ārpus Latvijas.

Reģistrētās dzīvesvietas noteikšanas otrajā posmā, izmantojot ģimenes kodola analīzes algoritmu, personas, kuras dzīvo privātajos mājokļos, tiek sadalītas ģimeņu kodolos. Pēc iedalīšanas ģimenēs tiek koriģētas atsevišķu personu dzīvesvietas, nomainot adresi sievietēm, kuras dzīvo atsevišķi, uz mājokli, kurā dzīvo viņas vīrs kopā ar 0–15 gadus veciem kopīgiem bērniem. Šāda darbība tiek veikta, balstoties uz faktiskās un deklarētās iedzīvotāju struktūras analīzi, ņemot vērā iepriekš aprakstīto faktoru ietekmi uz adreses deklarēšanu, lai tuvinātu rādītājus faktiskajai situācijai, kur sievietes biežāk dzīvo ar bērniem, nekā to uzrāda tikai Fizisko personu reģistrā pieejamā informācija.

Migrācija

Tautas skaitīšanas migrācijas rādītāji ir pastāvīgo iedzīvotāju dzimšanas valsts, valstiskā piederība (pilsonība), pastāvīgā dzīvesvieta gadu pirms tautas skaitīšanas un ierašanās gads Latvijā.

Dzimšanas valsts

Informācija par dzimšanas valsti tiek norādīta saskaņā ar personas mātes pastāvīgo dzīvesvietu bērna dzimšanas laikā vai, ja informācija nav pieejama, vietu, kur persona dzimusi. Informācija par dzimšanas valsti tiek publicēta, pamatojoties uz 2021. gada 1. janvārī spēkā esošajām starptautiskajām robežām. Informācija par personas dzimšanas valsti tiek sagatavota atbilstoši informācijai Fizisko personu reģistrā.

Ierašanās gads Latvijā

Informācija par personas ierašanās gadu Latvijā tiek sagatavota atbilstoši CSP iedzīvotāju skaita novērtējumam.

Pastāvīgā dzīvesvieta gadu pirms tautas skaitīšanas

Tā ir vieta (konstatēta 01.01.2020., kas ir gads pirms tautas skaitīšanas 01.01.2021.), kurā persona pastāvīgi dzīvoja pirms gada. Pastāvīgā dzīvesvieta tiek noteikta atbilstoši personas reģistrētajai dzīvesvietai.

Valstiskā piederība (pilsonība)

Personas politiskā un tiesiskā piederība noteiktai valstij. Latvijas pilsonis ir piederīgs Latvijai.

Latvijas nepilsonis ir persona, kura nav Latvijas pilsonis, nav bijis citas valsts pilsonis un saskaņā ar likumu "Par to bijušās PSRS pilsoņu statusu, kuriem nav Latvijas vai citas valsts pilsonības" ir tiesības uz Latvijas Republikas (LR) izdotu nepilsoņa pasi. Nepilsonim ir LR Satversmē noteiktās cilvēka tiesības un pienākumi.

Persona ir atzīstama par bezvalstnieku, ja persona nav nevienas valsts pilsonis un tai netiek garantēta nevienas valsts pilsonība. Latvijas Republikā ir spēkā Bezvalstnieku likums, kur noteikts, ka personu Latvijas Republikā var atzīt par bezvalstnieku, ja uz šo personu attiecas 1954. gada 28. septembra Konvencijas par bezvalstnieka statusu noteikumi. Savukārt personu, kura ir likuma "Par to bijušās PSRS pilsoņu statusu, kuriem nav Latvijas vai citas valsts pilsonības" subjekts, nevar atzīt par bezvalstnieku.

Informācija par personas valstisko piederību (pilsonību) tiek sagatavota atbilstoši informācijai Fizisko personu reģistrā.

Datu kvalitāte

Migrācijas rādītāju noteikšanai tiek izmantota CSP izstrādātā iedzīvotāju skaita novērtēšanas metode, kuras pamatā ir loģistiskā regresija. Starptautiskās ilgtermiņa emigrācijas apjoms no mītnes valsts uz citu valsti sakrīt ar attiecīgās valsts starptautiskās ilgtermiņa imigrācijas apjomu no mītnes valsts. Šo sakarību sauc par spoguļstatistiku, un tā tiek izmantota starptautiskās ilgtermiņa emigrācijas novērtēšanai.

Novērtējot starptautisko ilgtermiņa emigrāciju, tiek izmantota saņemtā informācija no citām valstīm (Dānijas, Somijas, Zviedrijas, Norvēģijas, Spānijas, Nīderlandes, Austrijas, Islandes, Vācijas) par imigrāciju no Latvijas. Ne visas valstis gatavo datus par imigrantiem no Latvijas, jo informāciju par imigrantiem var sniegt pēc iepriekšējās pastāvīgās dzīvesvietas pa valstu grupām. Lai novērtētu Latvijas iedzīvotāju emigrāciju uz Apvienoto Karalisti un Īriju, izmantota informācija par Apvienotajā Karalistē pirmo reizi piešķirto sociālās apdrošināšanas numuru skaitu un informācija par Īrijā pirmo reizi piešķirto personalizēto sabiedrisko pakalpojumu numuru skaitu. Jāatzīmē, ka minēto datu specifikas dēļ tie izmantoti tikai kopējās tendences novērtējumam, tāpēc būtiska loma ir datu kvalitātes izvērtējumam un ekspertu novērtējumam par migrāciju.

Mājsaimniecības un ģimenes

Tautas skaitīšanā tiek apkopoti dati par mājsaimniecībām un ģimeņu kodoliem (turpmāk – ģimenēm), nosakot personu skaitu un to raksturojošus rādītājus.

Privātā mājsaimniecība

Privāto mājsaimniecību skaita aprēķinā izmanto informāciju par tām personām, kuras iekļautas iedzīvotāju skaita novērtējumā un kuras nedzīvo institucionālajos mājokļos (piemēram, ieslodzījuma vietās, ilgstošas sociālās aprūpes centros u.c.). Tautas skaitīšanas ietvaros tiek publicēts kopējais privāto mājsaimniecību skaits, iedzīvotāju skaits privātajās mājsaimniecībās un vidējais mājsaimniecības lielums.

Tautas skaitīšanā tiek pieņemts, ka vienā mājoklī pastāvīgi dzīvojošie veido vienu mājsaimniecību.

Ģimenes kodols

Privātās mājsaimniecības ģimenes kodols jeb ģimene ir viens no sarežģītākajiem tautas skaitīšanas rādītājiem. Tautas skaitīšanā ģimeni skata šaurākā nozīmē – to veido laulāts vai neregistrētā kopdzīvē dzīvojošs pāris ar vai bez bērniem, kā arī viens vecāks ar vienu vai vairākām atvasēm. Tiek ņemta vērā tikai tiešā (pirmās pakāpes) radniecība starp pēcnācējiem un vecākiem, tādēļ vecvecāki ar mazbērniem netiek skaitīti kā ģimene. Netiek skatīts pēcnācēja vecums – arī pieauguši vīrieši un sievietes, dzīvojot kopā ar saviem vecākiem, ir dēla un meitas statusā. Atbilstoši tautas skaitīšanas metodoloģijai vienā mājsaimniecībā var dzīvot vairākas ģimenes, piemēram, vecmāmiņa ar vectēvu un kāds no viņu bērniem ar savu bērnu (šai gadījumā veidojas divas ģimenes – precēts pāris bez bērniem un viens vecāks ar bērnu). Viena persona neveido ģimeni, un netiek skatītas personas, kas dzīvo institūcijās.

Ģimenes kodolam tiek noteikti vairāki tipi: precēts pāris bez bērniem, precēts pāris ar vienu vai vairākiem bērniem, neregistrētā kopdzīvē dzīvojoši pāri bez bērniem, neregistrētā kopdzīvē dzīvojoši pāri ar vienu vai vairākiem bērniem, tēvs ar vienu vai vairākiem bērniem, māte ar vienu vai vairākiem bērniem. Papildinoši ģimenes tipi izdalīti pēc bērnu vecuma: bērni līdz un virs 25 gadu vecuma, kā arī bērni līdz un virs 18 gadu vecuma.

Ģimenes kodola lielums

Ģimenes kodola lielums raksturo personu skaitu ģimenes kodolā. Ģimenes kodolu veido vismaz divas personas (vecāks ar bērnu vai pāris), vai trīs un vairāk personas atkarībā no bērnu skaita ģimenes kodolā.

Datu kvalitāte

Mājsaimniecību skaita noteikšanai tiek izmantoti rādītāji no iedzīvotāju skaita novērtējuma un administratīvajiem un citiem reģistriem, kas ļauj noteikt to personu skaitu, kas ir piederīgas institucionālajām mājsaimniecībām. Pirms reģistru datu izmantošanas tiek vērtēta to kvalitāte, lai nodrošinātu kvalitatīvus tālākos aprēķinus.

Ģimenes kodola noteikšanai tiek izmantots algoritms, kas balstīts uz reģistros pieejamo informāciju par personu radniecību un iedzīvotāju skaita novērtējumā iegūtajiem rezultātiem. Algoritmā tiek noteikta jaunākā persona mājoklī, kam seko reģistrētā partnera piemeklēšana, kā arī personas un partnera bērnu noteikšana. Ja nav reģistrēta partnera vai bērna, tiek noteikts, vai personai ir viens vai abi vecāki, vecāku partneri un citi bērni.

Fizisko personu reģistrā nav informācijas par neregistrētā kopdzīvē dzīvojošiem pāriem, un to identificēšana ir problemātiska. Lai šos pārus identificētu, izstrādāts algoritms, kurā iekļauti nosacījumi – tās var būt divas personas mājoklī vismaz 18 gadus vecas un vecākas un nav radniecīgas (nav kopīgu vecāku, nav vienots uzvārds) un kuru vecuma starpība (vīrieša vecums mīnus sievietes vecums) iekļaujas intervālā $[-10,15]$. Ģimenes kodolu var veidot arī viendzimuma pāri – ja personas dzīvo divatā, ir vismaz 18 gadus vecas, nav radniecības un vecumu starpība ≤ 10 gadiem. Ja mājoklī dzīvo trīs un vairāk personas, tad viendzimuma pāri netiek veidoti.

Nodarbinātība

Personas aktivitātes statuss tiek noteikts katram Latvijas pastāvīgajam iedzīvotājam, apvienojot datus no reģistriem un CSP apsekojumiem. Ekonomiski aktīvos iedzīvotājus, kas iesaistās darba tirgū, atbilstoši starptautiski pieņemtajai praksei nosaka nevis tautas skaitīšanas kritiskajā momentā, bet pārskata periodā – iepriekšējā gada (2020.) novembrī. Novembra mēnesis ir izvēlēts kā tipisks gada mēnesis, ņemot vērā, ka decembris ir gada noslēguma mēnesis ar lielāku svētku dienu skaitu un augstāku svārstību ekonomiskās aktivitātes statusā. Iegūtie dati tiek attiecināti uz tautas skaitīšanas momentu – 2021. gada 1. janvāri. Līdzīgu pieeju izmanto arī citas valstis, piemēram, Nīderlande, Somija, Zviedrija.

Ņemot vērā, ka LR Darba likums aizliedz nodarbināt bērnus (ar dažiem likumā īpaši atrunātiem izņēmumiem) un pastāvīgu darbu drīkst strādāt pusaudži no 15 gadu vecuma, tad personas iesaiste ekonomiskajā darbībā tiek vērtēta tikai 15 gadus sasniegušajiem iedzīvotājiem.

Katram iedzīvotājam tiek noteikts viens aktivitātes statuss. Tā noteikšanai tiek izmantota šāda statusu noteikšanas secība:

- primāri tiek noteikti bērni, kuri nav sasnieguši valstī noteikto minimālo vecumu (vecumā līdz 14 gadiem), lai drīkstētu būt nodarbināti pastāvīgā darbā, saskaņā ar Darba likuma 37. pantu;
- bezdarbnieki;
- nodarbinātie;
- nestrādājoši pensionāri;
- ienākumu guvēji no kapitāla;
- studenti, skolēni;
- cits statuss.

Katram Latvijas pastāvīgajam iedzīvotājam tiek sagatavoti dati par darbavietu 2020. gada novembrī. Personām, kurām ir vairākas darbavietas, tiek noteikta viena galvenā darbavieta.

Galvenā darbavieta tiek noteikta:

- tā, kurā atbilstoši Valsts ieņēmuma dienesta (VID) datiem personai ir reģistrēta algas nodokļu grāmatiņa;
- ja par algas nodokļu grāmatiņu ziņu nav, tad tā, kurā ir lielākais nostrādāto stundu skaits;
- ja nostrādāto stundu skaits nav zināms, tad tā, kurā personai ir lielākā alga atskaites brīdī.

Atbilstoši personas galvenajai darbībai tiek noteikta:

- personas profesija,
- darbības saimnieciskās darbības veids jeb nozare,
- nodarbinātības statuss,
- darbības atrašanās vieta.

Pašreizējais aktivitātes statuss

EKONOMISKI AKTĪVIE IEDZĪVOTĀJI

Personas, kuras pārskata periodā piedāvā savu darbu materiālo vērtību ražošanai vai pakalpojumu sniegšanai. Ekonomiski aktīvos iedzīvotājus veido nodarbinātie un reģistrētie bezdarbnieki.

NODARBINĀTIE IEDZĪVOTĀJI

Personas, kuras pārskata periodā veica jebkādu darbu par samaksu naudā vai par atlīdzību precēs vai pakalpojumos. Par nodarbinātajiem uzskata arī pašnodarbinātās personas uzņēmējdarbībā, lauku saimniecībā vai profesionālajā praksē. Nodarbināto skaitā ietver arī tās personas, kuras strādā savā lauku saimniecībā (zemnieku vai piemājas), lai saražotu produkciju pašu patēriņam vai pārdošanai. Personas, kuras atrodas pagaidu prombūtnē no darba grūtniecības vai dzemdību atvaļinājuma dēļ, kā arī bērna kopšanas atvaļinājumā, uzskata par nodarbinātām.

Personas, kuras atrodas pagaidu prombūtnē no darba sakarā ar slimību, brīvdienām vai atvaļinājumu, mācību atvaļinājumu, saimnieciskās aktivitātes mazināšanos, dīkstāvē u.c., arī tiek uzskatītas par nodarbinātām.

Studentus un skolēnus, pensionārus, kuri saņem pensiju vai pabalstu, un iedzīvotājus, kuri saņem ienākumus no īpašuma un ieguldījumiem un strādā, arī uzskata par nodarbinātajiem.

Lielākā daļa datu par nodarbināto personu galveno darba vietu tiek iegūti no Valsts ieņēmuma dienesta mēneša atskaitēm, līdz ar to par atskaites periodu ir izvēlēts mēnesis, nevis īsāks laika periods. Daļa datu par nodarbinātajiem (pašnodarbinātām personām) ir pieejami par 2020. gada pēdējo ceturksni, bet daļa – par gadu (saimnieciskās darbības veicējiem, fiksētā ienākuma nodokļa maksātājiem).

BEZDARBNIEKI

Personas, kuras pārskata periodā nestrādāja un nebija pagaidu prombūtnē no darba, bet bija reģistrējušās kā bezdarbnieki.

EKONOMISKI NEAKTĪVIE IEDZĪVOTĀJI

Personas, kuras nav nodarbinātas vai bezdarbnieki, bet ir skolēni, studenti, pensionāri vai ienākumu no īpašuma vai ieguldījumiem saņēmēji.

NESTRĀDĀJOŠI PENSIONĀRI

Personas, kuras nestrādā, nav bezdarbnieki un saņem kādu no pensijas veidiem. Iedzīvotāji, kuriem ir 64 un mazāk gadu un kuri vienlaicīgi saņem pensiju, un ir skolēni vai studenti, tiek pieskaitīti skolēnu / studentu kategorijai nevis pensiju saņēmējiem.

IEDZĪVOTĀJI, KURI SAŅEM IENĀKUMUS NO ĪPAŠUMA VAI IEGULDĪJUMIEM

Personas, kuras nestrādā, nav bezdarbnieki, nesaņem pensiju, bet gūst ienākumus no īpašumiem vai investīcijām, līdzdalības procentiem, īres maksām vai honorāriem.

NESTRĀDĀJOŠI SKOLĒNI, STUDENTI

Personas, kuras mācās kādā valsts vai privātā izglītības iestādē, nestrādā algotu darbu, nav bezdarbnieki, kā arī nesaņem ienākumus no kapitāla. Nestrādājoša studenta, skolēna statuss tiek piešķirts arī, ja persona studē, mācās, ir jaunāka par 64 gadiem un saņem kādu no pensijas veidiem.

CITS

Personas, kuras neietilpst darbaspēkā un saņem valsts palīdzību vai privātu atbalstu, un visas pārējās personas, kuras neietilpst nevienā no iepriekš minētajām kategorijām.

Saimnieciskās darbības veids (NACE 2. red.)

Uzņēmuma vai individuālās darbības sfēra, kas noteikta atbilstoši ražotās produkcijas vai sniegto pakalpojumu veidam. Saimnieciskās darbības veids tiek noteikts pēc Saimniecisko darbību statistiskās klasifikācijas (NACE 2. red.). Saimnieciskās darbības veids tiek piekārtots atbilstoši galvenās darbavietas pamatdarbībai, izmantojot nodokļu maksātāja kodu.

Profesija vai amats

Tautsaimniecībā sastopamās darbinieku profesijas saskaņā ar Profesiju klasifikatoru. Profesija tiek piekārtota atbilstoši galvenajai darbavietai, izmantojot nodokļu maksātāja kodu. Ja personai galvenajā darbavietā ir vairākas profesijas, tiek izvēlēta profesija no hierarhiski augstākās profesiju grupas.

Nodarbinātības statuss

Nodarbinātības statuss tiek piekārtots atbilstoši galvenajai darbavietai, izmantojot nodokļu maksātāja kodu.

DARBA DEVĒJS (īpašnieks)

Persona, kura strādā savā uzņēmumā, profesionālajā praksē vai zemnieku (zvejnieku) saimniecībā ar mērķi gūt ienākumus vai labumus un nodarbina vienu vai vairākas personas par samaksu.

Nodarbinātības statuss tiek piešķirts, nosakot uzņēmuma īpašniekus no reģistru datiem un aprēķinot nodarbināto skaitu uzņēmumā.

DARBA ŅĒMĒJS (darbinieks)

Persona, kura strādā pie valsts vai privāta darba devēja un par padarīto darbu saņem atlīdzību naudā (algu, regulāras prēmijas un piemaksas, honorāru, naudas balvas, dzeramnaudu) vai natūrā (precēs vai pakalpojumos).

PAŠNODARBINĀTAIS

Persona, kura strādā savā uzņēmumā, profesionālajā praksē vai zemnieku (zvejnieku) saimniecībā ar mērķi gūt ienākumus vai labumus un nenodarbina nevienu citu personu.

Darbavietas atrašanās vieta

Darbavietas atrašanās vieta tiek noteikta atbilstoši galvenajai darbavietai.

Darbavietas atrašanās vieta ir ģeogrāfiskais apgabals, kurā nodarbinātā persona veic savu darbu. Ģeogrāfiski darbavietas tiek iedalītas trīs grupās:

LATVIJAS TERITORIJĀ

Visas personas, kuras nevar ieskaitīt kādā no pārējām grupām, tajā skaitā arī personas bez noteiktas darba vietas (autobusa vadītāji, aviosabiedrību apkalpe u.c.), kuras, sākot darbu, piesakās noteiktā adresē Latvijas teritorijā.

NAV LATVIJAS TERITORIJĀ

Personas, kuru darba vieta ir ārzemēs, saskaņā ar reģistru datiem.

NAV NOTEIKTAS DARBA VIETAS

Personas, kurām nav iespējams noteikt darba vietu. Šajā grupā tiek ieskaitīti jūrnieki.

Datu kvalitāte

CSP izvērtē no reģistriem saņemto datu kvalitāti, pārbaudot to saturu kopumā, kā arī izvērtējot svārstības datus ilgākā laika periodā, ko rada izmaiņas tiesību aktos, klasifikatoros, iestāžu iekšējās sistēmās, kā arī sociālekonomiski procesi sabiedrībā.

Apvienojot datus no reģistriem, CSP izvērtē iegūto rezultātu, vai tas saskan ar līdzšinējo pētījumu rezultātiem, piemēram, darbaspēka apsekojumu.

Tiek veikta gan profesiju, gan nozaru imputācija, ņemot vērā to, ka reģistros daļai nodarbināto trūkst informācijas par nozari (0,7 %) un profesiju (4,1 %).

Izglītība

Augstākais iegūtais izglītības līmenis tiek noteikts katram Latvijas pastāvīgajam iedzīvotājam vecumā 15 un vairāk gadi, izmantojot uzkrājošu datubāzi, kurā apvienoti dati no reģistriem un CSP apsekojumiem. Izglītības līmenis tiek pielīdzināts starptautiskajai standartizētajai izglītības klasifikācijai ISCED 2011. Pašreizējās LR izglītības sistēmas klasifikācijas atbilstība ISCED 2011 klasifikācijai noteikta Ministru kabineta 2017. gada 13. jūnija noteikumos Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju". Pielīdzināšana starptautiskajai standartizētajai izglītības klasifikācijai ļauj:

- salīdzināt datus starptautiski;
- salīdzināt augstāko iegūto izglītības līmeni Latvijas iedzīvotājiem, kuri ieguvuši izglītību atbilstoši senākai izglītības klasifikācijai vai arī ārzemēs atbilstoši šo valstu izglītības sistēmai.

Iegūtā izglītība ir personas sekmīgi iegūtais augstākais izglītības līmenis, kas nozīmē, ka ir saņemta apliecība, atestāts vai diploms mācību iestādē, kur ir apgūta valsts akreditēta izglītības programma.

Nav skolas izglītības vai zemāka par sākumskolas izglītību (ISCED 0. līmenis)

Attiecas uz personām, kuras ir 15 gadus vecas vai vecākas un nav sekmīgi pabeigušas ISCED 1. līmeni jeb sākumskolas izglītību. Ietver personas, kuras:

- nekad nav apguvušas kādu izglītības programmu;
- ir apguvušas pirmsskolas izglītību – apmeklējušas pirmsskolas izglītības iestādi (izglītības programmu klasifikācijā definēts kā ISCED 0. līmenis);
- daļēji ir apguvušas sākumskolas programmu, taču nav to sekmīgi pabeigušas – mācījušās mazāk par četrām klasēm līdz 2005. gadam vai mazāk par sešām klasēm pēc 2005. gada.

Pamatizglītības pirmais posms (sākumskolas izglītība) (ISCED 1. līmenis)

Par sākumskolas izglītību ieguvušām tiek uzskatītas personas, kuras ir pabeigušas sešas klases, bet līdz 2005. gadam – četras klases.

Pamatizglītības otrais posms (pamatskolas izglītība) (ISCED 2. līmenis)

Par pamatizglītību ieguvušām tiek uzskatītas personas, kuras:

- pabeigušas deviņas klases (līdz 1940. gadam – sešas klases, no 1941. līdz 1961. gadam – septiņas klases, no 1962. līdz 1989. gadam – astoņas klases) un saņēmušas apliecību par vispārējo pamatizglītību;
- ieguvušas profesionālo pamatizglītību pēc septītās vai astotās klases, saņemot apliecību par profesionālo pamatizglītību vai apliecību par profesionālo pamatizglītību un apliecību par vispārējo pamatizglītību (pirmais profesionālās kvalifikācijas līmenis, mācību ilgums 1–3 gadi);
- līdz 2020. gadam ieguvušas arodizglītību ar pedagoģisko korekciju pēc astotās klases, saņemot atestātu par arodizglītību un apliecību par vispārējo pamatizglītību vai profesionālās kvalifikācijas apliecību (otrais profesionālās kvalifikācijas līmenis, mācību ilgums – 3 gadi).

Vidējā izglītība (ISCED 3. līmenis)

Par vidējo izglītību ieguvušām tiek uzskatītas personas, kuras:

- saņēmušas atestātu par vispārējo vidējo izglītību, pabeidzot 12 klases (no 1990. gada) vai 10–11 klases (līdz 1989. gadam) šādās mācību iestādēs: vidusskola, ģimnāzija, licejs;
- pēc pamatizglītības ieguves absolvējušas profesionālo izglītības iestādi (arodskolu / tehnikumu), kurā apguvušas profesiju un vispārējos mācību priekšmetus, saņemot diplomu par profesionālo vidējo izglītību, kas dod tiesības turpināt mācības augstākās izglītības iestādēs (mācību ilgums – 4 gadi);
- pēc pamatizglītības ieguves absolvējušas profesionālās izglītības iestādi (arodskolu / tehnikumu), iegūstot atestātu par arodizglītību, kas nedod tiesības personai turpināt mācības augstākā izglītības līmenī (mācību ilgums – 3 gadi);
- pēc arodizglītības ieguves profesionālās izglītības iestādē (arodskolā / tehnikumā), kas nedod vidējo izglītību, vienu gadu apguvušas tikai vispārīgizglītojošos priekšmetus (izlīdzinošo kursu), saņemot atestātu par vispārējo vidējo izglītību.

Arodizglītība pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības; profesionālā vidējā izglītība pēc vispārējās vidējās izglītības (ne augstākā izglītība) (ISCED 4. līmenis)

ISCED 4. līmenis atbilst personām, kuras:

- ieguvušas arodizglītību pēc vispārējās vidējās izglītības vai profesionālās vidējās izglītības, saņemot profesionālās kvalifikācijas apliecību (otrais profesionālās kvalifikācijas līmenis; mācību ilgums ir 1 gads);
- ieguvušas profesionālo vidējo izglītību pēc vispārējās vidējās izglītības, absolvējot arodskolu / tehnikumu (mācību ilgums ir 1,5–2 gadi).

Pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība (koledža) (ISCED 5. līmenis)

Personas, kuras koledžā vai augstkolā ieguvušas pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības diplomu. Šo diplomu sāka izdot 2001. gadā. Mācību ilgums ir 2–3 gadi. Īsā cikla augstākās izglītības programma parasti ir īsāka par bakalaura programmu un nav tik teorētiska. Absolventi neiegūst bakalaura grādu.

Gadījumos, kad kādos administratīvajos datos augstākais iegūtais izglītības līmenis norādīts tikai “augstākā izglītība”, bet citos datos – pirmā līmeņa profesionālā augstākā (koledžas) izglītība (ISCED 5. līmenis), tad prioritāri tiek izvēlēts ISCED 5. līmenis

Bakalaura grāds (ieskaitot profesionālo); otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ar studiju ilgumu 3–4 gadi (ISCED 6. līmenis)

ISCED 6. līmenis atbilst personām, kuras ieguvušas bakalaura diplomu vai profesionālā bakalaura diplomu. Bakalaura studiju ilgums pilna laika studijās ir 3–4 gadi. Profesionālā bakalaura studiju ilgums pilna laika studijās ir vismaz 4 gadi.

Maģistra grāds (ieskaitot profesionālo); otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ar studiju ilgumu 5 gadi (ISCED 7. līmenis)

ISCED 7. līmenis atbilst personām, kuras:

- ieguvušas maģistra diplomu vai profesionālā maģistra diplomu (studiju ilgums ir 1–2 gadi);
- iegūts profesionālās augstākās izglītības diploms par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības iegūšanu ar studiju ilgumu 5 gadi (ārsti, farmaceiti, zobārsti u. c. garās programmas, pēc kurām var stāties doktorantūrā).

Gadījumā, kad 2011. gada tautas skaitīšanā augstākais iegūtais izglītības līmenis norādīts “augstākā izglītība” un citi dati nesniedz informāciju par konkrētu izglītības grādu, tiek uzskatīts, ka persona ieguvusi ISCED 7. līmeņa izglītību, ja dzimusi pirms 1977. gada.

Doktora grāds (ISCED 8. līmenis)

Personai piešķirts doktora zinātniskais grāds, iegūts doktora diploms.

Datu kvalitāte

CSP izvērtē no reģistriem saņemto datu kvalitāti, pārbaudot to saturu kopumā, kā arī izvērtējot svārstības datus ilgākā laika periodā, ko rada izmaiņas tiesību aktos, klasifikatoros, iestāžu iekšējās sistēmās, kā arī sociālekonomiski procesi sabiedrībā.

Viena no pārbaudēm ir izglītības līmeņa atbilstība personas vecumam.

Apvienojot datus no reģistriem, CSP izvērtē iegūto rezultātu, vai tas atbilst līdzšinējiem pētījumu rezultātiem, piemēram, darbaspēka apsekojumam. Tiek izvērtēta arī augstākā iegūtā izglītības līmeņa atbilstība noteiktām profesijām.

Veikta izglītības līmeņa imputācija, ņemot vērā to, ka reģistros 2021. gadā 2,2 % 15 gadus veciem un vecākiem iedzīvotājiem trūkst informācijas par izglītību.

Mājokļi

Mājokļu rādītāji pamatā iegūti no Valsts zemes dienesta (VZD) Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas (NĪVKIS), kas tiek papildināti ar citiem ārējiem datiem – siltumapgādes, ūdensapgādes un kanalizācijas piegādātāju, Būvniecības informācijas sistēmas (BIS), Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) sniegtajiem datiem; pašvaldību iesūtītajiem datiem par ēkām, kurām ir graustu statuss vai tās dabā neeksistē; kā arī tiek izmantoti CSP apsekojumu dati, piemēram, 2011. gada tautas un mājokļu skaitīšanas dati, mājsaimniecību budžeta (MBA) un EU-SILC apsekojumu dati; papildus tiek izmantota arī CSP uzkrājošā mirušo personu datubāze un 2021. gada iedzīvotāju skaita novērtējums.

Dzīvojamo telpu veids

Visiem apdzīvotiem mājokļiem tiek noteikts dzīvojamo telpu veids, izmantojot NĪVKIS būvju un telpu grupu klasifikāciju un CSP veidoto institucionālo mājokļu sarakstu. Tiek izšķirti šādi apdzīvotu mājokļu veidi: apdzīvoti tradicionālie mājokļi, kopējās dzīvojamās telpas jeb institucionālie mājokļi un citas dzīvojamās vienības.

Tabulā attēloti mājokļi pēc to veida un apdzīvotības statusa.

Tradicionālais mājoklis ir istaba vai vairākas istabas un to palīgtelpas (piemēram, vestibili un gaitenī) pastāvīgā ēkā vai tās strukturāli nodalītā daļā, kas pēc sava būvniecības vai pārbūves veida ir paredzēta vienas mājsaimniecības dzīvošanai visa gada garumā (piemēram, māja vai dzīvoklis). Šajos mājokļos ietilpst savrupmājas un viensētas jeb viena dzīvokļa dzīvojamās ēkas, divu dzīvokļu dzīvojamās ēkas un dzīvokļi daudzdzīvokļu ēkās.

Dzīvojamās vienības ir mājokļi, kurus pastāvīgi apdzīvo privātā mājāsaimniecība. Tautas un mājokļu skaitīšanā dzīvojamajās vienībās ietilpst apdzīvoti tradicionālie mājokļi un citas dzīvojamās vienības.

Kopējās dzīvojamās telpas jeb **institucionālie mājokļi** ir mājokļi, kuros dzīvesvietu nodrošina dažādas organizācijas vai iestādes (slimnīcas, veco ļaužu aprūpes iestādes, klosteri, kazarmas, cietumi u.c.).

Citas dzīvojamās vienības ir būdas, kajītes, barakas, šķūņi, autotreileri, klētis, dzirnavas un citi mājokļu veidi, ko cilvēki izmanto dzīvošanai skaitīšanas laikā, neatkarīgi no tā, vai tie bija paredzēti dzīvošanai.

Dzīvojamās telpas (apdzīvoti mājokļi) ir tie mājokļi, kurus pastāvīgi apdzīvo iedzīvotāji. Tajās ietilpst apdzīvoti tradicionālie mājokļi, citas dzīvojamās vienības un institucionālie mājokļi (kopējās dzīvojamās telpas).

Mājāsaimniecību īpašumtiesību statuss

Rādītājs attiecas uz visām privātajām mājāsaimniecībām. Ņemot vērā, ka 2021. gada tautas un mājokļu skaitīšanā par vienu mājāsaimniecību tiek uzskatītas visas personas, kuras dzīvo vienā mājoklī, rādītājs tiek piemērots visiem privāto mājāsaimniecību mājokļiem jeb visām dzīvojamajām vienībām (apdzīvotiem tradicionālajiem mājokļiem un citām dzīvojamajām vienībām). Par īpašumtiesību veidiem vairāk skatīties sadaļā "Īpašumtiesību veids".

Tradicionālo mājokļu rādītāji

Mājokļu skaitīšanā tiek noteikts visu tradicionālo mājokļu skaits Latvijā un dažādi šos mājokļu raksturojoši rādītāji – apdzīvotības statuss, mājokļu platība un iedzīvotāju blīvuma standarts, labiekārtojumu pieejamība, uzcelšanas gads, ēkas tips un īpašumtiesību veids.

Mājokļu apdzīvotības statuss

Apdzīvots tradicionālais mājoklis – tradicionālais mājoklis, ko skaitīšanas laikā viena vai vairākas personas izmanto par pastāvīgo dzīvesvietu.

Neapdzīvots tradicionālais mājoklis – tradicionālais mājoklis, ko skaitīšanas laikā neviena persona neizmanto par pastāvīgo dzīvesvietu.

Mājokļa izmantojamā (dzīvojamā) grīdas platība

Visiem tradicionālajiem mājokļiem tiek noteikta to izmantojamā grīdas jeb dzīvojamā platība. Izmantojamo grīdas platību definē kā grīdas platību ārējo sienu iekšpusē, izņemot neapdzīvojamus pagrabus un bēniņus, un daudzdzīvokļu ēkās visas kopējās platības. Viena dzīvokļa ēkām jeb privātmājām dzīvojamā platība tiek aprēķināta, ņemot vērā NĪVKIS noteiktos telpu izmantošanas veidus, platības aprēķinā neiekļaujot garāžas un citas nedzīvojamās telpas. Dzīvokļiem daudzdzīvokļu ēkās tiek izmantota visa šo dzīvokļu platība.

Iedzīvotāju blīvuma standarts

Iedzīvotāju blīvuma standarts tiek aprēķināts visiem apdzīvotajiem tradicionālajiem mājokļiem. Rādītājs tiek aprēķināts, dalot mājokļa izmantojamo (dzīvojamo) grīdas platību kvadrātmetros ar iemītnieku skaitu mājoklī. Reģistrētais iemītnieku skaits mājoklī tiek iegūts no iedzīvotāju skaita novērtējuma.

Ūdens apgādes sistēma (ūdensvads)

Rādītājs attiecas uz visiem tradicionālajiem mājokļiem. Ūdens apgāde mājoklī tiek konstatēta, ja ūdens padeve ir nodrošināta no kopējās ūdens apgādes jeb no pilsētas ūdens apgādes sistēmas vai vietējās ūdens ieguves sistēmas. Papildus NĪVKIS datiem tiek izmantoti ūdensapgādes piegādātāju dati, EU-SILC un MBA apsekojumu dati, kā arī 2011. gada mājokļu skaitīšanas dati.

Labiekārtojumu pieejamība

Tualete – attiecas uz visiem tradicionālajiem mājokļiem. Mājoklī tualete ar ūdens novadu tiek konstatēta, ja tajā ir iekārtota tualete, kas pieslēgta pie ūdensvada un kanalizācijas. Pamatā tiek izmantoti NĪVKIS dati par reģistrētu ūdensklozeta tualeti mājoklī, bet dati tiek arī koriģēti, ņemot vērā to, vai mājoklī ir ūdensvads un kanalizācija. Papildus NĪVKIS datiem tiek izmantoti ūdensapgādes piegādātāju dati, EU-SILC un MBA apsekojumu dati, kā arī 2011. gada mājokļu skaitīšanas dati.

Vanna / duša – attiecas uz visiem tradicionālajiem mājokļiem. Pamatā tiek izmantoti NĪVKIS dati par mājoklī reģistrētu vannu vai dušu, bet dati tiek arī koriģēti, ņemot vērā to, vai mājoklī ir ūdensvads un kanalizācija, kā arī, ja mājoklī ir vannas vai dušas telpa. Papildus NĪVKIS datiem tiek izmantoti ūdensapgādes piegādātāju dati, EU-SILC un MBA apsekojumu dati, kā arī 2011. gada mājokļu skaitīšanas dati.

Apkures veids – attiecas uz visiem tradicionālajiem mājokļiem, kam nepieciešams noteikt, vai tajos ir centrālā apkure. Mājokli uzskata par centrāli apkurinātu, ja apkuri nodrošina: (1) pieslēgums centralizētai siltumapgādes sistēmai (siltums tiek saražots un piegādāts pa siltumtrasēm līdz ēkai); (2) ēkā vai dzīvojamā vienībā esošas iekārtas, kas neatkarīgi no izmantojamā enerģijas avota ir izveidotas centrālās apkures nolūkiem, piemēram, gāzes apkures katli, elektrības apkures katli u.tml. Ja mājoklī ir krāsns, kamīns, pārvietojams elektriskais sildītājs, tiek uzskatīts, ka mājoklī nav centrālās apkures. NĪVKIS reģistrētie apkures veidi tiek koriģēti, ņemot vērā 2011. gada tautas un mājokļu skaitīšanas datus un izmantotās metodes. Papildus NĪVKIS datiem tiek izmantoti siltumapgādes piegādātāju dati, EU-SILC un MBA apsekojumu dati, kā arī 2011. gada mājokļu skaitīšanas dati.

Mājokļu dalījums pēc ēkas tipa

Mājokļu dalījums pēc ēkas tipa attiecas uz tradicionālajiem mājokļiem. Mājokļu dalījums pēc ēkas tipa tiek veidots, izmantojot NĪVKIS būvju klasifikāciju.

Par tradicionālajiem mājokļiem **ēkās ar vienu mājokli** tiek uzskatītas viena dzīvokļa dzīvojamās mājas. Tās ir brīvi stāvošas savrupmājas, tai skaitā individuālās ģimeņu mājas.

Par tradicionālajiem mājokļiem **ēkās ar diviem mājokļiem** tiek uzskatītas divu dzīvokļu dzīvojamās ēkas. Tās ir brīvi stāvošas divu dzīvokļu mājas, kurām ir kopīgs jumts vai atsevišķa ieeja.

Par tradicionālajiem mājokļiem **ēkās ar trijiem un vairāk mājokļiem** tiek uzskatītas trīs un vairāk dzīvokļu dzīvojamās ēkas. Tajās ietilpst sekciju tipa dzīvojamās mājas un daudzdzīvokļu mājas, kurās ir trīs un vairāk dzīvokļu.

Par tradicionālajiem mājokļiem **nedzīvojamās ēkās** tiek uzskatītas dzīvojamās telpu grupas, kam atrodas nedzīvojamās ēkās, piemēram, dzīvojamais dzīvoklis biroju, lauku saimniecību u.tml. veida ēkās.

Mājokļu dalījums pēc ēkas uzcelšanas laika

Rādītājs attiecas uz visiem tradicionālajiem mājokļiem. Par ēkas uzcelšanas laiku tiek pieņemts gads, kas ir norādīts kā tās ekspluatācijas uzsākšanas gads. Ja mājoklis atrodas ēkā, kas ir rekonstruēta, tad atbilstoši valsts prasībām par mājokļa uzcelšanas gadu var tikt uzskatīts ēkas rekonstrukcijas gads. Pamatā tiek izmantoti NĪVKIS dati, kas tiek papildināti ar 2011. gada tautas un mājokļu skaitīšanas datiem.

Īpašumtiesību veids

Rādītājs attiecas uz apdzīvotajiem tradicionālajiem mājokļiem. Tas ir paredzēts, lai norādītu īpašumtiesības, saskaņā ar kurām mājoklis ir apdzīvots. Tiek izšķirtas šādas īpašumtiesības: īpašnieka apdzīvots mājoklis, īres mājoklis un citas īpašumtiesības formas mājokļi.

Īpašnieka apdzīvoti mājokļi ir tādi tradicionālie mājokļi, kuros vismaz vienam mājokļa iemītniekam pieder mājokļa daļa vai viss mājoklis.

Īres mājokļi ir tradicionālie mājokļi, kuros vismaz viens iemītnieks maksā īri par mājokļa izmantošanu un kuros nevienam iemītniekam nepieder mājokļa daļa vai viss mājoklis.

Citas īpašumtiesību formas mājokļi ir tie tradicionālie mājokļi, kuri tiek apdzīvoti uz cita vienošanās veida pamata. Šajā kategorijā ietilpst tie mājokļi, kuros dzīvo mājokļa īpašnieka radinieki un personas, kuras mājokli apdzīvo uz cita vienošanās veida pamata.

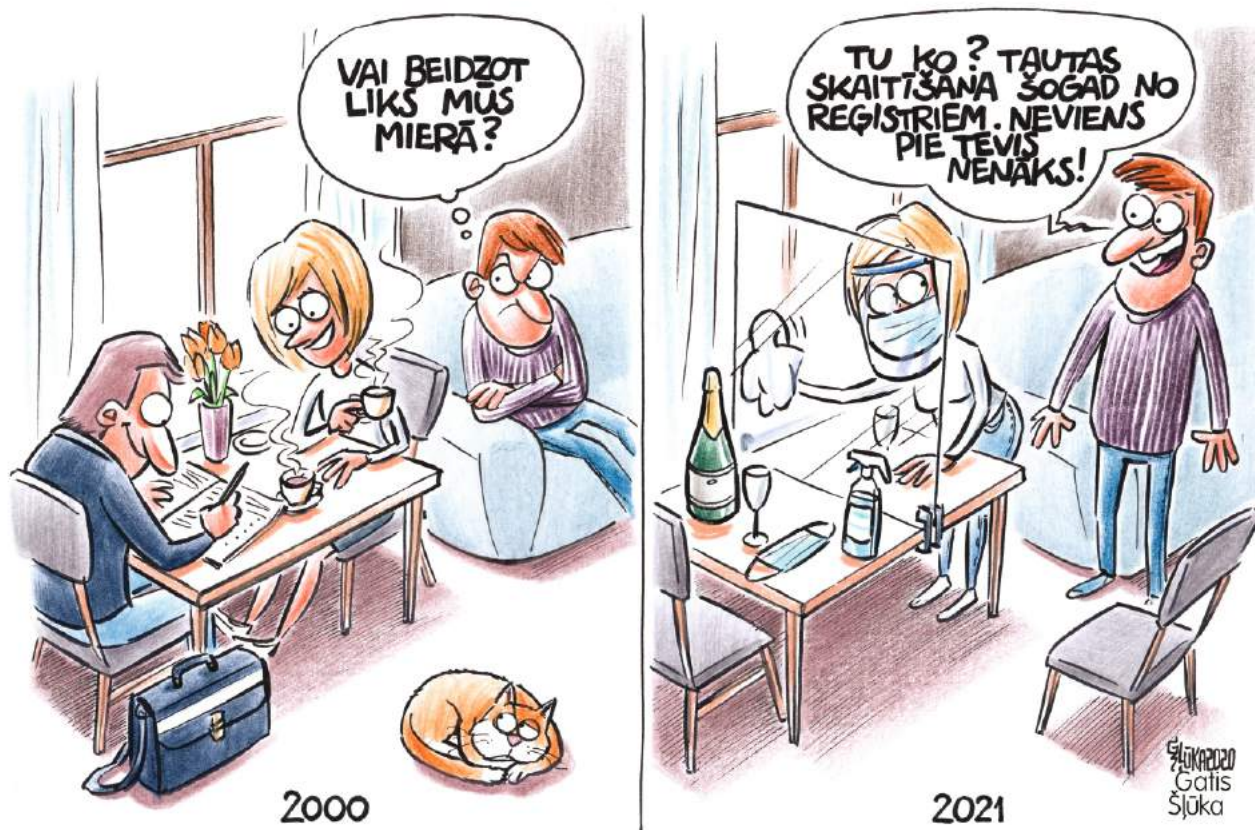
Datu kvalitāte

Galvenā mājokļu rādītāju datu avota NĪVKIS datu izmantošana un apstrāde ir veikta, konsultējoties ar VZD NĪVKIS ekspertiem, lai NĪVKIS dati būtu izmantoti precīzi. Mājokļu rādītāju rezultātu kvalitāte un ticamība tiek vērtēta gan mikro (mājokļu vienību) līmenī, gan arī makro līmenī.

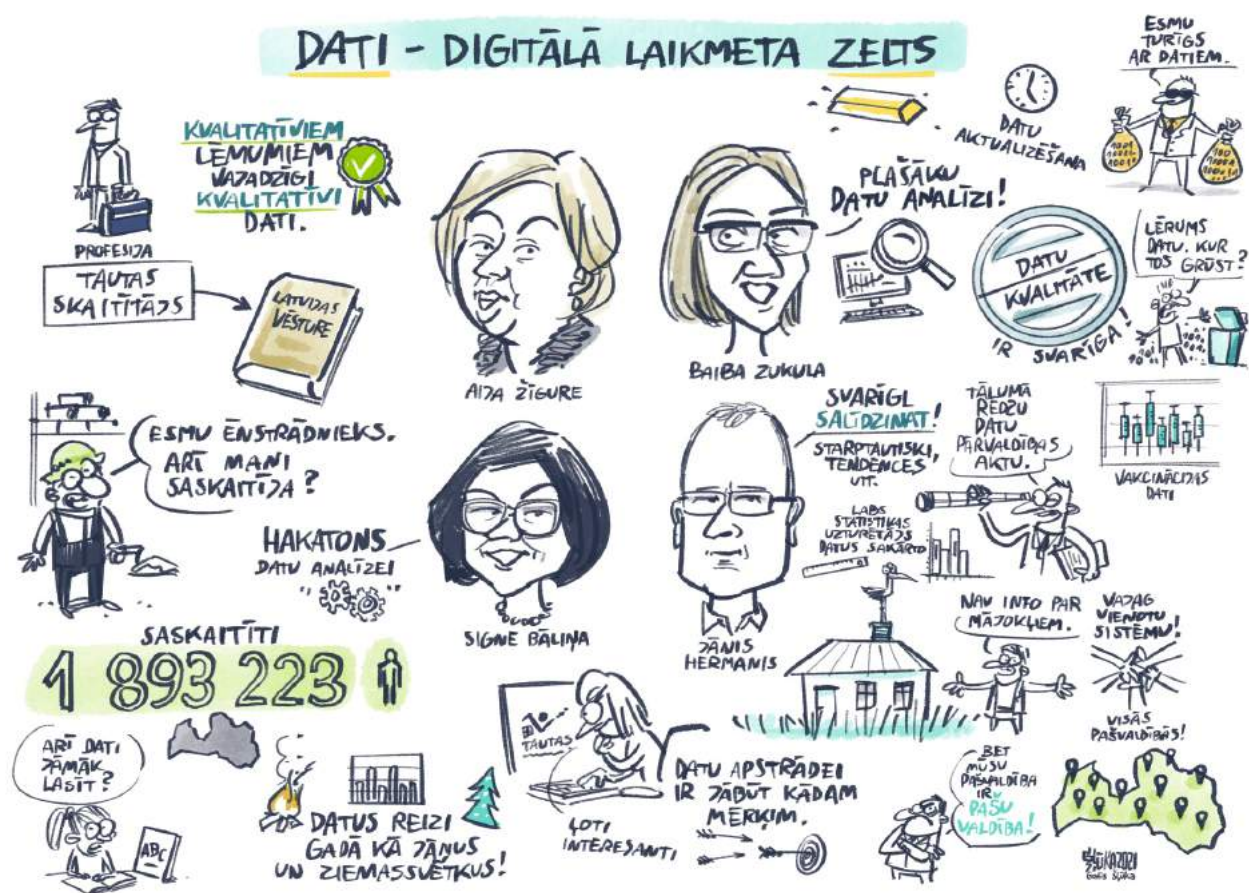
Mikro līmenī – rezultāti tiek salīdzināti ar 2011. gada tautas un mājokļu skaitīšanas rezultātiem, EU-SILC un MBA apsekojumiem.

Makro līmenī – rezultāti tiek salīdzināti arī ar Latvijas Bankas Mājsaimniecību finanšu un patēriņa aptaujas datiem.

2021. gada 6. janvārī CSP informēja sabiedrību, ka 2021. gadā notiks tautas skaitīšana, kas no iepriekšējiem tautas skaitīšanas gadiem atšķirsies ar to, ka intervētāji nedosies klātienē aptaujāt iedzīvotājus un iedzīvotājiem nebūs jāaizpilda arī elektroniskās anketas. Gata Šļukas karikatūra ataino atšķirības starp 2000. un 2021. gada tautas skaitīšanām.

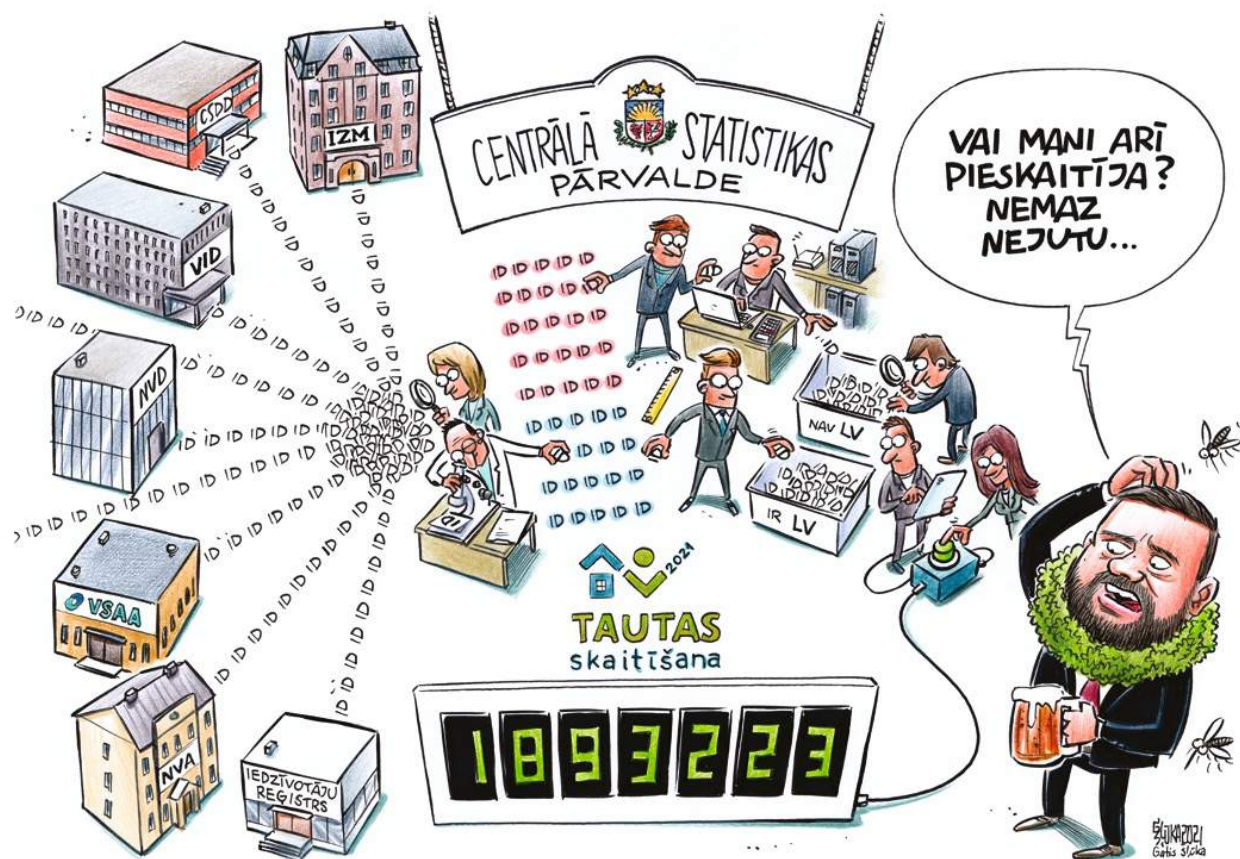

2021. gada 28. maijā notika tautas skaitīšanai veltīta konference "Datu vērtība sabiedrībai digitālajā laikmetā". Konferences pirmās daļas kopsavilkums Gata Šūkas redzējumā.

2021. gada Jāņos CSP apsveica iedzīvotājus, atgādinot, ka iestāde savu gada svarīgāko darbu ir paveikusi – saskaitījusi visus Latvijas iedzīvotājus, veicot reģistros balstītu tautas skaitīšanu. Turklāt Latvija bija pirmā no Eiropas Savienības dalībvalstu saimes, kas, neraugoties uz pandēmiju, 2021. gada tautas skaitīšanas datus publicēja jau maija beigās.

Gata Šļūkas karikatūra.

2021. gada 24. novembrī publicēta 2021. gada tautas un mājojļu skaitīšanas informācija par mājojļiem. Vēršot sabiedrības uzmanību šim notikumam, CSP tīmekļa vietnē un sociālajos tīklos publicēja Gata Šļūkas karikatūru.

